C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Zlaty_vek_Venuse-3-Clarke_Arthur_C&Preuss-Smrt_na_Phobosu.pdb

PDB Name: Clarke AC-ZVV3-Smrt na Phobosu
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 24.3.2008
Modification Date: 24.3.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arthur C. Clarke
Zlatý věk Venuše

Smrt na Fobosu
Paul Preuss

Přeložil:
VLADIMÍR HANÁK

Paul Preuss, Arthur C. Clarke: Zlatý věk Venuše,
díl 3. Smrt na Fobosu
Vydání první.

Text and artwork copyright © 1989 by Byron Preiss Visual Publications, Inc.
Published by arrangement with Byron Preiss Visual Publications, Inc.
All rights reserved.
Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Široká 22, Praha I
v roce 1997 jako svou 218. publikaci.
Přeloženo z anglického originálu Arthur C. Clarke's Venus Prime,
Volume 3, Hide and Seek, vydaného nakladatelstvím Avon Books,
A division of The Hearst Corporation, New York, v roce 1989.
Český překlad © 1997 Vladimír Hanák.
Přebal a vazba © 1997 Valentino Sani a Baronet.
Sazba a grafická úprava studio Ricardo, Sudoměřská 32, Praha 3.
Vytiskla a svázala Severografie Most s.p., Obchodní 249, Most.

Toto dílo je román. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami a událostmi je čistě náhodná.
Zvláštní poděkování patří Johnu Douglasovi, Michaelu Kazanovi, Russelu Galenovi, Alanu Lynchovi a Marry Higginsové.

PROLOG
Dare Chin nebyl nervózní člověk, dnes však určitou nervozitu pociťoval. Vyvolávala ji především ta zatracená plaketa, neblaze proslulá Marťanská plaketa. Objevili ji před deseti roky kdesi poblíž okraje severního polárního ledového příkrovu. Nikdo nevěděl přesně kde, protože chlápek, který ji našel, chtěl všechno podržet v tajnosti. A dařilo se mu to dost dlouho - nakonec i se svým tajemstvím zahynul při katastrofě vrtné věže.
To, čemu se říkalo "plaketa", tvořil střep ze slitiny se zrcadlově lesklým povrchem, velikosti prasklého polévkového talíře, hustě popsaný nesrozumitelnými symboly. Existence plakety, jejíž pravost byla nepochybná, dokazovala, že bytosti, které uměly psát (všichni totiž předpokládali, že vyryté znaky jsou písmo, přestože to dosud nikdo nedokázal), žily na Marsu jednu miliardu let předtím, než se na Zemi objevil první člověk.
Plaketa byla teď v přízemí městské radnice, vystavovali ji tam po většinu posledních deseti roků. Nevystavovali kopii, což by možná bylo rozumné, nýbrž skutečnou plaketu, i když byla - pokud bylo známo - jediná v celém Vesmíru a měla tudíž opravdu nevyčíslitelnou cenu. Vystavení originálního nálezu namísto kopie se zdůvodňovalo tím, že jde o jednu z

atrakcí, přitahujících na Mars turisty, a kromě toho, kdo by ji vůbec kradl?
Dnes zůstal Chin na radnici déle, aby si plaketu ohlídal. Měl ale na práci i lepší věci, anebo alespoň jiné věci. Chin byl zástupcem starosty Labyrint City, největšího sídliště na Marsu. Tohle město potřebovalo vodu, nacházelo se však na planetě, kde se ta trocha vody, která tam byla, měnila v suché, řídké atmosféře z ledu přímo na páru. Obyvatelé tohoto města potřebovali dýchat kyslík, ale atmosférický tlak na planetě nedosahoval ani jednoho procenta pozemského tlaku, a potřebovali se udržet v teple v místech, kde během vln horka teplota stoupala na úžasných minus pět stupňů Celsia. Byl zástupcem starosty města, které se potřebovalo zbavit splašků, nacházelo se však na planetě, kde neexistovaly žádné přirozené mikroorganismy, které by je dokázaly zpracovat.
Kromě zajišťování těchto každodenních naléhavých a náročných potřeb infrastruktury museli vedoucí pracovníci města zvládnout nezvládnutelné - nesourodou směsici obyvatel, z nichž třetina byli stálí obyvatelé, většinou manuálně pracující drsňáci, další třetinu tvořili turisté (zpravidla velmi bohatí), a poslední třetinu lidé, cestující z místa na místo, odtržení od skutečného života, vědci a ctižádostiví byrokrati Rady planet.
Kupa žlutých výstupů z tiskárny na Dare Chinově pracovním stole by už dávno dohnala každého úředníka, který věří ve zdokonalování lidí (tím měl podle všeho Dare Chin být, neboť nosil členskou legitimaci Meziplanetární socialistické dělnické strany), ke vzteku, k slzám, k sebevražedné depresi nebo k tomu všemu dohromady. Místní drsňáci, z nichž dvě třetiny byli muži, se opíjeli a pobodávali se noži téměř každý víkend. Turisté se denně nechávali podvádět, okrádat nebo sprostě urážet. Vědci a byrokrati, u nichž se dalo předpokládat to nejlepší vzdělání, měli ve skutečnosti morálku zdivočelých koček; svůj volný čas trávili provozováním her se střídáním partnerů, společníků a dětí.
Vezměme si případ, který měl právě k vyřízení, roztržku v třícestném manželství mezi geoložkou a dvěma hydrology, mužem a ženou. Geoložčin kontrakt s Projektem terraformace Marsu vypršel, nebyl obnoven a ona chtěla odletět na Zemi a vzít si s sebou jejich dceru… Dítě, které zde porodila, bylo výsledkem spojení pohlavních buněk mezi ní a další ženou; manžel a zákonný "otec" nepřispěl sice geneticky ničím, avšak v boji o dítě stranil kolegyni hydroložce. Oběma jim ještě zbývaly do vypršení kontraktu dva roky. Chin si přál, aby se všichni vrátili do Štrasburku, odkud přišli, a vybojovali si to tam.
Protože v případu hrály roli kontrakty, musel nejdříve administrativně rozhodnout, než jej bude moci postoupit občanskému soudu na Stanici Mars. Zatím čtyři nešťastní lidé trávili společně další noc v bludišti Labyrint City. Doufal, že se z toho všichni dostanou živi. Právě teď ho ale zaměstnávaly neodkladnější věci.
Vysoká blondýnka, která na něj zlostně hleděla přes jeho stůl, všechno ještě komplikovala. Měla hubenou, houževnatou postavu marťanského starousedlíka a síť jemných vrásek kolem jejích očí naznačovala, že tráví hodně času hleděním do velké dálky. Měla na sobě obvyklý skafandr z mnohovrstvé plachtoviny, přilba jí nedbale visela na opasku. "Dnes mě nemůžeš odbýt, Dare," říkala tak hlasitě, že téměř křičela.
"Kterýkoli večer kromě dnešního," odpověděl jí. On a Lydia Zeromská byli milenci po většinu uplynulých tří let. Podle jeho zkušeností to bylo přibližně tak dlouho, jak dlouho vydrží ženě trpělivost.
"Dnes," trvala na svém. "Zítra se vydávám na cestu. Řekni mi - mám přijít do tvého bytu, až se vrátím? Nebo tě mám odepsat, ještě než odjedu?"
Vstal a s prosebným gestem se vydal k ní. "Lydie, nic se mezi námi nezměnilo. Ale nesnaž se na mě vyvíjet tlak právě teď. Mám tunu práce. A k tomu ještě toho chlápka dole, který mi přidělává starosti."
"Toho tlustého kreténa?"
"Má náš nejzbožňovanější kovový úlomek vyndaný z vitríny…"
"A ty máš strach, že ho upustí a udělá v něm důlek."
"Jo, jistě," vzdychl podrážděně Chin. Marťanská plaketa byla tvrdší než diamant, tvrdší než jakýkoli materiál, který kdy lidé dokázali vyrobit, což všichni věděli. Že by v ní někdo udělal důlek, to ho netrápilo. "Teď odsud odejdi. Ještě si promluvíme, než odjedeš."
"Zapomeň na to." Nasadila si na hlavu přilbu pohybem tak automatickým, že to vypadalo jako nasazení slunečních brýlí. Zastavila se ve dveřích a obdařila China posledním zdrcujícím pohledem, neřekla však nic. Když se otočila a rychle odcházela pryč, vzduchotěsně si uzavřela obličejovou část přilby.
Chin slyšel její kroky, doznívající v hale a potom na schodišti do přízemí. Civěl do zšeřelé, zeleně osvětlené chodby před kanceláří a snažil se soustředit.
Chin měl hezký protáhlý obličej, rovné černé vlasy, černé oči a široká pevná ústa, nyní však trochu pokleslá. Měl vysokou, přitom však drobnou a štíhlou postavu, kterou zformovalo - stejně jako postavu Lydie - dvacet let života při třetině gé. Byla to pro Marťany typická stavba těla; při malé tíži sice nečinilo potíže nosit zvýšenou hmotnost, ohánět se spoustou nadbytečného tuku a svalů bylo však nepotřebné, a někdy to mohlo být dokonce nebezpečné.
Vnější skleněnou stěnou si všiml pohybujícího se světla venku na větrem bičované ulici. Žlutá záře ruční svítilny pochůzkářky se chvěla za zeleným sklem jako fosforeskující orgány jakési ryby ze dna oceánu. Jak světlo pozoroval, začalo se opět pomalu pohybovat. Mrkl na hodinky, bylo 20:08. Stará Nuttingová byla přesná jako cesiové hodiny.
Vrátil se ke svému stolu a usedl. Opřel se do opěradla židle a díval se skleněným stropem na obrovitý stín pískovcového oblouku, který se mu klenul nad hlavou. Za okrajem přirozené kamenné střechy bez mrkání zářilo deset tisíc hvězd, tvrdé jasné body v marťanské noci.
Co by měl udělat s Lydií? Tato otázka ho pronásledovala větší část těch tří roků, kdy se intimně stýkali. Byla mladší než on a byla to vášnivá, náročná žena. On patřil k mužům, kteří se sice cítí starší, než vypadají (lidé na Marsu v důsledku nízké tíže stárnou pomalu, pokud se vyvarují ultrafialového záření), avšak přes všechnu zjevnou dospělost si stále ještě nejsou jisti svými potřebami a tužbami…
V myšlenkách se štípl. Dnes večer musí vypustit z mysli osobní záležitosti. Musí se rozhodnout, co udělat s informací, kterou nedávno získal.

Vytáhl žlutý faxový papír zpod kupy jiných listin, kam jej ukryl, když zaslechl na schodišti kroky neočekávaně přicházející Lydie. Údaje hovořily naprosto jednoznačně. Fakta byla dostatečně jasná, avšak klíčová spojení chyběla. A Chin měl dost velký přehled o tom, jaké důkazy vyžaduje soud a co je třeba k úřednímu rozhodnutí. Sdělení před ním by nestačila. Ke spravedlnosti však vedou i jiné cesty.
Krátce po svém příletu na Mars, před dlouhými roky, se (jako spousta dalších zelenáčů) nechal Chin napálit při sepisování pracovní smlouvy. Labyrint City bylo tehdy menší a drsnější místo než dnes, sotva více než stavební tábor - ne že by se podobné věci už dnes nestávaly - a laciný právník z přistaviště raketoplánů mu dal jistou radu.
"Neobtěžujte se přesvědčovat mě, že jste v právu. Já vám to bez debaty uznám," řekl mu tehdy, "ale získat vyrovnání a obzvláště odstupné, to je něco úplně jiného. Takže, jak daleko jste ochoten zajít?"
"Co tím míníte?"
"Abyste je přesvědčil, že jste blázen."
"Blázen?"
"Dost velký blázen na to, abyste někoho zmlátil. Něco zapálil. Zničil nějaké drahé zařízení. Chápete, kam mířím?"
Dare Chin nakonec s pobavením zjistil, že není nutné podávat žalobu ani vyplnit hrozby, takže zřejmě byl ochoten jít dost daleko. Jako úředník se později naučil považovat tento druh mimozákonné strategie za "osobní přístup".
Nadešel čas použít osobní přístup na Dewdneyho Morlanda. Chin opustil kancelář a sešel po schodišti do přízemí. Morland stál uprostřed sálu pod kopulí, skloněný nad svými přístroji. Stál zády k Chinovi. Pracovní reflektory na trojnožkách se připojily k závěsným bodovým reflektorům a zalévaly marťanskou plaketu a Morlanda kruhem jasného bílého světla. Dewdney Morland, kandidát věd, přiletěl na Mars před týdnem, po předchozím povolení Kulturní komise Rady světů. Uplynulé dva večery, vždy když radnici na noc uzavřeli, si Morland připravil přístroje a pracoval až do úsvitu. Musel pracovat v noci, neboť jeho optické přístroje byly citlivé i na malé vibrace, jako jsou například kroky…
"Co to sakra je?"
…jimiž vyvolané chvění nyní Morlanda přinutilo, aby vzhlédl. Zlostně se otočil.
"Vy! Podívejte se, co jste udělal, Chine! Dvacet minut záznamu je zničeno."
Chin na to odpověděl pouze pohledem, v němž se znechucení mísilo s pohrdáním.
Morland byl rozcuchaný chlapík s těstovitým vzezřením, s neupravenou bradkou a s mastnými světlými vlasy, které již několik měsíců nepoznaly nůžky, takže jejich rozštěpené konce se mu vlnily přes límec drahého tvídového saka, které už dávno přestalo držet tvar. Chin věděl, že nadité kapsy obsahují lulku a váček s rozdroleným tabákem, věci svědčící o zvyku, který lidé, žijící v řízeném životním prostředí, považovali nejen za odporný, nýbrž i za mimořádně výstřední.
"Nejdříve tudy prošla ta kráva a teď vy," zapištěl Morland. "Jak vám to mám říct, aby to proniklo do vašich tlustých provinciálních lebek? Potřebuju absolutní klid."
Na podlaze vedle Morlandovy židle si Chin všiml otevřené aktovky. V ní zahlédl několik faxů a zbytky studené večeře.
"Odstoupíte stranou, doktore Morlande?"
"Co jste to říkal?"
"Prosím, odstupte na jednu stranu."
"Poslouchejte, chcete, abych si opatřil příkaz zakazující vám sem vstup, když tady budu pracovat? Ujišťuji vás, že se to dá rychle zařídit. Budova výkonné moci Rady světů je jen pár kroků odsud."
Chin se nachýlil dopředu a rysy mu ztvrdly. "Hni sebou, tlusťochu," zařval, "než ti rozsekám ten tvůj přiblblej ciferník."
Předvedl přesvědčivou ukázku vražedné zuřivosti. Morland polekaně couvl. "To je… Tohle… Zítra to oznámím Kulturní komisi," zalykal se a mezitím rychle ustupoval od vitríny. "Budete toho litovat, Chine…"
Chin ho ignoroval a popošel, aby prozkoumal plaketu. Spočívala na polštářku z rudého sametu a třpytila se ve sbíhavých svazcích světla z bodových reflektorů. Stříbřitý úlomek byl oddělen z nějakého většího kusu úderem nepředstavitelné síly, avšak nic, co se s ním od té doby za miliardu let událo, na něm nezanechalo ani vlasové škrábnutí. Bezvadný povrch, v němž teď Chin pozoroval své vlastní rysy, dokazoval, že nejde o kovovou ani plastovou kopii. A když na něj dýchl a spatřil, jak mlhavý opar zahaluje jeho obraz, i bez doteku věděl, že nejde o hologram. Byla to opravdová plaketa.
Morland na něj pořád bručel. "Musíte si samozřejmě uvědomovat," řekl se vší jedovatostí, kterou dokázal sebrat, "že i kondenzace vašeho páchnoucího dechu na tom povrchu činí vše, co jsem dnes večer udělal, naprosto bezcenným. Budu muset čekat hodiny, než…"
Chin se napřímil. "Drž hubu!"
"Zcela určitě nebudu…"
"Mluvil jsem o vás, Morlande, s různými lidmi. Včera s pracovníky Musée de l'Homme," pronesl do Morlandova zadýchaného monologu Chin. "Dnes ráno s Arizonskou univerzitou a před hodinou s Muzeem zachovaných antikvit v Novém Bejrútu." Podržel žluté faxové papíry Morlandovi před obličejem.
Poprvé od chvíle, kdy Chin vešel do haly, přestal Morland mluvit a jenom obezřele hleděl na faxy. Nežádal, aby mu je Chin přečetl. "Dobrá, Chine. Pohrdám vaším primitivním chováním, ale teď alespoň chápu vaši patetickou záminku," pravil tišeji. "Rád bych vám připomněl, že tresty za pomluvu jsou docela přesně uvedeny v Jednotném kodexu."
"Nebudu se obtěžovat tím, že bych někomu něco o vás povídal, Morlande," přerušil ho chladně Chin. "Jste na Marsu." Pokynul k nejbližší skleněné stěně. "Za touto zdí není ani tolik kyslíku, aby to stálo za zmínku. Teplota dnes večer je minus padesát stupňů Celsia. Naše tlakové potrubí vyžaduje neustálou údržbu a přesto každou chvíli dojde k poruše. Kdyby k tomu došlo ve vaší blízkosti, musel byste se chopit svého skafandru - máte ho s sebou, viďte?" Chin si už povšiml, že nemá. "Ne? Spousta návštěvníků dělá tuhle chybu, někdy svou poslední. Ale i když máte s sebou skafandr, nemůžete si být vždy jist, že se na něm neprojeví netěsnost. Měl byste si ten svůj prohlédnout obzvláště pečlivě, až se k němu dostanete." Chin šťouchl botou do Morlandovy otevřené aktovky, aniž do ní pohlédl. Byla dost

velká, aby pojala plaketu, dost velká, aby se v ní dala ukrýt její kopie, bezpochyby dostatečně objemná, aby se do ní vešel miniaturní holografický projektor a kdovíjaká další chytrá submikrohračička. "Doufám, že mě dobře posloucháte. Nemám vůbec zájem vás pomlouvat. Chci vám jenom dát jistou odbornou radu."
Chin se obrátil k Morlandovi zády a odkráčel z haly. Byl zvědav, zda za ním Morland nebude vykřikovat protesty nebo výhrůžky. Morland však neříkal nic. Snad mu doopravdy došlo, co mu chtěl Chin naznačit.

Na to, čemu čelila, potřebovala Lydia Zeromská zůstat sama. Uzavřela si přilbu a vyšla přímo ven, do mrazivé noci. Kolem ní se rozkládalo Labyrint City, směsice skla. Vlevo od ní byla zářící budova Interplanetárního hotelu Mars, usazeného na okraji útesu jako na bidýlku, jediné další osvětlení však přicházelo z mdlých lamp v tlakových trubicích a z nočních světel potemnělých budov; stovky malých světelných kuliček žhnuly za zelenými skly jako medúzy. Zastavila se a opět se obrátila. V centrální kopuli jasně viděla Morlanda, byl osvětlený jako pacient na operačním stole. Skláněl se nad plaketou, zřejmě ji hluboce studoval. Vysoko nad kopulí se odrážela záře jeho reflektorů od pískovcové klenby, která chránila hořejší část města. Dívala se po Chinovi v jeho kanceláři. Světlo tam svítilo, ale v prvním patře nezaznamenala žádný pohyb.
Obrátila se a kráčela dál, dokud nedošla na hranu útesu. Čekala tam, snažila se proniknout zrakem temnotou. Dolní část města pod ní spadala po stěně útesu jako hrst rozhozených krystalů. Mezi jeho příkrými schodišti, k sobě namačkanými domy a rubínovou září nočních vináren poskakovala jediná noční lucerna - stará Nuttingová na své obchůzce.
Lydia měla mysl tak plnou, že stěží vnímala známou, hvězdami osvětlenou scenérii v pozadí, obrovské útesy zvané Noctis Labyrinthus - Labyrint noci. Vrstvy červeného a žlutého pískovce se v polosvitu změnily na pruhy černi a šedi, mezi nimiž se občas objevila tenká hrana jasně bílé vrstvy. Byl to led, neustále zmrzlá pohřbená voda, která při nejteplejších jitrech plnila Labyrint chomáčovitými sublimovanými obláčky, voda, která přispěla k obyvatelnosti Marsu. Na ní závisel celý jeho život.
Špičaté věže a okázalé kamenné oblouky se rýsovaly proti obloze, vyplněné ostře modrými hvězdami - stovky věží, uspořádaných do rozeklaných řad, pochodujících s topornými rameny k obzoru, který měl být blízko, ztrácel se však jako obraz provedený tuší v mlžném oparu, v oparu mikroskopického prachu. Lydia stála tiše, téměř bez hnutí, zatímco konejšivý vítr kolem ní zvedal jemný písek.
Postupně si začala uvědomovat další postavu, která stála a pozorovala oblohu. Její silueta se ostře rýsovala v záři Interplanetárního hotelu Mars.
Lydia toho muže znala. Přestože byl ve skafandru, dala se vysoká, půvabná postava Khalida Sayeeda snadno rozeznat. Upíral zrak ke vzdálenému obzoru, kde se mezi hvězdami třpytila dvě jasnější světla. Jedno se pohybovalo k východnímu obzoru, šinulo se proti temné oponě pozadí: byla to Stanice Mars, kroužící tak vysoko nad planetou, aby zachytila sluneční svit. Druhé světlo patřilo rovněž poutníkovi, pohybovalo se však příliš pomalu, aby se dal jeho pohyb zjistit za jedinou noc: byla to planeta Jupiter.
Lydia si myslela, že ví, nač se Khalid dívá. Ne na Jupiter, ale na něco daleko za tou planetou, na cosi vzdáleného, neviditelného, avšak každý den se k Marsu blížícího. Její oko zachytilo pohyb. Otevřela se hlavní přechodová komora ve vchodu do hotelu a Lydia na okamžik spatřila proti hale siluety turistů, smějících se nehlučně v tlakové komoře. Chvíli se v opilé zmatenosti motali a potom našli křižovatku, která vedla k dolnímu městu. Odvrátila se, ale ne dříve, než zahlédla manažera hotelu, jak je následuje ven.
Wolfgang Prott byl muž, k němuž Lydia pociťovala odpor, falešný lichotník, který měl dost rozumu na to, aby si udržoval odstup od místních žen, ale byl zřídkakdy vidět bez turistky, zavěšené do něj. Jeho románky trvaly po dobu průměrného pobytu turistů.
Labyrint City bylo malé město a lidé, kteří v něm žili, znali ostatní až příliš dobře. Snažili se tomu smát, ale někdy bylo těžké udělat, co člověk chtěl nebo musel udělat, když mu celá planeta nakukovala přes rameno.
Dare Chin se vrátil do své kanceláře a začal vyťukávat kód velitelství pochůzkám. Nechtěl nic riskovat. Dal sice Morlandovi najevo, že je pod dozorem, to by však nemuselo stačit. Nyní se pokusí zařídit u místních pochůzkářů, aby do té doby, než se podaří dostat Morlanda z planety, skutečně poskytli plaketě slušnou ochranu.
Vyťukal první dvě číslice kódu, když zaslechl něco v přízemí.
Nedokončil kód a vydal se rychle chodbou ke schodišti. Sestupoval po schodech pomalu, tak potichu, jak jen dokázal. Doufal, že přistihne Morlanda v nestřeženém okamžiku.
Když vstoupil do haly, zarazil se. Překvapilo jej, co spatřil. Otevřel ústa, aby promluvil… avšak Dare Chin už svá poslední slova pronesl.
Uplynula hodina. Ospalé město ztichlo. Jupiter ještě jasně zářil, ale Stanice Mars zapadla za východní obzor. Nikdo nevyhlížel na Labyrint, když se nad okraj oblouku chránícího město vyšplhal měsíc Fobos, putující po obloze ve stopách Stanice Mars. Nebyl tam nikdo, kdo by spatřil záblesk bílého ohně, který vyšlehl z vrcholu útesu.

1. ČÁST

VKROČENÍ DO LABYRINTU

1

V krajině noci neexistují žádné spolehlivé orientační body, žádné důvěryhodné souřadnice, žádné rozluštitelné šifry… Žena měla sen, stále se opakující sen o víru. Přepadal ji často, avšak teď byl přece jen poněkud jiný. Černá křídla jí mávala jen několik centimetrů nad hlavou, otáčela se dokola jako paprsky v kole. Vrhala se na ni dolů a hrozila

vtáhnout ji do středu svého otáčení. A tam, v temnotě, civěly oči, vztahovaly se ruce, ústa volala: "Lindo, Lindo…"
Zmítala se a šermovala rukama, poutala ji však jakási lepkavá, neviditelná kapalina, jakési nezemské bahno, které působilo, že její nejsilnější pokusy byly slabé, nejrychlejší pohyby malátné.
"Lindo!"
Věděla, že prohrává, že se topí, a vykřikla. Zvuk vlastního výkřiku ji probudil.
Ležela nahá v horké temnotě, zabalená v přiléhající noční košili. Tiskl ji muž, paže jí tlačil k posteli, drtil ji, ležel na ní. Byl také nahý. Vzpírala se a opět vykřikla.
"Lindo, probuď se. Prosím, vzbuď se." Jeho slova ji bombardovala. "Je to sen. Je to jenom sen."
Znenadání se přestala vzpírat a ztichla. Poznala jej. A za okamžik nato si alespoň přibližně vybavila, kde je. Na stále zrychlující kosmické lodi.
"Jsi v pořádku?" zeptal se.
"Ano," chraptivě zašeptala.
Uvolnil jí zápěstí, zvedl se, přesunul váhu a skrčil se na posteli vedle ní. "Můžeš mi říct, co…?"
"Neříkej mi Lindo." Hlas měla prázdný, zbavený síly a emocí.
"Je mi to líto. Spal jsem. Ty jsi začala kolem sebe mlátit…"
"Linda je mrtvá."
V jeho mlčení, odmítnutí odpovědět, vyčetla odpor: ne, Linda není mrtvá… je však ztracená a dokud se nenalezne, je lepší považovat ji za mrtvou.
Žena hleděla na mužovu tvář, viděla ho lépe, než on mohl vidět ji. V naprosté tmě pro něj žena byla výtvorem paměti, byl to známý tvar a teplá vůně něžné tkáně pod jeho rukama. Pro ni však stačilo světélko na stěně kajuty, ne větší než vpich po špendlíku, žhnoucí rudě vedle komunikačního pojítka. Ve slabé rudé záři viděla hladkou pokožku, pokrývající jeho svalnaté tělo, viděla jeho oči, třpytící se do noci. Voněl jako kořeněný chléb, bohatě a konejšivě…
Vzrušoval ji. S návratem tepla do jejího těla se jí znenadání vybavila vzpomínka na uplynulou noc.
Byli na kosmické lodi na cestě k Marsu, dva dny od Země. Z počátku hráli pouhé přátele, ale jakmile se seznámili s lodí a s její posádkou, přestali se cítit nesví z toho, že jsou sami sebou (přestože jí chvíli trvalo, než se zbavila své vrozené stydlivosti) a že si vyhrazují čas být spolu sami. Toho večera po večeři v důstojnické jídelně zmizeli do její úzké kajuty. Posádka si dala záležet, aby tomu nevěnovala pozornost.
Začali sbírat nitky své obnovené známosti tam, kde je museli před více než týdnem upustit. Tady byli sami, nikdo je nepoháněl, nikdo je nemohl dosáhnout a všechny závažné události, které je čekají po téměř dvou týdnech, zůstaly pozastaveny.
Myslela si, že by ho mohla milovat. On tvrdil, že ji už miluje. Líbil se jí jeho způsob lásky: citlivý, chápající, dokonce až s důvěrnou znalostí faktů (znal ji koneckonců od dětství), inteligentní a současně plný pochopení. Avšak jeho láska, jeho touha po lásce, byla i velmi naléhavá. A tělesná.
Z počátku se zdálo, že jejich milování bude tak snadné a přirozené, jako kdyby se nikdy neodloučili, jako kdyby pořád žili společně. Pár minut poté, co za sebou zavřeli dveře kajuty, leželo všechno její oblečení na podlaze, všechno jeho na jejím. Natáhli svá štíhlá atletická těla vedle sebe na její úzký kavalec, nedbali, že mají málo místa.
Cosi, co nedokázala určit, však vadilo. Váhala, a v odezvě i on ustal. Jako by byla v jeho kůži, cítila, jaké musel vynaložit úsilí, aby udržel na uzdě horkou touhu, která tak snadno sklouzne do bezmyšlenkovité potřeby. Svou lásku stavěl před svou potřebu, avšak potřeba byla silně přítomná. A ona po něm rovněž toužila. Její tělo chtělo jeho tělo, obzvláště a pouze jeho tělo…
Opět se k němu přitiskla, ale vtom ji přepadla náhlá bolest. Její příčina nebyla zjevně tělesná a neměla ani nic společného s ním. Projevila se však pod srdeční jamkou jako svíravé, náhlé odmítnutí.
"Já… Já nemůžu."
"Nemůžeš?"
"Mrzí mě to."
"Jestliže tohle není… Chci říct, jenom mi pověz…"
"Něco není v pořádku."
"Je ti něco? Neměl bych někoho zavolat?"
"Ne. Ne, zůstaň tady. Zůstaň se mnou. Už je to lepší."
Zůstal s ní, objal ji rukama, nohama a celou délkou těla, když ležela s tváří odvrácenou, přitulil se k ní. Spočívala v jeho objetí… a mlčky ronila slzy. Pak konečně usnula, ale on zůstal vzhůru, chránil ji v jejím spánku.
Asi na hodinu upadla do temného nevědomí. Usnul rovněž, uvolnil své objetí. Potom však přišel ten sen…
Nyní byla opět vzhůru, vzhůru a plná strachu a touhy. "Myslím, že tě tady nechci," řekla mu. "Nemůžu být sama sebou, když jsi tady."
Na okamžik ztichl a ztuhl. Potom přehodil nohy přes okraj sklápěcího lůžka a vstal. "Jak si přeješ, Ellen." Shýbl se, aby zvedl košili a kalhoty, ležící odhozené na podlaze.
"Ne, já…" Točila se jí hlava. "Tak jsem to nemyslela…"
"Jak jsi to myslela?"
"Něco… ve mně…" Vyrážela nesouvislé úryvky. Jako by se nutila vyřknout něco, co odmítala přiznat, dokonce i sama sobě. "Bojím se…"
"Jich?"
"Ne. Ale ano, samozřejmě." Váhala. "Ano, bojím se jich, ale na to jsem nemyslela. Chtěla jsem…" Přinutila se jít s pravdou ven. "Nejsem člověk. Bojím se, že už nejsem člověk. To si myslím."
Seděl na posteli a vztáhl ruku, dotkl se jejího ramene. Při tomto elektrickém doteku začala plakat. Sklonila se k jeho hrudi

a nechala se obejmout. Plakala nad náhlým poznáním, jak těžká je její ztráta - ztráta rodičů, ke které došlo už tak dávno, ztráta sebe samé, ztráta všech, kteří se ji snažili milovat.
Plakala dlouho, než podruhé usnula. Něžně ji uložil na postel, pak se zvedl, urovnal zmuchlanou pokrývku a přikryl ji. Seděl v temnotě vedle ní a držel ji za ruku.

Po této příhodě už spolu nespali. Mluvila s ním málokdy, jenom když se víceméně náhodou setkali někde v lodi. Trávila čas náruživým čtením záznamů o nynějším případu a posloucháním, prohlížením a čtením všeho, co jí lodní knihovna mohla nabídnout o jejich místu určení. A když skončila se vším, co se týkalo jejího úkolu, četla všechno ostatní, co na lodi bylo.
Nezeptala se ho, čím se baví. Bylo těžké snášet jeho zklamání a bolest, sledovat jeho defenzivní výraz.
O tři noci později se sen vrátil. I když byla jeho součástí, sledovala ho jakoby zvenku, jako jiná osoba, novější a tvrdší. Připadalo jí, že vůbec nesleduje sen, nýbrž živé a pravdivé vzpomínky…
Ozvalo se zaklepání na dveře její ložnice (její ložnice v domě šedé ženy, v nízkém cihlovém domku, hezky zařízeném, s velkou zahradou se starými stromy, půvabném, ale umístěném uvnitř mnohonásobných plotů v uzavřeném prostoru v Marylandu) a klepání ji překvapilo, neboť šedá žena a šedý muž nikdy neklepali, prostě vešli, když chtěli, nezáleželo jim na tom, co má na sobě, ani na tom, co dělá, zdůrazňovali tak, že se jí nedostává soukromí. Věděla, co znamená vymývání mozku, a věděla, že je to součást toho, co se s ní snaží dělat už od chvíle, kdy ji odloučili od rodičů.
Avšak nyní se ozvalo zaklepání. "Lindo!" Poznala hlas svého otce, dokázala ucítit jeho teplo i skrze dveře.
"Tati!" Vyskočila a zkusila kulatou kliku, obvykle zamčenou, ale dveře do úzké chodby se otevřely, otec tam stál, malý a unavený, hnědý tvídový oblek měl zmačkaný, jako by ho nesvlékl celé dny, černé vlasy mu prokvétaly šedinami více, než si pamatovala.
Nehýbal se, pouze na ni upřeně hleděl. "Lindo, díky bohu, že jsi v pořádku," zašeptal.
Vrhla se mu do náruče. "Ach, tati." Sama byla překvapena, když se rozeštkala.
Na okamžik ji mlčky silně sevřel, potom zašeptal: "Musíme hned teď odejít, drahoušku."
"Můžu si vzít…?"
"Ne. Nechej tady všechno a pojď se mnou."
Zaklonila se v jeho náručí a zvedla k němu uslzenou tvář. Dotekem a čichem poznala, že se otec bojí. Mlčky přikývla a odstoupila, stále se ho držela za ruku.
Vedl ji potemnělým domem. Zahlédla v přítmí muže, byli u hlavních dveří, v chodbě ke kuchyni i vedle skleněných dveří na dvorek, stáli rozkročeni a s napřaženými pistolemi. Když ji otec provedl obývacím pokojem k otevřeným skleněným dveřím, dal jim znamení a oni se zařadili za ně, ustupovali a chvílemi se nervózně ohlíželi.
Na trávníku se krčil nízký černý Snark, jeho dvojitý rotor tiše kmital v hvízdavých obloucích, jeho dvě turbíny šepotaly ztlumenými výfuky.
Otec se ve skleněných dveřích chvilku rozmýšlel a potom opustil kryt domu, rozběhl se k helikoptéře a Lindu táhl za sebou. Muži je následovali, snažili se je krýt z boku.
Linda, která svým zvláštním zrakem mohla vidět v noci, dokázala rozeznat bílou tvář své matky, čekající v otevřených bočních dveřích helikoptéry. Otevřela ústa. Dělo se něco nekalého…
Čísi ruka strhla Lindinu matku stranou, do dveří helikoptéry vstoupil muž. Linda zaslechla tlumené výstřely a současně skučení projektilů všude kolem, spatřila ohnivé stopy svítících střel nad hlavou.
Ona a její otec už urazili polovinu vzdálenosti od domu. Muž ve dveřích helikoptéry však nemířil na Lindu ani na jejího otce, nýbrž na muže, kteří je chránili. A nebyl sám - nejméně jeden útočník byl i na střeše, alespoň jeden další se skrýval mezi stromy. Ochránci padali pod křížovou palbou jako podťatí.
Otec do ní strčil, až upadla do trávy, a koulel se za ní. Ona se však okamžitě zvedla a než se otec zastavil, stála opět na nohou. Tehdy ještě nevěděla, že má v přední části mozku implantovánu hustou tkáň, avšak její odlišná osoba, nová osoba, která sledovala tento živý sen, věděla, že ji má. Ten implantovaný kousek mozku se aktivoval, aby provedl výpočty a dedukce. Zaostřila svoje pravé oko s transfokátorem na muže v helikoptéře, viděla, jak pozorně a uvážlivě míří, sledovala dráhu střel z jeho automatické zbraně, viděla, že pečlivě střílí kolem ní, i když se tím vystavuje riziku, protože není krytý. Bleskovým sprintem překonala posledních několik metrů trávníku, vběhla pod hvízdající lopatky rotorů. Její matka v helikoptéře křičela s otevřenými ústy, ale slova vycházela tak pomalu, že je Linda neslyšela. Když střelec spatřil Lindu, jak se k němu řítí, otočil se od svého díla jako ve zpomaleném filmu, komicky šokován.
Svým zaváháním si přivodil smrt. Chytila ho za kolena, silným úderem zápěstí mu srazila zbraň stranou, a jak se marně snažil před ní uhnout, dal hlavu do cesty kulce od jednoho poraněného ochránce a vypadl mrtev z helikoptéry. Už si sice zapamatovala jeho podobu, nyní ji však může zapomenout.
Linda se vrhla na osobu, která držela její matku, vůbec nezaváhala, když poznala šedou ženu, která byla její věznitelkou, a pěstí jako pístem ji udeřila do oka. Zena dopadla na stěnu trupu.
"Lindo, za tebou," vykřikla matka.
Linda se bleskově otočila a skočila do pilotního prostoru. Scéna připomínala zastavený film. Muž v levém sedadle zpola povstal, začal se otáčet směrem k ní a rychlostí jeden milimetr za století po ní máchl rukou. Tělo, které zhrouceně leželo vedle druhého sedadla, patřilo zřejmě původnímu pilotovi. Pro případ, že by se s ním ještě někdy setkala, si Linda bez jakýchkoli emocí vryla do paměti obraz pilota - nepřítele a jeho podivný pach, zpola kolínskou, zpola adrenalin. Rozvážně zaznamenala, že se s ním už alespoň jednou setkala. Potom mu vytrhla z ruky pistoli - odlehčený kolt ráže osmatřicet s tlumičem.
Film se opět rozběhl. Přesně odměřenou silou uhodila muže ze strany do hlavy, pod ucho. Zhroutil se. Vytáhla ho ze sedadla a přehodila jeho tělo přes opěradlo.

Pohybovala se s půvabem a jistotou akrobata, skočila do sedadla a chopila se řízení. Přidala plyn. Turbíny nabraly otáčky, rotory se začaly točit rychleji. Zatáhla za výškový ovladač, obrněný stroj se otřásl a stoupl půl metru nad terén. Zkušeně ho otočila na místě, v ose jeho vlastních rotorových hřídelí, pouze o čtvrt otáčky. Mířil teď přímo na útočníky na střeše domu, dával tak těmto neviditelným střelcům jen malý cíl. Zastavila jej a stiskla spouště kulometů typu Gatling.
Ozvalo se pronikavé vytí, vyvolávající bolest v uších. Modrý oheň, sto výstřelů za půl sekundy, pohltil střechu domu. V ostrých bílých paprscích reflektorů helikoptéry viděla otcovo tělo, ležící na trávě obličejem dolů. Na trávníku ležela i další nehybná těla, mrtví ochránci. Stlačila nos helikoptéry dolů a těžký stroj poskočil dopředu, řval a vířil vzduch, vznášel se nad jejím otcem, téměř se dotýkal jeho těla, ležícího mezi ocelovými lyžinami helikoptéry.
Promluvila hlasitě k helikoptéře: "Snarku, tohle je L. N. 30 851 005, uznáváš?"
"Uznávám vaše velení," odvětila helikoptéra a potvrdila tak Lindin hlasový vzor.
"Udržuj tuhle polohu," nařídila. "Rotuj a kryj mě, bude-li to nutné. Když na tebe vystřelí, opětuj palbu."
Sprška kulek pokropila nos helikoptéry a odrazila se od skla obměně pilotní kabiny. Kdesi ve stínech vpravo se skrýval další střelec. Snark poskočil doprava a jeho kulomety typu Gatling na pravém boku zaskučely; strom, od kterého kulky přiletěly, se rozletěl na cucky.
Z místa za rozpadlým stromem se už palba neobnovila. "Rozkaz proveden," ohlásila helikoptéra strojovým hlasem.
"Přestaňte střílet!" Zaslechla mužský výkřik v temnotě. Poznala ten hlas, hlas šedého muže, Lairda.
Vyskočila z velitelského sedadla do kabiny. "Mámo, pomoz mi." Společně s matkou, silnou a štíhlou ženou s vlasy černými jako vlasy jejího muže, zápasily s bezvládnými těly pilota - únosce a šedé ženy a vyvalily je otevřenými dveřmi. Šedá žena se odrazila od lyžiny a zůstala nehnutě ležet v trávě.
"Zůstaň tady, uvnitř," řekla Linda matce, vyskočila, lehce dopadla na obě nohy, hluboce se sklonila, skočila a koulela se pod helikoptérou ve spojitém sledu přesně provedených úkonů. Z hluku a větru jí zaléhalo v uších, dokázala však oddělit řev a pískot helikoptéry od křiku poblíž.
Černé vlasy jejího otce zalévala krev z poranění na hlavě, byl však při vědomí. "Můžeš se hýbat?" zakřičela.
"Mám zlomenou nohu."
"Potáhnu tě."
Helikoptéra se náhle pohnula a Linda spatřila postavy, běžící po okraji trávníku. Ze tmy však nepřicházely žádné střely a Snark plnil příkazy do posledního písmene, takže nestřílel. Přikrčena na kolenou táhla otce za ramena a ten se činil, seč mohl, aby jí pomáhal. Odrážel se od blátivého trávníku nezraněnou pravou nohou. Všimla si, že ztratil botu. Když ho dotáhla pod lyžinu, přestala se asi na patnáct sekund krýt.
Zvedla otce za ramena a on nejistě vystoupil na lyžinu. Matka ho vzala za ruce a táhla, zatímco on se naklonil a tlačil pravou nohou. Těžce dopadl na podlahu helikoptéry.
V okamžiku, kdy se Linda chystala skočit za ním, ji něco udeřilo do kyčle. Necítila bolest, ale zdálo se jí, jako by ji někdo udeřil a stáhl k zemi. Když chtěla opět vyskočit, nic se nestalo. Necítila nic v noze a nedokázala se pohnout.
Snark se otáčel, ale jeho kulomety typu Gatling zůstávaly němé. Neslyšel kulku o nic víc než Linda.
Ta ležela na zádech a hleděla do vířících lopatek rotorů. Matka a otec, vzdálení pouhý metr, k ní natahovali ruce a volali: "Lindo! Lindo!"
Matka začala vylézat ze dveří.
"Snarku," zakřičela Linda. "Okamžitě zahaj únikový manévr. Přijmi veškerá nutná opatření k ochraně svých cestujících."
Snark ji slyšel. Jeho reflektory potemněly, vytí turbíny okamžitě stouplo do nadzvukové výšky a Snark začal stoupat. Kýval se přitom do stran.
Ozval se Lairdův výkřik: "Palte! Palte! Zastavte je!"
Svítící střely dopadaly na helikoptéru, odrážely se od jejího povrchu a s kňučením odlétaly od jejích rotorů. Svým nezemským zrakem Linda spatřila, jak matka padá zpět dovnitř a jak se za ní zavírají obrněné dveře. To Snark podnikal opatření, aby chránil svůj lidský náklad. Ve chvilce zmizel v zamlžené noční obloze.
Ležela na zádech, zcela bezmocná, cítila mokrou teplou trávu, spálené palivo, pach trhaviny a krve. Z temnoty vyrazily postavy a zastavily se nad ní.
"Zabít ji, pane?"
"Nebuď idiot. Ne, dokud nebudeme mít jistotu, že její rodiče jsou mrtvi."
"Měli bychom raději vzít v úvahu fakta, Bille," řekl další. "Nemůžeme prostě předstírat, že se nic…"
"Neříkej mi, co mám dělat. Ošetři ji a dej si záležet. Může dojít k vyšetřování."
"Bille…"
"Ještě není konec. Tohle se dá ututlat."
"Williame…"
Šedý muž se lekl a Linda se s lítostí zahleděla do tváře, která se jí vryla do postupně mizejícího vědomí, do tváře šedé ženy. Ta teď stála vedle Lairda, dlouhé šedé vlasy rozcuchané, v ruce pistoli s tlumičem. Ta ji střelila, uvědomila si Linda, po Lairdově příkazu, aby nestříleli. Střelila ji, protože si Linda neudělala čas, aby ji zabila.
"Proč ji?" vyštěkl Laird na šedou ženu. "Nagyho jsi měla zabít, jej a jeho ženu."
"Neměla jsem v úmyslu zabít ji, Williame. Chtěla jsem ji tady zadržet."
Umorousaný pilot helikoptéry vklopýtal do kroužku tváří, obličej zkřivený vztekem: "Nechali jste jí prostor! Ona…"
"Drž hubu," zarazil ho šedý muž, ignoroval ho, mračil se na ženu. "Nagy měl blízko k úspěchu. A ještě není vyřízen. Jak jsi mohla být tak lehkomyslná?"
"Nemůžeme ji prostě odhodit, Williame. Mohla by být největší z nás."

"Už ne! Vzpírá se naší autoritě. Vždycky se jí vzpírala. Podívej se na tenhle… tenhle debakl."
"Je ještě dítě. Až si uvědomí pravdu, až skutečně pochopí všechno…"
"Vzpírat se nám znamená vzpírat se Znalosti."
"Williame…"
"Už nechci od nikoho z vás nic slyšet." Podíval se dolů na Lindu nejtvrdšíma očima, jaké kdy viděla, dokonce i v jeho tvrdé tváři. "Tahleta je příliš neosvícený materiál. Odklidíme ji někam, kde se ji nikomu nepodaří najít. Potom začneme nanovo."
Když se viděla ležet ochromená v trávě, její nová osoba věděla, že kdyby se dokázala osvobodit z tohoto hrozného snu o skutečnosti, byla by v bezpečí. Otevřela ústa a zašeptala: "Blaku. Blaku."
Laird na ni shlédl a tvář se mu zkřivila v hořkém úšklebku.

Když se tentokrát probudila, nikdo s ní nebyl. A jak ležela sama v tmavé kabině a srdce jí bušilo, usilovně se snažila upamatovat se, co se jí právě zdálo.

2
Směrem k Marsu rychle padala třpytící se bílá loď, štíhlý kutr s modrým pásem a zlatou hvězdou Komise kosmické kontroly. Kutr se blížil ke Stanici Mars pozpátku. Jeho pulzní hořák pohasl na radiačním perimetru a kutr zpomaloval na parkovací orbitální dráhu pouze pomocí chemických raket. Udržoval konstantní zpomalení jednoho gé.
Trup lodi, stíněný proti pronikavému záření všech vlnových délek, neměl žádná okna. Mladá žena stála před velkým videopanelem v důstojnické jídelně a sledovala pohled ze zádi, kde přes bledě oranžový disk Marsu klouzal černý Fobos, měsíc o průměru pouhých sedmadvacet kilometrů, pozorovaný proti planetě vzdálené jen šest tisíc kilometrů.
"Bramborovitý" bylo klišé, které užívali lidé už více než sto let k popisu Fobosu, avšak žádná jiná fráze nevystihovala jeho tvar tak stručně: dolíčkovaný, chuchvalcovitý, černý Fobos mohl klidně být malý terakotový valoun, čerstvě vykopaný ze sopečného bahna v Idahu.
Žena, která sledovala tuto výjimečnou podívanou, si říkala Sparta. Nebylo to však její skutečné jméno. Bylo to jméno masky, kterou ukazovala pouze sama sobě. Sparta bylo tajné jméno, tajné pro všechny až na ni samotnou. Většina lidí ji znala jako Ellen Troyovou, inspektorku Troyovou z Komise kosmické kontroly. Ani to však nebylo její pravé jméno. Lidé, kteří znali její skutečné jméno, usilovali o její život; většina z nich se ji snažila zabít.
Těm, kteří ji neznali blíž, se Sparta jevila jako mladá, křehká, inteligentní žena se záhadným nadáním, vyznačující se pekelným štěstím. Ve skutečnosti byla obdařena schopnostmi, přesahujícími lidské chápání. Sama sobě však připadala křehká, lidsky zmrzačená a psychicky neustále na hranici samotného rozpadu.
Nyní byla opět vytržena z normálního chodu života (pokud bylo možno její život v jakémkoli smyslu považovat za normální) a vržena do situace, která bude vyžadovat úplnou ostražitost a naprostou koncentraci, vrcholný výkon, který bude muset podat po dvou týdnech dusivého věznění na palubě tohoto kutru. Za současné konstelace planet se přesun ze Země na Mars ve dvou týdnech dal považovat za téměř okamžitý, rozhodně nejrychleji možný - kutry Komise kosmické kontroly byly nejrychlejší lodě ve Sluneční soustavě. Během těch dvou týdnů nemohla Sparta dělat nic jiného, než studovat informace týkající se nevyřešeného případu, který ji čeká.
Její hloubání přerušil mladý muž, který za jejími zády vešel do důstojnické jídelny. "Fobos a Deimos," pronesl bodře. "Strach a Hrůza. Nádherná jména pro měsíce."
"Hodí se docela dobře," odvětila. "Jmenovali se tak koně válečného vozu boha Marta, že ano?"
Pozvedl černé obočí nad zelenýma očima. "Ellen, existuje skutečně něco, co si tvůj encyklopedický mozek neuložil? Kdybych se však chtěl handrkovat o malichernosti, tak ten bůh, o kterého tady jde, byl Ares, řecký bůh války, a ne římský bůh Mars. Fobos a Deimos byli dva z jeho tří synů, které měl s Afroditě, a ne jeho koně."
"Četla jsem, že to byli jeho koně a že jedli lidské maso."
"Zkomolená mytologie. Koně, pojídající lidi, sice existovali dokonce čtyři, a jeden z nich se rovněž jmenoval Fobos, ale žádný Deimos. Patřili však Diomedovi. Vzpomeneš si na něj z Iliady."
Usmála se. "Jak to všechno dokážeš udržet v hlavě?"
"Protože tyhle věci miluji. Miluji Iliadu natolik, že jsem se dokonce prokousal hrozným překladem, který pořídil Alexander Pope." Usmál se na ni. "Žena, která si říká Ellen Troyová," zašeptal, "by si ji opravdu měla alespoň jednou přečíst."
Blake Redfield byl jedním z mála lidí, kteří věděli, že se nejmenuje Ellen Troyová. A byl snad jediný z těch, kteří znali pravdu, kdo se ji za to nesnažil zabít. Sparta si sice někdy myslela, že Blaka miluje, ale jindy se bála i jeho. Nebo možná svojí lásky k němu.
Láska patřila k tématům, jimž se v poslední době vyhýbala. "Podívej se, můžeš vidět základnu na Fobosu."
Na hranách největšího kráteru na Fobosu s vysokými okraji, nazvaného Stickney a měřícího napříč osm kilometrů, se leskly jasné body. Stickney, ostře vykreslený proti středním šířkám Marsu, vypadal jako černý železný kalich, obrácený proti zlatému zrcadlu. Před osmdesáti lety přistála na Fobosu první lidská expedice na Mars a satelit několik desítek let sloužil jako základna pro průzkum a pozdější osídlení povrchu Marsu.
"Vypadá, jako by byla vybudována včera," poznamenal Blake. "Těžko uvěřit, že je už půl století opuštěna." Hliníkové budovy a kopule základny pořád stály na vzdáleném okraji Stickney, nepoškozeny a beze stop koroze, časová konzerva planetárního výzkumu.
Na videopanelu už Fobos pomalu mizel ze zorného pole. Ve vzdáleném rohu obrazovky se v přeplněném hvězdném poli začala objevovat Stanice Mars - téměř symbolicky, neboť právě po jejím vybudování byla základna na Fobosu opuštěna, když ztratila praktický význam. Stanice byla dostatečně velká a rotovala dost rychle na to, aby se na jejím

vnitřním povrchu vytvořila umělá tíže.
Mlčky ji sledovali, dokud Stanice Mars nezářila jasně jako Slunce a dokud černý měsíc nezmizel v hvězdném poli.
Sparta se obrátila k Blakovi. "O čem jsme mluvili předtím… Přemýšlela jsem o tom trochu víc. Chci, abys zůstal na Stanici Mars, dokud nedokončím vyšetřování."
"Lituji, ale to neudělám."
"Oni vědí, kdo jsme. My nevíme, kdo jsou oni."
"Alespoň víme, jak postupují. A já to vím líp než ty."
"Já jsem prošla výcvikem pro tuhle práci," řekla ostřejším tónem.
"Myslím si, že můj výcvik se vyrovná tvému," namítl rychle, "přestože byl trochu neobvyklý."
"Blaku…"
"Dokážu ti to."
"Dokážeš?"
"Hned teď, v tělocvičně. Jeden proti jednomu."
"Co to dokáže?"
"Řekla jsi sama: nevíme, kdo jsou oni. Takže nebudeš varována o nic víc než já. Jestli tě dokážu porazit v boji jeden proti jednomu, bylo by logické zavřít mě?"
Váhala pouze okamžik. "Setkám se s tebou v tělocvičně."

Možná jí Blake nahrál na smeč. Ta její část, která ho milovala, měla vlastní motivaci, neboť Sparta si přála, aby Blake přežil, i kdyby ona zahynula. Ta druhá část, která jej chtěla vystrnadit z jejího života, by si s ním dokázala snadno poradit. Jak si však vázala uzel na černém pásu kolem hrubé bavlny svého úboru, věděla, že s ním bude bojovat znevýhodněna.
Nahrál jí tedy opravdu na smeč? Nebo nahrává ona jemu?

Vešli do maličké kruhové lodní tělocvičny z protilehlých stran. Sparta byla štíhlá, svalnatá, pískově světlé vlasy jí padaly rovně k čelistní kosti, kde končily v praktickém střihu, který nečinil žádné ústupky módě. Ofinu nad hustým obočím měla dost krátkou, aby jí nekryla tmavomodré oči. Blake byl o několik centimetrů vyšší, měl širší ramena a větší svaly. Tmavé kaštanové vlasy měl rovné a stejně zastřižené jako ona, zelené oči měl stejně klidné. Jeho čínsko-irská tvář by mohla být znepokojivě hezká, před dokonalostí ji však zachraňovala příliš široká ústa a trocha pih na rovném nose.
Navzájem se uklonili a pak se vzpřímili.
Ve zlomku sekundy pokrčili nohy, zvedli ruce jako čepele a začali se k sobě pomalu přibližovat. Na rozdíl od většiny bojovníků, kteří obvykle kolem sebe krouží, se střetli přímo, jako zvířata. V souboji nikdo nedával přednost pravé ani levé straně. Pokud se nějaké takové asymetrie nedokázali v přípravě zbavit, prozradí ji až v extrémní situaci.
Ve vzdálenosti dvou metrů dosáhli imaginární hranice, okraje letální zóny. Odtud může ještě každý svého soupeře obsáhnout jedním pohledem od hlavy až k patě, od oka až k ruce. Odtud nikdo nemůže zasáhnout druhého bez zjevné přípravy.
Blake byl ten, kdo chtěl něco dokázat, bude tedy muset udělat první výpad. Provedl rychlý skok a vysoký kop stranou, takže se na zlomek sekundy stal zranitelným. U jeho soupeřky se však projevily zábrany, s nimiž počítal a v něž doufal. Svým kopem však její bradu minul. Už tedy nebude zdrženlivá. Když dopadl, vrhla se na něj tak rychle, že jen stěží unikl kotoulem stranou. Jakmile znovu získal rovnováhu, vyslal jí tvrdý úder na břicho, ale ona se otočila a sekla mu po krku. Zasáhla jen vzduch.
Bitva se doopravdy rozhořela. Minuty ubíhaly: dvě, pak pět, potom…

Kotoulem přes rameno na podlaze tělocvičny se Sparta dostala na nohy právě včas, aby zachytila Blakův protiútok. Nedala se zmást jeho předstíraným útokem levou pěstí na její bránici, srazila jeho pravici, která jí mířila na nos a uchopila ho za zápěstí. Když se otáčela, aby mu stáhla paži dolů, dopřála si zlomek sekundy na rozbor situace a uvědomila si, že je to léčka. Teď nastává skutečný výpad. Jakmile se prsty levičky dotkl klopy jejího kimona, pustila jeho zápěstí, udělala salto vzad a zaútočila mu kolenem na bok. Blake prsty sevřel pouze vzduch.
Odkutáleli se k protilehlým stěnám malé tělocvičny, vyskočili na nohy a lapali po dechu. Z obou se hnul pot, začínali být vyčerpaní. Už deset minut na sebe doráželi maximální silou a se všemi uskoky, které dokázali vymyslet, Blake ji však útočně zasáhl pouze jednou a Sparta byla jen o málo úspěšnější. Planoucí skvrna na lícní kosti, kam ji zasáhl tvrdou hranou dlaně, už tmavla na podlitinu. Jeho podlitiny na žebrech a nad levým stehnem skrývalo kimono, ale bude kvůli nim pár dní kulhat.
Nikdo z nich neřekl ani slovo, ale žádný divák, který by pozoroval rudý záblesk ve Spartině oku nebo napjaté svaly Blakovy brady, by si jejich souboj nespletl s přátelským cvičením.
Znenadání se nepřátelství ještě vystupňovalo - Blake vytáhl nůž.
V okamžiku si povytáhl široký černý pás a uvolnil tak nůž, který měl přivázaný na zádech. Nůž měl dlouhou ocelovou čepel, potaženou tenkým diamantovým povlakem, a na první pohled to byla smrtící zbraň. Byl to standardní nůž vojáků Severokontinentálního paktu, určený k řezání, bodání i k vrhání.
Otočil se k ní, rukojeť nože ukrytou v pravé dlani, čepelí ve tvaru listu mířil na její hruď. "Nepřeháníš to trochu?" zasípala.
"Vzdáváš se?"
"Nenuť mě, abych ti ublížila," varovala ho.

"Silácké řeči. Je to nerozhodné. Až do teď."
Opatrně okolo ní kroužil, naznačil výpad, než ho však mohla chytit za zápěstí tak ustoupil, opět provedl výpad a dostal se ke Spartě. Zachytila ho nohama, takže se musel bleskově z pasti odkulit. Spatřil, že po něm skáče, naznačil tedy ústup a pak se valil k ní. Přeskočila ho.
Špička nože jí rozřízla bavlněné kimono ve výši pasu. I on měl zábrany.
Než se stačil dostat na kolena, stála už na nohou a útočila na něj. Odhadl kop, mířící mu na hlavu a vyhnul se, ale bosou nohou ho zasáhla do zápěstí. Nůž mu vyletěl z ochromených prstů, ale druhou rukou se jí chytil za zadní část černého pásu, a jak se snažila dosáhnout na nůž, přitáhl se na její záda. Pravá ruka mu byla k ničemu, ale dal jí paži kolem krku a ohnutým loktem jí tlačil hlavu dozadu.
Nebyl však dost rychlý. Jednou nohou a jednou paží unikla jeho držení a ležela pod ním zkroucená na boku. Cítil špičku vlastního nože u ledvin. Svým dlouhým skokem dostala nůž do ruky.
Okamžik tam tak leželi, ztuhlí a těžce oddychující. "Mohls mi zlomit vaz," zašeptala.
"Možná těsně předtím, než bych umřel," odvětil. Pomalu uvolnil svůj chvat a odkulil se z ní.
Sparta se posadila. Neřekla nic, ale uchopila nůž za špičku a rukojetí vpřed mu ho podala.
"Dobrá, neporazil jsem tě." Vzal si nůž a ostře vydechl, líce nadmuté jako míč. "Ale ani ty jsi mě neporazila. A nikdo, proti komu se pravděpodobně budeme muset postavit, nemůže být tak dobrý jako ty."
"Myslíš, že ne?" Dala si ruce za krk a uchopila ho propletenými prsty, kroutila hlavou, aby se zbavila křečí. "Co když se nakonec ukáže, že naším mužem je Khalid? Říkals, že prodělal stejný výcvik jako ty."
"Do jisté míry."
"Možná ještě dál. Nevíme, kdo jsou oni, Blaku…"
"Ano, ano. Ale já trvám na tom, abys dodržela svůj slib." Podal jí ruku a pomohli si navzájem vstát. "Dokázal jsem ti, že se dovedu bránit."
"Při konstantní hodnotě tíže jedna. Tíže na Marsu dělá třetinu pozemské."
Ignoroval její sofistiku. Nebylo potřeba jí připomínat, že ani ona ještě nikdy na Marsu nebyla. "Neproletěl jsem celou tuhle vzdálenost jenom proto, abych pak seděl v hotelu pro turisty v Labyrint City."
"Jsi občanský poradce, ne příslušník Komise kosmické kontroly."
"Pak tedy budu na případu pracovat sám." Zasunul nůž do pochvy a urovnal si přes něj pás. "S tvou spoluprací, anebo bez ní."
"Mohla bych tě uvěznit za vměšování."
"Zapomínáš, jakou by to z tebe udělalo sketu," nabudil se, "protože jsi to byla ty, kdo mě vzal s sebou. Jen pomysli na to, kolik času ztratíš snahou najít mě, až zase zmizím."
Sparta mlčela. Blake vůbec netušil, jak snadno by ho našla, bez ohledu na to, jak chytře by se přestrojil, jak dokonale by zametl stopy. Dokázala by sledovat jeho doteky a pach, jeho teplé stopy, všude, kam by se snažil uprchnout. Že s ní vybojoval nerozhodný zápas, to na ni udělalo dojem, protože se bila tak tvrdě, jak bylo lidsky možné. Nechtěla mu však dát najevo, jak se ve skutečnosti liší od normálního člověka a že proti němu nepoužila žádné svoje mimořádné schopnosti.
Nešlo o to, že by byla silnější nebo že by měla lepší koordinaci než on. Svaly měla menší a její nervové impulzy nebyly o nic rychlejší než jeho, to však přirozeně vyrovnávala její menší velikost a hmotnost, její schopnost přemísťovat v souladu s fyzikálními zákony části svého těla prostorem rychleji. Vzpěrači nejsou dobrými gymnasty, zápasníci sumo nestojí za nic v karate. Avšak mezi ní a jím to byl vyrovnaný zápas, vyrovnanější, než měl být.
Provedli cosi s jejím mozkem a s dalšími orgány. Lidský mozek se vyvinul do své specifické podoby, charakterizující lidský druh, ve stepích a v otevřených lesích. Bezděčně, ale zcela snadno řešili naši předkové simultánní parciální diferenciální rovnice, spojitě vystihující a korigující trajektorie pohybu, zatímco běželi vedle prchajících zeber nebo antilop a přitom je zasypávali kameny, nebo když skákali z větve na větev, přičemž si občas utrhli ovoce. Stále ještě to dělají naši příbuzní ve velkých parcích Afriky a Amazonie. A my jsme si zachovali něco z této schopnosti, i když jen nepatrný zlomek.
Umíme velmi dobře házet různé věci, mnohem lépe než naši nejbližší příbuzní, šimpanzi. Umíme dobře vrhat oštěpy, střílet šípy, mířit zbraněmi, a tak dále. Téměř stejně dobří jsme v chytání věcí. Snad nejmimořádnější ukázku schopnosti lidského mozku vypočítat trajektorie a přizpůsobit jim pohyb těla předvedl v polovině dvacátého století hráč baseballu Mays. Zatímco běžel, jak nejrychleji dokázal, přesně určil místo dopadu malého bílého míčku, odpáleného holí z jasanového dřeva do vzdálenosti téměř sto metrů po nepředpověditelné parabole. Mays stále běžel, neohlížel se, a těsně před nárazem do stěny ohraničující hrací plochu chytil do rukavice míček, který mu klesal přes levé rameno. Pravděpodobně žádný normální člověk před Maysem ani po něm to nemohl dokázat. Avšak Sparta, kdyby to bylo třeba, by něco podobného svedla. Hustý uzlíček buněk, který jí vložili do přední části mozku, jen kousek od místa, kam Hindové umísťují oko duše, byl vlastně procesor, který integroval trajektorie a prováděl mnoho dalších druhů výpočtů rychleji, mnohem rychleji, než samotný mozek. Kdyby Sparta použila tento uzlík, kdyby ho zapojila do svých myšlenkových obvodů, dokázala by analyzovat každý Blakův pohyb prakticky v okamžiku, kdy ho započal. Mohla zabořit jeho tvář do rohože pár sekund poté, co zahájili zápas. Zůstala však dobrovolně člověkem a snažila se, jak nejlépe dovedla. I tak to bylo mimořádně dobré. A Blake předvedl výkon, který byl stejně dobrý.
"Dobrá," souhlasila. "Můžeš postupovat samostatně, pokud mi slíbíš, že se mnou budeš ve spojení." Neřekla mu, že měl pravdu, a že je pravděpodobně stejně nebezpečný jako cokoli, co proti němu může nepřítel použít. A budou-li oni ozbrojeni, což je pravděpodobné, dobrá, on bude rovněž.
Na tváři se mu rozhostil podivný výraz. "To jsem už slíbil."
"Znám tě, Blaku," prohlásila.

Naklonil se k ní, a jak rozevřel rty, měl kolem očí a úst měkkost, téměř vyjádření touhy. Potom mu však po tváři přeběhl stín nejistoty. Obličej mu ztuhl, když pronesl: "Přál bych si, abych mohl říct totéž."
Ještě zbroceni potem jeli malou zdviží na velitelskou palubu.
"Všechno tohle je zbytečné, jestliže tě někdo udělá," řekla.
"Co mi udělá?"
"Promiň mi žargon. Pozná tě na Stanici Mars, chci říct."
"To už jsme probírali."
"Stejně je to k ničemu, když nepřiletíš na pravidelné lince. Já bych si mohla objednat raketoplán, kdybych to potřebovala, ale ty musíš použít linkový spoj, anebo jsi vyřazen z boje."
"Uznej, že jsem aspoň trochu chytrý."
"To uznávám. Jenom nechci, aby se něco zvrtlo."
"Přestaň si o mě dělat starosti."
Hleděla na něj úkosem. "Než jsem se s tebou setkala, nedělala jsem si starosti o nikoho kromě sebe."
"Dělala sis starosti kvůli tomu, abys našla rodiče," pravil bez obalu.
"Ano."
"A kvůli ostatním."
"Ano, Blaku, kvůli ostatním. A kvůli těm, kteří se mě snažili zabít a kteří pravděpodobně zabili moje rodiče."
"Právě proto jsem tady…" Odmlčel se. Někdy, když ho přemohly emoce, zapomínal, že ji musí vždycky nazývat Ellen, pokud vůbec použije její jméno. Když se s ní poprvé setkal, ještě jako s dítětem, a potom během osmi let společného dospívání, jmenovala se Linda. "Všechno se týká právě toho."
"Ne, je to jednodušší. Jsme tady proto, abychom vyřešili dvě vraždy. Jsme tady, abychom našli Marťanskou plaketu. Nic víc nikdo nepotřebuje vědět."
"Myslím si, že tvůj jasnozřivý modrooký velitel s hustým obočím ví víc. Mnohem víc."
Před odpovědí ji zachránilo, že se dveře zdviže znenadání otevřely. "Pojďme si promluvit s kapitánkou."

"Plnicím potrubím," navrhla kapitánka. Jmenovala se Walshová a byla asi třicetiletá. Tato pilotka - veteránka kutru byla dost stará, aby už měla spoustu zkušeností, a dost mladá, aby si uchovala rychlé reakce. "Strčíme vás do kulovitého vaku a vyplavíme do staniční zásobní nádrže. Asi po půl hodině vás někdo vyloví."
Blake zbledl. "Chcete mě vyplavit do nádrže s kapalným vodíkem?"
"Do deuteriové tříště, technicky správně řečeno."
"Co mě uchrání před zmrznutím? Co budu dýchat?"
"O to všechno je postaráno. Tyhle kulovité vaky by měly být velice dobré," odpověděla kapitánka. "Nikdy jsem ale neměla příležitost osobně je použít."
"Neexistuje nějaká trošku tradičnější metoda?" zeptala se potichu Sparta.
Walshová zavrtěla nakrátko ostříhanou hlavou. "Je jisté, že tam budou špioni. V každém přístavu se to jimi hemží. Na Stanici Mars některé z nich známe a víme, že se vyznají v tom, co nazýváte tradičními metodami, inspektorko… balíky s prádlem, takovéhle věci." Pokrčila rameny. "Kdybyste mi to řekla dřív, mohli jsme ho vysypat na Fobos a vyzvednout ho při dalším oběhu."
"To je standardní postup?" chtěla vědět Sparta.
Kapitánka se na ni zazubila. "Napadlo mě to právě teď. Fobos vypadal při tomto přibližování velice dobře. Bylo by zajímavé zkusit to, nemyslíte?"
"Jste velmi vynalézavá, kapitánko," prohlásila s uznáním Sparta.
Walshová nasadila laskavější tón: "Vím, že to nahání hrůzu, pane Redfielde, ale funguje to. Nemůžu zaručit, že místní zvědavci už nesledují i tohle, ale aspoň tam nezemřete."
Blake zvolna vydechl. "Díky za ujištění."
"Nezapomeňte si vyprázdnit močový měchýř, než vlezete do vaku. Může to chvíli trvat."
"Budu na to myslet."

Stanice Mars dominovala obloze, její tlustý válec se otáčel na pozadí kosmického prostoru, jeho osa mířila přímo dolů. Z přibližujícího se kutru vypadala vesmírná stanice jako pomalu rotující víko, vyvážené na ostrém oblouku obzoru planety.
Stanice Mars byla novější a pohodlnější než L-5, první z obřích vesmírných sídlišť obíhajících kolem Země, avšak starší a prostší než Venušin Port Hesperus, korunní klenot kolonií. Byla to ryze účelová stavba z kovu a skla, které získali roztavením zachyceného asteroidu. Její návrh silně ovlivnili ruští inženýři, kteří dohlíželi na výstavbu. Na videopanelech kutru byla už stanice vidět docela zblízka, cestující viděli skleněnou plochu konce válce, mířícího ke hvězdám, její šikmá zrcadla, její komunikační stožáry, její přístavní kóje vyčuhující z neotáčející se osy jako paprsky z náboje kola.
Kruh lodí se vznášel "na kotvě" v blízkém prostoru, neboť se nedostávalo přistávacího místa. Komise kosmické kontroly však měla vlastní, vysoce zabezpečené prostory a měla vlastní cesty k přesunu cestujících a nákladu ze svých lodí a na ně. Placení špioni a leniví přihlížející, kteří neustále číhali v sektoru Q, se shlukli hustěji, kdykoli dorazila loď Komise kosmické kontroly.
Když se přistávací trubice uzamkla kolem hlavní přechodové komory kutru, spatřili zvědavci, jak vystupuje pouze jediná cestující, štíhlá světlovlasá žena v modré uniformě Komise kosmické kontroly. Inspektorka Ellen Troyová.

3
Blake strávil dvě hodiny v přehřátém vaku s kyslíkovou maskou, připevněnou k obličeji. Když začal pociťovat první svíravé záchvěvy nervozity {nezapomněli, že jsem tady?), narazilo něco do stěny vaku. Potom vak uchopilo rameno dálkově ovládaného manipulátoru a pomalu jej táhlo deuteriovou tříští, v níž byl ponořen.
Jakmile se Blake dostal z nádrže, trvalo mu několik minut, než se uvolnil z trojitě izolovaného kulovitého vaku. Zvenčí se mu dostávalo neviděné pomoci. Konečně se zbrocen potem vyškrábal z vaku a nechal ho v mikrogravitaci kolébat jako vypuštěný balon. Zjistil, že se vznáší v čerpací stanici sektoru Q, obklopen velkými kulovými nádržemi, plnými deuteria a lithia, drahocenných paliv pro fúzní hořáky lodí Komise kosmické kontroly.
"Vy jste pan Redfield," prohlásila malá černovlasá žena v uniformě Komise kosmické kontroly, která si ho prohlížela se zřejmou nevolí. "Já jsem inspektorka Šaranská."
Blake Šaranské pokynul hlavou, snažil se být zdvořilý, ale očima zvědavě přelétal ocelové stěny, které ho obklopovaly. Místnost připomínající jeskyni věnčily tlusté girlandy potrubí a kabelů. Vzduchem se valila oblaka bílé páry, kondenzující na nádržích a na potrubí, jímž protékal kapalný vodík. V záři červených a žlutých výstražných světel oblaka žhnula a měnila vlhkou ocelovou místnost v předpeklí.
Vrátil se pohledem k inspektorce. Nebyla zřejmě v nejlepší náladě, husté černé obočí měla staženo v hrozivém úšklebku.
"Velice rád se s vámi setkávám, inspektorko Šaranská," řekl.
"Da," odvětila. "Tyhle jsou pro vás." Přistrčila mu ranec páchnoucího šatstva. "Prosím, hned si je oblečte."
Rád vyhověl, protože neměl na sobě vůbec nic, a pokud se nalézal v pekle, měl pocit, že to peklo zamrzá.
Napadlo ho, že odmítavý postoj Šaranské pramení z nutnosti jednat s nahým mužem. Přes veškerý politický pokrok v minulém století se Rusové nikdy nezbavili jistého puritánského nádechu. Když konečně na sebe navlékl černé kalhoty ztvrdlé tukem, tlustou černou pracovní košili a černé boty, což v beztíži nebyl jednoduchý úkol, obrátil se k ní a zkusil další úsměv. "Za bezměsíčné noci mě nikdo neuvidí."
"Na Marsu není bezměsíčná noc," prohlásila Šaranská.
"To byl vtip," vysvětloval.
"Žádné vtipy," zavrtěla důrazně hlavou.
"Správně," odkašlal si, "a není to ani legrační."
"Tady jsou jiné šaty," postrčila k němu cestovní vak. Vzal si ho bez poznámky a čekal na její další krok. Studovala své poznámky a potom mu podala maličký proužek. "Tohle je osobní identifikační proužek a pracovní záznam. Jste Kanaďan. Jmenujete se Michael Mycroft."
"Bezpochyby mi říkají Mike," poznamenal vesele.
"Správně," rychle přikývla. Pokračovala ve studiu poznámek. "Propuštěn z Ústředního administrativního úřadu veřejných prací Stanice Mars. Instalatér třídy šest-tři-tři…"
"Proč?"
Vzhlédla od elektronického diáře. "Co proč?"
"Proč mě vyhodili?"
Chvilku na něj civěla, než odpověděla: "Neukázněnost."
Zazubil se. "Vsadím se, že jste si to právě vymyslela." Mírně zrudla a sklonila hlavu blíž k diáři, jako by byla krátkozraká. "Chcete odjet domů, ale nemáte dost peněz. Na Stanici Mars vás nikdo do zaměstnání nepřijme. Máte jen tolik peněz, abyste se dostal na povrch Marsu. Jestli ani tam neseženete práci… nemine vás pracovní útulek." Potom vzhlédla a Blake měl podezření, že ji vyhlídka na pracovní útulek pro něj jaksi zvráceně uspokojila. "Cestu do Labyrint City máte rezervovanou a zaplacenou."
"Nemám o instalatérství ani páru," namítl Blake. "Má to něco společného s potrubím?"
Šaranská mu podala další proužek. "Naučte se to z tohohle. Obsahuje všechny podrobnosti vašeho krytí. Sluchátko máte v kapse u košile. Učte se rychle, údaje se za hodinu samy vymažou a z proužku se stane výběr populární hudby. Nejnovější hity. Otázky?"
"Eh, nemá cenu se ptát… Jen mě odtud vyveďte."

Blake, oblečen do umaštěné kombinézy, která se zdála být údělem dělníků na nejnižší příčce společenské stupnice všude, i v socialistických utopiích, se podle pokynů Šaranské dostal ze sektoru Q, aniž ho kdo zastavil - doufal, že ho nikdo ani nezpozoroval. Měl šestnáct hodin na to, aby chytil raketoplán, odlétající ze vzdáleného konce stanice. Šaranská mu důrazně doporučila, aby zamířil přímo do přístavu raketoplánů na planetární straně, ale on se chtěl seznámit se Stanicí Mars, pokud to bude možné, aniž by na sebe upoutal pozornost.
Neztrácel čas v oblasti doků na straně obrácené ke hvězdám, kde by instalatér šesté třídy měl sotva co dělat, a zamířil k obytné čtvrti. Jel na jednom ze tří širokých, pomalých eskalátorů, označeném nápisy 270 STUPŇŮ v ruštině, angličtině, japonštině a arabštině. Nastoupil beztížný, chytil se pohybujícího se madla, po několika desítkách metrů klesání už stál a dole vyšel z pohyblivého schodiště s tíhou, kterou by měl na Zemi.
Jel dolů na pohyblivém chodníku okolo skleněných okenních prstenců, které rozostřovaly paprsky vzdáleného Slunce jako Fresnelova čočka majáku z devatenáctého století, nastavená opačně. Míjel terasy, kde mohli cestující, přilétající z jiných gravitačních prostředí - z Měsíce, z asteroidů, z povrchu Marsu nebo z jakékoli dlouhé vesmírné cesty - strávit čas a přizpůsobit se větším gravitačním silám. Blake byl už přizpůsoben; většina cesty kutru z oběžné dráhy kolem Země probíhala při jednotkovém gé - první polovina při zrychlování, druhá při zpomalování.
Stanice Mars byla navržena prostě, budila však dojem už pouhou svojí velikostí: bylo to celé město, svinuté do kilometr dlouhého válce, takže obytné domy a veřejné budovy šplhaly ze stran a visely dolů z protější stěny vysoko nad hlavou. Každou úzkou ulici lemovaly skromné, ale úpravné městské domy seřazené vedle sebe, každý s trávníkem,

s pečlivě zastřiženými stromy a kvetoucími keři. Celé to vypadalo jako prosperující sibiřské předměstské sídliště pod dlouhým letním půlnočním sluncem, avšak stočené jako mapa. Sluneční svit vstupoval do stanice ze šikmých zrcadel na obou základnách válce; někteří návštěvníci přirovnávali výsledný dojem k životu na planetě se dvěma malými, ale rychle rotujícími slunci.
Stanici Mars chyběly kontrasty ohromné L-5, její obrovské farmy, metalurgický průmysl nebo celá škála obytných prostor, od skromných po honosné. Stanice Mars nebyla ani tak luxusní a vkusná jako Port Hesperus s jeho proslavenými zahradami. Byl to však domov téměř padesáti tisíc zaměstnaných lidí, poloviny obyvatel, kteří žili na povrchu planety Mars.
Blake několik minut studoval tento pohled a srovnával skutečnost s mapami, které dostal. Smyšlený Mike Mycroft byl zaměstnán při údržbě hlavních přívodů vody a kanalizace. Proužek s údaji, který mu předala Šaranská, obsahoval nejen instrukce, jak opravovat potrubí, nýbrž i plány recyklovací soustavy Stanice Mars.
Principy městského vodovodu a kanalizace byly dost prosté a Blake si myslel, že kdyby to bylo nutné, dokázal by být na toto téma celkem přesvědčivý. Více se však zajímal o pocit každodenního života na stanici. Vydal se na pěší túru.
První zastávku udělal na blízkém Něvském náměstí při základně eskalátoru, v hotelové ubytovně, která měla být poslední Mycroftovou adresou. Jako mnoho větších budov na stanici měl jednopatrový hotel střechu i stěny z vlnitého plechu, pokrytého nepravidelnými pruhy černé barvy. Z dálky budil překvapivě hezký dojem, téměř jako by byl postaven ze splétaného bambusu.
Blake srdnatě prošel hlavními dveřmi a zastavil se, aby nahlédl do malé haly. Spatřil tam starou ženu v černém, která spala za pultem a hlasitě chrápala. Rychlými tichými kroky došel k úzkému schodišti, vyšel do prvního patra a rychle vyhledal Mycroftův pokoj, který byl na průčelní straně budovy. Přiložil ucho k černě natřeným dveřím. Neslyšel nic.
Vysunutí západky mu nezabralo mu moc času. Použil k tomu tenký proužek s údaji, který dostal od Šaranské. Proužek při tom sice zničil, ale už si zapamatoval, co se měl naučit, a o sbírku "nejnovějších hitů" neměl sebemenší zájem.
Rozhlédl se po malém pokoji s palandou, s videopanelem na stěně, se železným stolem a železnou židlí. Napadlo ho, že dřevo je bezpochyby vzácný materiál, když nejlepším zdrojem surovin je zachycený asteroid. Na hácích na stěně nic neviselo. Místní úřadovna Komise kosmické kontroly splnila svůj domácí úkol, bylo to skutečně místo, kde by osamělý muž jako Mycroft mohl bydlet, a vypadalo, jako by bylo nedávno opuštěno.
Jediné okno pokoje bylo otevřené. Když se k němu Blake postavil, mohl vidět dolů na přeplněné náměstí. Velký eskalátor se hemžil lidmi, kteří se pohybovali nahoru a dolů jako andělé na Jákobově žebříku. Blake nikdy nebyl v Rusku. Hemžení při základně schodiště mu připomnělo konečnou stanici tramvaje na manhattanském konci mostu na Devětapadesáté ulici, přestože zde, v jednom rohu náměstí, žena v červeném sametovém saku předváděla vystoupení s tančícím medvědem a nedaleko od ní muž neprodával z vozíku párky v rohlíku, ale pirožky.
Naklonil se dopředu a díval se z okna. Z tohoto úhlu bylo oknem vidět na obrovské skleněné prstence na hvězdné straně válce. Úhel hranolů, které vyplňovaly kruhovou "oblohu", se postupně měnil, takže nyní klesla intenzita přicházejícího slunečního svitu na polovinu.
Modrá pouliční světla obklopující náměstí začala žhnout, na stanici se schylovalo k nástupu umělého soumraku. Staniční čas byl upraven tak, aby odpovídal času na prvním poledníku Marsu. Protože normální marťanský den trval čtyřiadvacet hodin, devětatřicet minut a 35,208 sekundy, lidé se dennímu rytmu Marsu snadno přizpůsobili.
Proti oknu stál na Něvském náměstí restaurant. Listnaté ornamentální stromy jeho "venkovního" dvorku byly ověnčeny slavnostními barevnými žárovkami, které v několika jazycích hlásaly jméno podniku: Něvská zahrada. K Blakovi se donesla vůně opékaných klobás. Uvědomil si, že udeřila hodina místní večeře, a že od zhltnutí balíčkovaného zákusku s vysokým obsahem uhlohydrátů na kutru, což bylo před více než pěti hodinami, nic nejedl. Mike Mycroft určitě musel být častým hostem tohoto přitažlivého podniku.
Potom si ale Blake všiml něčeho jiného. Dva muži a žena v davu vířícím před Něvskou zahradou se zastavili a upřeně na něj hleděli. Jeden muž na něj ukázal a jeho výkřik se snadno donesl nad šumem davu Blakovi k uším.
"To je on!"
Muži a žena si začali razit cestu k hotelu, odstrkovali lidi stranou, a jakmile měli před sebou volno, rozběhli se.
Blake odskočil od okna. Co se to děje? Jdou po něm tři lidé a vypadají velmi rozlíceně.
Z hotelové ubytovny vedly pouze dva východy, hlavní schodiště, po kterém přišel, a požární východ na konci haly. Ze vzdálenosti půl bloku se těžko dělá pronikavý úsudek o lidech, s nimiž jste se nikdy nesetkali, pochyboval však, že jeho pronásledovatelé jsou pitomí, přestože se dopouštěli velkého omylu. Určitě se rozdělí, aby obsadili únikové cesty. To bylo vše, nač měl čas myslet. Opět vyhlédl z okna. Ty tři už nespatřil. Dva z nich byli pravděpodobně už uvnitř na schodišti.
Zvedl okno úplně nahoru a vylezl na parapet. Okamžik tam stál a vzhlédl nahoru, ale okapní převis byl široký. Potom se podíval dolů. Skok na náměstí by přežil, ale snadno by si mohl zlomit kotník. Obrátil se na parapetu tváří do pokoje. Pečlivě se vyvážil, natáhl ruce a pokrčil kolena jako skokan na hraně věže, připravující se provést salto vzad. Začal přepadávat dozadu… a o zlomek sekundy později se vší silou odrazil.
Chytil se rukama okraje okapního převisu. Vlnitý plech se mu zaryl do dlaní, ale on si toho ani nevšiml. Kmitl jednou a podruhé tělem vzpřímeným jako kyvadlo, pak se vyšvihl nahoru, přirazil horní část těla na střechu (měla mírné stoupání, vyhovující programovaným dešťům), dostal nahoru pravé koleno, potom levé, postavil se a dal se do běhu. Běžel k protějšímu konci budovy, doufal, že tam najde další požární žebřík, neměl však štěstí. Na Stanici Mars neexistovaly vůbec žádné zadní uličky. Činnosti, ke kterým se na Zemi používá zadních vchodů budov, dodávky, recyklace a podobně, se odehrávaly v podzemí stanice a většina budov stála daleko od sousedních. Blake neviděl žádné sousední střechy ve vzdálenosti dosažitelné skokem.
V zahradě za hotelovou ubytovnou, kusu trávníku ve tvaru L, ohraničeném zadními stěnami hotelu a dvou obytných

domů, čněl z podzemí odvětrávací komín. Se štěstím by Blake dokázal skočit na příčky žebříku, upevněného po straně komínu. Proletěl tři metry vzduchem, tvrdě narazil na komín, sklouzl na příčce, zkroutil si rameno a praštil se uchem o komín… ale byl ještě dost pohyblivý, takže slezl dolů.
Když se dotkl nohama trávníku, vyhrnuli se zadními dveřmi hotelu dva muži. Chvíli na sebe všichni civěli. Pak se na něj muži vrhli.
Blake byl v pasti, v zahrádce sevřené stěnami z vlnitého plechu. Muži byli mladí, hubení, tvrdí, podivně štíhlí. Pustili se do něj pěstmi jako cepy. Měli víc nadšení než stylu. "Špinavá kryso," zasípal jeden, než Blake zchladli jeho horlivost prudkým kopem do slabin.
Tenhle muž tedy odpadl, svíjel se v bolestech na trávníku, ale druhý byl poněkud rychlejší a trochu opatrnější. Blake sice celkem snadno odrazil pár silných svižných úderů, protože však z uklouznutí na žebříku cítil nepříjemnou bolest v rameni, nezvládl protiútok. Přesto dokázal uniknout ze sevření. Rozběhl se k rohu hotelu, doufal, že se dostane k zalidněnému náměstí před ním.
Shora jej do poraněného ramene udeřily dvě nohy v botách. Žena, třetí člen tria, šplhala po požárním únikovém žebříku nahoru. Když si však uvědomila, že ze střechy unikl, vrátila se. Dostala se dolů právě včas, aby na něj skočila, když utíkal pod ní. Blake pod její tíhou klesl. Špatné přistání ho zpomalilo, zvedl se na kolena, ale žena ho opět kopla do žeber pod zvednutou levou rukou. Na to, jak vypadala vychrtlá, byla silná! Koutkem oka zachytil stín dvou mužů a snažil se uskočit stranou, ale bylo pozdě. Zezadu ho udeřilo něco tupého a těžkého.
Na chvíli měl před očima černo, ve kterém vířily rudé skvrny. Když otevřel oči, žena odcházela pryč. Ohlížela se na něj s neskrývanou záští, bledou tvář měla zrudlou a hnědé vlasy slepené potem, ale nejevila chuť pokračovat v boji. Za ní klopýtali dva muži, stejně rozzlobení, ale podivně zkrotlí. Ten, kterého Blake kopl, se snažil maskovat kulhání. Když Blaka míjel, odplivl si na trávu před něj, nic však neřekl.
"Jste v pořádku?" Muž, který mu pomáhal se posadit, měl velký hranatý obličej, vytesaný širokými tahy, jako kdyby to byl sochařův hrubý dřevěný model, s hlubokými vráskami kolem úst a nosu. Měl na sobě volnou modrou kombinézu, která - stejně jako Blakova - snad nebyla během posledního roku vyprána.
"Co… aú!" Pronikavá bolest prolétla Blakovi bokem, když se otočil, aby se podíval za zachmuřenou trojicí. Všichni tři se teď, když už mizeli v davu, hlasitě dohadovali.
"Jste si jist, že nejste zraněn?"
"Ne doopravdy, jsou to jenom šrámy," řekl Blake, opatrně si osahávající žebra. Šrámy však byly i psychologické. Po svém vychloubání v tělocvičně zvrtal hned první opravdový test a dokonce potřeboval záchranu od cizince. "Díky za pomoc." Pomalu se zvedl na nohy.
"Jevgenij Rostov," představil se muž a napřáhl mozolnatou, mastnotou zčernalou ruku. "Přesvědčím je, že dělají velký omyl."
"Mike… Mycroft," řekl Blake a podával mu ruku, náhle si však uvědomil, jak špatně se jeho ruce hodí k jeho krycí legendě. Ne že by byly měkké, Blake se mimo jiných činností věnoval i horolezectví, nebyly to však ruce instalatéra. Blakova obvyklá práce, i když ani jí v poslední době nevěnoval příliš pozornosti, se týkala vzácných knih a rukopisů. Prašná práce, rozhodně ne umaštěná. "Za koho mě považovali? Kdo vlastně jsou?"
"Jsou z Marsu. Jako já. Myslí si, že jste muž žijící v tom hotelovém pokoji minulý týden, ale já v tom hotelu bydlím a říkám jim nět, ten pokoj je teď už dva dny prázdný, vy nejste on."
"Zajímalo by mě, co udělal, že je to tak rozrušilo."
"Něco špatného, kdo ví?" pokrčil výrazně rameny Jevgenij. "Ty pojď se mnou, Miku. Možná nepotřebuješ doktora, ale potřebuješ obnovit sílu."

O několik minut později už Blake a jeho zachránce seděli pod sukovitou ruskou olivou u jednoho z venkovních stolů Něvské zahrady a těšili se na objednanou mísu klobás. Číšník před ně na zinkovou desku stolu postavil dva napěněné korbele černého piva a Jevgenij mu přikývl, což zjevně dostačovalo k vyrovnání účtu.
"Díky. Další runda je na mě," řekl Blake.
Jevgenij zvedl korbel a zabručel: "Tovarišč."
Blake zvedl svůj korbel. "Soudruhu." Zkusmo usrkl tmavé pivo. Bylo silné a chutnalo docela příjemně.
Po rušném náměstí spěchala většina lidí na noc domů. Několik ubožáků, možná včetně jednoho či dvou instalatérů šesté třídy, se plahočilo na noční směnu. Obyvatelé Stanice Mars nebyli tak okázalí jako dav v Port Hesperu u Venuše, jejich oblečení a účesy byly rozumně neutrální, bylo vidět víc montérkových kombinéz než krátkých kalhot a minisuknì, ale rasová a společenská směsice Blakovi připadala typická pro kosmický prostor. Euroameričané, Japonci, Číňané a několik Arabů, většinou mladí lidé nebo lidé středního věku. Blake viděl jen pár dětí a starších lidí první generace, věděl však, že z krátké zkušenosti nelze generalizovat. Kromě Port Hesperu navštívil pouze základnu Odvrácenou na Měsíci, a to ještě krátce, a v kosmu existovalo mnoho jiných kolonií, dál od Slunce, kde aroma zeleninového curry převládalo nad vůní grilovaného masa.
"Jsi nový na Stanici Mars," prohlásil Jevgenij.
"Projíždím. Zítřejším raketoplánem letím do Labyrint City," odpověděl Blake. Začínal mít pocit, že snad měl poslechnout doporučení inspektorky Šaranské a odebrat se přímo do doku raketoplánů. "Myslel jsem, že bych se mohl na noc ubytovat v hotelu, ale chtějí tady za to moc. Za to, co dostaneš, myslím."
Jevgenij zvedl husté obočí nad hluboce posazenýma černýma očima. "Ne turista, myslím."
"Ne, hledám práci."
"Jaký druh práce?"
"Jaký druh práce máš?" pokrčil rameny Blake. Nechtěl se chovat příliš záhadně, doufal však, že Jevgenijovu smělou

zvědavost dokáže udržet na uzdě.
Dorazil číšník s jejich večeří. Blake si s nadšením uřízl z křupavé hnědé klobásky, zatímco Jevgenij nabodl svou a celou ji zvedl k ústům. Po několika minutách poměrného klidu vydal Jevgenij spokojené říhnutí. Blake prohlásil: "Dobré jídlo."
"Vepř, který do nich šel, se pěstuje tady na Stanici Mars. Vepři jsou efektivní. Odpadky dovnitř, bílkovina ven."
"Tak efektivní jako uměle připravované tablety?"
Jevgenij pokrčil rameny. "Nepřipadáš mi jako vegetarián."
Mike se zazubil a otřel si poslední kapku mastnoty z brady. Pomyslel si, že život instalatéra na Stanici Mars možná není až tak špatný. Napjaté svaly se mu už začaly uvolňovat.
Do restaurantu vešla žena a sedla si ke stolu ve stínu pod širokým okapním převisem. Ellen. Vypadala štíhle a sebevědomě, studovala přenosný videopanel. Blake se neubránil myšlence, jak je krásná. Měla oblečenu svou modrou uniformu Komise kosmické kontroly. Civěl na ni o chvíli déle, než měl, ona však nedala nic najevo.
Jevgenij ho pozoroval. Roztříštěné slunce nyní už zmizelo ze skleněné oblohy a mužovy snědé rysy osvětlovala pouze barevná záře ze šňůr dekorativních žárovek. "Osobní historie není důležitá, jen sociální," řekl Jevgenij s přehnanou vlídností; očima přitom Blaka upozornil na Spartu, policistku ve stínu.
"Ta? Neutíkám před policajty, jestli to máš na mysli."
"Na Marsu je třeba udělat velkou socialistickou práci."
"Vytváření pozemského prostředí?"
"Da. Za dvě století, možná dřív, budou lidi chodit venku bez skafandrů, dýchat dobrý vzduch. Tehdy poteče po povrchu voda. Vedle kanálů budou zelená pole jako ve fantaziích dvacátého století."
"Velký úkol."
"Spousta práce. Najdeš práci bez potíží, Miku."
"Říkal jsi, že tam žiješ?"
"Ano, ale dělám tady jako spojka pro Spolek pracujících na potrubí. Pro pracovníky spolku, zaměstnané kapitalistickými korporacemi - Nobleho Vodními stavbami, konzorciem Severokontinentálního paktu a Důlní společností vzájemné prosperity Azurového draka." Odkašlal si. "Ve volném čase studuji historii. Je to nutné."
"Nějakou dobu tady zůstaneš, tuším," řekl s nadějí v hlase Blake.
"Vracím se zítra stejným raketoplánem jako ty." Jevgenij zvedl svůj korbel a několika loky vyprázdnil jeho spodní polovinu. Když udeřil korbelem opět na povrch stolu, řekl: "Zůstaň se mnou, představím tě v Labyrint City. Zajistím, že najdeš práci bez potíží."
"To je bezva," odvětil Blake, ale v duchu se proklínal. Usrkl ze svého korbele a snažil se vypadat nadšeně. Teď věděl, že měl poslechnout radu Šaranské a neukazovat se. Pokud nenajde elegantní způsob, jak se od tohohle vytrvale přátelského chlápka odloučit, dorazí na Mars s předem odhaleným krytím.
"Znáš tady nějaké ženy, tovarišč?" zeptal se Jevgenij. Vilně pozvedl jedno husté obočí, pomalu otočil velkou hlavu a pozoroval ženy, procházející po náměstí. Vrátil se pohledem k Blakovi a přestal se šklebit. "To je hloupá otázka. Představím tě na Stanici Mars. Možná se setkáš s někým, kdo se ti líbí, nepotřebuješ dnes hotel. Teď dopij pivo, je pro tebe dobré, spousta bílkovin." Jevgenij hlasitě říhl. "Musíš se udržovat ve formě. Na Marsu se lehce zleniví."

Mezi plavidly nahromaděnými v doku na planetární straně stanice bylo úhledné kosmické letadlo Kestrel, Poštolka, vlajková loď Nobleho Vodních staveb. V její přední části, těsně před malou kabinou se čtyřmi sedadly, pilot upřeně hleděl na svůj obraz v zrcadle a malou pinzetou si vytrhával jemné chloupky z vybledlého obočí. Byl to příjemně vyhlížející chlapík, kulatý obličej měl poset pihami velkými jako konfety. Jasně oranžové vlasy mu v pevných kudrnách přiléhaly k lebce.
Zazněl výstražný zvonek. Pilot zasunul pinzetu do otvoru v rukojeti kapesního nože, urovnal si uzel oranžové vlněné kravaty a otočil se od zrcadla.
Svižně se protáhl kabinou k přechodové komoře na zádi a zkontroloval světla na panelu. "Tlak je v pořádku, pane Noble. Otvírám."
"Je na čase," ozval se hlas v reproduktoru. "Zase jsem tě načapal?"
"Měl jsem práci vpředu, pane." Pilot zatočil kolem a otevřel poklop. Vznášel se zpět ke kabině. Noble vystoupil z přechodové komory, uzavřel ji a následoval pilota k letové palubě.
Svlékl si sako tmavého obleku s úzkými proužky a pověsil ho do skříňky. Když se pilot poutal do levého sedadla, Noble se usadil do pravého. Byl to hranatě stavěný muž s pískovými, krátce ostříhanými vlasy, hezkou tvář měl rozeklanou vráskami, získanými během dvaceti let vrtání a výstavby na Marsu.
"Proběhla schůze dobře, pane?" Pilot už prováděl kontrolu před startem.
"Ano, laserové vrtáky a součástky nákladních vozů vyloží dnes a pošlou nám je zítřejším nákladním raketoplánem. Textilie a organické látky budou muset projít celnicí. Mělo by to trvat asi tři dny."
"Nenechává to málo času v okně pro start?"
"Ne, nenechává, jenom se všechno musí přesně načasovat. Rupert mě ujistil, že Doradus bude naložen a připraven ke startu podle rozvrhu."
"No, pane, takže žádné problémy."
"Žádné problémy." Noble si pod pásy upravil vázanku. "Mimochodem, je tady vyšetřovatelka Komise kosmické kontroly. Pospíšila si."
"Viděl jsem kutr na hvězdné straně, když jsme přistávali."
"Nejsi zvědavý kdo to je?"

"Měl bych být?"
"Je slavná. Stává se z ní jejich hvězda." Odpočítával na prstech příklady. "Vyřešila případ Star Queen. Dostala Forstera a Mercka z Venuše. Zachránila základnu Odvrácenou." Noble zvedl obočí. "Marťanská plaketa bude možná její další úspěch."
Pilotovi se objevil na tváři podivně smíšený výraz, částečně radost, částečně něco jiného. "Ellen Troyová?"
"Správně hned napoprvé."
Pilot přikývl a pokračoval v předletové kontrole. "Jste-li připraven, pane, upozorním řízení provozu."

4
Řídká marťanská atmosféra dosahuje mnohem dále do vesmíru, než je tomu u těžší Země. Vítr začal hvízdat na křídlech raketoplánu Mars Cricket, Marťanský cvrček, brzy poté, co raketoplán opustil Stanici Mars a začal padat k planetě - a nepřestane dokonce ani tehdy, až se raketoplán na povrchu zastaví, neboť na Marsu vítr fouká stále.
Po krátké cestě dosedly pneumatiky podvozku raketoplánu na spečený písek a plavidlo klouzalo po pouštní pláni. Sparta sklonila hlavu a vyhlédla z malého oválného okna. Poprvé se podívala na krajinu na Marsu.
Zblízka byla úžasně rozmazaná.
Vesmírná letadla a raketoplány přistávají na Marsu se zapálenými raketovými motory. Nadzvukové letadlo musí mít klínovitý tvar a s řiditelnými křídly, natočenými dokonce vpřed, začne v řídké atmosféře navzdory nízké tíži snadno ztrácet rychlost. Takže přistávací dráhy jsou úzké čáry přes červené písky, třicet kilometrů dlouhé, ve směru převládajících větrů a s řadou záchytných sítí na konci.
Dále od rozmazané přistávací dráhy dokázala Sparta rozlišit pláň posouvajících se dun, rozšiřující se až k základně vzdálených útesů. Pruhované útesy byly příkré, vysoké a všude ve stínu, kromě východu, kde sluneční světlo dopadalo pouze na jejich vrcholky. Táhly se v přímce přes obzor, zářily v rozeklaných hřebenech roztřeseně zlatově a ve stínech pod nimi barva přecházela v hluboký nach. V této zeměpisné délce se blížil večer a obloha při soumraku dostala podivný červenavě červenožlutý odstín, v němž už probleskovaly bledé hvězdy.
Minuty ubíhaly, až konečně raketoplán zpomalil. Nakonec plynule zastavil, dostatečně daleko před síťovou bariérou, a spustil svůj špičatý zobák k zemi. Jeho křídla, v normálním stavu uhlově černá, v marťanském soumraku ještě oranžově žhnula.
Traktor odtáhl raketoplán z přistávací dráhy a pomalu jej vlekl ke vzdálenému shluku nízkých budov. Mírný vánek hnal praménky růžového písku přes pojezdovou dráhu. Kromě modrých světel přistávací dráhy a vzdáleného zeleného třpytu terminálu pro cestující chyběl na prašné pláni jakýkoli náznak života. Potom však Sparta zahlédla postavy pohybující se po písku, lidi v hnědých skafandrech, skloněné proti větru. Neměla tušení, co mají na práci, avšak v jejich držení těla četla chlad a otřásla se.

Vzduch uvnitř letištní budovy byl teplý. Sparta svižně vystoupila z přistávací trubice. Nevážila víc než čtyřicet kilogramů a tady byla dost silná na to, aby zvedla stůl nebo přeskočila malou budovu terminálu, která nebyla větší než obyčejná stanice magnetického vlaku na Zemi.
Budova vyvolávala podivně příjemný pocit. Byla to dlouhá valená klenba ze zeleného skla, s vnitřním povrchem odlitým ve složitých vzorech, vnější aerodynamický povrch byl vyleštěný neustávajícím větrem. Zelené železnaté sklo bylo jako stavební materiál na Marsu velmi oblíbené. Výroba cihel vyžaduje vodu, výroba cementu vyžaduje i množství zkamenělých mořských živočichů, pro výrobu skla však dostačuje pouze písek a sluneční energie. I poměrně tenké skleněné desky dokázaly odstínit škodlivé ultrafialové záření, které dopadalo na povrch Marsu, a malá gravitace dovolovala architektům neuvěřitelné výstřelky. Tak vznikl celý marťanský sloh, ve srovnání s pozemskou kulturou podivně lehký a delikátní.
Sparta se však nezdržovala obdivováním skleněné letištní budovy. Zůstala jen tak dlouho, dokud Blake a jeho velký, hlučně veselý nový přítel neodešli směrem k rušnému přístavu raketoplánu. Nastoupili na palubu Mars Cricket se všemi známkami opilosti. Zatímco Rus vykřikoval barvitou pijáckou píseň, Blake imitoval balalajku, anebo to měl aspoň v úmyslu, jak cestujícím neustále hlasitě oznamoval.
Blakovi to nebylo vůbec podobné. Nebyl opilec.
Krátce po tom, co je spatřila v Něvské zahradě, její počítač Roštová identifikoval a dodal jí jeho profil. Jevgenij Rostov byl vysoký funkcionář Interplanetární socialistické dělnické strany, nyní pracoval jako obchodní manažer Spolku pracujících na potrubí, buňky na Marsu. Sparta přemýšlela o tom, jak se Blakovi podařilo v tak krátkém čase navázat tak zajímavé spojení.
Pokud ovšem spojení nenavázal Rostov, a ne Blake…
Podle svého krytí byl Blake naprosto chudý, takže jediným vhodným místem pro něj byla ubytovna v přístavu, známá jako úl. Sparta, která měla cestovní výlohy hrazeny, měla rezervaci v Interplanetárním hotelu Mars. Zazubila se. Pro Blaka je to moc špatné, ale on sám chtěl přece pracovat ilegálně.
Mezi dvěma tucty cestujících z raketoplánu bylo několik obchodníků a inženýrů, ale většinu tvořili turisté s křiklavými účesy a oděvy, kteří měli dostatek peněz a času na velkou cestu po planetách. Sparta následovala skupinu kolem pultu směnárny k výdejně zavazadel.
"Přímá doprava k Interplanetárnímu hotelu Mars! Nejdokonalejší ubytování na Marsu! Navštivte bar Fénix! Nejlepší pohled na úžasné přírodní divy a zábava každý večer…"
V ústí hlavní chodby dřepěl trolejový robot, na stožáru nad nekrytými sedadly se otáčelo růžové světlo, jeho reproduktor vykřikoval: Navštivte jídelnu Ofir! Bohatá gurmánská nabídka! Plavte v největší otevřené vodní ploše na Marsu!

Pouze tři tisíce dolarů za noc, za osobu! Možno platit proužky World Express a hlavních bank! Omezené množství pokojů k dispozici pro pozdě zapsané…" čímž trolejový robot mínil, že hotel není plný.
Vozítko opakovalo proslov rusky, japonsky a arabsky, zatímco neohrabaní turisté nastupovali. Sparta však do hotelu nespěchala. Stála a pozorovala, jak naložený trolejový robot na gumových pneumatikách odjíždí šikmou chodbou dolů. Hodila si vak přes rameno a pomalu se vydala podzemní chodbou.
Prošla dvěma přechodovými komorami a dorazila k zakřivené stěně z tmavého skla. Nahoře končila rozjezdová dráha u strmého útesu. Chodba, kterou šla, ji krátkým tunelem přivedla ke stěně toho útesu. To, co spatřila čirým sklem vyhlídkové plošiny, bylo tak krásné, že jí z toho téměř vhrkly do očí slzy.
Neviděla však nic jiného, než standardní holografický snímek Labyrint City. Jako každý slavný pohled jej místní obyvatelé považovali za samozřejmost a popravdě řečeno kdokoli, nezávisle na tom, jak je esteticky ovlivnitelný, jej dříve či později zařadí mezi známé pohledy. To je lidská přirozenost. Avšak v tomto okamžiku byl pro Spartu nový. Otřela si oči, zlobila se sama na sebe za bodnutí emocí, po němž se cítila zranitelná. Proč se člověk rozpláče, když se setká s neočekávanou krásou? Protože nenadálá krása nám připomíná to, co jsme ztratili - ať jsme to kdy opravdu měli, či nikoli. Než naše životy pokročily příliš daleko, měli jsme alespoň možnosti. Sparta zde nahlédla do ráje, do perfektního světa, který kdysi existoval nebo alespoň mohl existovat, ale nyní nikdy nenastane.
Nad hlavou se pohyboval Fobos, ale tak pomalu, jako kdyby se předváděl. Ten blízký tmavý měsíc nebyl větší než čtvrtina Měsíce, viděného ze Země, ale přes veškerou svou přirozenou černě tvořil na marťanské obloze maják. A to i při svém pomalém tempu byl Fobos rychlík, obíhal Mars za sedm a půl hodiny, každý den dvakrát vycházel na západě a zapadal na východě.
Pod Fobosem vystupovaly velké stolové hory Labyrintu z kaňonů tak hlubokých, že se jejich dna ztrácela ve stínu. Na vzdáleném západním skalnatém okraji, za tisícem barokních věží, zuřila písečná bouře, z jejích převalujících se černých mraků vystřelovala kopí blesků.
Přírodní scenerie však nebyla jediná věc, která Spartu zaujala. Proti svahu nejbližší stolové hory stékal směrem k prohlubujícím se stínům kaňonu zamrzlý příval měkce žhnoucího zeleného skla: samotné Labyrint City. Na vrcholu skleněné kaskády stály nejdůležitější budovy - radnice, budova místní úřadovny Rady světů, nepravidelný Interplanetární hotel Mars. Před větrem je chránil vysoko se zvedající pískovcový oblouk, který by spolkl celé Mesa Verde. Pod velkým kamenným obloukem ležely městské obchody a domy, uspořádané do srázných teras, které končily kdesi dole před hydroponickými farmami a stájemi s dobytkem. Úplně dole se rozkládal závod na zpracování odpadních vod, který žhnul jasněji než město nad ním.
Sparta se zdržela dost dlouho, aby porovnala pohled na Labyrint a město s mapami, které si uložila do paměti. Pak se odvrátila od vyhlídky a vydala se ke středu města.
Noctis Labyrinthus, Labyrint noci, byly obrovské, divoké a nepřehledné bažiny, které vznikly před miliony let roztaním podpovrchového permafrostu, trvale zmrzlé půdy. Dokud na Marsu nepřistáli výzkumníci, nevědělo se, zda teplo potřebné k vytvoření Labyrintu vyvolal dopad obrovského meteoritu, sopečný výbuch nebo něco jiného. Ať však led roztavilo cokoli, výsledkem bylo, že přívaly bahna tekly na sever a na východ; záplavy byly tak obrovské, že v celé historii Sluneční soustavy nebylo nic podobného dosud zaznamenáno. Tehdy vznikla příkopová propadlina Valles Marineris s fantastickými útesy a visutá údolí největšího kaňonu na kterémkoli ze známých světů - čtyřikrát hlubšího než Velký kaňon v Severní Americe a delšího, než je Severní Amerika široká.
Když dorazili na místo první výzkumníci, zjistili, že Labyrint nevznikl náhle, nýbrž během několika desítek tisíc let - to je sice náhlé podle geologických měřítek, nikoli však v měřítku lidského života. Mars byl stále ještě geologicky aktivní. V hlubinách planety a občas i na jejím povrchu stále hořely sopečné ohně. Sopečná činnost byla na Marsu rozsáhlejší, než se planetologové dvacátého století domnívali. První aktivní sopku na Marsu zjistili už v prvním roce po vybudování stálé pozorovací základny na Fobosu.
Sopečná aktivita v této oblasti však ustala a Labyrint byl nyní stabilnější než ostatní části planety. Útesy stále ještě obsahovaly hojnost ledu, který tu a tam vystupoval ve vrstvách na povrch. Kromě toho, že zde byly nejbáječnější scenerie na Marsu, ležela oblast pouze pět stupňů na jih od rovníku, což přispívalo k úspoře paliva při přistávání a startu raketoplánů. I teplota zde byla příjemná, samozřejmě relativně. Během svojí krátké historie rostlo Labyrint City současně jako vědecké a administrativní centrum i jako turistická atrakce.
Patnáctiminutová chůze městskými chodbami přivedla Spartu k velké vstupní hale Interplanetárního hotelu Mars. Jejím jediným zavazadlem byl cestovní vak, který si nesla přes rameno. Instinktivně chtěla odmítnout recepční, která po něm sáhla, jakmile se Sparta přiblížila k pultu, avšak okamžitě si uvědomila, že Interplanetární hotel Mars není žádná mládežnická ubytovna. Předala vak bez námitek.
Nestála u pultu ještě ani půl minuty, když k ní přistoupil nějaký muž. Nedala najevo opatrnost a klidně se k němu otočila. Měl velmi krátce ostříhané světlé vlasy a jeho kůže měla podivnou barvu, připomínající pečený pomeranč, kterou způsobuje časté používání přístroje na opalování. Nepřirozeně světlé obočí zvedal v úsměvu nad vodovýma modrýma očima a ukazoval všechny zažloutlé zuby. Sparta si povšimla velké mezery mezi horními řezáky. Potřeboval zubaře.
Naklonil se blíž. "Jste inspektorka Troyová?"
Přikývla. Ani nepotřebovala zvýšené čichové schopnosti, aby v jeho dechu ucítila rademas, běžný návykový stimulant.
"Dovolte mi, prosím, abych se představil. Jsem Wolfgang Prott, manažer našeho Interplanetárního hotelu Mars." Byl vysoký, na sobě měl lesklý oblek z jakési látky podobné hedvábí, ne však ze skutečného hedvábí, to by stálo balík. I tak však byl jeho oblek dost drahý, aby to hraničilo s okázalostí. "Říkejte mi Wolfy, prosím, všichni to dělají a bylo by divné, kdybyste byla výjimkou." Napřáhl k ní pravou ruku.

Vyslovoval W jako V, a když přijala jeho vlhkou ruku, napodobila jeho silný švýcarskoněmecký přízvuk a zeptala se: "Říkal jste Volfy? Anebo Wolfy!"
"Wolfy nebo Volfy, to je mi úplně jedno," odpověděl s rozhodnou bodrostí.
Sparta uvažovala nad tím, proč vlastně byla nezdvořilá. Neuchylovala se k sarkasmu často, nepatřila k těm, kteří dokážou nemít někoho rádi na první pohled.
"Jsem zde, abych vás osobně a co nejsrdečněji přivítal," pokračoval naléhavě Prott. "Mohu vám, jakožto váženému hostu, věnovat tuto brožuru, vysvětlující jednotlivé exkluzivity našeho podniku?" Pustil její ruku, kterou až dosud svíral, a podal jí složku tiskových výstřižků a reklamních hologramů. "Doufám, že mě teď doprovodíte do našeho nádherného salonku Fénix, abychom si mohli vychutnat drink na účet podniku a naslouchat okouzlující Kathy u klavíru."
"Děkuji vám, ale raději ne, pane Protte," řekla rozhodně. Okouzlující Kathy? Mluvil jako nahraná reklama, jako hotelový robotický vozík. Uvědomila si, že u Protta registruje více než jednu vrstvu falše. Některé vrstvy byly záměrné, jiné jí však připadaly bezděčné, snad až psychotické. "Spojím se s vámi později, abychom si dojednali schůzku."
Nezdálo se, že by ho její odmítnutí ranilo. "Chápu, jste unavená z cesty, musíte se věnovat mnoha důležitým služebním záležitostem," vypočítával místo ní všechny obvyklé zdvořilé omluvy, s nimiž ona se neobtěžovala, "a tohle není nejvhodnější doba, ale ozvěte se brzy. Zatím buďte ujištěna, že veškerý náš velmi efektivní a přátelský personál je vám k dispozici, a teď mi promiňte, je mi líto, že mě moje vlastní neodkladné záležitosti nutí, abych odešel." S tímto přívalem slov vycouval, neustále se usmíval a na závěr zvolal: "Velice mě potěšilo, že jsem se s vámi seznámil!" Zmizel v hloubi haly, odkud jeho slova zazněla ozvěnou.
Sparta se obrátila zpět k pultu. Recepční, která nepochybně dala šéfovi signál o Spartině příchodu, jí její pohled vrátila bez sebemenšího náznaku pobavení.

Hotelový pokoj byl světlý a chladný, plný leštěného skla a desek barevného pískovce. Sklo, láva, zkamenělý prach - bohatství Marsu… Přehrabovala se v chumlu místních papírových peněz a vsunula nějakou bankovku do diskrétně nastavené dlaně poslíčka, který hbitě odešel.
Dioda u pojítka vedle postele červeně blikala, oznamovala, že má být doručen vzkaz. Jakmile si svlékla sako uniformy, ozvala se. "Tady je Ellen Troyová, volám pult se vzkazy. Máte pro mě vzkaz?"
"Okamžik, prosím…" Byl to hlas úředníka, ne robota. "Ano, inspektorko Troyová. Chcete, abych ho přímo přehrál?"
"Ne. Přečtěte mi ho, prosím." Proč ne? Personál a bůhvíkdo ještě ho už nepochybně četl.
"Volal doktor Khalid Sayeed z Projektu terraformace Marsu. Rád by vás pozval zítra na oběd do salonku Ofír. Setká se s vámi v poledne, pokud vám to vyhovuje. Pokud ne, jeho číslo pojítka je…"
"To stačí." Znala Sayeedovo číslo pojítka. "Děkuji vám," řekla a přerušila spojení. Šla k oknu a roztáhla závěsy. Místo na nespoutanou a drsnou krásu Labyrintu se teď dívala dolů do kamenného atria, do houštiny palem v květináčích a pavoukovitých fíkusovitých stromů, mezi nimiž byla, jak uváděla reklama, největší otevřená vodní plocha na Marsu, hotelový bazén olympijské velikosti. "Bohatá gurmánská nabídka" salonku Ofír se podávala u bazénu.
Studovala svůj odraz v okně. Zajímavé. Nejdříve Wolfgang Prott a teď Khalid Sayeed. Nikdo z nich nevěděl, anebo alespoň neměl vědět, kdo je Ellen Troyová, kromě toho, že je inspektorkou Komise kosmické kontroly. Prott jako manažer hotelu měl alespoň záminku, ale proč by se vnucoval Khalid? Přišel by Khalid jen tak přivítat detektiva, vyslaného ze Země, který má zjistit jeho roli (pokud nějaká existovala) při zmizení Marťanské plakety a vraždě dvou mužů? Nebo snad Khalid věděl, že Ellen Troyová se kdysi jmenovala Linda? Věděl to snad ještě někdo kromě Blaka a několika dalších mezi proroky Svobodného ducha?

Úl vesmírného přístavu byl tím, čím úly obvykle jsou. Spousta ocelových buněk, každá vybavená tvrdou postelí, dostatečným prostorem na poličce na složení šatstva a videopanelem na stropě, který člověk mohl sledovat, když ležel na zádech. Blake však neměl v úmyslu trávit tam mnoho času. Dal Jevgenijovi sbohem a začal se toulat.
Přístav raketoplánů bylo živější místo, než Blake očekával. Byla v něm seřadiště a depa velkých marťanských kamionů, které jezdily po dálnici na pláni Tharsis. Překládalo se tam zboží z nákladních lodí na karavany nákladních vozů - nástroje a zařízení, kovové i plastové tabule a roury, boty, šaty, léky a všechny ostatní potřeby, které se na Marsu nevyráběly. Byla tam skladiště, zásobovací oddělení, obchody a sklady paliva, byly tam ubytovny pro dělníky a výzkumníky, vlastně pro téměř polovinu obyvatel Labyrint City, kteří se vyjadřovali o skleněných domech na útesech jako o "výkladní skříni".
Přechodní návštěvníci úlu neměli kromě videokazet mnoho zábavy, místní však měli místo, o kterém s cizinci příliš nemluvili. Jevgenij ale Blakovi řekl, kde je najít. Teď se tedy Blake plahočil navátým pískem mezi hangáry a skladišti, šel s hlavou skloněnou proti větru, vanoucímu rychlostí sedmdesát kilometrů za hodinu, a téměř přehlédl dlouhou úzkou kolnu, přilepenou k zadní stěně hangáru vesmírných letadel.
Žlutý bodový reflektor osvětloval rozervaný kus aluminidu titanu, který visel nade dveřmi přechodové komory, kus kovu, v němž by pouze expert poznal část vertikálního stabilizátoru raketového letadla. Černým uhlíkovým písmem na něm bylo napsáno: Moje trápení.
Oficiální název místa zněl "Odlož své trápení", ale Jevgenij říkal, že všichni je nazývají U odloženého trápení nebo ještě stručněji Utrpení.
Blake se vecpal do přechodové komory, počkal na zelenou a otevřel vnitřní dveře. Posunul si přilbu dozadu. Atmosféra krčmy ho přímo udeřila do obličeje, byl to opravdu zvláštní puch složený z rademasu, tabákového kouře, parfému, rozlitého piva, pachu skafandrů a dezinfekce. Hluk dosahoval úrovně stanoviště pro testování raket, a to byl teprve začátek týdne. Syntetizátor byl naprogramován na melodii připomínající úzkostný skřípot raketoplánu, rozpadajícího se

v horních vrstvách atmosféry. Tříštivé zvuky provázely složité basové tóny, které se snažily navodit představu prvních okamžiků po Velkém třesku. Beze slov. Čirá introspekce.
Místo osvětlovala modrá světla přistávací dráhy, zářící z tuctu videopanelů, vyladěných do pohyblivých barevných pruhů. Bylo by tam však o hodně temněji, kdyby stěny nepokrývala nerezavějící ocel a spékané sklo. Ze stropu visely vyhořelé ocelové pláště malých raket a vypotřebovaných lahví VPR.
Cesta od dveří k barovému pultu připomínala rugbyový zápas. Blake by se byl rád stal neviditelným, protože na něj civěly všechny oči v místnosti. Blížil se k baru hlemýždím tempem, snažil se pohybovat se co nejopatrněji. Nechtěl narazit do něčího piva ani se otřít o žádnou z místních žen, přestože by jim to třeba ani nebylo vadilo - podle toho, jak na něj hleděly. Jeden druh problémů v daném čase mu postačí.
Dosáhl útočiště. "Dejte mi Pilsner," řekl barmanovi, jehož plešatá zjizvená hlava zřejmě utrpěla podobné poškození jako utržená část raketového letadla na dveřích - možná při stejné příležitosti? No, pokud měl název tohoto podniku něco společného s havárií letadla a se skutečností, že vlastníkem je bývalý pilot… Ten chlápek za barem však vypadal tak bláznivě zuřivě, že se Blake rozhodl raději se neptat.
Jakmile dostal pivo, vydal se hledat koutek, kde by mohl stát mimo pohybující se dav. Měl se tady setkat s Jevgenijem, který slíbil, že se mu poohlédne po práci. Blake ve skutečnosti po práci příliš nedychtil, ale právě rozeznal tři známé tváře, ty dva muže a ženu, kteří ho napadli na Něvském náměstí; přál si, aby si Jevgenij pospíšil. Nechtěl, aby musel znovu opakovat tento svůj příběh.
Sunul se barem a čekal, až se něco stane. Muži poblíž něj na sebe křičeli, aby přehlušili hudbu.
"… zničit SPP. Myslí si, že to můžou udělat tak zlý, že nás donutí přilézt."
"K čemu jim to bude dobrý?"
"Až budeme mít hlad, pozvou sem PKD. Budeme muset podepsat, nebo umřeme hladem." Vrásčitá a sluncem zčernalá tvář mluvčího vypadala, jako by patřila mnohem většímu muži, ale tohle byl dlouhodobý obyvatel Marsu a měl lehce stavěnou postavu starousedlíka.
Jeho bledý protivník měl na sobě ještě spoustu nadbytečného tuku z oblasti tíže jednoho gé. "Noble se nikdy nebude bavit s těma podvodníkama z PKD. Má příliš staženej zadek."
"Noble není svatej, za kterýho ho považuješ," vmísil se třetí chlápek.
"Neříkal jsem, že je svatej, řekl jsem jenom…"
"Noble je největší kapitalista na planetě. Ten kašle na SPP a PKD. Snaží se zničit PTM."
"To je ta nejpitomější teorie, kterou jsem kdy slyšel…"
Tahle debata mu potvrdila, co už Blake zaslechl během dvou hodin toulání kolem přístavu raketoplánů. Místní Spolek pracujících na potrubí odolával útoku. Obrovský odborový svaz Pracujících kosmické dopravy, jedno z prvních dělnických konsorcií, které rozšířilo svůj vliv mimo Zemi, se ho snažil spolknout. Podle některých analytiků z barových židlí by soukromým podnikatelům na Marsu příliš nevadilo, kdyby se SPP, svaz s nádechem starobylého syndikalizmu, definitivně rozpadl, i kdyby to znamenalo uzavřít obchod se zkorumpovaným PKD. Jiní však tvrdili, že skutečným cílem kapitalistů, jako je například Noble, je rozvrácení Projektu terraformace Marsu, projektu vytváření pozemských podmínek na Marsu, v jehož správní radě Noble sám seděl.
„K čemu je zařízení pro zásobování vodou?" Bledý chlápek pokračoval v argumentaci. "Je pro lidi. Pro domy, pro průmysl, pro rozvoj. A kdo brání rozvoji? PTM…"
"Člověče, ty to máš zašmodrchaný! Projekt znamená rozvoj celé planety… a projekt uzavřel kontrakt s Noblem na potrubí! Tak co by Noble získal?"
"Takovej rozvoj je až moc skutečnej. PTM měří rozvoj na staletí - a zatím nenarušujte fosilie, všecky tyhle žvásty. Koukni, kámo, říká se, že kapitál se akumuluje dlouhodobě. Možná jo, ale přichází především z krátkodobých švindlů. Po čem Noble a ti ostatní pasou? Co ta horečná sháňka po půdě…"
Z přílišného množství politické teorie a z nedostatku skutečných faktů se Blakovi začala točit hlava. Odšoural se kousek dál a zaposlouchal se do dalšího hlasitého hovoru.
"…před pár měsíci sebrali bednu rozbušek. Minulej měsíc půl tuny měděnýho drátu…"
"Do prčic…"
"Nedělám si legraci. A tejden předtím bednu průzkumnejch raket."
"Penetrátorů?" Ptala se malá brunetka, které ofina hnědých vlasů sahala až k hustému obočí.
"Tři v jedné bedně." Její přítelkyně, vysoká písková blondýnka, zachytila očima Blakův pohled.
"To patří do mého oddělení. Jak to, že jsem o tom neslyšela?" zlobila se brunetka.
"Nikdo to nehlásil. Přišla jsem na to v seznamu zboží z celnice a šéf mi řekl, ať držím hubu. Myslím, že společnost to chce ututlat."
"Proč?"
"Aby to nenapadlo i jiný lidi, řekla bych." Blondýnka upíjela pivo a prohlížela si Blaka. Gestem, které bylo současně hrubé i podivně jemné, si palcem otřela ústa.
"Kdo to dělá?" vytrvávala brunetka. "Chci říct, co bys dělala s bednou penetrátorů?"
"Přijde na to, jak moc bych byla zoufalá," odpověděla blondýna. Stále pozorovala Blaka, který se právě rozhodl vytratit se stejně potichu, jak se přišoural.
"Miku! Miku Mycrofte! Tovarišč!" Jevgenijův baryton přehlušil křik i hudbu. Blake viděl, jak se k němu na okamžik opět obracejí všechny oči v lokále. Měl po problémech s prokazováním totožnosti.
Když se k němu Jevgenij prodíral, zazubil se. Blake nevěděl, co přesně Jevgenij pro odborový svaz dělá, ale bylo to jistě něco důležitého, dav mu dělal cestu. Velký muž objímal pravou paží kolem ramen štíhlou ženu a zálibně ji tiskl ke svým žebrům. "Podívej se, koho jsem ti přivedl," zaburácel Jevgenij. "Lydie, tohle je můj dobrý přítel, o kterém jsem ti

tolik vyprávěl…"
Velké hnědé oči, smělé obočí, vysoké lícní kosti a smyslná ústa, dlouhé blond vlasy svázané v praktickém uzlu na šíji - jakže se jmenuje?
"Miku, tohle je Lydia Zeromská, kterou jsem ti tak vychvaloval. Máme štěstí, že je tady s námi. Měla zítra odjet, ale chytila zpoždění. Ale brzy odjede."
Ve skutečnosti se Jevgenij zmínil o Lydii Zeromské jenom jednou, když recitoval seznam momentálně volných žen, po kterých by se měl poohlížet, ale Blake velice dobře věděl, kdo to je.
Přizpůsobil se. "Rád vás poznávám." Usmál se na Lydii svým nejkouzelnějším úsměvem, dostalo se mu však zarputilého pohledu, který mu pronikl hluboko do lebky. "Jistě," řekla a posunula pronikavý pohled mimo něj na stěnu.
Z Elleniných záznamů Blake věděl, že muž, do kterého byla Lydia zamilovaná, byl jednou ze dvou obětí vraždy, která se stala před dvěma týdny. Bylo tedy trochu předčasné očekávat, že už bude mít dobrou náladu - i kdyby ho zabila sama.
"Miku, mám tu nejlepší novinu," řekl Jevgenij, když se vrátil od baru se dvěma zarosenými lahvemi piva v širokých rukou. Jednu podal Lydii, polovinu druhé láhve prolil hrdlem a vrátil se k věci. "Ah… novina! Máš práci, příteli!"
"Mám práci… Jakou práci?"
"Mechanik osmé třídy, práce na čele potrubí. Přestože nejsi v našich odborech, podařilo se mi dostat tě na odpovídající úroveň."
"Jevgeniji, ne že bych ti nebyl vděčný, ale jsem už instalatér šesté třídy. Mechanik osmé třídy je jenom uklízeč, poskok…"
"Buď rád, tovarišč, že nemusíš nastupovat jako učedník, podle přesného výkladu vyhlášek. Protože jsem tahal za správné provázky, nemusíš dělat písemné zkoušky. Začínáš pozítří."
"Pozítří!"
"Hlas se v osm ráno v autoparku Vodních staveb. Plechárna na Tharsis odjíždí přesně v osm třicet."
Blake na velkého, křenícího se Rusa chvíli civěl, než znovu našel hlas. "Co je to plechárna?" zaskřehotal.
"Vozidlo k přepravě osob," odvětil Jevgenij. "Pro deset lidí na korbě. Bude na cestě čtyři dny. Jídlo je standardní vesmírný balíček, no, skoro. Nedělej si starosti, tovarišč! Je to rachota, co? A dobrá rachota! Ušetříš moc peněz, nebudeš je mít kde utratit!" Jevgenijův smích zněl jako štěkot. "Vem si ode mě ještě jedno pivo."
Blake pohlédl na Lydii. Zdálo se, že je hluboce zaujata jedním z nesmyslných videopanelů na stěně z nerezavějící oceli.
"Jak dlouho vám to trvá, než dojedete k čelu potrubí?" zeptal se.
"Tři dny," odpověděla, aniž na něj pohlédla.
"Jedete sama?"
"Obvykle jezdím v konvoji. Tentokrát jedu sama."
"Nejede někdy někdo s vámi?"
"Nikdy." Otočila se k němu. "Skoro nikdy. Jenom když mě nějakej mazavka donutí, abych ho vzala."

2. ČÁST

LIDÉ, KTEŘÍ UMÍRAJÍ VE SKLENĚNÝCH DOMECH

5

"Inspektorka Troyová se hlásí, poručíku." Sparta svižně zasalutovala muži, sedícímu za ocelovým stolem v malé kabince.
Polanyj, místní náčelník, byl obtloustlý chlapík s bledou kůží a servilními způsoby. Ve svém postavení byl teprve krátce. Byl nejvýše o pět let starší než ona. "Posaďte se, inspektorko Troyová."
Nechtělo se jí sedět, ale musela ho nechat hrát jeho roli. Posadila se na ocelovou židli tváří k němu.
Podíval se na videopanel na svém stole. "Máme všechno, co jste požadovala, myslím. Naši lidé na tom celou dobu pracovali."
"Vy přece víte, co doopravdy chci, že ano?"
"Promiňte?" vzhlédl k ní.
Usmála se ve snaze dodat mu jistotu. "Chci, abyste mi řekl, že mě nepotřebujete a že můžu odletět domů."
Nevýrazně se usmál. "Já si však myslím, že vás opravdu potřebujeme. Udělala jste si pořádnou reputaci v několika…"
"Poručíku, promiňte mi, ale začíná mě všechno svrbět, když lidi čtou nahlas moje hlášení. Cítím se, jako bych měla plané neštovice."
Zdálo se, že se přece jenom trochu uvolnil. "Chtěl jsem říct, že se třeba kapka vašeho příslovečného štěstí přenese i na nás."
Posunul videopanel na desce stolu k ní. "Zatímco jste cestovala, provedli jsme dvě stovky výslechů. Mluvili jsme s každým, kdo mohl být v době krádeže a vražd poblíž. Dokonce se nám podařilo získat přehled i o většině turistů."
Postupovali podle předpisů a on chtěl, aby to věděla. "Tři místní lidé, které jsme označili už dřív, jsou stále na seznamu. Měli koneckonců příležitost. Co se motivu týká…"
"Teď se příliš nezaobírejme motivem."
"Předpokládám, že vidíte souvislost se sabotáží ostatních materiálů o Kultuře X."
"Myslím, že když si ujasníme prostředky, motiv z toho vyplyne," odpověděla citátem z manuálu.
Poručík Polanyj přikývl. Měl rád, když se postupovalo podle předpisů. Neuvědomoval si, že Sparta motiv zná a že nemá v úmyslu dělit se o svoje vědomosti s takovými členy Komise kosmické kontroly, jako je on.
"Jaký je vztah vaší jednotky s místní pořádkovou službou, poručíku?"

"Pořádková služba dělá, co může, aby udržela klid, a my se zabýváme vším, co je příliš složité."
"Například čím?"
"Černý trh, ten nám zabírá spoustu času. Pašování drog je další problém. Občas se setkáme s pašovanými věcmi umělecké nebo historické hodnoty. Jsou zde také pracovní otázky - tahle takzvaná socialistická vláda se těžko přizpůsobuje působení odborů. Pokud však nejde o sabotáž ani o finanční machinace, necháváme střety mezi dělníky a vládou nebo korporacemi na pořádkové službě." Stát a korporace znamenaly zřejmě pro poručíka ekvivalentní pojmy. Byl to typický Euroameričan, dobrý voják Komise kosmické kontroly, ochotný dělat, co mu řeknou, ať je umístěn kamkoli.
Sparta pohlédla na videopanel a rychle prolétla několik stránek údajů. Pak přistrčila obrazovku zpět k němu a prohlásila: "Prostuduji si to později." Až bude v soukromí, může se napojit přímo do paměti systému a v několika sekundách absorbovat vše, co potřebuje. Nebude přece zbytečně listovat stovkami stran policejní prózy. "Právě teď ještě nemám zcela jasno v zeměpisu."
"Mám tady model místa zločinu." Z poličky za sebou vzal holografický projektor a postavil jej na stůl.
"Dobrá, vezměte to s sebou. Nejdřív se ale pojďme podívat na skutečné místo." Znenadání vstala.
Polanyj byl překvapen, ale rychle vyskočil. "To je dobrý nápad," řekl, jako kdyby to chtěl právě sám navrhnout.

Procházeli rušnými chodbami administrativní budovy Rady světů. Tady se soustřeďovaly všechny administrativní záležitosti Marsu, které se nedaly vyřídit ze Stanice Mars. Minuli soudní síň a knihovnu. Zářící šipky ukazovaly směr k vězeňskému středisku, klinice, kavárně. Skleněnými stěnami Sparta viděla lidi, jak se pohybují, hovoří spolu, pracují u počítačů. Tenkými zelenými podlahami a stropy mohla vidět další lidi.
Vzpomněla si na hračku, se kterou si kdysi hrála. Bylo to jakési bludiště z vrstvených listů průhledného plastu. Cílem hry bylo provést ocelovou kuličku celým bludištěm, každou dírkou v každém listu. Uvažovala, jestli by dokázala najít cestu tímto vertikálním bludištěm v noci, pokud by je už dobře neznala.
Rušná spojovací chodba, kde se rozléhala ozvěna, je přivedla do radnice. Mars nebyl tak velký, aby potřeboval dvě vězení, dvě dobře vybavené kliniky a dvě hlavní knihovny, takže v radnici Labyrint City byly pouze kanceláře.
S jednou výjimkou.
Zastavila se v kopuli z čirého zeleného skla. Po obou stranách se tlačili lidé, jejich podpatky klapaly na skleněné podlaze. Někteří byli ve skafandrech, ostatní byli sice v normálním oděvu, avšak sbalené skafandry měli přehozené přes ramena.
Sparta se se zájmem rozhlížela kolem. Zdejší architektura se zjevně inspirovala benátskou. I zde sloužilo jako stavební materiál téměř výhradně sklo. Skleněná kopule byla asi třináct metrů vysoká a měla asi šest metrů v průměru, odlitá byla vcelku do tvaru paraboloidu. Z centrální kopule vedly do čtyř stran klenuté chodby, rovněž ze skla. Jednou z těchto chodeb právě přišli. Další křídla se matně rýsovala za tlustými skleněnými stěnami. Pohled tlustými stěnami vyvolával dojem pohledu do hluboké zelené vody, ale nahoře, kde měla kopule minimální tloušťku, byla střecha průhledná. Nepravděpodobně vysoký pískovcový strop jeskyně, ve které si horní město hovělo jako v hnízdě, byl jasně viditelný.
"To sklo je tak čiré," řekla Sparta při prohlídce kopule. "Myslela jsem, že je vaše obávané písečné bouře obrousí tak, že nebude vůbec průhledné."
"Marťanský prach je jiný než písek na Zemi," vysvětloval Polanyj. "Jednotlivá zrnka připomínají spíše částečky jílu, jsou daleko menší než zrnka typického pozemského písku. Proto mají tendenci sklo spíše leštit než brousit."
Stále se dívala nahoru. "Připadá mi, jako by prach vytesal tenhle oblouk."
"Možná. Tající a mrznoucí voda udělala hrubou práci. Ale pomyslete, jak už dávno. Nezapomínejte, že většina těchto budov je jenom asi deset nebo dvacet let stará. Za dlouhou dobu se dá vyhloubit díra ve všem."
Sparta vrátila pohled k podlaze. "Ne skrz tamto," prohlásila. "Na tom nebylo ani škrábnutí."
Uprostřed pod kopulí stála výstavní vitrína zakrytá hemisféroidem z xanthoského křišťálu, který napodoboval kopuli nad ní. Ve vitríně nebylo nic kromě rudé sametové podušky a rukou napsané cedulky: "Exponát dočasně odstraněn."
Dočasně? Někomu tady nechyběl optimismus.
Rozhlédla se po zástupech chodců, naslouchala ozvěně hlasů a kroků. "Kdyby vám nevadilo počkat chvíli tady, poručíku…"
"No, jestli…"
"Jenom na chvíli," řekla ostře. Zraňuje jeho city, ale to se zahojí.
Šla rychle chodbou, v níž došlo ke druhé vraždě, prohlédla si dveře přechodové komory na jejím konci a zkontrolovala orientaci budov venku. Při cestě zpět si udělala rychlý výlet po schodišti nahoru, prošla další halou, strčila hlavu do kanceláře, do které kdosi stěhoval nový nábytek. Ignorovala zvědavé pohledy lidí kolem. Její smysly, které si normální lidé nedovedli ani představit, se věnovaly zkoumání a ukládaly do paměti vše, nač jí padl zrak.
Neuplynula ani celá minuta a Sparta se vrátila pod centrální kopuli, kde čekal Polanyj. "Teď se podíváme na model."
"Dobrá, inspektorko. Bude to trvat jenom okamžik…" Hrál si se stativem holografického projektoru a potom nastavil jeho paprsky. "Už to je." Zapnul projektor. Denní světlo zmizelo a s ním i lidé kolem. Sparta a Polanyj se stali vzájemně neviditelnými.
Ocitli se uprostřed vizuálně perfektní rekonstrukce radnice v době krátce po příchodu místních pořádkových hlídek na scénu zločinu. "Noc sedmnáctého borealu, dvacet hodin, osmnáct minut - to je místní čas v solech," řekl Polanyj kdesi v temnotě, "který odpovídá patnáctému září na Zemi kolem druhé hodiny univerzálního času."
Vitrína byla otevřena, její křišťálový kryt byl nakloněn dozadu. V křížících se svazcích paprsků z bodových reflektorů bylo vidět podušku, na které už téměř deset let spočívala slavná Marťanská plaketa. Kolem vitríny stálo několik

stativů, některé s přídavnými světly, ostatní s přístroji, zaměřenými na prázdnou podušku. Na podlaze poblíž vitríny ležela převrácená židle - a tělo. "Dewdney Morland," řekl Polanyj. Sparta postoupila dopředu. Celá virtuální budova reagovala na její pohyby. Došla až k tělu muže na podlaze, leželo jí teď u nohou.
"Ráže dvaadvacet, uranová střela s vysokou rychlostí. Vstoupila temenem hlavy, vyšla horní částí čela," recitoval nezúčastněným hlasem Polanyj. "Čistá vstupní a výstupní poranění, popáleniny způsobené střelným prachem ukazují, že se střílelo ze vzdálenosti necelého metru. Poprava."
"Proč uranová střela?"
"Nevíme, ale na Marsu je to běžně užívané střelivo. Příslušníci pořádkové služby tvrdí, že zvýšená hmotnost dává při nízké tíži vyšší brzdnou schopnost. Místní folklór."
"Střelu jste nenašli."
"Ne. Ani tu, která zabila China. Ani pistoli."
"Vrah je musel pomocí detektoru najít a sebrat," konstatovala Sparta. Uranové střely se vyráběly z vyhořelého jaderného paliva a měly nízkou zbytkovou radioaktivitu.
Sparta obrátila pozornost k oběti, shlížela na holografické tělo na podlaze. Morland byl pětatřicetiletý xenoarcheolog, který studoval marťanskou plaketu při vysokém optickém zvětšení ve viditelné části spektra a v různých dalších vlnových délkách. Měl nadváhu, řídké světlé vousy, které mu na tvářích rostly v chomáčích, a vlasy, které mu visely ve změti přes límec. Měl šaty z drahé organické látky, pytlovitý tvídový oblek, který zřejmě nebyl dost dlouho čištěn. Na podlaze vedle těla ležel rozsypaný balíček tabáku, v pravé ruce držel čibuk.
"Rotujte, prosím," požádala.
Neviditelný Polanyj se dotkl ovládacích prvků holografického projektoru. Projekce se pomalu otáčela, zdálo se, že budova se s ní kolébá, takže bylo možno vidět tělo ze všech úhlů. Zdánlivě pevná hmota výstavního podstavce proťala Spartino tělo. "Zespodu také, prosím."
Scéna se podivně odklonila a Sparta se dívala na Morlandovo tělo nahoru zpod podlahy, na které leželo obličejem dolů.
"Není sice úplně uvolněný, ale nevidím žádné známky strachu," poznamenala. "Póza naznačuje, že vůbec neměl podezření, k čemu dojde."
"Co z toho vyvozujete?" zeptal se Polanyj. Jeho hlas zněl vzdáleně a dutě.
"Nevím, co z toho vyvodit. Třeba byl napjatý kvůli něčemu, co viděl na svých přístrojích." Odmlčela se. "Kolik toho opravdu o Morlandovi víme?"
Sparta jenom zřídka kladla řečnické otázky, teď však doufala, že Polanyj začne uvažovat méně konvenčně než dosud. Sparta sama věděla o Morlandovi hodně podrobností, připadaly jí však útržkovité a rozostřené. Jeho archeologická reputace byla nepříliš velká, vycházela pouze ze tří článků, přestože jich publikoval desítky. Pokoušel se rekonstruovat pravěké nástroje podle stop na artefaktech, k jejichž tvarování byly užity. Morland psal o čarách vyrytých kromaňonci na jeleních kostech a sloužících jako kalendář, psal o oškrábaných kukuřičných klasech nalezených v jámách na odpadky u Anasazijců a o značkách kameníků na syrských neolitických svatyních. Žádné přesné exempláře nástrojů a metod, které popisoval, se nikdy nenašly, ale jeho tvrzení zněla přesvědčivě a nikdo je nevyvracel. Spolehlivě odvedená badatelská práce.
Na Marsu se ocitl v úplně novém teritoriu, udělal skok od studia primitivních pracovních postupů na Zemi rovnou ke studiu mimozemské technologie tak pokročilé, že ji nikdo nechápal. Obsah prvků v materiálu Marťanské plakety byl sice znám (titan, molybden, hliník, uhlík, vodík, stopové příměsi dalších prvků), ale výrobní postup sloučeniny daleko tvrdší a pevnější než diamant zůstával záhadou. Stejně záhadné bylo, jak se na plaketu dostalo písmo. Nástroje pro tvarování této nejtvrdší slitiny, jaká kdy byla nalezena, by logicky musely být ještě tvrdší - pokud však vůbec šlo o nástroje. A právě tento problém Morland studoval.
Při studiu tohoto problému už neuspěla celá řada dalších badatelů. Morland se však členům Kulturní komise Rady světů zaručil, že plaketu nepoškodí (v tom ale nebyl problém, neboť kdo by mohl?), a přesvědčil je, že ke znalostem lidstva o plaketě dokáže dodat jisté důležité detaily.
"Nahráli jsme si jeho datové soubory," řekl Polanyj.
"Podívejte se na ně ještě jednou," navrhla Sparta. "A podívejte se, co jiného by se ještě dalo najít. Prozatím to s Morlandem stačilo."
Polanyj vyrovnal projekci budovy do svislé polohy. Postupovali teď chodbou, kterou Sparta předtím zkoumala.
"Druhá oběť…"
Pohled se okamžitě zastavil - kdyby měly iluzorní stěny hmotnost, setrvačností by se roztříštily - a objevilo se druhé tělo. Muž ležel na zádech, ruce a nohy široce roztažené v kaluži krve.
"Dare Chin," řekl poručík. "Darius Seneca Chin, jeden z nejoblíbenějších původních osadníků Labyrint City."
"Zástupce starosty, který pracoval do nočních hodin, protože Morland nemohl provádět svá měření během pracovní doby a někdo na něj musel dozírat," dodala bezbarvě Sparta.
"To je přesné."
"Kde byl té noci starosta?"
"Starosta byl a ještě je na dvouměsíční služební cestě na Zemi. Na konferenci vedení, domnívám se."
Chin byl vysoký, štíhlý muž s černými vlasy, hezkou tvář měl rozrytou hlubšími vráskami, než by odpovídalo jeho pětatřiceti rokům. Tmavě hnědé oči měl otevřené, na tváři měl výraz zaujatého překvapení, ne však strachu. Měl na sobě praktický oblek z hnědé tkané látky z umělého vlákna, podobné plachtovině oblíbené u marťanských starousedlíků.
"Zase uranová střela?" zeptala se Sparta.

"Přímo do srdce. Tentokrát z dálky. Odhodila ho o osm metrů."
"Takže nejenom pouhý popravčí. Výborný střelec."
"Profesionál, myslíme," dodal poručík. "Možná… Možná zanícený amatér, milovník zbraní, někdo oddaný své věci."
Zločin byl spáchán pro věc, to věděla. "Přišel Chin dolů po tomhle zadním schodišti?"
"Ano, vede do prvního patra, do blízkosti jeho kanceláře. Pracoval na balíku občanskoprávních případů. Máme jeho…"
"K tomu se dostanu později," přerušila ho. "Je do jeho kanceláře vidět z ulice?"
"Ano. Stará Nuttingová - to je členka pořádkové služby, která procházela kolem jenom pár minut před odhadnutou dobou vražd - uvedla, že v celé budově byla tma, až na Morlandova pracovní světla pod kopulí a na světla v Chinově kanceláři v prvním patře. A několik nouzových světel v chodbách. Jasně je oba viděla, naživu a v pořádku. U China byla Lydia Zeromská. Hádali se."
"Nezáleželo jim na tom, kdo je vidí?"
Usmál se. "Máme tady přísloví, inspektorko: Lidem, kteří žijí ve skleněných domech, jsou úplně fuk kameny. To znamená soukromí."
"Nikdy?" V hlase jí zněla skepse.
"Mají na oknech žaluzie, když je chtějí."
Sparta věděla z hlášení, že pochůzkářka, veteránka těsně před penzí, přísahala, že neviděla v budově kromě těchto tří osob nikoho jiného. Z prohlídky skutečné budovy a z holografické rekonstrukce však Sparta věděla, že se pochůzkářka mohla snadno mýlit. Někdo se mohl bez hnutí ukrývat ve stínu. Zkreslení způsobené sklem dostačovalo i k zamaskování člověka.
"Ráda bych si s ní odpoledne promluvila."
"Kancelář pochůzkářů je v budově exekutivy. Můžete si domluvit setkání po návratu do mojí kanceláře."
Sparta byla rozhodnuta formální postup dodržet, přestože věděla, co zjistí. Pochůzky paní Nuttingové probíhaly pravidelně jako hodinky, což je proti všem zásadám bezpečnostní praxe. Nuttingová zlenivěla a upadla do stereotypu. Vrah si její pohyby po okolí nepochybně předem přesně zjistil.
Starou ženu však jen stěží bylo možné odsuzovat. V porovnání s nocí na Marsu se dá Antarktida považovat za Tahiti a normální lidé zůstávají uvnitř, pokud mohou. Sparta dokázala pochopit, proč pochůzkářka, stará žena, která jistě cítila chlad v kostech i ve vyhřívaném skafandru, oddalovala až do poslední minuty odchod z kanceláře, proč odkládala uzavření skafandru, než vyšla do chladných, pískem zavátých ulic města.
Vrah pravděpodobně čekal v jedné z tlakových trubic vedoucích do radnice, dokud pochůzkářka neprošla. Tři minuty po jejím průchodu kolem osvětlené budovy se v kanceláři pořádkové služby rozezněly poplachy. První zazněl, když vrah pohnul Marťanskou plaketou. Většina dalších poplašných zařízení - čichače, detektory pohybu, tlakové detektory v podlaze a tak dále - byla vypnuta kvůli Morlandově práci, ozval se však další poplach. Někdo totiž otevřel vnější dveře přechodové komory v hlavním vstupu do budovy dřív, než se zavřely vnitřní dveře, takže došlo k poklesu vnitřního tlaku.
Lupič měl tedy rovněž skafandr a opustil (nebo snad opustila?) místo činu nikoli teplými chodbami, nýbrž mrazivými ulicemi.
"Podívejme se na přechodovou komoru."
"Tam toho není moc k vidění, inspektorko." Polanyj pohnul ovládacími prvky holografického projektoru a trhaně přenesl Spartu a sebe k velkým, bronzem lemovaným dveřím hlavní přechodové komory a potom dveřmi ven. V písku před přechodovou komorou byly vidět pouze hladké, větrem naváté hromádky písku a několik nejasných prohlubní, žádný jasný otisk nohy. O několik metrů dál, na hraně hologramu, celá scéna postupně přecházela do černé prázdnoty.
"Zdá se, že foukal vítr."
"Lehký vánek - podle místních standardů."
Sparta si prohlížela holograficky zobrazené vlnky v jemném písku. Její schopnosti daleko přesahovaly rozlišení holografického záznamového zařízení, takže oči jí zde byly téměř k ničemu, a stejně tak nos a jazyk, schopné provádět chemickou analýzu. Ke zločinu došlo už před dvěma týdny. Snad kdyby se byla dostala na reálné místo činu, v reálném čase…
"Máte pravdu, poručíku. Není tady toho moc k vidění."
"To je asi celý rozsah naší rekonstrukce. Dospěli jsme k závěru, že vrah vyšel ven, protože cestu chodbami blokovali pochůzkáři, reagující na první poplach. Nebo možná měl venku společníka."
"Možná," připustila Sparta. Nerada dělala hypotézy bez důkazu.
"Místní pochůzkáři odvedli dobrou práci," řekl Polanyj, loajální k těm, s nimiž musel žít. "Zareagovali v několika minutách. Viděla jste všechno, co našli. Žádná vražedná zbraň. Žádní svědci. Žádné neobvyklé otisky ani jiné fyzické důkazy."
"Díky, můžete to vypnout."
Učinil tak. Stáli opět v jasném a rušném centru městské radnice.

O deset minut později už seděli v poručíkově stísněné kanceláři, zaplavené světlem. "Mám vám teď předvést tři pravděpodobné pachatele? Tři, kteří měli příležitost?"
"Prosím." Ať jen dělá svou práci. Sparta vyvodí svoje závěry později.
Přesně věděla, že Marťanská plaketa byla odstraněna té noci a ne například noc předtím nebo noc později. Krádež byla přesně načasována na dobu, kdy probíhalo ničení záznamů Kultury X na Venuši a všude jinde v obydlené Sluneční soustavě. Proroci současně pustili z řetězu své tajné popravčí čety do hromadného útoku, aby se pokusily zavraždit

každého, kdo by si snad mohl texty pamatovat natolik, že by je dokázal rekonstruovat. Tucet badatelů zemřelo na Zemi. Zde na Marsu byl zamýšlenou obětí Dewdney Morland, Dare Chin byl pouze nevinným přihlížejícím.
Jediného muže, zato však nejdůležitějšího ze všech, se jim při tomto útoku na korunní klenot xenoarcheologie nepodařilo zabít. Na Port Hesperu profesor J. Q. R. Forster přežil bombový útok na svůj život a nyní žil pod přísnou ochranou bezpečnostních sil Komise kosmické kontroly.
Polanyj mluvil. Sparta se přinutila naslouchat, "…stálá populace téměř deseti tisíc," říkal. "V libovolné době může tady na planetě být nanejvýš dva tisíce turistů. Podařilo se nám prověřit všech čtyři sta třicet osm hostů, zapsaných té noci v Interplanetárním hotelu Mars a v šesti dalších registrovaných ubytovacích zařízeních v Labyrint City. Pokud byli ve městě další cizinci, nikdo je nespatřil - v tak malém městě by se jistě nedokázal nikdo cizí ukrýt. Zaměřili jsme se tedy na místní."
Na videopanelu na desce stolu se objevila tvář mladé ženy. Smělé oči, široká ústa, blond vlasy svázané na šíji. Vzdor křehkosti kostry, charakteristické pro dlouhodobé obyvatele marťanského povrchu, vypadala jako silná a houževnatá žena.
"Tohle je Lydia Zeromská," pokračoval poručík. "Řidička kamionu, pracuje na výstavbě potrubí. Byla to přítelkyně Dare China, nebo snad jedna z nich. Byla v jeho kanceláři pár minut před vraždami. Nikdo ji neviděl odcházet."
"Ta?" zapochybovala Sparta. "Musela by sejít dolů, zastřelit Morlanda, vzít plaketu a pak se otočit a zastřelit China, když přišel zjistit, co se děje."
"To není nemožné."
"Jestli šla po plaketě, proč nejdřív vyvolala hádku?"
"No, jestli nevraždila, mohla být spolupachatelkou," řekl odměřeně Polanyj.
"Poručíku, nemá žádný záznam."
"Jednou vzala chlápka v baru trubkou po hlavě. Netrval na obvinění."
"Zbraně?"
"No… nemá žádné registrované."
"Další vztahy?"
"Nejsou známy."
Sparta zamumlala: "Další."
Lydii nahradil na obrazovce muž s hladkým obličejem, asi čtyřicet let starý. Světlé vlasy měl jemné a vybledlé, téměř bezbarvé a ostříhané tak nakrátko, že mu jimi prosvítala růžová lebka. Poznala ho bez obtíží.
"Wolfy Prott, tedy Wolfgang Prott, manažer Interplanetárního hotelu Mars. Je veřejným tajemstvím, že v hotelu probíhá nezákonný obchod s marťanskými suvenýry - se vzorky minerálů, s fosiliemi, dokonce s artefakty. Protta ustanovila do funkce asi před rokem interplanetární síť…"
"Se sídlem v Curychu."
"Správně. Prott pro ně pracuje už asi deset let. Atény, Kuvajt, Cayley na Měsíci, nejdříve v jejich oddělení pro styk s veřejností, potom v prodeji, později jako zástupce manažera. Tohle je první období, kdy působí jako manažer. Říká se o něm, že mimopracovní dobu tráví hlavně jako svůdník."
"Jak postupuje?"
"Turistky ve vinárnách, zřídka v hotelu, obvykle se vyhýbá místním ženám. Třeba se bojí místních mužů."
"A nemůže vysvětlit, kde byl té noci."
"Tvrdí, že spal ve svém apartmá v hotelu. Byl však spatřen, jak pár minut před vraždami opouští hotelovou halu, a to ve skafandru. Hodinu po vraždách si dával s barmankou ve vlastním hotelu skleničku na dobrou noc."
"To alibi je tak slabé, že je to až směšné."
"Něco prováděl… ať už to bylo cokoli."
"Ne však vražda."
"Je tu ještě jedna věc." Polanyj nedokázal zamaskovat jisté uspokojení. "Wolfy je znám jako ostrostřelec s terčovou pistolí. V podzemí hotelu je střelnice a on je svým nejlepším zákazníkem."
"Chybí mu nějaká pistole?"
"No, nejsme si jisti, kolik jich…"
"Prima," přerušila jej chladně. "Koho dalšího máte?"
Až do této chvíle doufala, že to nebude právě tento obličej, tmavý, protáhlý a křehký, tvář mladého muže s hlubokýma hnědýma očima, nad níž se vlnily černé kučery. Rty měl rozevřené v úsměvu, který odhaloval rovné bílé zuby. Měl oblečen standardní skafandr.
Polanyj ho bohužel ze seznamu nevyřadil. "Doktor Khalid Sayeed, planetolog Rady světů. Necelou hodinu před vraždami na sebe Sayeed a Morland křičeli v baru Interplanetárního…"
"Khal… Doktor Sayeed křičel?"
"Každopádně to byla vážná hádka… něco kolem Projektu terraformace Marsu. Morland šel přímo z hotelu na radnici, Sayeed tvrdí, že šel do svého bytu. Bydlí blízko přístavu raketoplánů. Nemůžeme to potvrdit ani vyvrátit."
Sparta pozorně studovala Khalidův obraz. Byl o rok mladší než ona, tedy stejně starý jako Blake. Neviděla ho od svých šestnácti let. Stárnul dobře, vyrostl z něj rozvážný a sebevědomý dospělý muž.
Stejně jako Sparta a Blake byl i Khalid členem projektu SPARTA. Tento projekt s plným názvem Specifikovaný průzkum aktivního rozvoje talentových atributů založili rodiče Sparty, kteří se pokoušeli prokázat, že vrozenou inteligenci lze u všech dětí rozvinout na úroveň, běžně označovanou jako genialita. Khalid byl jedním z velkých úspěchů projektu SPARTA; byl mimořádně inteligentní a všestranně nadaný. Svoji kariéru orientoval na zlepšování životních podmínek lidstva, avšak podle Blaka existovala možnost, že patří k prorokům. Byl členem Svobodného ducha.

Členem smrtonosného kultu.
"Pokud vám to nevadí, poručíku, vezmu si je s sebou," prohlásila Sparta a vzala si datové proužky z videopanelu.
"Jsou zcela vaše, inspektorko." Zaklonil se a usmál se na ni. "Teď máte všechno. Co jiného pro vás můžu ještě udělat? Ukázat vám noční život?"
"Díky, to odložíme na později."

6
Skleněný strop salonku Ofir byl pokryt kondenzovaným oparem z vlhkého vzduchu. Vrchní číšník vedl Spartu po schodech a přes terasy mezi stoly, od nichž byl výhled na největší otevřenou vodní plochu - velice zelenou vodní plochu - na Marsu. V bazénu, lemovaném palmami, plavalo šest mladých mužů a žen, všichni nazí, štíhlí a opálení. Sparta si pomyslela, že vypadají spíš jako manekýni než jako turisté. Hotel jim pravděpodobně platil, aby během oběda laškovali ve vodě, šlo zřejmě o místní atrakci.
Stůl Khalida Sayeeda stál na balkonu jen kousek od bazénu, byl od něj oddělen jen několika útlými palmami. Povstal, aby Spartu pozdravil. Jeho ladné pohyby, marnivý úsměv a poutavé oči způsobovaly, že se zdál vyšší, než ve skutečnosti byl.
"Inspektorko Troyová, velice vám děkuji, že jste svolila k setkání se mnou."
Přijala jeho ruku a krátce jí potřásla. "Doktore Sayeede…" Nozdrami nasála jeho slabou, příjemnou vůni. Paměť jí automaticky potvrdila, že je to on, chlapec, kterého před tak dlouhou dobou znala.
Pokud v ní poznal děvče, které bylo jeho spolužačkou ve SPARTĚ, neprozradil nic. Přirozeně. Díky výchově, které se jim dostalo, se oba uměli dokonale ovládat. Bezděčně nikdo z nich nic neprozradí.
Sedla si proti němu a z mysli se jí vynořila vlna dlouho potlačovaných vzpomínek…
Khalid, devítiletý, dohadující se na hřišti na střeše Nové školy s Norou Shannonovou o teologii, naprosto klidný tváří v tvář dívčinu stále zoufalejšímu odmítání jeho tvrzení, že islám učinil křesťanství irelevantním. A nakonec přinutil Noru k ústupu, i když možná hlavně proto, že si zapamatoval daleko více z koránu než ona z Nového zákona. A vzápětí začal vysvětlovat, proč sekta Šía, do níž se narodil, je jediným opravdovým hlasatelem islámského učení…
Khalid, dvanáctiletý, na výletu do Karibského moře, kde jen taktak unikl žralokům. Když se zřítil se svým šlapacím letadlem do teplého moře, držel si dvacet minut žraloky od těla tím, že je kopal do čumáků teniskami…
Khalid, patnáctiletý, dirigující Manhattanský mládežnický filharmonický orchestr v živém, energickém provedení Mendelssohnovy Italské symfonie, přijaté bouřlivými ovacemi; brzy následovaly po celém světě nadšené televizní kritiky, oznamující debut nového Bernsteina…
"Mám na zítra ráno naplánován průzkumný let a chtěl jsem vám dát příležitost pustit se do mě, než odletím," řekl.
Vrchní jim podal ozdobně provedený jídelní lístek, napsaný opravdovým inkoustem na opravdovém papíře.
"Pustit se do vás?"
"Let by měl trvat jen dva dny, ale létání na Marsu je nepředvídatelné. Kdybych se zdržel, nechtěl jsem, abyste si myslela, že se vám vyhýbám."
"Pokud prominete," tázal se vrchní, "přál by si někdo z vás něco před jídlem?"
"Dáte si něco k pití?" zeptal se Khalid Sparty.
Viděla, že on pije ze sklenice čaj, podle aroma ze Srí Lanky. "Dám si čaj," odvětila, "stejný."
"Velice dobře, madam. Pane, váš číšník přijde v okamžiku."
Khalid jí nalil do sklenice voňavý čaj z konvice na stole. Na chvíli se soustředila na usrkávání čaje, který měl sice plnou vůni, byl však poněkud starý (technika dopravy se sice za několik posledních století zlepšila, ale ze Srí Lanky bylo na Mars přece jenom dál než do Anglie), potom obrátila pozornost zpět ke Khalidovi.
"Všechno, co od vás potřebuji, doktore Sayeede, je důkaz, že jste nemohl zabít ty muže ani ukrást plaketu. Potom se budu moci zaměřit jinam."
"Důkaz?" Tentokrát se neusmíval. "Celé filozofické a matematické školy vznikly kolem hypotézy, že žádná taková věc neexistuje."
"Existuje však taková věc jako pravda."
"V to věřím, nejsem přece žádný Pilát Pontský. A zákon - v zákon věřím bez zpochybňování. Předpokládám, že jste už četla moji výpověď, inspektorko. A také příběh mého života."
Přikývla. "Hádal jste se tady v hotelu s doktorem Morlandem krátce předtím, než byl zabit. Odešel jste krátce po něm a nikdo vás až do příštího rána neviděl."
"To je přesné. Nemůžu vám dokázat, že jsem šel do svého bytu, zhlédl jsem informační videosnímek o Projektu ozelenění Sahary, potom jsem sledoval večerní modlitby a šel spát. Ale je to pravda."
"Žijete sám, doktore Sayeede?"
"Ano."
"Ale jste ženatý."
"Moje žena žije v Paříži se svými rodiči, nepočítám-li četné tety, strýce, sourozence a bratrance. To možná už víte."
Podivný výraz, zpola škádlivý, napůl roztoužený, mu přelétl obličejem, ale rychle zmizel. "Víte ale, že jsem se se svou ženou ještě vůbec nesetkal? Je jí čtrnáct let."
Sparta to věděla. Když ho poznala, jeho rodina byla chudá. Absolvovat SPARTU mu umožnila společnost bohatých dobrodinců, kteří si říkali Tapperové. Khalidovy brilantní výkony ve SPARTĚ však přilákaly pozornost jeho mocných příbuzných. Jeho sňatek, který dohodli bez jakékoli domluvy s ním, pro něj znamenal velkou čest. Bylo to znamení, že by Khalid mohl být jednoho dne jmenován imámem rodu Sayeedů.
Sparta pokračovala: "Váš byt je blízko vesmírného přístavu."

"Ano, na Kirovově náměstí v komplexu PVPP."
"Budova není přímo napojena na žádnou občanskou tlakovou chodbu. Když jste venku, berete si ze zvyku s sebou skafandr." Naklonila hlavu a ukázala na hnědý vak z plachto viny na židli vedle něj.
"Všichni Marťané to tak dělají, naprosto samozřejmě. Kde máte vy svůj?"
"V pokoji."
"Radil bych vám, abyste rychle přijala náš obyčej," řekl. "Všechno tohle," mávl rukou ke stromům, bazénu, ke skleněné střeše, orosené kondenzovanou párou, "je iluze. Může to v okamžiku zmizet. Skutečností je mrznoucí zředěný oxid uhličitý. Řekněme, že by z jeskynní klenby nad našimi hlavami spadl kámen…"
"Budu se řídit vaší radou." Myslela to vážně, jenom při pomyšlení na různé možnosti litovala své nedbalosti. To však nebyl pocit, o kterém by chtěla Khalidovi vyprávět. "Vaše budova má tři jednotky, každá má zvláštní vchod. Váš vchod je v prvním patře, jde se k němu po venkovním schodišti."
"No, dnes ráno jste se připravila. Víte, proč jsem si vybral právě tenhle byt?"
"Kvůli výhledu, předpokládám."
"V jistém smyslu ano." Opřel se do opěradla židle a usrkával čaj. "Když se vyznavači islámu poprvé dostali do kosmu, inspektorko, vyvstal problém, jak určit kiblu, směr modlitby. Jak víte, je to směr ke Kaabě ve Velké mešitě v Mekce. Časy modlitby lze určit místně, ale poloha Mekky, která je samozřejmě v dostatečné vzdálenosti shodná s polohou Země, se neustále relativně mění. My ortodoxní muslimové tedy u sebe stále nosíme tohle." Položil sklenici s čajem a z kapsy vytáhl plochý kulatý předmět, velký asi jako kapesní hodinky, ale mnohem tenší. Položil ho na stůl. "Tohle je kopie, asi ve čtvrtinové velikosti, dosti neobvyklého astrolabu, který sestrojil ve čtrnáctém století astronom Ibn al-Sarraj z Aleppa."
Astrolab tvořilo několik tenkých bronzových disků, opatřených hlubokými zářezy a popsaných arabským písmem. Nejhořejší disk měl na sobě síť sférických souřadnic. Nepatrné škrábance a nerovnosti prozrazovaly, že přístroj byl vyroben ručně.
Sparta si přístroj se zájmem prohlížela, studovala jej mnohem pečlivěji, než by dovolovaly lidské oči, přestože by nikdo nemohl mít podezření, že její pohled není pouze povrchní… Mozek je velmi flexibilní orgán, dokáže ignorovat dvojité expozice, jak dobře věděli již uživatelé starobylých monokulárních mikroskopů. A podobně jako oni dokázala Sparta svoje pravé oko s makrotransfokátorem zaostřit na libovolný malý nebo vzdálený předmět a mít přitom obě oči otevřené a neprozradit se šilháním. "Krásná kopie."
"Je funkční," řekl Khalid. "Může být skutečně používán jako astrolab v severních šířkách na Zemi a s korekcí i na Marsu. Jeho nejdůležitější operace provádí mikrominiaturní inerciální řídicí systém."
Otáčel malým astrolabem dokud bronzový ukazatel, upevněný k jeho centrálnímu otočnému čepu, nevystoupil nad zakřivený rovník. "Můj duchovní kompas. Bez ohledu na to, kam jdu nebo kam se zatoulá Země, ukazuje záměrné pravítko k Mekce."
"Překrásný přístroj," poznamenala bezvýrazně. "Co má ale společného s tím, že jste si vybral byt blízko vesmírného přístavu?"
"Nejde o přístav, ale docela prostě o to, že z mého malého pokoje je výhled v oblouku asi dvou set stupňů. Takže záměrné pravítko jen zřídka míří do stěny." Vzhlédl. "Ach, tady je to…"
Příchod číšníka byl tak přesně načasován, že to klidně mohlo být nacvičeno. Khalid se usmál. Předvádění astrolabu, který teď opět zastrčil do kapsy, znamenalo fascinující odbočku, Sparta z ní však nezjistila nic, co by se vztahovalo k jejímu případu.
Poslouchali, jak číšník recituje seznam specialit - kůzle na rožni, nadívané česnekem a švestkami, vše vypěstované na Stanici Mars, vařený losos, právě dovezený raketoplánem ze skladu nákladní lodi Doradus, která nedávno dorazila na oběžnou dráhu… a podrobnosti přípravy několika složitějších chodů na lístku.
Sparta požádala o zelený salát, Khalid její výběr pochválil, ale sám si objednal lososa.
Když číšník odešel, Sparta Khalida vyzvala: "Vyprávějte mi o svojí hádce s Morlandem, doktore Sayeede."
Jeho úsměv pohasl. "Uvedu jen holou kostru. Věřím, že si detaily doplníte z vlastních zdrojů."
"Mám spoustu času."
"Takže i trochu pozadí." Usrkl čaje a chvíli přemýšlel nad výběrem slov. "Xenoarcheologové a xenopalentologové mají obtížný úkol," začal. "Marťanská atmosféra byla kdysi bohatá na vodu, marťanská poušť kdysi oplývala kapalnou vodou. To se sice ještě občas stává, někdy i několikrát do roka, v oblastech, kde odhalený led nesublimoval a kde je atmosférický tlak právě dostatečný, aby se voda okamžitě nevypařila, ale jsou to jen nevýznamné epizody. Před miliardou let nebo ještě dříve však bylo všechno jiné. Atmosféra byla hustší, klima mírné, podmínky dostatečně dlouho stabilní, objevil se život a rychle se vyvíjel. Takže dnes nalézáme fosilie živých tvorů, ale i mnohem vzácnější důkazy, že Mars navštívily inteligentní bytosti - i když možná jen na velmi krátkou dobu. Žádný útržek těchto nesmírně vzácných pokladů nesmí uniknout naší pozornosti."
Opět se na chvíli zamyslel. "Úkol xenologů není jen obtížný, je i vznešený. Tím úkolem je zachovat minulost. Na druhou stranu," pokračoval, "v budoucnosti bude Mars opět živoucím rájem. I bez lidského zásahu, až projde další miliarda let."
Když nereagovala na jeho dramatické tvrzení, pokračoval: "Perioda precese oběžné dráhy Marsu kolem Slunce naznačuje, že přibližně každé dvě miliardy let se Mars oteplí natolik, že se ledové příkrovy a stále zmrzlá půda rozpustí a na jeho povrchu se nahromadí voda. Projekt terraformace Marsu by měl tento přirozený cyklus urychlit. Abychom to dokázali, musíme zvýšit hustotu atmosféry a obohatit ji vodní parou. V jistém okamžiku převládne skleníkový efekt a atmosférická teplota se začne zvyšovat. Jedním z důsledků tohoto procesu bude další zvýšení atmosférického tlaku. Jakmile se ustaví kladná zpětná vazba, roztají zásoby vody, nyní uzavřené, a voda volně poteče po široké poušti, aniž by

se okamžitě vypařila.
V otevřeném prostoru přežijí opravdové rostliny. Rostliny budou vylučovat kyslík. Daleko větší množství kyslíku se pomocí nasazených bakterií uvolní ze skal. A nakonec si my Marťané nebudeme muset dělat starosti, abychom měli své skafandry pořád po ruce."
Byla si jista, že pronášel tento proslov často, jeho přednes byl velmi působivý. Řekla však pouze: "Chtěl jste mi říct o své hádce s Morlandem."
Přikývl. "Mars je mrtvý už miliardu let. Protože zde však kdysi existoval život, tak spousta xenoarcheologů, xenopaleontologů a xenobiologů věří… mimochodem, všimla jste si, že předpona xeno se používá pouze u disciplín, původně se zabývajících Zemí? Neexistují přece žádní xenofyzici ani xenochemici… ale k věci. Tito xenooptimisté by rádi věřili, že život přežívá na Marsu dodnes. Někde, nějak… Chápu jejich zápal, rád bych tomu také věřil," štíhlými prsty poklepával na desku stolu ze zeleného skla, "ale nevěřím. To byla podstata mého nedorozumění s doktorem Morlandem."
"Nepřipadáte mi jako muž, který se pustí do slovního souboje kvůli teoriím," poznamenala.
"V našem sporu není nic abstraktního. Klíčem ke všemu, co jsem tady popsal, je kapalná voda. Vyskytlo se už mnoho plánů: jedni chtěli rozpustit severní polární ledový příkrov nasypáním tmavé zeminy, která by absorbovala sluneční záření, jiní zase chtěli k témuž účelu vypěstovat metodami biologického inženýrství velmi tmavé lišejníky nebo řasy. Nebo také použít jaderné reaktory, tucty reaktorů, možná stovky nebo tisíce reaktorů. A spousta dalších nápadů. Některé z těchto metod by mohly být úspěšné, ale trvalo by staletí, než by parciální tlak atmosférické vodní páry dosáhl významných hodnot. Plány na rozpuštění permafrostu byly ještě bláznivější. Chtěli i použít tisíců podzemních výbuchů jaderných bomb - ale tenhle nápad asi nevycházel ani tak ze zájmu o Mars, jako spíš ze zoufalství Euroameričanů, kteří by se potřebovali zbavit zaostalých zbraní, jimiž si kdysi vzájemně vyhrožovali. Všechny tyto plány mají závažné vady."
"Připadá mi, že vůči planetě jsou všechny tvrdé," poznamenala.
"Nepřirozeně tvrdé," souhlasil. "Existuje však způsob, jak urychlit přirozený cyklus vody a sucha na Marsu s použitím čistě přirozených prostředků. Vůči planetě by to sice bylo rovněž tvrdé, bylo by to však alespoň konzistentní s její ekologickou historií."
Když udělal pauzu, rozhodla se spolupracovat a položila mu otázku, na kterou čekal: "A co by to bylo?"
"Bombardování kometami," řekl zaníceně. "Komety jsou většinou z ledu. Během rané historie dopadaly na Mars, stejně jako na další vnitřní planety, celé roje komet. Přinášely vodu a molekuly organických látek. Časem, asi tak před miliardou let, začala intenzita rojů klesat. My však můžeme zařídit nové bombardování. Můžeme komety usměrňovat. Ano, inspektorko, ve skutečnosti máme v plánu jednu usměrnit právě nyní."
"Aby narazila na Mars?"
Přikývl. "Bude to jenom test, ale pokud to vyjde, voda nebude promarněna. Zatopí krátce povrch plošiny Tharsis, než se vypaří do atmosféry. Bude to větší injekce vodní páry, než by vydalo padesát let pomalého tání polární čepičky."
"Kdy se to uskuteční?"
"Až za několik roků. Naše kometa, naše první kandidátka, je zatím ještě za oběžnou drahou Jupiteru." Usmál se. "Přestože je tak daleko, už ji Slunce začíná zahřívat."
Téměř se zasmála. "Chápu…"
"O tomhle jsme se s Morlandem přeli, inspektorko, ne o abstraktní teorii, ale o podrobnostech projektu Vodopád. Morland byl proti projektu v jakékoli formě. Zašel až tak daleko, že ho přirovnával k tomu hnusnému plánu jaderného bombardování, o kterém jsem se zmiňoval. Byl ovšem v té době už hodně opilý."
"Opilý?"
"Seděl v salonku Fénix už dvě nebo tri hodiny, jak jsem se později dozvěděl. Často tam večeřím, inspektorko, je to sice slabost, ale pár slabostí si povoluji. Když jsem odcházel, narazil jsem na Morlanda, jak vychází ze salonku. Bylo to… jediné výstižné slovo je napadení… napadl mě svým hrubým sarkasmem."
"Proč na vás zaútočil?"
Khalid hrozil prstem a parafrázoval zesnulého protivníka: "Dopady komet sice pomohou zachovat polární čepičky, ale vytvoří velké krátery. Něco může být nenávratně ztraceno, nějaká kapsa houževnatých bakterií, nějaký drahocenný artefakt." Otevřel dlaň nahoru, jako by připouštěl oprávněnost výtky. "Používal slov, která nechci opakovat."
"Setkali jste se už předtím? Odkud vás znal?"
"Setkali jsme se, ale jen krátce. Bylo to na recepci, kterou pro něj Wolfy - pan Prott, manažer hotelu - pořádal o týden dřív. Pak už jsem se mu vždycky raději vyhnul. Morland byl ohnivý typ, a při debatách o projektu se choval jako ostatní xenologové. Byl jsem mu stejně odporný profesionálně jako on mně osobně."
"Jaké postavení máte v projektu Vodopád, doktore Sayeede?"
"Mám-li to říct stručně, tak je to můj nápad." Dorazil číšník s kovovým podnosem, položil před ně talíře s jídlem. Dalších několik minut ani Khalid, ani Sparta nemluvili. Ona se zabývala salátem, vypěstovaným na vesmírné stanici, a on si vychutnával svého lososa.
Když dojedli, nastalo trapné ticho, které nikdo z nich netoužil přerušit. Pro Spartu to byl delikátní okamžik, byla téměř nervózní. "Měl byste vědět, doktore Sayeede, že jste hlavní podezřelý ve vraždách Morlanda a China."
"Myslel jsem si to, ale díky za to, že jste to potvrdila."
"Nemůžete režírovat vlastní výslech, víte? Nemůžete jednoduše odkráčet pryč. Zůstává ještě příliš mnoho nezodpovězených otázek."
Nezačal se hádat, neprohlašoval svou nevinu ani se nesnažil nic vysvětlovat. Pouze Spartu pozoroval, zřejmě hodnotil svoje možnosti. "Už kvůli sobě bych si přál, abyste tomu přišla na kloub. Kdybych mohl svou cestu odložit, udělal

bych to. Bylo by to však nebezpečné, v tomhle ročním období se počasí zhoršuje každým dnem."
"Nedělejte si starosti, doktore. Budu na vás čekat, až se vrátíte. Bez ohledu na to, jak dlouho budete pryč."
Naklonil se k ní, jeho tmavé oči na ni vážně hleděly. "Něco vám navrhnu, v zájmu nás obou: chcete-li pokračovat v naší diskusi, poleťte se mnou. Slibuji vám, že zjistíte víc, než si představujete."
A byl tady klíčový moment setkání, skutečný cíl jeho režie. "Uvážím to," odpověděla.
"Až se rozhodnete, zavolejte do kanceláře PTM. Pokud odpovíte ano, počkám na vás zítra ráno v pět třicet v hale," pravil. "Buďte ve skafandru." Znenadání povstal. "Omluvte mě… Účet je už vyrovnán. Musím už jít."
Pozorovala ho, jak odchází. Připadalo jí, že se jeho dlouhé, rozvážné kroky hodí spíš do pouště než do hotelového restaurantu.

S pistolí v plně automatickém režimu vystřílela celý zásobník do papírového terče, vzdáleného dvacet metrů. Zvuk výstřelů se v dlouhé kamenné místnosti slil dohromady, plamen šlehal z hlavně v jediném pulzujícím vzplanutí. Z lapače střel u zadní stěny vyskočily praménky písku, z terče líně padaly útržky papíru.
Sklopila zbraň a otevřela nábojovou komoru, pak odstoupila z palebné čáry a sundala si chrániče z uší.
Vedoucí střelnice si rovněž sundal chrániče a položil je na lavici. "No, tak se podíváme na špatné zprávy." Byl to hřmotný muž, celý v bílém, se znakem hotelu na těsně padnoucím tričku. Stiskl tlačítko a terč se k nim pomalu blížil, až dorazil k palebné čáře.
Uvolnil papírový terč a mlčky ho studoval, potom s obočím sevřeným v temném podezření vzhlédl ke Spartě. "Dobrá střelba." Podal jí terč. V jeho středu byla díra o velikosti desetníku.
"Začátečnické štěstí," prohlásila.
"Snažíte se mě doběhnout, inspektorko. Už jste musela na Marsu střílet." Pokývl k terči. "Ovšem, jednou jste minula."
V papíru byl ještě jeden otvor o průměru odpovídajícím jediné kulce, úplně mimo vnější kruh, v pravém dolním rohu.
Spartin první výstřel minul černý střed. "Přesto si to asi pověsím na stěnu ve svojí kanceláři. Jako inspiraci dalším amatérům."
"Díky za poklonu." Podala mu terčovou pistoli, pažbou k němu. "Děkuji, že jste mi dovolil to zkusit."
"Pokračujte, vezměte si další zásobník. Hotel si to může dovolit."
"Ne, nechci mít bolavé zápěstí. Tyhle uranové střely jsou hrozné."
"Nic nepřinášejí, jenom se pistole hůř ovládá." Vzal zbraň a odložil ji stranou. "Snižují přirozenou výhodu, kterou tady člověk má, když použije lehčí zbraň se stejnou průrazností."
"Proč je pan Prott používá? Slyšela jsem, že je výborný střelec."
"Není tak beznadějný jako někteří." Zaváhal. "Nikdy jsem ho neviděl používat uranové střely. To ale samozřejmě neznamená, že je někdy nepoužil."
"Kdo je používá?"
"Málokdo z těch, kdo střílí na téhle střelnici. Taje pro hotelové hosty a pro pár místních obchodníků. Ten chlápek, co ho zabili, je jednou zkoušel."
"Morland?"
"Ano. Byl to skutečný čubčí syn, ale když nějakou dobu trénoval, vypracoval se tak, že dokázal trefit zadní stěnu."
"Nikdy předtím nestřílel?"
"Ne z pistole a ne na Marsu. Myslím, že ho Prott na mě poštval, aby ho nějak zaměstnal. Aby ho udržel mimo bar. Řeknu vám, s tou jeho hubou jsem byl v pokušení zastřelit ho sám."
Sparta na něj hleděla s vážným výrazem. "Nezáleží vám na tom, kdo to ví?"
Pokrčil rameny. "Tak mě zatkněte."
"To by bylo moc špatné. Plná místnost svědků tvrdí, že jste byl v době vraždy někde jinde."
Muž se zazubil. "Jo, ti chlápci v Utrpení jsou bezva, že? Ti by řekli cokoli, aby se přítel nedostal do maléru."

7

Fobos klouzal napříč hvězdami a Deimos tvořil jasnou vzdálenou jiskru, když Blake odcházel ze své kabinky v úlu.
Automobilový park Nobleho Vodních staveb byl asi půl kilometru daleko, cesta k němu vedla temnými, větrnými ulicemi. Blake se pohyboval rychle, držel se ve stínu, dokud nedošel k okraji komplexu vesmírného přístavu. Jeho cíl ležel v otevřené poušti.
Padesát metrů od něj trčel z písku shluk nádrží na kapalný vodík jako zpola zahrabaná pštrosí vejce. Blake uháněl po otevřené pláni k jejich stínu. Přikrčil se a ze tmy se díval do oploceného a světlem zalitého seřadiště. Vyhledal automobilový park už během dne, ale rozhodl se neukázat tam nikomu svou tvář dřív, než se bude hlásit do práce.
Venku na Marsu si člověk nemusel dělat starosti s čichači, ani chemickými, ani biologickými. Mohou tu být jeden nebo dva hlídači, ale určitě tu nejsou psi. Oplocení z pletiva, reflektory, dálkově ovládané kamery, možná tlakové senzory a detektory pohybu. Zabezpečení by mělo být primitivní. A pokud docházelo k vykrádání nákladních skladišť tak často, jak tvrdil ten tlusťoch v Utrpení, nebudou asi hlídači příliš pozorní. Jako by kdosi uvnitř ke krádežím přímo vyzýval.
Vozidla stála seřazena na ploše za dvojitým oplocením. Obrovské kamiony dřepěly v řadě jako brouci. Rovery a pomocné traktory se krčily u nákladních vozů, jako kdyby hledaly ochranu proti větru. Transportéry pro přepravu osob, kterým Jevgenij říkal plechárny a které Blake hledal, parkovaly společně. Stály ve stínu budovy, která vypadala jako kolna s palivem. Plechárny připomínaly armádní OVP, obrněná vozidla pěchoty, ocelové krabice na pásech. Na této planetě však neexistovala válka. Alespoň ne vyhlášená.
Blake se krčil v závětří u nádrží s kapalným vodíkem a uvažoval. Tři OVP… Dokázal by je vyřadit z provozu, jedno po druhém, ale trvalo by mu to skoro celou noc. A kdyby u všech současně zjistili vážné mechanické závady, mohlo by to

vzbudit podezření.
Lepší bude nehoda, která vyřídí všechny najednou. A současně s nimi pár dalších vozidel a možná ještě nějaké další stroje. Blake se snažil potlačit počínající vzrušení: líbilo se mu vyhazovat věci do povětří, i když věděl, že by to neměl dělat. Dělal to tedy pouze když měl dobrou záminku.
Pohlédl na skořepinu nádrže s kapalným vodíkem. Na boku měla namalovaný velký znak Nobleho Vodních staveb.
Kousek dál stála řada útlejších nádrží, stavěných na poněkud nižší tlak: kapalný kyslík. Kapalný vodík a kapalný kyslík se vyráběly z ledu, dobývaného společností, a sloužily jako palivo pro velké plynové turbíny, pohánějící kamiony.
Vodík a kyslík… vysoce efektivní.
Vysoce výbušné.
Potrubí z nádrží vedlo na pylonech, dost vysoko, aby neomezovalo provoz v autoparku. Ve výšce dvou metrů byly kolem pylonů náramky ze skládaného drátu, ostrého jako břitva, které měly odradit nevítané hosty. S jistým úsilím by Blake dokázal drát překonat, svým zkušeným okem však už dříve našel snadnější vstup do parku.
Přeběhl po písku přes dvacet metrů otevřeného prostoru k oplocení z drátěného pletiva. Zastavil se v kuželovitém stínu, před dvěma reflektory ho krylo těleso nešikovně umístěného transformátoru. Nešikovně, nebo naopak zkušeně umístěného? Blake se skoro zasmál, když před sebou spatřil často prostřihovaný a často opravovaný čtverec pletiva.
Šli už tudy před ním jiní. Zkušení zloději uvažují podobným způsobem.
Sáhl do zadní kapsy skafandru a vytáhl své nástroje.
Rád improvizoval a při svých toulkách vesmírným přístavem dal dohromady docela dobrou sadu nářadí jenom díky tomu, že měl otevřené oči a šikovné prsty.
Použil indukční senzor a přesvědčil se, že plot není pod proudem. Pak pákovými kleštěmi rychle otvor opět otevřel.
Vmžiku překonal vnější oplocení a téměř stejně rychle i vnitřní.
V autoparku se žlutý prach, hnaný větrem, třpytil ve světle reflektorů. Zdejší osvětlení by stěží mohlo poskytovat lepší ochranu vetřelcům, kdyby bylo za tím účelem navrženo. Pruhy černého stínu spojovaly jednu skupinu vozidel s druhou.
Jak předpokládal, byly v autoparku tlakové senzory, ale jejich umístění bylo zřejmé a jejich citlivost byla nutně nízká. Několik hozených hrstí písku a kamínků překrylo otřesy, vyvolané jeho kroky. Připomínalo mu to zpomalený tanec minovým polem, kde všechny miny leží na povrchu.
Detektory pohybu využívaly lasery. Spustily by poplach, jakmile by se jas odraženého světla odchýlil od nastavené hodnoty. Mnoha svazkům však překážely nedbale zaparkované kamiony, prázdné palivové nádrže a další zařízení.
Blake se opatrně se pohyboval mezi kovovými obry v autoparku, držel se ve stínu velkých kamionů.
Chtěl právě přejít mezi dvěma rovery, když si všiml nastraženého červeného paprsku, který prozradilo zajiskření na prachu, vznášejícím se ve vzdálenosti asi půl metru. Ničím nestíněný paprsek mířil přímo do noci za oplocením. Blake upřeně hleděl do jeho ohniska. Malá červená tečka se objevovala a mizela, jak se drátěná oka pohybovala ve větru.
Blake vytáhl z kapsy lesklý poniklovaný nástrčkový klíč a opatrně jej vsunul do dráhy paprsku. Byl připraven na útěk, nevyvolal však žádný poplach. Opatrně klíčem zavrtěl, odrazil paprsek k další části oplocení. Dával pozor na detektory pohybu, obešel paprsek a přitom jím rotoval. Jakmile se dostal mimo, odstranil klíč.
Stále žádný poplach. Pomalu si oddechl.
Nic na tom nebylo.

Videopanely byly ve strážnici uspořádány do půlkruhu kolem stolu velitele bezpečnostní služby. Obraz na každé obrazovce pomalu přejížděl sem a tam po různých sektorech opuštěného autoparku.
"Ještě nic?" Jevgenij Rostov stál za velitelem bezpečnostní služby. Mohutné paže měl založené na prsou, úšklebek na zasmušilé tváři.
"Vidíš to stejně dobře jako já; Jevgeniji. Všechna světla na desce jsou zelená a videopanely nezměnily kanály."
"Máš v bezpečnosti tolik děr, že by mohl projít dovnitř a zase ven a ty bys to vůbec nezjistil."
Velitel bezpečnostní služby se pohodlně opřel do ergonomické židle. Velikost jeho pozadí naznačovala, kolik času v ní tráví. "Není nutné vyměňovat si ztracené urážky."
"Ne ztracené, ale nepodložené," zabrumlal Rostov. "Neopodstatněné. Neodůvodněné. Mluvíme přece anglicky, ne?"
"Nepodložené, jo. Podívej, kdybych dělal svou práci tak špatně, korporace by mě už vyrazila."
Jevgenijovi se z hrdla ozval zvuk, připomínající obtížně startující motor.
"Mimochodem, kde bereš tu jistotu, že se ten chlápek dnes v noci ukáže? Včera to neudělal."
"Ten v životě nedržel hasák. Určitě nechce jet k potrubí, kde by musel pracovat. Dnes v noci má poslední příležitost, potom už nebude mít žádnou výmluvu."
"Proč by třeba nezavolal, že je nemocnej nebo tak něco?"
"A přinesl omluvenku od maminky? Nebuď praštěnej. Říkám ti, ten chlap je profík." Jevgenij se otočil a díval se skleněnými okny strážní věže do prázdného prostranství.

Blake teď stál pod hlavním potrubním mostem, jen velmi nedokonale kryt ocelovým sloupkem. Potrubí z velkých nádrží vedlo do palivové kůlny, kde se plnily přenosné nádoby. Automatická videokamera, upevněná na rohu kůlny, pomalu švenkovala směrem k němu. Ustoupil do stínu kamionu, dokud ho kamera nepřešla. Všiml si, že koaxiální kabel, který vede od kamery po straně kůlny dolů, se ve stálém vánku rytmicky houpá a neslyšně plácá do stěny z hrubých skleněných cihel.
Ten uvolněný kabel… Ten vypadá, že by se určitě mohl prodřít… A kdyby se prodřel dost vysoko, vítr by ho mohl kus odnést, až k tomu velkému bočnímu ventilu v drátěné kleci vedle palivové kůlny. A kdyby ten boční ventil úplně

netěsnil a naneštěstí zrovna obsahoval výbušnou směs vodíku a kyslíku…
Když se kamera dívala jiným směrem, Blake se opatrně přešoural přes pár metrů nekryté plochy do úkrytu palivové kolny. Tam objevil něco, co ho velmi potěšilo. Vnější komunikační přípojka, kterou vedl kabel ke kameře, obsahovala i připojovací obvody pro tlakové senzory. Trojnásobné použití štípacích kleští a trochu spěšného splétání drátů vyřadilo najednou všechny detektory. Opět se připravil k úprku, ale nemusel se k němu uchýlit. Povedlo se mu to zapojit napoprvé.
Videokamery zůstaly funkční.
Dveře do kůlny se lehce otáčely. Vešel dovnitř, do hráškově zeleného přítmí, osvětlovaného odraženou září reflektorů z autoparku.
Rozdělovací odbočky a ventily byly uspořádány do baterií a seřazeny u stěn, ocelová rozdělovači potrubí tvořila změť rour, připomínající orgie chobotnic.
Na Marsu zůstává vodík a kyslík v kapalném stavu pouze v uzavřeném prostoru, pro Blakovy účely se tekutiny budou muset smíchat v potrubí. Nedávno získané vědomosti o městských instalačních sítích na vesmírné stanici bohužel nezahrnovaly znalost mnohonásobných rozvodných palivových potrubí, ale Blake se po krátké prohlídce celkem snadno zorientoval. Navíc byly některé uzávěry natřené červenou barvou.
Musel napnout všechny síly, aby dokázal otočit červeně natřenými koly. Tyto ventily se používaly zřídka. Pak je vrátil do původní polohy.
Vyšel ven, počkal ve stínu veřejí, až se kamera bude dívat jiným směrem, a potom se připlazil ke kleci, chránící boční ventil. Opět prostříhal pletivo, tohle však bylo dosud neporušené - nikdo ze zlodějů, kterých zde již před ním bylo mnoho, neměl důvod prostřihávat se tímto oplocením. Jakmile se dostal dovnitř, otočil jedním kolem doprava, druhým kolem doleva… otáčela se mnohem snadněji než uzávěry v kůlně. Rychle dosáhl výsledku. Po přiložení přilby k potrubí mohl slyšet sykot smíchávaných plynů.
Prolezl dírou v oplocení zase ven a studoval uvolněný koaxiální kabel videokamery. Při nízké tíži bylo jednoduché vylézt po hrubé stěně až ke střeše a zůstat přitom mimo zorné pole kamery, být tedy pro ostrahu neviditelný.
Neměl v úmyslu nechat padající kabel odpálit bombu, zatímco on by se tiskl k budově vedle ní. To znamenalo, že musí kabel přestřihnout jen částečně, tak, aby se několik zbylých drátků přetrhlo až ve vhodnou dobu. Potřebuje čas k útěku, ale výbuch musí nastat dřív, než na místo dorazit někdo, varovaný selháním kamery.
Řez musí být přesný. Použil černý nůž. Tři praménky holého drátu se blyštěly do noci.
Potom zpola sklouzl, zpola spadl ze stěny kolny. Teď už znal terén, věděl, kde se má přikrčit a kde skočit. Jakákoli bezpečnostní kamera, pracující při světle hvězd, by se stala svědkem jeho podivného sólového baletu mezi stíny nákladních vozů a plecháren.

Na desce se rozsvítilo jediné červené světlo.
"Je tady!" vykřikl Jevgenij. "Kde je ten sektor? Pošli tam hned hlídky."
"Uklidni se, Jevgeniji, už se tam škrábou. Ještě není uvnitř, ještě je hodně daleko. Dostaneme ho, když bude ještě prolézat oplocením."
Na videopanelech běžely dvě postavy ozbrojených hlídačů v třetinové tíži nepravděpodobně dlouhými kroky k výspě obvodového oplocení.
"Mohl jsem ti říct, že se bude snažit dostat se k nám tudy," poznamenal náčelník bezpečnostní služby.
"Ano? Jak bys mi tohle mohl říct?" zahřměl Jevgenij.
"Ach, asi to bude instinkt." Tlusťoch se opřel do opěradla a zazubil se. "Jo, instinkt. Plus léta zkušeností…"
V tom okamžiku jeden z videopanelů pohasl a současně se noční obloha za okny změnila na jasně oranžovou. Velitel bezpečnosti seděl tak uvolněně, že když se snažil vzpřímit, vypadl při náhlém pohybu ze židle pozpátku. Jevgenij skočil po vaku se skafandrem, když se dvojitě zasklená okna vyboulila dovnitř.
Tlaková vlna téměř roztříštila přechodovou komoru budovy, ale ta vydržela. Vydržela i okna, naštěstí pro velitele bezpečnostní služby a Jevgenije Rostova.

Jasná oranžová koule se zvedla do noční oblohy nad autoparkem jako japonská lucerna. Za ní vystříkla fontána bílého plamene, pochodeň jasnější než plamen hořícího plynu, který kdysi osvětloval ropná pole v Texasu.
Blake seděl v úkrytu pod jednou z velkých vodíkových nádrží, která právě vyprazdňovala svůj obsah, aby dodávala palivo k téhle podívané. Pěkné představení. Velice pěkné. Nedokázal se přinutit, aby se nesklebil.

Sirény jsou v atmosféře Marsu k ničemu. Požární poplach se šířil komunikačními pojítky a poplachovými obvody.
Nikdo v Interplanetárním hotelu Mars nemohl slyšet poplach ani spatřit požár, z hotelu tam nebylo vidět, takže žádného hosta tato událost nevyrušila - až na jednoho.
Sparta se vzbudila, naslouchala…
Slyšela vzrušenou píseň drátů, otřesy vyvolané kroky a vzdálené dunění pásů vozidel. Stěnami slyšela hlasy: nehoda v přístavu raketoplánů, velký oheň, něco vybuchlo…
Zaúpěla. Ten Blake.
Sakra, jestli opět řádí v sousedství, postupuje na vlastní pěst. Tentokrát nehne ani prstem, aby ho chránila před zákonem.

3. ČÁST

PŘES MRZNOUCÍ PISKY

8

Hangár Projektu terraformace v přístavu raketoplánů, zpola zasypaný pískem, se téměř ztrácel proti moři dun v pozadí. Vítr přes něj klouzal jako pres velkou písečnou dunu a ukládal k němu další a další zrnka písku.

Zevnitř tvořila hangár ohromná ocelová klenba, podpírající skleněnou střešní plochu. Oblouk klenby byl tak mírně zakřivený, že se střecha zdála nízká, přestože uprostřed rozpětí byly její štíhlé ocelové trámy třicet metrů nad podlahou. Ranní slunce procházelo střešními panely ze zeleného skla a protkávalo šero uvnitř hangáru difuzním světlem.

Na podlaze hangáru stál tucet obrovských marťanských letadel. Stroje působily dojmem pavouků, takže jejich shluk vypadal jako hnízdo pavouků sekáčů. Khalid a Sparta došli k nejbližšímu stroji.

"Pomocí tohohle se tady pohybujeme. Trochu to připomíná letadla pro křovinatou oblast Aljašky ze dvacátého století." Khalidův hlas zněl v pojítku nevýrazně. Měli uzavřené skafandry; široká vrata hangáru byla zavřená, nebyla však proti marťanské atmosféře utěsněna.

"Žijeme na malé planetě. Proti Zemi má jenom poloviční průměr, ale není zase tak malá, jak by se mohlo zdát. Tři čtvrtiny Země zabírají oceány, takže Mars má v podstatě stejnou plochu jako pozemská pevnina." Sehnul se pod úzké černé křídlo, dlouhé jako fotbalové hřiště. Konce křídel se opíraly o podlahu hangáru, štíhlé ocasní plochy, upevněné na křehkých podélných nosnících, dosahovaly téměř ke stropu. "Pokuste se představit si Asii, Afriku, Evropu, obě Ameriky, Austrálii, Antarktidu a všechny velké ostrovy jako jediný světadíl, všechny jako jednu studenou, suchou, prašnou poušť - a v této celé poušti je pouze pět cest. A říkat tomu cesty je vlastně až příliš zdvořilé."

Sparta si prohlížela letadlo, jehož křídla je nyní stínila, a pomyslela si, že vůbec nevypadá jako některé ze starých letadel na Zemi. Bylo velice ladné, ne však jako vesmírné letadlo nebo nadzvukový raketoplán; bylo ladné jako mořský pták. Neuvěřitelně tenká křídla byla trochu prohnutá dopředu a potom ustupovala mírně dozadu. Na povrchu byla křídla potažena fólií, navrženou pro získání maximálního vztlaku při nízké rychlosti. Letoun byl vyroben k plachtění.

Khalid otevřel kapkovitý poklop malé kabiny letounu, zavěšené pod dlouhými křídly a vysunuté poněkud dopředu. "Potřebujeme tak dlouhá křídla, abychom v řídké atmosféře získali vztlak, s použitím uhlíkatých vláken je to však celkem snadné. Pevnost materiálu je tady relativně dvaapůlkrát větší, než by byla na Zemi."

Na Khalidův pokyn se Sparta usadila do zadního sedadla a připoutala se. "Vidím křídla, podélné nosníky, ocasní plochy a tuhle malou tobolku, ve které sedím. Ale jaké tenhle stroj používá motory?" zeptala se.

"Počasí." Sklonil se, aby jí překontroloval pásy. "A ještě láhve VPR, abychom se dostali nahoru, když jsou místní povětrnostní podmínky nepříznivé. Jakmile jsme ve vzduchu, stane se z nás kluzák."

"Jenom kluzák?"

"Ano, jenom kluzák."

Snažila se mluvit chladně, z jeho uchichnutí však bylo zřejmé, že rozpoznal její obavy.

"První průzkumníci používali letadla bez posádky, dost podobná těmhle. Poháněna byla mikrovlnnými svazky; antény byly v křídlech a elektrické motory na palubě otáčely velkými vrtulemi." Ukončil kontrolu Spartina připoutání, souhlasným pohledem jí dal najevo, že to provedla správně hned napoprvé. "Mikrovlnný systém však nebyl příliš účinný a svazky někdy blokoval prach… Po určité době se prokázalo, že pohon ani není nutný. Jakmile bylo na oběžných drahách dost satelitů, začalo celou flotilu letadel pohánět počasí."

Šel dopředu a usedl do sedadla pilota. "Dnes satelity komunikují přímo s počítačem, který řídí letadlo. Letadlo vždycky přesně ví, kde právě je, a zná i nejlepší způsob, jak se dostat k cíli." Zapnul si přezku na pásech a utáhl je. "Nikdy neletíme přímo, alespoň ne dlouho, ale nehrozí žádné nebezpečí, že bychom se ztratili nebo zabloudili."

"Že by nehrozilo žádné nebezpečí? Takový stav snad ani neexistuje, doktore Sayeede."

"No, písečné bouře můžou znamenat problém, jak jsem už naznačil včera. Obzvláště když přijdou rychle a když se rozprostřou příliš do šířky, než aby se daly obletět, a současně příliš vysoko na to, aby se daly přeletět." Zavřel poklop kabiny. "Nestává se to často, ale tahle letadla s tím počítají, jsou na to navržena. Když k tomu dojde, přistaneme a zakopáme se."

"Říkal jste, že se období bouří blíží?"

Otočil se a zadíval se na ni přes vysoké opěradlo svého sedadla, ruku měl stále ještě na uzávěru střechy. "Ještě je čas vystoupit," prohlásil.

"I kdybych měla strach, doktore Sayeede, teď už mě to příliš zajímá, než abych z toho vycouvala."

Přikývl a zaklapl uzávěry. Obrátil pozornost k řízení. Na palubní desce sice byla malá páka ručního řízení, ale nebyly tam žádné pedály, protože letoun neměl žádná kormidla. Jemnými pohyby ruční páky se ovládalo přesně definované prohýbání křídel a ocasních ploch, jediný ovládací prvek letadla.

Manuální řízení však ve skutečnosti bylo pouze nouzové. Jakmile se totiž do palubního počítače vložilo místo určení, letoun tam letěl sám. A pokud pilot dával přednost letu podle očí, počítač se mu snadno přizpůsobil. Člověk mohl řídit prostě tím, že se díval, kam chce letět.

Grafické obrazovky ukazovaly přehled přístrojů, avšak hlavní pomůckou pilota byla barevná holografická projekce atmosféry, vycházející z palubních a satelitních údajů o počasí. Jakmile Khalid zapnul projektor, hologram je zcela obklopil. Ať se dívali kamkoli, atmosféra vně letadla se zdála hmotná jako mnohobarevný kouř. Dokonce i zde, uvnitř hangáru, viděli malé vzdušné víry jako složité pastelové spirály.

"Kontrolní věži, tady je PT pět," ohlásil Khalid. "Jsme připraveni ke startu."

"Zprávu jsem přijal a rozumím, pětko," ozval se neosobní hlas věže. "Máte dobré počasí, převládající větry mírné, stálé, třicet uzlů z východoseverovýchodu. Otevřeme vrata a připojíme vás ke katapultu."

Sparta se zvědavě rozhlížela ze svého křesla v průhledné bublině. Ze šera hangáru se vynořila pozemní obsluha ve

skafandrech, jeden muž šel k nosu letadla a dva další ke vzdáleným koncům křídel. Konce křídel byly tak daleko, že oba muži z jejího pohledu vypadali jako hroty tužky. Muži zvedli křídla z podlahy a vydali se s letadlem k vratům hangáru. Dlažby se dotýkalo pouze kolo pod trupem.
Zdálo se být neuvěřitelné, že si tři muži dokážou poradit s tak obrovským strojem, avšak na Marsu celé letadlo i s cestujícími vážilo asi polovinu toho, co na Zemi stařičký volkswagen.
Vnitřní vrata hangáru se už zavírala. Hangár byl vybaven velmi primitivním typem přechodové komory, vlastně to byla spíše větrná než přechodová komora. Prostor mezi vnitřními a vnějšími vraty dostačoval právě tak pro délku kratšího letadla. Když stroj vytáhli do tohoto prostoru, vnitřní vrata se za ním zavřela a chránila letadla uvnitř před nárazy větru. Vnější vrata se pomalu otevřela a odhalila krajinu přístavu raketoplánů, široké, větrem ohlazené údolí s útesy po stranách. Velký kluzák se otřásal a skřípal, jak se jej "lehký vánek" snažil zvednout. Husté růžové věnce atmosféry, stočené do spirály jako oblaka Jupiteru, se v holografické projekci divoce svíjely. Pozemní posádka se celou svou maličkou hmotností zavěsila na křídla. Jeden muž upevnil kabel plynového katapultu k háku na spodku trupu.
"Připraveni," ohlásil Khalid pracovníkovi řízení letového provozu a přes rameno pohlédl na Spartu. "Už poletíme."
Zrychlení bylo sice mírné, ale start proběhl rychle. Když katapult táhl stroj po krátké dráze proti větru, pohyblivá křídla a ocasní plochy udržovaly správný směr, až se letadlo zvedlo nad terén. Pak, znenadání, se lehce vznesli nad duny.
Nad světle zbarvenou skvrnou dun uprostřed údolí Khalid ihned našel stoupající vzdušný proud. Začali se v široké spirále zvedat, stoupali dost prudce, aby to cítili v žaludku.
"Satelit udává, že ve výšce sedmi tisíc metrů je stálý severovýchodní větrný proud," řekl Khalid. "To postačí k získání volného prostoru, kdybychom zjistili, že míříme do oblasti Valles."
Obrovský letoun zatáčel a nakláněl se a Sparta fascinovaně vyhlížela z jeho kapkovité kabiny. Přes holografickou projekci atmosféry viděla nerovnou, krátery posetou krajinu, ubíhající dole, s bizarními útvary hnědožlutých osamocených kup a zlatých písků. Opar zmrzlé mlhy visel v hloubi kaňonů Labyrintu. Nad hlavou měli růžovou oblohu s chomáčky mraků z ledových krystalů.
Směrem k západu se Labyrint noci vyplňoval ranním oranžovým světlem. Daleko na východě se Valles Marineris rozšiřovalo a prohlubovalo, jak se vytrácelo ke vzdálenému obzoru. V nejhlubší části klesala soustava kaňonů do úžasných hlubin, svislá vzdálenost od plošiny ke dnu údolí činila šest kilometrů, ale shora, když letoun svižně stoupal, aby se dostal do větrného proudu, skutečná perspektiva vymizela a zdálo se, že terén je plochý.
Ráno na Marsu…

"Hlásím příchod. Jmenuju se Mycroft."
"Co sakra chcete?"
"Jsem nový zaměstnanec. Mechanik sedmé třídy." Ztlumený zvuk telefonních pojítek soupeřil se syčením dveří přechodové komory, jak neustále spěchající muži a ženy vstupovali do dispečinku a zase odcházeli.
"Podívej, kámo, přece vidíš, že tady máme frmol."
"Jevgenij Rostov mi řekl, že se tady mám dnes v osm třicet hlásit a že mě posadí do plechárny k čelu potrubí."
"Rostov?" Způsoby tlustého úředníka se při vyslovení Jevgenijova jména zlepšily. "Kdo jste říkal, že jste?"
"Jmenuju se Mycroft. Víte, jsem strašně rád, že jsem tuhle práci dostal. Bůh ví, jak jsem ji sháněl. Nahoře na stanici…"
"Odpusť si to, kamaráde. Všecky limonády, který bych chtěl slyšet, si můžu naladit na videu." Úředník něco vyťukal na zamaštěné klávesnici a pak studoval plochou obrazovku, na kterou kdosi před několika týdny rozlil kávu. "Jo, Mycroft, jsi na seznamu. Uvádí se tam ale, že máš osmou třídu." Počítač vyplivl z tiskárny žlutou kartičku. "Tady máš pracovní kartu." Podal ji Blakovi. "Ale máš pech, Mycrofte. Dnes žádná plechárna nejede."
"Proč ne?"
"Protože všecky zatraceně vylítly do povětří, proto." Špekovitý úředník vycenil zkažené zuby a propukl v pištivý chichot.
"Co že udělaly?"
"Malá průmyslová nehoda, tak tomu říkají. Všechny osobní transportéry jsou navěky mimo provoz. To ale neznamená, že nemáš na čele potrubí práci, Mycrofte. Znamená to jenom, že se tam musíš dopravit sám."
"Kdy odjede příští transport?"
"No přece až dovezou nové plechárny. Nevíš náhodou, jak dlouho teď trvá let pomalé nákladní lodi ze Země?"
Blake na něj zíral. "Pomalá nákladní loď? Ach, chápu, co chcete říct…"
"Možná bys mohl přemluvit některýho řidiče, aby tě vzal s sebou. Ale ti za to obvykle chtějí balík. Co můžeš nabídnout?"
Blake zavrtěl hlavou a sklíčeně se odvrátil.
Když však vešel do přechodové komory a uzavíral přilbu, dovolil si úsměv.

Khalid našel vzdušný proud a letoun teď uháněl k severovýchodu, směrem ke vzdálené Cydonii. Khalid konverzoval téměř jako turistický průvodce: "Lunae Lacus - tak zvané Měsíční moře - je prohloubenina na sever odtud; atmosférický tlak je tam dostatečně vysoký na to, aby voda, kdyby někdy rozmrzla, zůstala kapalná. To je jedním z důvodů, proč byla tato oblast vybrána jako nultá základna pro projekt Vodopád. Naše trasa povede po okraji oblasti Candor. Pokud vítr nahoře nezmění směr, poletíme rovnoběžně s trasou kamionů z Labyrint City na sever k čelu potrubí."
"Poletíme až k Měsíčnímu moři?"
"Ne, provádíme opětovný průzkum oblasti těsně před čelem potrubí. Snadno bychom dosáhli Lunae Lacus za necelý sol, kdybychom chtěli, naše rychlost, vztažená k povrchu, je právě teď vyšší než pět set kilometrů za hodinu, ale

kdybychom se pustili tak daleko, museli bychom za nynějších povětrnostních podmínek zřejmě obletět celou planetu, abychom se dostali zpátky."
"Jak daleko je potrubí?"
"Asi tři tisíce kilometrů."
"Takže bychom se tam při této rychlosti mohli dostat za šest hodin."
"V této výšce ano. Ale když klesneme do výšky, potřebné k průzkumu pomocí senzorů, ztratíme rychlost. Větší část tohoto výletu strávíme na zpáteční cestě, křižováním proti větru v malé výšce. Může to trvat dva nebo tři dny. Máme spoustu času k povídání." Zasmál se. "Candor* nám možná dodá inspiraci."
Suše se zasmála. "Nečekejte na inspiraci, doktore Sayeede, a povězte mi, proč jste chtěl, abych s vámi letěla."
"Abychom si mohli promluvit," odpověděl okamžitě. "Otevřeně promluvit. Z hotelu unikají informace jako z řešeta. Jmenujte mi libovolnou skupinu nebo jednotlivce se zájmem o vaše vyšetřování a můžete se vsadit, že už mají nahrávku našeho rozhovoru při obědě."
"Nepřekvapilo by mě, kdybyste si také pořídil nahrávku," poznamenala. Sparta si zaznamenávala do paměti všechno, co ji zajímalo, nepotřebovala žádné přístroje, aby to pro ni dělaly. "A černá skříňka v letadle také zaznamenává, co právě teď říkáme. Proč by nám to ale mělo vadit?"
"Chci vás varovat."
"Před čím?"
"Myslím, že se vás někdo snaží zabít."
Jeho hlas nezněl dramaticky ani neupřímně, ale Spartě z jeho slov naskočila husí kůže. "Kdo a proč?"
"Nevím kdo. Něco jsem se doslechl."
"Od koho?"
"Nebylo to nic určitého… Třeba hledám skrytý význam tam, kde neexistuje. Prott udělal jisté poznámky…"
"Jaké poznámky?"
"Asi v tom smyslu, že doufá, že si dáte na sebe pozor."
"To on mě chce zabít?"
"Ne… Myslím, že ne. Nevím. Ale pokud jde o důvod, tak teď, po setkání s vámi… Myslím, že to má něco společného s vaší totožností." Otočil se a pohlédl na ni přes rameno. "Hologramy tě neprozradily, ale jakmile jsem tě včera spatřil, Lindo…"
"Tak mi nesmíš říkat," prohlásila okamžitě.
"Dáváš-li přednost…"
"Záznam této části letu bude zničen," konstatovala. Byl to rozkaz.
"Dobře, ale nejsem to jenom já. Pochybuji, že kdokoli z nás, kdo jsme byli ve SPARTĚ, by se nechal oklamat."
Chvíli mlčela. Blake ji také snadno poznal, tehdy na Manhattanu, ze vzdálenosti celého bloku. Vytvořila snad SPARTA mezi svými příslušníky pouto, které ani Spartiny kosmetické operace, ani její herecký výkon nedokázaly zamaskovat?
"Vysíláš teď?"
"Jenom telemetrii."
"Khalide, chápeš, proč musíme tenhle rozhovor vymazat?"
"Samozřejmě, a zařídím to. Použiju postranní kanály k vyplnění díry v pozadí. Vítr na křídlech, šumy v kabině a tak… S velkou pravděpodobností stejně nikdo nebude černou skříňku poslouchat. A pokud ano, nevšimne si toho, ledaže by už věděl, co hledá."
"Snažili se mě zabít, Khalide. Snažili se zabít moje rodiče."
"Slyšeli jsme, že tvoji rodiče zemřeli při havárii helikoptéry."
"Možná. Neviděla jsem jejich těla. A nikdy jsem se nesetkala s nikým, kdo by je viděl, a strávila jsem pátráním spoustu času."
"Chceš říct, že se tě pořád někdo snaží zabít? Kdo vlastně?"
"Víš, proč jsem v tomhle letadle? Chtěla bych získat důkaz, že nejsi jedním z nich."
Trhl sebou, překvapeně na ni pohlédl. "Já?"
Zdálo se jí, že jeho překvapení je opravdové. Bylo však možné, že ji ve skutečnosti nepoznal, že už dávno věděl, kdo Sparta je. To by pak znamenalo, že žádné mystické pouto SPARTY neexistuje a že on je jeden z proroků a dokonalý lhář.
"Ano, ty. Před deseti roky patřil Jack Noble k tvým sponzorům v projektu SPARTA. Věděl jsi to? A teď je ve správní radě Projektu terraformace Marsu."
"Co to má společného s tvou situací?"
"Je jedním z nich. Nemám však důkazy, pouze náznaky. Skupina, která tě sponzorovala, Tappeři, má vazby na proroky Svobodného ducha. A vím jistě, že právě kvůli SPARTĚ chtěl Svobodný duch odstranit mé rodiče."
Khalid seděl otočen k ní, pozorně ji sledoval, nechal letadlo letět samo.
"A proto chtějí odstranit i mne," dodala. Vzápětí vykřikla bolestí. Ze střední části páteře jí bolest vystřelila nahoru, až do hlavy. Znenadání měla trup od břicha nahoru v jednom ohni. Bolest se šířila i do ztuhlých, třesoucích se paží, které se samovolně rozpřáhly, jako by chtěly uchopit celý svět.
Sparta se začala třást. Rozdrkotaly se jí zuby a oči se protočily nahoru, až se mezi třesoucími brvami ukazovala pouze bělma. O třicet sekund později se zhroutila.

9

Obrovský černý stín padal zmateně z oblohy. Soupeřící větry si pohazovaly ochromeným letadlem nad zvrásněnou pouští, která se rychle zvedala, aby je pohltila. Štíhlá křídla letadla kmitala, kroutila se a ohýbala zpátky, až se zdálo, že se zmuchlají a přelomí.
Radar, satelitní rádiové spojení, holografická projekce, palubní počítače, dokonce i komunikační pojítka, všechno vysadilo najednou. Bez počítačů neletělo marťanské letadlo lépe než cár papíru.
V pilotní kabině tiskl Khalid vypínače a otáčel potenciometry tak klidně, jak jen svedl, zatímco to s ním v popruzích házelo ze strany na stranu. Hologram okolo něj zmizel, nyní měl Khalid výhled na skutečnou oblohu a na písek a kameny, protivně vířící za plastovým krytem kabiny.
Zapojil do okruhu pomocný zdroj ze stíněných baterií. Řídicí počítače však ztratily program s cílem letu a mnoho dalších funkcí. Khalid musel ochromené elektronice připomenout, že jejím základním úkolem je udržovat letadlo ve vodorovné poloze a v dostatečné výšce. Uběhla další minuta a Khalid stále pracoval na programech.
Konečně se letadlo vymanilo ze zběsilého a neuspořádaného střemhlavého pádu.
Před strojem se zvedal příkrý svah děsivého útesu, hora černého čediče a červeného železa. Letadlo letělo přímo k němu. S klidem fatalisty Khalid pozoroval, jak se neproniknutelná bariéra blíží.
V poslední chvíli, když už byli jen pár metrů od kolmé skalní stěny, získal letoun znovu vztlak. Stejně rychle, jak do této chvíle padalo, se letadlo vzneslo. Než se však znovu dostalo do volného prostoru, jeho dlouhá křídla se téměř otřela o útes. Khalid převzal řízení stroje, ovládal jej pomocí ruční řídicí páky.
Pomocné zdroje sice pracovaly, ale záchrana všech řídicích přístrojů zřejmě nebyla možná. Radarový výškoměr zůstal mimo provoz, nefungovalo spojení se satelity ani s pozemními stanicemi. Podle displejů Khalid usoudil, že palubní inerciální systémy jsou nenávratně zničeny. Vypnul obrazovky, na nichž bylo vidět pouze elektronické sněžení.
Pohnul ruční řídicí pákou a obrátil nízko letící kluzák zpátky, do směru, kde podle jeho názoru leželo Labyrint City. Byl to jediný plán, který měl, jediná věc, o níž mělo smysl se pokusit. Pravděpodobnost úspěchu byla ovšem velmi malá - byli stovky kilometrů od cíle a město bylo maličké, i když mělo větší plochu než jakékoli jiné obydlené místo na Marsu.
Jakmile se letoun dostal příliš vysoko, ztratil Khalid pojem o vzdálenosti, kterou vzhledem k terénu urazili. Musel se držet mimo výškové větry, vanoucí opačným směrem. Vzdušný proud je za pouhou hodinu odnesl tak daleko, že budou potřebovat celý den na manévrování kolem osamocených kup a stolových hor, napříč kaňony a poli dun, aby opět dosáhli Labyrintu.
Jakmile dostal letadlo opět pod kontrolu, ohlédl se Khalid za sebe. Sparta ležela v popruzích s hlavou zvrácenou. Tvář měla popelavou, čelo zarosené potem, její dech však byl pravidelný a pulzující tepna na krku ukazovala, že srdeční tep je silný a stálý.
Khalid obrátil pozornost zpátky k řízení.
Po téměř dvou hodinách letu se dostali nad obrovskou pláň Tharsis. Khalid si celkem dobře pamatoval mapu Marsu. Po tisících hodin, strávených ve vzduchu, se dokázal docela dobře orientovat. Uměl číst větrné znaky v písku dole, dovedl ze vzdálenosti dvaceti kilometrů zpozorovat písečné víry, točící se jako dervišové, a hlavně dovedl najít vzestupné vzdušné proudy potřebné k tomu, aby se udržel ve vzduchu. Bez přístrojů však nedokázal dohlédnout za obzor.
Letěli kolem řady vysokých tufových kuželů. Jejich černý povrch, hrající duhovými barvami, kryl poprašek oranžového písku. Kužel na konci řady byl nejnovější a nejvyšší. Když kolem něj letoun zatočil, otevřelo se před ním nekonečné dunové pole. Jakmile Khalid spatřil, co se tam děje, zašeptal: "Bůh je dobrotivý."
Přes Tharsis se sunula kypící písečná bouře, její rozevřená křídla dosahovala od severu k jihu tak daleko, kam až oko dohlédlo. Její čelo se ježilo blesky jako šik třpytících se kopí.
Khalid obrátil letadlo k sedlu mezi dvěma nejbližšími tufovými kužely a začal klesat. Naposled nabral výšku, aby letadlo přelétlo zvedající se svah, potom přepnul spínač na palubní desce a z křídel se vysunuly přistávací spojlery. Letoun ztratil dopřednou rychlost a jemně dosedl na terén.
Khalid rozepnul přezku popruhů, odklopil střechu a vyskočil z kabiny. Sáhl pod kořen křídla, rozpojil uzávěr svorníků a vytáhl levé křídlo z trupu. Běžel k podélnému nosníku, uvolnil jeho západky a položil nosník i s vertikálním kormidlem naplocho na terén.
Doběhl ke konci křídla. Kapsa na špičce křídla obsahovala svinuté tenké lano. Khalid je vytáhl, ze zadní kapsy skafandru vyndal dlouhý kotevní kolík a lano k němu připnul. Ze stejné kapsy vyndal ocelovou sekyrku a zatloukl kolík do pevné lávy.
Další lana byla ve schránkách, rozmístěných na předních i zadních hranách křídel a v podélném nosníku. Khalid systematicky postupoval podél letadla a připoutával je k terénu. Než obešel celý stroj, obloha za sedlem potemněla kouřícími sloupy prachu.
Zůstal mu poslední úkol, musel přivázat k terénu kabinu. Jakmile ji zabezpečil, vlezl do ní a uzavřel poklop. V nárazech vyjícího větru to nebylo nic snadného.
Podíval se na Spartu. Dýchala, stále byla v bezvědomí, ale z její tváře se vytratila bolest. Opět se zadíval dopředu. Z chvějící se kabiny pozoroval valící se bouři. Tyčila se nad nimi jako tankový pás, najíždějící na mravence.
A náhle je bouře dostihla, přisvištěla k nim jako živý tvor, celé je pohltila. Prudký proud jemného prachu hvízdal na poklopu kabiny. Vzduch potemněl, víry prachu vyplňovaly prostor. Byl vidět sotva na dva metry.
Odmontovaná křídla letounu, připoutaná k terénu, se ve větru chvěla. Zanedlouho už pokrývali jejich povrch svíjející se hadi prachu.
Khalid sáhl do kapsy skafandru a vytáhl svůj astrolab, jeho elektronika však rovněž přestala fungovat. Přístroj už neukazoval k Zemi. Přesto však měl Khalid hrubou představu o směru k rodné planetě.
Nastal čas modlitby.

Noc, modrá světla a nerezová ocel v baru Odlož své trápení. Blake křičel přes vyjící syntetizátor na Lydii: "Nevím, jestli si mě pamatujete, ale…"
"Jo, pamatuju…"
"… setkali jsme se tuhle večer. Jsem… ach, pamatujete si?"
"Jo, Mycroft. Co chcete?"
"Poslouchejte, pamatujete si… Jevgenij řekl, že mi sehnal práci na čele potrubí? No, já skutečně potřebuju práci, ale oni říkají, že plechárny nejezdí kvůli jakési nehodě. Mám práci, ale potřebuju svézt."
Nevěřícně na něj hleděla. "Chcete svézt k čelu potrubí?"
"Jo. Já vím, říkala jste, že nikdy neberete pasažéry, ale kdybyste věděla, co to pro mě znamená…"
"Počkejte tady," přerušila ho. "Musím si s někým promluvit."
"Zaplatím vám. Chci říct, nemůžu zaplatit hned teď, ale zaplatím…"
"Sklapněte laskavě." Její podráždění bylo velmi opravdové, takže couvl. "Vrátím se za minutu."
Pozoroval ji, jak si razí cestu davem. Úplně vzadu, v modrém přítmí mezi pohybujícími se hlavami, něco křičela do svého pojítka.
Minuta uplynula. Přišla zpět. "Víte něco o kamionech?"
"Moc ne. Jsem instalatér."
"To jistě. No, asi to bude muset stačit."
"Vezmete mě?"
"To jsem právě řekla."
"Kdy vyrazíme?"
"Za rozbřesku."
"Bezva! Díky, Lydie. Můžu vám koupit…?"
"Ne," zarazila ho. "Uvidíme se zítra. Udělejte mi laskavost a do té doby se ztraťte."

Khalid se probral z neklidného spánku. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že zmítání kabiny v nárazech větru se zklidnilo do jemného chvění.
Venku pohasínaly poslední hvězdy a obloha se zahřívala k úsvitu. Otočil se a zatřásl Spartě ramenem, ta však zůstávala v hlubokém spánku.
Zvedl poklop kabiny a vylezl ven. Dát letadlo zase dohromady mu trvalo déle, než je rozebrat. Nejobtížnější bylo připojit pravé křídlo, protože trup s připojeným levým křídlem a nosníkem se naklonil doleva. Netrvalo však dlouho a celý obří kluzák byl smontovaný a z křídel byl ometen prach. K terénu zůstaly upevněné pouze špičky křídel.
V pilotní kabině Khalid nastavil spínače pomocných startovacích raket. Předletovou kontrolu úplně vynechal, vždyť nezůstaly žádné přístroje, s nimiž by si měl dělat starosti. Levou rukou zatáhl za páku, která uvolnila špičky křídel. Potom s pákou řízení v pravé ruce stiskl spínač lahví VPR. Nic se nestalo.
Khalid zopakoval postup nastavení a zkusil to ještě jednou. Opět se nic nestalo.
Letoun se ve vánku chvěl. Pokud brzy nevzlétnou, rozbije se stroj o terén na padrť.
Khalid si rozepnul pásy, otevřel poklop a potřetí seskočil na terén. Překontroloval kanystry VPR, zavěšené pod křídly. Žádné mechanické problémy neobjevil, také je ani neočekával. Letadlo bylo zmrzačeno katastrofálním elektrickým šokem, který zničil celý elektronický systém kromě mnohonásobně zálohovaných aerodynamických ovládacích prvků a kromě stíněných baterií.
Šel k panelu, zakrývajícímu centrum elektroniky v trupu, a otevřel ho. Ve spleti obvodů uvnitř nenašel nic co by bylo viditelně poškozené, v komparátoru autopilota však byl cizí předmět, kulička z nerezavějící oceli Její povrch byl podivně fialovozeleně zbarven, vypadalo to jako následek působení značného tepla. Vyloupl kuličku ze škvíry, kde se zaklínila a strčil si ji do zadní kapsy skafandru.
Chvíli přemýšlel, potom letadlo opět rozebral a zase je upevnil k terénu. Tentokrát postupoval pomaleji. Když skončil, naklonil se do kabiny, odložil nástroje a zbývající kolíky na sedadlo a sáhl do síťových vaku visících na stěně. Vzal si necelou polovinu nouzových zásob jídla a vody a nacpal si trubice do kapes.
Naposled si prohlédl Spartinu tvář. Znal jednu nebo dvě věci které by se daly zkusit, ale nepřipadalo mu, ze by to stálo za riziko. Nechal Spartu tam, kde byla, zavřel nad ní sklápěcí střechu a vydal se do pouště.

10

Když se tentokrát Blake ukázal v kanceláři dispečinku, pracovali všichni v poklidu. Zdálo se, že i tlustý úředník zpracovává čísla s velkou pozorností.
"Sehnal jsem si dopravu, jak jste říkal," oznámil mu Blake.
"Opravdu?" Úředník na Blaka ani nepohlédl.
"S Lydií Zeromskou. Kde ji najdu?"
Úředník ukázal z velkého okna, které vedlo do autoparku. Z překladiště právě vyjížděl kamion, z jeho turbín šlehaly do oranžového úsvitu modré plameny.
Ve světle probouzejícího se dne šel Blake kolem poničené palivové kolny. Poškození bylo značné a trosky byly velmi působivé, zkroucené zbytky potrubí, kde došlo k výbuchu, se tyčily jako talíř špaget, zamrzlý uprostřed hodu. Zčernalé a vykuchané plechárny však odtáhli ke straně, potrubí převedli jinudy a autopark opět ožil provozem. Jak se Blake blížil k Lydiině kamionu, slyšel i v přilbě a v řídké atmosféře ječení jeho turbín.
Za denního světla působil kamion ještě impozantněji než v noci. Byl to vlastně pásový traktor, velký tahač. Turbíny

měl umístěny za kabinou, byly to velké plynové expanzní turbíny, napájené ze zásobníků kapalného vodíku a kyslíku, takže traktor byl velký téměř jako lokomotiva. Dva nákladní vozy za ním měly kryty ze skleněných vláken, i když ostatní vlečné vozy v autoparku nebyly kryté. Blake věděl, že řidiči se mezi sebou o účinnosti těchto krytů často dohadují. Řidiči si zakládali na nezávislosti a proto si každý vystrojoval kamion podle svého.
Přes svoji velikost působily kamiony dojmem pavouků. Pásy byly z ocelové sítě, ne z kovových článků, a jednotlivé pásové podvozky byly upevněny poměrně daleko od trupu na vzpěrách, které se zdály být příliš tenké na celou tu tíhu. Nákladní přívěsy byly dlouhé, vypadaly spíš jako mostní dílce, a ve srovnání s nákladem, který vezly, vypadaly velmi křehce - to však byla jenom pozemšťanova iluze. Blake si ještě musel hodně zvykat na planetu, kde věci váží jenom třetinu toho, kolik by jim člověk hádal, a kde konstrukce jsou relativně dvaapůlkrát tak pevné.
Lydia měla kamion ve standardním provedení. Všechny kryty byly na svém místě, všechno zářilo jasnými barvami a naleštěným chromém, pouze její jméno na dveřích kabiny ukazovalo, že kamion patří jí. Blake lehce vylezl na pásový podvozek na straně spolujezdce a zabouchal na dveře kabiny. Lydia vzhlédla od palubní desky, zvedla varovně ruku a pak otevřela dveře. Blake se vyšplhal dovnitř.
V kabině bylo uklizeno a čisto, nebyla tam žádná výzdoba kromě kříže z leštěného černého dřeva, který visel nad přístrojovou deskou. Blake hned poznal, že kříž pochází z devatenáctého století. Za sedadly byl otvor do poměrně prostorného spacího boxu, typicky pro ženu zakrytý krajkou.
Lydia kontrolovala diody na přístrojové desce; jakmile kontrolky potvrdily, že kabina je utěsněna, otevřela vzduchové láhve a natlakovala kabinu. Když se na přístrojové desce rozsvítila zelená, otevřela Lydia přilbu. Blake učinil totéž.
"Máte zpoždění," řekla vyčítavě. "Sedím tady a spaluju plyn."
"Mrzí mě to. Myslel jsem, že jste řekla za úsvitu."
"Slunce vyšlo už před pěti minutami, Mycrofte. Snažte se být vždy přesný."
"Ano, jistě."
Zatáhla za páky a kamion se dal do pohybu.

Z přístavu raketoplánů vedla nejdelší dálnice na Marsu. Už po patnácti minutách jízdy za nimi ve slabém světle úsvitu zmizely poslední známky lidského života, zbyly jenom rozježděné stopy v prachu. Poušť, kterou tato pavučina kolejí protínala, byla největší, nejsušší a nejmrtvější poušť ve Sluneční soustavě. S výjimkou vraků jiných vozidel, opuštěných na cestě, neuvidí žádné jiné známky života, dokud nedorazí do tábora v čele potrubí, ležícího tři tisíce kilometrů na severovýchod odtud.
Blake fascinovaně hleděl sklem kabiny. Nic tam nežilo. Sebemenší keř nezapouštěl kořeny do prašné půdy, sebenepatrnější rostlinka se nekrčila pod vyschlou skálou. Všechno pokrýval jemný prach, navátý větrnými bouřemi, které každých pár let zahalily celou planetu. To byl důvod, proč byl Mars nazýván nejšpinavější planetou ve Sluneční soustavě.
Slunce, malé a jasné, stoupalo po Blakově pravici stále výše. Řidička kamionu mu jasně naznačila, že hodlá sledovat silnici a mlčet, Blake tedy začal vymýšlet superlativy: nejsušší, nejmrtvější, nejšpinavější, nejširší… Tahle prašná cesta byla dost dlouhá na to, aby překřižila Austrálii.
Bylo by lepší zůstat trčet uprostřed léta na Sahaře nebo být opuštěn uprostřed zimy v Antarktidě, než se ztratit na Marsu.
Kamion skákal po písku jako běžící kočka, nohy natažené, břicho u země. Je obdivuhodné, jak se lidská mysl dokáže přizpůsobit: co napřed děsí, z toho se stane rutina, co zprvu přivádí do extáze, začne brzy nudit. Rychlost kamionu Blaka zprvu přiváděla v úžas, ale brzy ji začal považovat za normální.
Kamion se řítil po opuštěné cestě, sledoval koleje v písku, ale ve skutečnosti se orientoval podle satelitu. Stopy pásů byly sice dobře viditelné, ale byl to velmi nedůvěryhodný orientační prvek. To, čemu se tady říkalo silnice, byla ve skutečnosti pouze čára na mapě, uložená v paměti počítače kamionu. Stejná mapa byla i v počítači Stanice Mars, která pomocí sítě svých senzorů sledovala všechno, co se na povrchu planety pohybovalo - pokud ovšem byly komunikační linky v provozu.
Z tohoto hlediska nebyla tato opuštěná cesta zase tolik opuštěná, vždyť cestovatel byl v důvěrném styku s tisíci přístrojů a lidí na planetě a na oběžných drahách kolem ní. Blakovi byla tahle myšlenka docela příjemná, ale okolní krajina jí příliš neodpovídala.
Brzy po odjezdu z Labyrint City začala cesta klesat k západní části Valles Marineris a Blake poprvé uviděl tu nepravidelnou planetární jizvu.
Těm, kdo je dosud nespatřili, lze Valles Marineris jen stěží popsat, pozemské analogie jsou příliš slabé. Blake se snažil přirovnat to, co vidí, k něčemu, co už viděl dříve - a nebylo toho málo za léta dětství na Mogollon Rim a za ty další roky, kdy cestoval po západě Severní Ameriky, slézal severní stěnu Velkého kaňonu nebo svahy Denali, překračoval Salt River nebo Scablands, přicházel do Zionu z východu, zaskočil do Panamint Valley ze západu, navštívil Phantom Canyon za Pikes Peak, procházel Grapevine Canyon až do Death Valley… Neexistovalo však přirovnání, neexistovalo opravdové přirovnání.
Na Zemi existuje cesta, spíše stezka než silnice, známá jako Zlaté schody. Sestupuje do bludiště západního Kanónového území v Utahu poblíž soutoku řeky Colorado a Zelené řeky. Pouštní nadšenci ji nazývají Zlatá skluzavka. Tahle příkrá a kluzká skluzavka, původně důlní cesta, vytesaná ve zvonivé, nepoddajné skále stolových hor a zrádných příkopových propadlin, má už na svědomí mnoho speciálních terénních vozidel a dokonce i životy několika chodců. Dálnice do Valles Marineris však byla horší.
Lydia bez váhání vedla pádící kamion přes hranu útesu, a v tom okamžiku hleděl Blake do nejhlubšího kaňonu, který kdy spatřil. Přes přístrojovou desku nedohlédl na terén a chvíli byl přesvědčen, že se Lydia rozhodla spáchat

sebevraždu, že jede přímo do řídkého marťanského vzduchu a jeho že bere s sebou.
Když se mu za okamžik opět rozbušilo srdce, zjistil, že pod pásy je stále ještě skála. Přitiskl čelo ke sklu kabiny a uviděl dokonce i cestu. To, co uviděl, však bylo téměř stejně zlé jako to, co si předtím představoval.
Sklon cesty byl dvakrát větší, než jaký kdy Blake viděl na Zemi, byl to spíše úhel skluzavky na dětském hřišti než toho nejstrmějšího silničního stoupání. Blake se snažil přesvědčit sám sebe, že je všechno v pořádku (věci přece padají na Marsu pomaleji než na Zemi), ale jak se kamion řítil zatáčkami toboganu, neustále si dělal starosti se součinitelem tření a uvažoval o bočním kymácení. Setrvačnost se vztahuje ke hmotnosti a ne k tíze, není to tak? Tak co tedy udrží celou tu kvapící horu rour, aby neodlétly do vesmíru?
"Lydie, to vždycky…"
"Držte hubu. Tohle je obtížné."
Příliš ho to neuklidnilo.
Držel hubu, snažil se věřit, že Lydia ví, co dělá. Není o tom pochyb, říkal si. Nejenom že ví, co dělá - už to mnohokrát předtím udělala. Řekni to ale svému žaludku, Mycrofte…
Ve skutečnosti nejel kamion tak rychle, jak to Blakovi připadalo, a silnice nebyla tak strašně úzká a příkrá. Lydia také řídila opatrněji, nechávala si větší prostor pro chybu a využívala daleko bohatších zkušeností, než mohl naivní pozemšťan vědět. Kilometr za kilometrem se velký kamion řítil dolů po srázné hladké skále. Pod ním zely další srázy.

Dalších pět hodin sjížděli kaskádou kamenných teras ke dnu údolí, které bylo v hloubce tří kilometrů pod plošinou. Kamion dosáhl dna, přejel údolí a začal pomalu šplhat na další sráz, stejně vysoký jako ten, po kterém sjeli dolů.
Při cestě nahoru sice Blake viděl silnici, aniž by se musel naklánět ke sklu kabiny, ale dívat se na tu úzkou nerovnou cestu bylo téměř horší než pouze doufat, že pod pásy vozidla je něco pevného, solidního. Nyní měl na svojí straně kabiny červenou skalní stěnu, ale když pohlédl na Lydii, viděl za ní pouze oslnivě růžovou oblohu, proti níž se rýsoval Lydiin přísný profil.
Když vyjeli na hřeben, stálo ještě slunce vysoko. Lydia zastavila kamion na jediném plochém místě na hřebenu, uprostřed samotné silnice, a snížila otáčky turbín na volnoběh.
Mlčky snědli oběd, vakuově balené sendviče a jablka, vypěstovaná ve sklenících Labyrint City, a vystřídali se v záchodě za kabinou, kam se dostali tunelem pod kabinkou určenou ke spaní.
Lydia vytočila turbíny na plné otáčky a jeli dál. Silnice opět klesala ve sklonu, který naháněl strach. Za chvíli dojeli k místu, kde se zdálo, že silnice vede přímo do prostoru. Blake s hrůzou zíral na rychle se blížící hranu útesu. Musí v tom být nějaký trik, říkal si, nedokázal jej však objevit.
"Co se stalo s cestou? Sesuv půdy?"
"Později," odsekla. Dojela s kamionem až na samý konec silnice. Daleko pod nimi se pod zubatými srázy rozprostíralo svraštělé a zjizvené dno údolí.
Lydia zapnula videopanel na palubní desce, který ukazoval pohled ze zadního přívěsu dozadu. Teď to bylo jasné: úzká silnice pokračovala dolů za nimi. Na útesu nebylo dost místa ani na otočení roveru.
"Tenhle úsek budeme couvat," vysvětlila Lydia.
"Jak chcete…"
Pohrdavě na něj pohlédla. "Kamion je tak postaven, Mycrofte. Pásy přívěsů jsou řiditelné. Práci vykonává počítač. Já jenom mířím."
Tak ona jenom míří, myslel si Blake, a dívá se na videopanel. Řídí dopředu a přitom couvá. Zatímco se dlouhý kamion pomalu plazil dozadu, našel si Blake malý chomáč mraku vysoko na obloze a napjatě ho studoval.
Za několik minut silnice končila na dalším útesu. Lydia couvala, dokud na obrazovce nezůstal jen prázdný prostor a vzdálené srázy. Když se zase objevilo pokračování silnice před nimi, přepnula Lydia na chod vpřed a kamion poskočil dopředu. Blake cítil, jak mu postupně mizí napětí z krku a ramen.
Ještě třikrát museli na úsecích bez možnosti otočení couvat. Při posledním couvání už Blake místo úzkosti cítil téměř veselí.
Tentokrát sestupovaly terasovité srázy a svahy suťových kuželů do Valles Marineris hlouběji než předtím.

Když dojeli na dno velké propasti, bylo už celé ve stínu, přestože obloha nahoře zůstávala ještě jasná.
Pokračovali v jízdě ještě asi hodinu po západu slunce, reflektory jim vyhledávaly cestu mezi vysokými dunami a roztroušenými balvany. Potom však Lydia kamion zastavila.
"Začínám být unavená. Strávíme tady noc. Chcete čili s cibulí, nebo dračí dušené?"
"Co je dračí dušené?"
"Vláknina z bílkovin a zelenina. Po asijsku."
Neznělo to příliš lákavě, ale čili a cibule ve stísněném prostoru ve společnosti ženy, která ho evidentně nechtěla až tak moc poznat… "Dračí dušené zní velkolepě."
Sáhla do zásuvky s jídlem, vytáhla dva plastikové balíčky a jeden mu hodila. Oddělil z obalu vidličku a lžíci, otevřel uzávěr samoohřívacího balíčku, počkal deset sekund, až se večeře ohřeje, a pak se do ní pustil.
Večeřeli mlčky, stejně jako obědvali.
Uprostřed jídla Blake kradmo pohlížel na zamlklou ženu, která patnáct hodin řídila, jenom s jedinou přestávkou, a za tu dobu nepronesla snad ani dvě stě slov. Svůj nejjadrnější proslov pronesla, když se Blake pustil do konverzace, která měla vést ke vzájemnému poznání. Zněl: "Nechci povídat."
Teď Lydia hleděla přímo před sebe, do hvězdné noci, stejně jako po celý dlouhý den. Oči měla stále ještě upřené na silnici.

Blake si uvolnil bezpečnostní pásy a opřel se do polštářovaného sedadla. Neprobíhalo to přesně tak, jak si to naplánoval. Chtěl být s Lydií o samotě, spřátelit se s ní, získat si její důvěru a potom zjistit, k čemu v té noci vražd mezi ní a Dariem Chinem skutečně došlo. Ke jménu Darius Chin se však vůbec nedostali, neměl dokonce ani příležitost naznačit jí, že o vraždách ví. A bez určitého sblížení se jí přece vyptávat nemůže. Ať už něco ví nebo ne, bylo by pro ni určitě těžké sdělovat svoje pocity cizímu člověku.
Něco mu vrtalo hlavou. Svezla ho, ale Blake teď začal uvažovat proč vlastně. Určitě to nebylo proto, že ji okouzlil, že toužila po jeho společnosti, to mu už dala dost jasně najevo. Volala z baru Jevgenijovi? Dělala tím jen laskavost Rostovovi? Pokud ano, byl Blakův záškodnický čin v autoparku zřejmě zbytečný…
Lydia odhodila zbytky večeře do odpadkového koše. Odhrnula si uvolněnou kadeř světlých vlasů z očí a rozepjala bezpečnostní pásy. Přelezla přes prostřední sedadlo nahoru do spací kabinky.
"Tady je polštář," hodila jeden dolů. "Spaní vsedě není v téhle tíži špatné. Určitě ne pro někoho ze Země." Zatáhla krajkové závěsy.
No, tak tedy dobrou noc.

Půlnoc. Stanice Mars se nacházela vysoko na obloze.
Khalid se plahočil rozlehlou oblastí navátého křemenného písku, který se ve světle hvězd namodrale třpytil. Bílá pláň se rozprostírala až k obzoru jako vyschlé dno dávného moře. Proti obloze se zvedaly modré siluety vzdálených osamocených kup a stolových hor.
Khalid měl jídlo a vodu na dva dny. Jídlo nebylo příliš chutné a nedalo se ani snadno jíst, protože je musel sát přes ventil v přilbě, ale mělo dosti vysokou energetickou hodnotu, a to bylo důležité. Největší zátěž tvořil kyslíkový generátor na jeho zádech, který umožňoval člověku ve skafandru pohyb ve volném prostoru bez vzduchové bomby. Generátor byl biomechanický, kultura vyšlechtěných enzymů rozkládala oxid uhličitý z marťanské atmosféry na kyslík a uhlík, byl to jakýsi umělý les v batohu na zádech. Reakce však vyžadovala energii z baterií. Khalid odhadoval, že mu baterie vystačí na necelé dva dny. Za dva dny nemohl dojít do Labyrint City, ale on to ani neměl v úmyslu. Šel ke snadnějšímu orientačnímu bodu. Jak kráčel přes jemnozrnnou křemennou pláň, bavil se matematickými výpočty. Kolik kilometrů čtverečných měří poušť na pláni Tharsis? Veď tou plochou úhlopříčku, ukonči ji dálnicí k potrubí…
Podíval se na svůj astrolab a zkontroloval polohu hvězd. Astrolab byl vyroben pro Zemi, ale jistě existuje transformace souřadnic, která by se dala provést… koule je koule, ať se jmenuje Země nebo Mars. Khalid znal svou přibližnou polohu, svou zeměpisnou délku i šířku na Marsu. A poloha hvězd je pro obě planety stejná.
Nedokázal se však soustředit, mysl mu bloumala. Existuje nějaký vztah mezi tolika a tolika kilometry čtverečnými dun písku a mezi objemem lávy v kuželu Mount Ascraeus? Pochyboval o tom, ale nechá-li mysl zajít trochu dál do noci, třeba jej objeví…

Dlouho předtím, než slunce vystoupilo nad hrozivé útesy, šplhal už obrovský kamion k okraji Valles Marineris, razil si klikatou cestu z kolosálního údolí jedním z bočních koryt, šplhal poslední kilometry po kluzkých svazích suťového kužele, až nakonec dosáhl otevřené pouště na pláni Tharsis.
Teprve teď, když se Lydia a Blake dostali přes Valles Marineris, zahájili doopravdy svoji cestu. Před nimi bylo více než dva tisíce pět set kilometrů cesty po písku, rozbrázděném meteority, zjizveném dávnými výtoky lávy, ničeném propadajícím se permafrostem. Cestovali do pouště, muž a žena, kteří si neměli co říct.

11
Ačkoliv byly senzory satelitů velmi citlivé, nedokázaly s jistotou určit stav terénu pod viditelným povrchem Marsu. A tak se stalo, že po dvou dnech jízdy naslepo ve větrné bouři, když stopa v prachu už dávno zmizela, kamion zapadl do obrovské jámy v rozpadajícím se permafrostu.
Traktor se automaticky odpojil od přívěsných vozů. První z nich zůstal napůl viset nad okrajem jámy, jeho náklad trub hrozil, že sklouzne dolů za kamionem. Velký tahač, stabilizovaný počítačem, obratný jako gymnasta, přistál předními pásovými podvozky na nerovné ledové polici. Lydia a Blake viseli v bezpečnostních pásech a zírali dolů, do jámy plné špinavého ledu.
Na přístrojové desce před Lydií se rozsvítily žluté kontrolky, přepnula tedy vypínače, vyřadila turbíny a převedla všechny systémy traktoru na baterii.
"Máme problém," pravila.
"Když to říkáte vy…"
Poprvé za dva dny se mu podívala do očí. Zdálo se mu, že se téměř usmála.

Vzduchotěsně uzavřeli skafandry, vylezli z kabiny a po nakloněném traktoru se dostali až k okraji jámy. Vítr na povrchu jim téměř podrazil nohy. Ve zvířeném prachu na sebe moc dobře neviděli, měli však komunikační pojítka. Lydia se ujala velení.
"Přední nástrojová skříňka na vaší straně. Posuňte třmen doleva a dolů. Vlevo je tucet svorníků do skály, asi metr dlouhých. Žluté dříky s červenými přívěsky."
"Vidím je."
"Vytáhněte tři. Jeden upevníte před jámu na svojí straně. Já udělám totéž tady. Pak dáme dva do stran a dva dozadu. Snažte se najít dobrou skálu, pískovec. Nebo aspoň pevný led."
"Provedu." Blake dovedl stejně dobře plnit rozkazy, jako je Lydia uměla vydávat, zejména když měly smysl.
Našli pevnou skálu před traktorem a chystali se ponořit výbušné kotvy.

"Používal jste je už?" zeptala se.
"Ne, ale zdá se, že je to snadné."
"Snadno vám ustřelí hlavu."
"Budu opatrný." Odtrhl pojistku, vytáhl trn a odstoupil. Za několik sekund nálož vyplivla oheň a zarazila ocelovou tyč hluboko do kamene.
Lydia na své straně udělala totéž. Potom hledali spolehlivé zakotvení po stranách kamionu a vzadu. Museli jít dál, ale přece jen našli pevnou skálu ještě v dosahu lan navijáku.
"Co chcete dělat?" zeptal se Blake.
"Lanovou smyčku. Zvedneme celý kamion z díry, a až bude viset na lanech, necháme ho, aby se po nich táhl dopředu, dokud se nedostane pásy na terén. Počítač zná tenhle trik docela dobře, už jsme to několikrát dělali, udrží správné napětí."
"Úplně sám?"
"Více či méně. Já pojedu uvnitř. Vy zůstanete stranou, pro jistotu."

Všechna lana byla napnutá a čtyři navijáky začaly současně navíjet. Lydia se do půl těla vykláněla z kabiny, kontrolovala napětí lan. Přední část velkého traktoru se pomalu zvedala, až celá jeho hmotnost visela na síti tenkých lan nad jámou. Pak se traktor zvolna vydal na cestu přes jámu, pomalu se blížil k jejímu okraji.
Znenadání povolila kotva levého zadního lana, jako když praskne kytarová struna - zdánlivě pevná skála byla popraskaná. Blake chvíli doufal, že to nebude hrát roli, protože traktor už měl přední pásy na terénu a tři zbývající lana mohla jeho hmotnost unést. Volné lano však přeseklo vázací lano na nákladu rour na prvním přívěsu, roury se uvolnily a pomalu se vysypaly do díry. Jejich ostré hrany přeřízly dvě ze zbylých lan.
Věci na Marsu padají trochu pomaleji, než je člověk zvyklý. Blake samozřejmě nemohl zarazit padající náklad, měl však čas skočit na přední pravý pás a natáhnout ruku ke dveřím kabiny, právě když se jimi Lydia snažila prolézt. Chytil ji za nataženou ruku a držel ji, když vylezla. Těsně před tím, než roury dveře kabiny odřízly, skočili oba dva zoufale nahoru. Leželi tam v poletujícím prachu, obličeji k zemi a bok po boku. Jejich skafandry stále držely tlak, nikdo z nich se nezranil.
"Teď máme problém," prohlásil.
"Moc legrační."

Stále to však byl v podstatě jenom rutinní problém. Strávili několik hodin vytahováním uvolněných rour navijákem z díry a jejich ukládáním na přívěs. Znovu traktor uvázali a na druhý pokus plán vyšel. Traktor se vyšplhal na pevné podloží.
Den už končil a marťanské slunce zapadalo v poušti, když konečně měli celý náklad opět naložen a převázán. Dveře kabiny byly vyspravené velkými, světle hnědými cákanci rychle tvrdnoucího polymeru a usazené do závěsů. Byla už noc, když Lydia prohlásila, že jsou připraveni vyjet.
"Teď?"
"Nebuďte bláhový, Mycrofte. Nejsem masochistka. Co chcete k večeři, čili s cibulí nebo, podíváme se na to… čili s cibulí?"
"Kdo nakupuje na tyhle cesty?" zeptal se.
"Je to čili s cibulí," hodila mu tácek z umělé hmoty. Několik minut mlčky jedli.
"Vedl jste si docela dobře," řekla mu během jídla. Nebyly to žádné přehnané díky, ale bylo v tom uznání. "Ve vlastním zájmu," odvětil. "Bez vás bych tady uvízl."
"Ne, neuvízl. Celá planeta ví, kde jsme. Myslím, že jste to nedělal jenom proto, abyste si zachránil kůži."
"Tak mám asi měkké srdce."
"To jistě." Hleděla na něj a oči měla plné pochyb a podezření. "Co ode mne chcete, Mycrofte?"
"To, co už mám - svezení."
"A co ještě?"
"Nevím. Třeba jenom získat pojem o tom, do čeho jsem se to vlastně dostal. Jak to tady vypadá? Na Marsu, myslím. Podle marťanských měřítek jste starousedlík. Promiňte mi, samozřejmě že ne stará. Myslel jsem…"
"Nejsem stará, ale jsem mrcha, Mycrofte. Stejně jako život na Marsu. Přesto však stojí zato žít. Z mrtvého písku budujeme celou planetu. Je to riskantní, ale i šéfové riskují."
"Šéfové? Myslíte takoví jako Noble?"
"Ach. Mají prachy ulité na Zemi, kdyby to tady nevyšlo, ale pořád riskují jako my ostatní."
"Tohle nezní jako řeč dobrého člena odborů," poznamenal.
"V jakých jste vy odborech?" zeptala se ostře.
"Ve vašich," odpověděl, "díky Jevgenijovi."
"To je dobře. Tady máme rádi lidi, kteří hrají naši hru naším způsobem. Těch, kteří to nedělají, se zbavujeme."
O čem to vlastně mluví? "Mám rád Jevgenije."
"Ano? Já ho miluju," řekla vášnivě. "Přestože je to ošklivý velký čubčí syn, miluju ho. Kvůli tomu, co udělal."
"Láska?"
Hleděla na něj očima zarudlýma únavou. "Ne to, co si myslíte."
"Milovala jste Daria China, že ano?"
Lydii ztvrdly rysy.
"…něco jsem zaslechl," dokončil neobratně.
Lydia odhodila zbytky večeře do odpadkového koše, otočila se a začala lézt do spací kabinky. "Zítra musíme dohnat

ztracený čas," prohlásila.
Vylezla do kabinky, na Blaka ani nepohlédla. Chvilku nato k němu z krajkového závěsu padal polštář.

Kdesi v mrazivém temnu Sparta spala. V hlavě jí pulzovaly vlny bolesti, která jí přinášela vířící, rotující spirálovité vzory tmavé barvy do centra zraku a vysoký zvonivý zvuk do uší. Cosi stínovitého a zoufalého se míhalo ve spirálách, bylo to plné významu, ale ten jí neustále unikal, protože se nemohla soustředit.
Nemohla se soustředit kvůli bolesti.
Horší než bolest v hlavě byla bolest v břiše. Bránici měla v jednom ohni, svírala jí žaludek. Sny měla nyní vyplněné krví, vlhkýma, civějícíma očima a lesknoucími se látkami, mohly to být kožešiny, vlasy, šupiny nebo peří. Bezmocně se chytala za žebra, neschopna dosáhnout na hryzající tvory pod nimi.
Vykřikla. Opět vykřikla…

12
Spartě zalilo oči ostré světlo, třpytící se jako stopy meteorů na růžové obloze v denním světle. Bylo ráno. Světlo přicházelo ze vzdáleného žlutého slunce. Stopy meteorů byly vlastně maličké škrábance v poklopu kabiny marťanského letadla.
Napůl seděla a napůl visela v bezpečnostních pásech, hlava jí nemotorně spočívala na rameni. Zvedla ji, cítila ji jako dřevěnou kouli na uvadlé stopce krku, a přestože strnulé svaly ramenou protestovaly, zjistila, že většinu bolesti v hlavě tvořila snová bolest. Pálení v žaludku ustoupilo, až nebylo horší než následky kořeněného oběda.
Měla hlad. Opatrně pohybovala hlavou, prohlížela si své okolí, dívala se průhlednou střechou, pod níž seděla na lávovém svahu pocukrovaném pískem. Zůstala sama. Studené a mrtvé obrazovky přístrojů a poloha slunce na jasné obloze jí neřekly nic víc, než že je ráno a ona že je kdesi na Marsu.
V rámu sedadla před sebou našla zastrčený vzkaz, napsaný na útržku papíru.
"Nemáme žádné možnosti komunikace a ztratili jsme se pátračům. Jdu směrem k nejbližšímu obydlenému místu. Modlím se, aby ses brzy probrala. Tvoje jediná naděje je zůstat v letadle. Bůh k nám bude milostivý." Khalid se neobtěžoval, aby vzkaz podepsal.
Sparta rozepjala přezky bezpečnostních pásů a opatrně zkusila pohybovat zápěstími, lokty a koleny. Zdálo se, že je fyzicky bez úhony. Byla ztuhlá a bolelo ji v bedrech, ale bolest hlavy už ustoupila.
Zkusila zapnout přístroje, všechny pokusy zapnout přepínače a jejich různé kombinace však měly na obrazovkách za výsledek pouze změní.
Zkontrolovala, zda má uzavřený skafandr. Zapnula robustní vypínače vzduchové pumpy. Aspoň ty ještě fungovaly. Elektrický výpadek letadla tedy nebyl úplný. Třeba pracují i další systémy.
Jakmile zbavila pilotní kabinu vzduchu, chtěla otevřít střechu, ale při pohybu se bolest vrátila. Zalapala po dechu a opět si sedla, střechu nechala zavřenou.
Znala sídlo bolesti. Bylo to místo, kam jí pod bránici implantovali polymerovou baterii, místo, odkud vycházela elektrická energie k oscilátoru implantovanému v hrudní kosti a k supravodivé keramice, kterou měla nanesenou na kostech v pažích.
Na rozdíl od obyčejných lidí mohla Sparta vnímat elektromagnetické spektrum od infračervené oblasti až do ultrafialové. Jenom velice málo přirozeně vyvinutých živých tvorů dovede vnímat elektrická a magnetická pole, ale Sparta to uměla, mohla vnímat i pole velmi vysokých a velmi nízkých frekvencí a téměř zanedbatelně malých hustot toku. Na rozdíl od všech přirozeně vyvinutých tvorů mohla vysílat a přijímat modulované vysokofrekvenční svazky.
Sparta nevěděla, jestli teď došlo k trvalému poškození této podivné, umělé schopnosti, cizí jejímu tělu a nechtěné, zabudované bez jejího přání a souhlasu v době, na kterou se teď ani nedovedla upamatovat. Věděla pouze, že cítí hroznou bolest.
Snažila se zrekonstruovat, co se asi stalo. Napřed se upamatovala pouze na to, jak se vznášejí nad nekonečnou pouští. Potom Khalid řekl něco, co ji znepokojilo… Že ji zná, to je ono. A ještě něco. Že se ji někdo snaží zabít… A potom ta bolest.
Neměla teď jedinou výhodu, kterou by jí její mimořádné schopnosti mohly v nynější zoufalé situaci přinést. Krátký impulz cílených mikrovln, jakkoli slabý, by se objevil jako malý jasný záblesk v senzorech obíhajícího satelitu a označil by přesnou polohu havarovaného letadla. Sparta však byla zbavena možnosti způsobit takový záblesk a domyslela si, že se to nestalo náhodou.
Z toho, co viděla, jí připadalo, že letadlo bylo ochromeno silným širokofrekvenčním impulzem, který zničil palubní senzory a počítače a který současně zničil její jedinou nebiologickou funkci. Dokud si však neprohlédne letadlo, nebude vědět, zda byl zdroj energie na palubě, nebo zda byl impulz vyslán zvenčí. A nebude ani vědět, zda jej vyslala neznámá osoba nebo Khalid sám.
Proč Khalid letadlo rozebral? Aby je nezničil vítr. Proč by se však obtěžoval, kdyby ji chtěl pouze zabít? Samozřejmě proto, že tragická nehoda musí vypadat naprosto náhodně.
Zalehla do pásů a soustředila se na oheň pod srdcem, snažila se jej rozptýlit tím, že do něj vstoupí. Bolest však příliš brzy přemohla její vědomí a Sparta opět sklouzla do neklidného spánku a ponurých snů.
Vířící znaky ji mučily nepostižitelným významem…

Bylo poledne. Kamion, který řídila Lydia Zeromská, jel na sever.
Na západě se z planiny Tharsis do marťanské stratosféry zvedala obrovská štítová sopka Ascraeus. Přes svoji velikost byla celkem nenápadná, na Zemi by si jí téměř nikdo nevšiml, určitě ne z tohoto úhlu. Mauna Loa je největší sopečná

masa na Zemi, ale člověk může stát na jejím úpatí a nevšimne si ničeho působivějšího než blízkých stromů, zvlněných pahorků a mírně stoupající pláně, tak pomalu se svažuje. Zde na Marsu mnohem větší sopka projevovala svou přítomnost pouze výtokem lávy a vyschlými koryty u svého úpatí.
Lydia se opět stáhla do ulity nemluvnosti. Mlčeli celé dopoledne, ticho narušovalo jen kvílení turbín, přenášené kostrou kamionu. Blake seděl na svojí straně kabiny a zachmuřeně přemýšlel.
Neměl už žádnou další kartu v rukou. Zkusil šarm. Zkusil věcnou spolupráci, měl dokonce takové štěstí, že jí při nehodě pravděpodobně zachránil život, nic ji však nepřimělo k hovoru. Lydia Zeromská byla tvrdý oříšek.
Blake seděl se svěšenými rameny, naslouchal zvuku turbín a skřípění pásů v písku. Ledacos se už při této cestě naučil. Podle zvuku pásů a podle vibrací stroje už rozeznával skálu, lávu a písek, tekutý písek a polorozpadlý permafrost. Teď si však začal uvědomovat něco nového, jakési rytmické rachocení, které se ale projevovalo naprosto asynchronně s rytmem pásů.
"Co je to?" zeptal se a otočil se k Lydii. Poprvé spatřil v jejích očích strach.
"Náhlá zátopa," odpověděla. Uzavřela si tlakovou přilbu.
Bez pobízení učinil Blake totéž. Náhlá zátopa na Marsu? Připadalo mu to fantastické, ale Lydia zřejmě nežertovala. Přidala plyn a celá velká souprava vozidel poskočila vpřed.
Překonávali široký naplaveninový kužel u základny vzdálené sopky, vrstvu oblázků a balvanů, roztříděných podle hmotnosti. Na mnoha místech byl terén rozerván rýhami, které očividně vznikly erozním působením kapalné vody. Blake se zcela spoléhal na knižní vědomosti, které narychlo získal během cesty na Mars, a proto zprvu předpokládal, že tato vodou vymletá koryta jsou miliardu let stará. Teď však musel uznat za skutečnost to, co viděl z kabiny uhánějícího kamionu: ostře řezané obrysy čerstvé eroze.
Obrovský kamion se nebezpečně bořil do písku, ale valil se kupředu, narážel do bludných balvanů a zpod pásů rozhazoval štěrk. Lydia ještě nikdy nejela tak bezohledně.
"Nedokážeme to," procedila mezi zuby.
"Co máte na mysli?"
"Nedostaneme se na vysoký terén. Kdybychom se aspoň dostali na ostrov…"
"Lydie, jak tady může dojít k zátopě?"
"Sopka. Vycházející plyny roztaví permafrost na kaši a ta stéká jakoukoli cestou, kterou má k dispozici. Právě teď jsme uprostřed jednoho velkého koryta." Vzhlédla od volantu. "Poslouchejte, Mycrofte. Až vám řeknu, tak vyskočíte. Popadněte dva skalní svorníky a navijáková lana a dostaňte se co nejdál dopředu. Nedělejte si starosti s pevnou skálou, v tomhle štěrku ji stejně nenajdete, jenom prostě běžte asi sto metrů dopředu a vystřelte svorníky tak hluboko, jak půjdou. Uvažte lana a držte palce, aby držely."
"Je to tak zlé?"
Neodpověděla.
Za chvíli našla uprostřed koryta ostrov, který hledala, a vyjela s kamionem přes jeho nízký svah. Potom otočila celou soupravu čelem k hornímu konci koryta, proti blížící se zátopě.
"Skočte!"
Jakmile kamion ve smyku zastavil, Blake vyskočil a běžel. Jen o chvilku později vyskočila na své straně Lydia a běžela rovnoběžně s ním. Našel obrovský čedičový balvan. Zdálo se mu, že balvan bude pevnější než ocelový svorník zaražený do štěrku, takže kolem něj udělal lanem z navijáku smyčku. Zarazil další dva svorníky a uvázal lano.
Teď už zřetelně cítil pod nohama vibrace terénu. Pohlédl proti proudu.
"Ach, ksakru."
Sedmimetrová stěna bláta se valila kanálem a nesla s sebou celé balvany. Otočil se a běžel k traktoru. Lydia doběhla před ním. Viděl, jak vlezla dovnitř, jak zápasí se zámkem poškozených dveří na své straně kabiny a potom jak se natahuje k jeho dveřím. Je od ní hezké, že je pro něj otevře.
Vyskočil na pás, došel po něm ke dveřím a zatáhl za kliku. Byla zajištěná.
Zatáhl znovu. "Zaseklo se to," křikl do pojítka ve skafandru. "Otevřete zevnitř, buďte tak hodná."
Přes průzor svojí přilby, přes sklo kabiny kamionu, přes průzor její přilby, přes mnohonásobné odrazy viděl její bledou tvář, ztuhlou v masku. Ani se nehnula, aby mu pomohla.
"Lydie, dveře se zasekly! Pusťte mě dovnitř!" Stěna bahna se k němu blížila jako zpomaleně natočená miniaturní záplava v levném filmu. Tohle však nebyla žádná miniatura. Z hřebenu vlny se valily chumáče páry - horká voda z roztaveného permafrostu se okamžitě měnila v páru, jakmile byla vystavena suché, řídké atmosféře.
"Pro koho pracujete, Mycrofte?" zeptala se Lydia.
"Cože? Lydie!"
Hlas měla zastřený a tichý, ale v jeho skafandru zněl dost hlasitě. "Co jste zač, Mycrofte? Jste jenom podnikový fízl? Nebo jste jedním z drábů PKD?"
"O čem to sakra mluvíte?"
"Chceš dovnitř, fízle? Tak mi řekni, pro koho pracuješ."
„Lydie, nemám nic společného s podnikem ani s PKD."
"Víme o tobě už celé měsíce. Jevgenij na tebe čekal v autoparku, Mycrofte, myslel si, že vyhodíš autopark do vzduchu, aby tě nemohli poslat k potrubí. Ale teď to vypadá, že ty se chceš dostat k potrubí. A my chceme vědět proč."
Blake hleděl na čelo zátopy, jejíž křídla se teď rozlévala do mělkých spletených kanálů, obcházejících ostrov. Jak do nich vtékala, vyřezávala nové miniaturní útesy. Mučivá pomalost, s níž se blížila, byla hrozivější než příval pozemské zátopy.
"Lydie, chtěl jsem se jenom svézt k čelu potrubí. S vámi, právě s vámi."

"Přiznáváš, že jsi provedl sabotáž v autoparku?"
"Vysvětlím vám to. Pusťte mě dovnitř." První mazlavý pěnivý příboj prorážel přes příď ostrova.
"Máš ještě asi třicet sekund, možná míň," řekla. "Nejdřív odpověz." Ignorovala zátopu, nesmiřitelně na něj hleděla.
Přemýšlel pár sekund, ale nic nevymyslel. "Jmenuji se Blake Redfield," řekl. "Pracuji pro Komisi kosmické kontroly na vraždách Morlanda a China. Potřeboval jsem se dostat blízko k vám, abych se o vás něco dozvěděl."
"Ty si myslíš, že jsem vrah?" Její úžas mu připadal nefalšovaný.
"Pusťte mě dovnitř a dokažte mi, že se mýlím."
"Oni si myslí, že já jsem zabila Dareho…"
"Měla jste příležitost, Lydie. Byla jste podezřelá a někdo vás musel prověřit. Přihlásil jsem se dobrovolně."
Pořád se na něj upřeně dívala.
"Lydie…"
"Uklidněte se, nezemřete." Stále ještě neudělala žádný pohyb ke dveřím kabiny. Očima mu naznačila, aby se podíval na blížící se zátopu.
Co bylo ještě před minutou ohromnou stěnou vody, změnilo se teď na pouhé tekoucí bláto. Nízká vrstva bláta dosáhla ke kamionu, bláto vystříklo na pásy a zašpinilo Blakovi boty, záplava však už neměla žádnou sílu; než dorazila ke konci soupravy, stala se z ní hladká vrstva jemného popela a prachu. Jakmile se vypařila vlhkost, zůstala z celé záplavy jen vrstva těch jemných částic, které pokrývaly tak velkou část suchého povrchu Marsu.
Blake pohlédl na Lydii. "Bezvadné načasování."
"Improvizovala jsem. Věřte mi nebo ne, ale nenechala bych vás zemřít, i kdybyste byl fízl. A třeba jste." Otevřela kabinu a vylezla ven. "Pomozte mi vytáhnout kolíky."
Museli se prokopat stlačenými vrstvami nového štěrku a popela a vytáhnout kotvy lan, avšak za pár minut to zvládli a vrátili se do kabiny.
Turbíny se rozeřvaly a kamion se opět vydal na cestu. Lydia opět upadla do svého mlčení, upírala oči do nekonečně se odvíjející krajiny. Na Blaka pohlédla pouze jednou, pár minut poté, co se opět vydali na cestu. "Jak jste říkal, že se jmenujete?"
Řekl jí to. Nic dalšího neříkala, takže upadl do vlastního rozjímání. Sledoval písečné pahorky a přemýšlel o tom, jak zhudlařil tento úkol, který si s takovou vytrvalostí vydobyl. Zhudlařil jej od prvopočátku. Aspoň už ale rozuměl všemu, co se mu přihodilo od chvíle, kdy se stal Mikem Mycroftem.
Teď už věděl, proč byl u hotelu na Stanici Mars napaden a jak se Jevgenij tak rychle dokázal zbavit útočníků. Byli to jeho vlastní lidé a on jim řekl, že chce Mycrofta pro sebe. Proto se s ním spřátelil, sehnal mu práci, čekal na něj v autoparku. Jevgenij si na něj políčil.
Lydia řekla, že o Mycroftovi vědí už celé měsíce. To tedy znamená, že Michael Mycroft byl jakýsi fízl, falešná totožnost, kterou oddělení Komise kosmické kontroly na Stanici Mars už použilo, jednou či dvakrát, prostě příliš často.
Těsně předtím, než se dostali z kanálovitého terénu a vyjeli na výše položenou poušť, minuli zčernalou kostru kamionu, který to přes tyhle naplaveninové písky nezvládl. Při pohledu na pokroucený, rozbitý rám, zpola pohřbený v písku, Blake uvažoval, zda by ho Lydia skutečně pustila dovnitř, kdyby se zátopa příliš brzy nevyčerpala. Nebo čeká na lepší příležitost nahrát perfektní nehodu?

Sparta visela nad nehybným bodem otáčejícího se světla.
Byla jestřábem s očima desetkrát ostřejšíma než lidské, uši naladěné na nejvzdálenější, nejslabší křik.
V poušti stál uschlý strom a kolem něj se svět otáčel. Svět tvořila poušť z pohyblivého písku a hladké, holé skály.
Její ostrý zrak viděl tvary hluboce vyřezané do holého pískovce, vyryté tak hluboko, že stíny v nich, vytvořené nízko stojícím sluncem, vypadaly jako inkoust na stránce. Její bystré uši slyšely křik ze stromu.
Její jestřábí křídla hladila vzduch a ona klesala, zvědavá, aby spatřila víc.
Obrys na stromě byl lidský, bylo to děvče ještě nedorostlé na ženu, visící z větví uschlého stromu. Přibili ji ke stromu s roztříštěnými kostmi, pažními a stehenními. Břicho měla rozříznuté od hradní kosti až k pupku a jeho dutinu prázdnou, tmavou a rudou.
Obočí nad hnědýma očima v oválném obličeji připomínalo široké tahy štětcem. Hnědé vlasy jí visely v dlouhých praménčích u bledých lící. Otočila oči ke Spartě a odpověděla na její upřený pohled svým.

Visela jsem na větrném stromě.
Visela tam plných devět nocí.
Kopím zraněná jsem byla nabídnuta
Odinovi, sama sobě.
Na stromě, o němž možná nikdo nikdy nezví
Jaké kořeny pod sebou má…

Hlas nepatřil norskému bohu, ale ženě, byl bohatý a hluboký, ne hlas dívky na stromě, nýbrž ženy, která má léta a znalost.

Vzala jsem runy, vzala je a křičela…

Tvář obrácená ke Spartě se zkřivila a změkla. V očích tváře vzplálo světlo, a když pohaslo, oči zbledly, tenké rty se vyplnily a rozevřely a tmavé vlasy zesvětlaly do barvy písku.

Pak jsem začala prospívat a získávat moudrost.
Rostla jsem a vedlo se mi dobře.
Každé slovo mě vedlo k jinému světu.
Každý čin k jinému činu.

Nyní se rána v dívčině břiše uzavřela do fialové jizvy, dívka však zestárla a ještě stárla bolestí. Její oči svým světlem Spartu bodaly.
Sparta, naplněna strachem, hledala konečky křídel vítr, nalezla jej a vystoupala do růžové oblohy. Všude pod sebou viděla runy vyryté do vyleštěného kamene pouště. Kdyby dokázala na dost dlouho zastavit otáčející se svět, mohla by si je přečíst.
Stoupala výš, byl to bolestný vzestup…
Vrátilo se jí vědomí. Byla v kabině marťanského letadla. Byla sama. Slunce klesalo na západě a kolem něj se zvedal křehký útlý srpek Fobosu.
Měsíc Strach.
Sparta seděla bez hnutí, nepopírala svůj strach, ale přijímala jej, smiřovala se s pravděpodobností blížící se smrti. Nechala se strachem ze smrti zcela prostoupit. A když ho přijala, nechala ho vyprchat. Potom se konečně mohla obrátit k problémům života.
Zkusila vypínače vzduchových pump a zjistila, že ještě pořád pracují. Už však přece vzduch z kabiny vyčerpala - je možné, že na to zapomněla? - a skafandr měla ještě uzavřen. Když tentokrát sáhla po uzávěrech poklopu střechy, aby je uvolnila, bolest v břiše už pouze hryzala.
Vyklopýtala na strmý svah, pokrytý popelem. Od západu foukal stálý vítr rychlostí asi dvacet kilometrů za hodinu.
Všimla si, jak Khalid oddělil křídla od trupu letadla a jak pečlivě všechno upevnil k terénu.
Konstrukce marťanského letadla připadala Spartě celkem jednoduchá. Nepochybovala, že ho dokáže složit, až to bude nutné. Než však cokoli podnikne, musí zjistit, co se vlastně stalo. Šla k panelu, umožňujícímu přístup k přístrojům v trupu, a otevřela ho.
Okem s makrotransfokátorem si prohlédla viditelné zpustošení uvnitř, roztavené mikrospoje neviditelně jemných obvodů. Poškození nepochybně způsobila elektromagnetická "pulzní bomba", vlnový generátor, který někdo umístil do komparátoru autopilota. Viděla takový generátor zatím pouze jednou, bylo to při výuce v Komisi kosmické kontroly při lekci o sabotáži. Teď už tam generátor nebyl, ale Sparta si ho dokázala jasně představit. Byla to ocelová kulička, velká asi jako limetta. Se zelenomodrým zabarvením povrchu po detonaci by její podobnost s kyselým ovocem ještě více vynikla. Před výbuchem obsahoval generátor mikroskopickou kuličku zmrzlých izotopů vodíku, tritia a deuteria, obklopenou většími koulemi kapalného dusíku, kapalného lithia, třaskavin a izolátorů, to všechno pod obrovským tlakem. Třaskavina, zažehnutá signálem zvenčí, vyvinula tlak na izotopy vodíku a vyvolala tak termojadernou reakci, výbuch mikroskopické vodíkové pumy. Produkty miniaturního výbuchu se vyzářily ven, některé ionty mnohem větší rychlostí než jiné. Síla výbuchu sice nestačila ani k narušení pevného ocelového obalu, ale elektromagnetický pulz byl dost silný na zničení všech nestíněných obvodů v bezprostřední blízkosti.
Bylo to vysoce specializované a nesmírně drahé zařízení, k jehož vytvoření bylo třeba prostředků opravdu bohaté instituce - mocné korporace, velkého odborového svazu, celého národa… nebo skupiny, jako je Svobodný duch, podnikavější, bohatší a méně viditelné než všechny ostatní.
Khalid zřejmě zařízení odnesl s sebou.
Zničené obvody se nedaly opravit, pouze vyměnit, ale letadlo s sebou takové náhradní díly nevozilo. Sparta panel opět zavřela.
Opřela se o křehký trup a pozorovala loudavě zapadající slunce. Khalid měl možná pravdu. Jeho rada, aby zůstala v letadle, mohla být dobře míněná. Nic proti němu jednoznačně nehovořilo. Třeba pulzní bombu odstranil, aby ji předal policii. Ale i jestli měl jenom ty nejlepší úmysly, mohl zahynout v poušti. A kdyby nejlepší úmysly neměl, mohl by se zachránit a potom dohlédnout na to, aby ji za celé týdny nikdo nenašel. Rozum jí říkal, že musí toto místo okamžitě opustit.
Vytahala kolíky z popela a písku, svinula a uložila tenká lana, nechala zakotveny pouze špičky křídel. Kousek po kousku opět velký stroj složila. Za několik minut se už celé obrovské a křehké letadlo chvělo ve větru, připevněno k terénu jen ve dvou bodech.
Z pilotova sedadla se lanka na konci křídel ovládala hydraulicky. Návrháři předvídali, že v některých komplikovaných situacích mohou být elektronické systémy zcela nevhodné. Při správném větru by Sparta mohla vytáhnout kolíky a vzlétnout s letadlem i bez pomoci startovacích raket.
Dosud nikdy takový stroj neřídila - koneckonců, byla to její první návštěva na Marsu. Navíc právě vál boční vítr o rychlosti asi dvacet kilometrů za hodinu, rozhodně to nebyl ideální vítr pro start bez pomoci raket. Sparta však dovedla vzít takové věci za správný konec.
Slunce právě zapadlo. Sparta uvolnila špičku pravého křídla a současně zatlačila na řídicí páku. Pravé křídlo se zvedlo a celé letadlo se okamžitě otočilo kolem dosud upevněné špičky levého křídla dozadu, jen centimetry nad svahem. O půl sekundy později, ještě než se letadlo dostalo přímo do větru, Sparta uvolnila levé lano a stlačila páku řízení vpravo. Letadlo vzlétlo a pomalu klouzalo nad svahem, jeho letová dráha klesala a zaktivovala se nad sedlem ztemnělých tufových kuželů.
Větroně zřídka létají v noci, kdy chladnoucí atmosféra klesá k zemi. Sparta však věděla, že v poušti najde jasné plochy písku, které budou vysílat svoje teplo do stoupajících vzduchových proudů ještě několik hodin po západu slunce. Pro

ni nebude obtížné je najít. Její infračervené vidění, vyřazené za denního světla, se nejlépe projeví v temnotě. Nepotřebovala holografickou projekci, aby v noci viděla atmosféru.
Sotva viditelnou krajinu pláně Tharsis halily stíny, vytvořené kombinací půlnoční modři a hvězdně stříbrné barvy. Zářící Fobos nahoře putoval hvězdami a vrhal hluboké stíny ze svahů pouštních stolových hor a písečných dun. Spartiny oči však viděly víc: poušť žhnula mnoha odstíny červeně, jak skály a písek odlišnou rychlostí vyzařovaly akumulované teplo. Spirály bohaté kaštanové barvy se pomalu otáčely v temné modré atmosféře nad noční krajinou. Byly to vzestupné proudy, na nichž se letadlo může svézt.
Přelétla nad dunami a zachytila nejbližší vzestupný proud. Zanedlouho se už letadlo vznášelo vysoko nad pouští a Sparta propátrávala svou paměť, snažila se porovnat zapamatovanou mapu s krajinou, hledala vzdušnou cestu, která ji dovede k Labyrint City.

13
Výstražné světlo v Khalidově přilbě žlutě žhnulo, varovalo ho, že jeho baterie jsou téměř vybité, on však nic neviděl. Polovinu noci prospal v bezesném vyčerpání, zatímco chladný vítr jako utěšitel posílal spršky písku, aby Khalida pokryly.
Přemohla ho únava, stulil se tedy do úkrytu za příkrým čelem duny. Když upadal do spánku, uvědomil si, že riskuje poslední ze svých drahocenných rezerv, ale člověk koneckonců nemůže vydržet bez odpočinku o nic víc než bez vzduchu.
Těsně než usnul se ještě přesvědčil, že leží tváří k východu. Určitě bude potřebovat plný svit vycházejícího slunce, aby ho probudilo.

Slunce vyšlo nízko na východě a rychle stoupalo. Zvlněný povrch písku před uhánějícím kamionem vypadal jako odhozené kimono ze žlutého hedvábí, s faldy vysokými jako pahorky. Lydiin kamion se řítil napříč pouští, největším územím plným písečných dun, které kdy Blake viděl nebo které si vůbec dovedl představit.
Na písku byly staré stopy pásů, stoupající a klesající přes duny, slabé, ale v šikmém světle pořád zřetelné. Pouze neustále opakované otisky projíždějících vozidel mohly překonat vítr, který vše vymazával.
Do tábora v čele potrubí jim zbývalo šestnáct hodin cesty přes nekonečné duny. Pojedou celý den a ještě dlouho do noci, dorazí tam, až budou hvězdy jasné a měsíce budou tančit na obloze.
Lydia soustředěně sledovala cestu. V paprscích nízkého slunce každá malá vlnka tvořila čáru jasu a stínu. Lydia už dávno opět upadla do zamlklosti.
Blake se nedíval na cestu, sledoval poušť, a proto spatřil zjevení první.
"Dobrý bože, vidíte to?" zeptal se. Zpomalila soupravu a pohlédla, kam ukazuje.
Byla to lidská postava, muž asi tak jeho velikosti a stavby těla. Plahočil se daleko před nimi a zjevně si vůbec neuvědomoval, že se k němu přibližují. Vypadal křehce a shrbeně, s viditelnou bolestí se ubíral bůhvíkam.
Blake a Lydia si uzavřeli skafandry. Lydia sjela z cesty, kamion se naklonil na bok a jel pískem. Ještě než dojeli ke kráčející postavě, Lydia věděla, kdo to je. Znala jeho držení těla a chůzi. Zastavila vedle něj. Vychrtlý muž se díval nahoru na Blaka a Blake zíral na něj. "Khalide!"
Khalid ho musel ve svém pojítku slyšet, byl však příliš ohromen, nebo měl příliš sucho v krku, než aby odpověděl. Pouze zíral.
Lydia otevřela dveře, vyskočila z kabiny a oběhla kamion. Blake seskočil a připojil se k ní. "Kontrolka baterie ukazuje, že je nabitá maximálně na dvě hodiny," řekla Blakovi.
"Panebože, ten měl ale štěstí."
Zvedli zesláblého a dehydrovaného muže na pásy a do kabiny a Lydia kabinu utěsnila a natlakovala. Blake Khalida přidržoval, ona mu sundávala přilbu. Khalid upřel tmavé oči na Blaka. "Khalide, poznáváš mě?"
"Blake," řekl Khalid šeptem tak slabým, že to bylo jen o málo víc než vydechnutí. Potom zavřel oči a hlava mu poklesla.
"Potřebuje vodu," poznamenala Lydia. Sáhla po nouzové trubici na palubní desce a dala ji Khalidovi ke rtům.
Khalid vyprskl, zakuckal se a potom začal hltavě sát. Voda mu stékala po zarostlé bradě.
Když konečně trubici pustil, Blake se zeptal: "Co se stalo?"
"Blaku," slabě sevřel prsty jeho hruď, "tam venku je Linda."
"Linda? Chceš říct…"
"Ano. V letadle došlo k sabotáži. Tohle." Prsty sáhl k zadní kapse a Blake mu ji pomohl otevřít. Khalid vytáhl ocelovou kuličku, která vypadala, že ožehem změnila barvu.
"Co to je?"
"Nevím. Spálilo to celou elektroniku. Ona je ještě tam."
"Jak daleko?"
Khalid se odmlčel, než odpověděl: "Dva dny chůze. Možná sto kilometrů, nanejvýš sto dvacet. Jihovýchodně. Povedu vás."
"A co nouzový maják?" chtěla vědět Lydia.
"K ničemu," zašeptal Khalid.
"Lydie…"
"Bez nouzového majáku ji budeme hledat věčnost," prohlásila.
"Nemůžete odmítnout pomoc!"
"Neodmítám pomoc," vyjela zlostně. "Zavolám rádiem, aby ji začaly hledat satelity. Zatím může tábor vyslat pátrací skupiny."

"Řekněte jim, ať sledují nás," pravil Blake. "Máme spoustu paliva. Když odepneme přívěsy, dostaneme se tam brzy. Třeba tam nedorazíme první, ale můžeme pátrání zúžit."
Lydia se na Blaka dívala přes Khalida, který se opřel do sedadla mezi nimi a zavřel oči. "Tenhle muž není mimo nebezpečí, víte," řekla. "Kdo je ta Linda? Je důležitější než on? Co pro vás znamená?"
"Tak se nejmenuje," řekl Blake celý nesvůj. "Jmenuje se Ellen Troyová. Je inspektorkou Komise kosmické kontroly. Řídí vyšetřování těch vražd."
"Ano… Ellen," zašeptal Khalid. "Něco se jí stalo…"
"Proč byla s vámi?" zeptala se ho Lydia.
Hleděl na ni. "Protože si myslela, že jsem to udělal já."
Lydia sevřela rty, ale pak její vnitřní odpor povolil. Vzhlédla k Blakovi. "Jak ji najdeme?"
Khalid se opět přehraboval v zadní kapse a pak vytáhl svůj miniaturní astrolab. "Bůh nás povede."
"Co je tohle za věc?"
Pokusil se o slabý úsměv. "Jeho elektronika už nefunguje, ale s… vhodnou transformací souřadnic… je to pořád astrolab."

Celou noc Sparta sledovala vítr. Fobos klouzal k východu, zatímco Slunce šplhalo vzhůru, aby se s ním setkalo. Blízký, rychlý měsíc Marsu zakrýval Slunce častěji než větší a vzdálenější společník Země, ale v úzké stínové dráze Fobosu přes povrch planety se jen zřídka nacházel někdo, kdo by jeho průchod pozoroval.
Jak Sparta naváděla letadlo do zahřívající se atmosféry, viděla stín Fobosu procházející k severu, šikmý sloupec temnoty v obloze, která světélkovala prachem. Na zčeřené pláni dunového pole se sedmadvacet kilometrů dlouhá skvrna stínu plazila k východu jako obří černá měňavka.
Brzy se Sparta dostala daleko na jih a na západ od pohybujícího se měsíčního stínu. Vůbec nespatřila v dunách mikroskopické smítko, spěchající kamion. A posádka kamionu nespatřila líně kroužící letadlo s ženou, kterou spěchali zachránit.

Celý dlouhý den jela Lydia rychle a zručně přes duny, na nichž nebyly žádné stopy. Udržovala směr, který určil Khalid. Většinou jeli podél klikatící se pěšiny, která se vyhýbala nejostřejším hřebenům srázů, kde však nebylo vyhnutí, vrhala se Lydia bez váhání po svazích dolů. Velký traktor, zbavený naložených přívěsů, se změnil na dunové bugy.
Khalid, osvěžený vodou, jídlem a čistým vzduchem, ležel ve spací kabině a všechno to prospal. Až do západu slunce ho vůbec neslyšeli. Pak znenadání vystrčil hlavu z krajkového závěsu a požádal Lydii, aby zastavila. "Je čas k modlitbě," vysvětlil jim.
Lydia, pozoruhodně čerstvá a čilá, pozorovala z kabiny, jak Khalid kráčí padesát metrů do pustých dun, rozprostírá na písek čtvercový lehký polyesterový kobereček a jak kleká, aby se položil tváří k zemi ve směru k neviditelné Mekce. Vítr mu zvedal kobereček kolem kolenou a ukládal stužky prachu na jeho skloněná záda.
"Jak dokážete takhle vytrvale jet?" zeptal se chraplavě Blake. Rozlámaný a s kalným zrakem se probral z dřímoty v bezpečnostních pásech na druhé straně kabiny. Vykukoval z kabiny na Khalida, který se klaněl k písku.
"Kdyby někdo z vás mohl řídit, nemusela bych. Zatím mě udržuje vzhůru změna rutiny." Pokývla ke Khalidovi. "Zdá se, že bere náboženství vážně."
"Vždycky ho tak bral, už od té doby, kdy jsem se s ním poprvé setkal."
"Kdy to bylo?"
"Bylo nám devět."
"Zdá se, že vás má rád," řekla.
"Já mám rád jeho," odvětil.
"Tak jak je možné, že vaše společná přítelkyně myslí, že je vrah?"
"Ona doufá, že to není pravda. Já doufám v totéž."
"Třeba neznám Khalida tak dobře, jako vy dva, ale vídávám ho už pár roků a nedovedu si představit, že by seriózní doktor Sayeed někoho zabil. Aspoň ne chladnokrevně."
"Já taky ne. Ale jak říkáte, je nábožensky založený. Náboženství může mít divoké formy. A může způsobit, že lidé provedou podivné věci."
"Jestli to udělal, proč se snaží zachránit jí život?"
Chvíli přemýšlel, než odpověděl: "Počkejme si, bude-li naživu."
"Chcete trochu kávy?"
"Díky." Vzal si kouřící šálek, který mu podala. "Co si myslíte vy, Lydie, kdo je zabil?"
"Vy si zřejmě nemyslíte, že bych se to ráda dozvěděla. Ale je to tak."
"Byla jste hodně odměřená."
"Jo?" Pohlédla na něj přes okraj svého šálku kávy. "Možná vůči vám." Khalid se za Blaka zaručil a Lydia měla čas promyslet si, co to znamená. Chvilku usrkávala kávu a potom spustila.
"Dare a já jsme sem dorazili s první skupinou lidí, kteří se tady doopravdy usadili. Nikdo z průzkumníků a vědců před námi tady nezůstal déle než pár měsíců. Byli jsme drsňáci, jako většina ostatních, pracovali jsme na vrtech v neznámém terénu všude v oblastech permafrostu, pomáhali jsme zkoumat hydrologii Marsu. A pomáhali jsme budovat Labyrint City.
Kleli jsme, rvali jsme se a hodně jsme se opíjeli, v těch prvních letech. Všichni to dělali. Takže to Daremu a mně chvíli trvalo, než jsme si uvědomili, že jsme do sebe zamilovaní. Mezi starousedlíky není příliš mnoho párů. Bývalo tady mnohem víc mužů než žen a spousta žen se uvázala k chlápkům, které neměly moc rády - jenom proto, aby se dostaly z

party ostatních, které neměly rády vůbec. Když později přišli další, většina dřívějších manželství se rozpadla. Některé ženy zjistily, že nejvíc milují svobodu."
"Mars nemá žádné domorodce?"
"Třiadvacet dětí narozených na Marsu, podle posledního sčítání," odpověděla. "To není zrovna populační exploze. A jak to vypadalo před deseti lety? Netvrdím, že tady neexistují dobrá manželství, dobrá přátelství, jenomže jsou velice vzácná. Ale stejně tak žárlivost."
"Žárlivost že je vzácná? Nemám ten dojem, vždyť ti chlápci v Utrpení vypadali, že mi utrhnou hlavu, kdybych na nějakou ženu jenom zašilhal."
"Nejste jedním z nás," řekla prostě Lydia. "Cizinec si musí dávat pozor. Totéž platí o cizinkách. A kromě toho, všichni jsme si mysleli, že jste fízl."
"Všichni!"
"Skoro všichni si mysleli, že vyvoláte nějaké potíže, i když nevěděli jakého druhu. A taky jsme se nemýlili."
"Já nic nepřiznávám." Pokývl ke Khalidovi, který se zvedl a vracel se ke kabině. "Aspoň ne před svědkem."
Lydia se usmála. "Já bych to taky nedělala. Neplatí vám dost, abyste mohl uhradit škodu."
V pojítkách skafandrů se ozval Khalidův hlas: "Zdá se, že vy dva vedete na tuto pozdní hodinu docela živý rozhovor."
Počkal před traktorem, až Lydia vypumpuje vzduch.
"Mluvili jsme o výbuchu v depu autoparku před dvěma dny," vysvětlovala Lydia. "Zničilo to tam nějaká vozidla."
"Ach?"
Blake viděl Khalida, jak na něj zvenčí znalecky hledí. Pročistil si hrdlo. "Zdá se, že existuje nějaké podivné podezření, že jsem s tím měl něco společného."
Dveře na Blakově straně se otevřely, Khalid vlezl dovnitř a překračoval Blakovy nohy.
Když se usadil a připoutal, usmál se. V tmavém obličeji se zaleskly bezvadné zuby. "Vzpomínáš, Blaku, kolik jsme si užili legrace tehdy v létě v Arizoně? Jak jsme si začernili obličeje černým krémem na boty a vyhazovali věci do vzduchu?"
"Nebudeme nudit Lydii příběhy ze školních let, kamaráde," navrhl Blake.
"Já se vůbec nenudím," poznamenala.
"Příšerné podrobnosti vám řekneme později." Blake pod přilbou zrudl rozpaky.
Všem třem došla řeč. Lydia vytočila turbíny do otáček a uvedla motory pásů do chodu. Kamion se rozjel.
Khalid zakašlal a řekl: "Neměl jsem v úmyslu přerušit…"
"Ano, Lydie, dokončete, prosím, co jste říkala," vyzval ji Blake. "O tom, co se stalo…" Opět mu došla řeč a Khalid na něj tázavě pohlédl. "…té noci, kdy ukradli plaketu."
Lydia hleděla na Khalida. "Říkala jsem, že Dare a já jsme se do sebe zamilovali. To bylo dost zřejmé každému, že, Khalide?"
Rozvážně přikývl, Lydia si však všimla jeho rezervovanosti, jeho váhání. "Dobrá, třeba to nebylo tak úplně zřejmé. Pravda je, že jsem ho vždycky měla ráda víc než on mě," pokračovala. "Byl to nezávislý chlapík, osamělý, a já jsem ho znala dost dobře, abych věděla, že nemůžu dělat víc, než dát náplast na to, co ho bolí." Odmlčela se, hledala slova. "Ale pokud mě vůbec potřeboval, smířila jsem se s tím. Poslední týden před tím, než… byl zavražděn, to však začalo být jiné. Začal se všem vyhýbat, celou dobu byl popudlivý. Brala jsem si to osobně, asi proto, že jsem se cítila nejistá. Tak či onak, věděla jsem, že pracuje přes čas, pracoval přes čas každý večer od chvíle, kdy se tady ukázal ten odporný Morland, tak jsem za ním šla do práce. Asi to byl pitomý nápad, ale chtěla jsem mu dát ultimátum. Jako kdyby někdo z nás měl na vybranou…"
Tentokrát se odmlčela na delší dobu. Mezitím se tlak vzduchu v kabině vrátil k normálu. Otevřela si přilbu, muži provedli totéž. Když stále nepokračovala ve vyprávění, Blake nakonec mlčení přerušil: "Co se tedy stalo?"
"Dare se mnou nechtěl mluvit. Omluvil se za způsob, jakým jedná, a řekl mi, že si se mnou promluví později, ale že právě teď nemůže. Šlo o něco, co se týkalo toho Morlanda. Dare mluvil tak, jako by s ním něco nebylo v pořádku. Prostě… prakticky mě vyhodil."
"A vy jste šla?"
"Jistě, co jsem měla dělat jiného? Zavřela jsem si skafandr a šla ven. Chvíli jsem ještě postávala u radnice, ale Dareho jsem uvnitř nezahlédla." Pohlédla na Khalida a málem něco dodala, avšak potom si to rozmyslela. Ví Khalid, že ho té noci viděla?
Povzdechla si. "Šla jsem tedy do přístavu a v Utrpení jsem vypila spoustu piva. Byla jsem tam asi půl hodiny, když mi kdosi řekl, co se stalo."
"Nevíte, co měl Dare Chin proti Morlandovi?"
"Ne, nechtěl mi to říct." Upřeně hleděla ven na husté duny, příčně ozářené zapadajícím sluncem. "Raději se soustředím na řízení."
Blake přikývl. Turbíny zvedly tón o další oktávu a traktor poskočil vpřed do pouště.
Khalid se zamyšleně obrátil k Blakovi. "Víš něco o tom Morlandovi?"
"Vůbec nic kromě oficiálního souhrnu. Dokonce ani nevím, jak vypadal."
"Byl to nepříjemný člověk, arogantní a neupřímný. Líbil se mu život na vysoké noze. Hodně pil."
"Nezní z tebe předpojatost, Khalide?"
"Znáš mě dobře. Nemám námitky vůči střídmému užívání alkoholu, přestože sám nepiju. Morland mu však docela propadl. A ještě něco, příteli…"
"Ano?"
"Nejsem si jist, že Morland byl skutečně takový expert na Kulturu X, za jakého se vydával. Hrál svoji roli velmi okázale,

dělal z toho skutečně podívanou…"
"Svoji roli?"
"Roli typického xenoarcheologa, kterému záleží na zachování přírodních pokladů Marsu. Když jsem se ale zmínil o některých zajímavých nálezech, o čemkoli, co se přímo netýkalo Mariánské plakety, odpovídal velmi neurčitě."
"Myslíš, že to nebyl archeolog?"
"Byl archeolog, ale o Kulturu X se zajímal jen povrchně. Nebo mi to tak aspoň připadalo."
"Možná to byl jeho nový zájem."
"Možná," připustil Khalid. "Víš, jak byl zabit?"
"Jistě, to se všeobecně ví, ne? Byl zastřelen."
"Čím?"
"Terčovou pistolí ráže 22."
"Víš, že se často chvástal, jak výtečně střílí z pistole?"
"To je zajímavé. Ví o tom Ellen?"
"Náš rozhovor byl přerušen…" Khalid se odmlčel a náhle změnil téma: "Jak jsme daleko od cílové oblasti?" zeptal se Lydie.
"Od polohy, kterou jste nám udal, jsme asi padesát kilometrů," odpověděla. "Můžete si to přečíst na obrazovkách."
"Už je tam dva dny," poznamenal Blake.
"Bude v pořádku, Blaku," uklidňoval ho Khalid.
"Rád bych byl takový optimista jako ty."
"Jestli nabyla vědomí, bude v pořádku."

Třeba byla v pořádku, oni se to však nedovědí hned.
Blake a Khalid stáli v měsíčním svitu v sedle mezi lávovými kuželi. Vítr vál po celý den jen mírně, takže Spartiny šlépěje a prohloubeniny, v nichž spočívala křídla a trup letounu, byly v písku ještě patrné.
"Je to vynalézavá žena," řekl Khalid.
"A také má štěstí," dodal Blake.
"Jsem si jist, že bude v bezpečí."
Když se brodili zpět ke kamionu, vyhýbali se přímému pohledu na sebe. Lydia udržovala turbíny v činnosti.

4. ČÁST

PROTTŮV POSLEDNÍ ČIP

14

V Labyrint City bylo poledne. Slunce stálo vysoko a vál silný západní vítr.
Ztracené marťanské letadlo ladně doplachtilo a bez problémů přistálo na písčitou přistávací plochu. Pár metrů popojelo a zastavilo před hangárem Projektu terraformace Marsu, odkud se hned vyrojila pozemní posádka ve skafandrech.
Sparta ukázala rukou na svoji přilbu a zavrtěla hlavou, aby naznačila, že jí nefunguje rádiové spojení. Vnější vrata hangáru se pomalu otevřela a posádka zatáhla stroj dovnitř.
Sparta vylezla z kabiny a dlouhými kroky běžela po obrovské ploše hangáru. V přechodové komoře letové přípravy si otevřela obličejový průzor.
"Khalid je někde v poušti," vyhrkla na překvapenou vedoucí směny za pultem. "Musíme ho najít, je už venku víc než tři dny. Ukážu vám, kde nechal letadlo."
"Doktor Sayeed je v bezpečí, inspektorko," odvětila vedoucí směny a trochu se uvolnila. Pak dodala: "Včera ho sebral kamion, který byl na cestě k čelu potrubí. Ohlásili nám, co se stalo."
"Takže přece našel pomoc," konstatovala Sparta.
"Posádka kamionu se vás vydala hledat. Zjistili, že jste už odletěla."
Sparta si sundala přilbu. "Upřímně řečeno, nevěřila jsem, že to Khalid dokáže."
"Zachovala jste se správně, ale kdybychom měli ve zvyku rozdávat medaile, dostal by ji Khalid. Až se vrátí, uspořádáme pro něj večírek." Usmála se na Spartu. "Jste zvána."
"Díky, přijdu."
Žena si ji zvědavě prohlížela. "Slyšeli jsme už vyprávět o vašem štěstí, inspektorko Troyová, ale tohle… To, co jste dokázala, je téměř nemožné. Přes dva tisíce kilometrů bez holografu, bez rádiového spojení, dokonce bez kompasu. A dosud jste vůbec v takovém dopravním prostředku neseděla."
Sparta pokrčila rameny. "Dovedu zacházet se stroji."
"To je velmi užitečné nadání. A talent na navigaci máte taky."
"Ne, to je jenom dobrá paměť. Studovala jsem mapy Marsu celé poslední dva týdny."
"Studovala jsem mapy Marsu velkou část svého života, ale nedokázala bych, co jste svedla vy."
"Nepodceňujte se," řekla podrážděně Sparta. Rozhovor už ji začínal unavovat. "Je úžasné, co člověk dokáže, když musí. Podívejte se třeba na Khalida." Hrála si s pásy na skafandru. "No, mám něco důležitého na práci. Potřebujete mě tady?"
Asistentka, která poslouchala jejich hovor, teď náhle propukla v hlučný smích. Vedoucí směny se zazubila a ukázala na obrazovku. "Vidíte všechny ty prázdné kolonky ve zprávě o nehodě? Jestli vás propustím, než se všechny zaplní, místní policie uvězní mě."

Sparta si vzdychla. "Tak dobře."
Kancelář hangáru již téměř zaplnili muži a ženy z pozemní posádky, kteří se chtěli podívat na nejšťastnější ženu na třech planetách. "Jaký je rozsah poškození?" zeptala se vedoucí směny jednoho z mužů, kteří právě vstoupili.
"Všechny nestíněné elektronické systémy v kabině jsou spálené, přesně jak to ohlásil doktor Sayeed," odpověděl muž.
"Ještě nikdy jsem nic podobného neviděl."
"Doktor Sayeed ohlásil, že našel cizí předmět v elektronice autopilota," řekla provozní pracovnice Spartě. "Ocelovou kuličku o průměru asi třiceti milimetrů. Vzal ji s sebou."
"Je to pulzní bomba," prohlásila Sparta.
"Co je to pulzní bomba?"
"Velice složité a drahé zařízení, navržené tak, aby dokonale zničilo mikroobvody. Kdosi chtěl, aby letadlo zmizelo z obrazovek, ztratilo se v poušti a už se nikdy nenašlo." A ten kdosi ví, co mám v těle, a chtěl mi způsobit velkou bolest, pomyslela si, ale nechala si to pro sebe.
"Takže tahle kolonka, do které se má uvést příčina nehody… co do ní mám napsat? Sabotáž?"
"Ano."

"Pan Prott se s vámi už dva dny snaží spojit," oznámil Spartě mladý muž u pultu v recepci hotelu.
"Opravdu?" Sparta to bylo poněkud divné. "Byla jsem pryč."
"Doufá, že přijmete jeho pozvání na večeři. Snad dnes?"
Sparta sice potřebovala s Prottem mluvit, ale večeře? Žaludek se jí sevřel. Oheň v břichu se utlumil, úplně však nezmizel. "Dnešek bude prima."
"V šest třicet? Pan Prott se s vámi setká v salonku Fénix na aperitiv."
Cítila příliš velkou únavu, než aby se dohadovala. Především se potřebovala vyspat. "Dobrá."

Zatáhla závěsy a zhasla, svlékla si skafandr a veškeré oblečení a padla tváří dolů na měkkou postel. Vmžiku o sobě nevěděla.
Po dvou hodinách se probudila a přinutila se vstát. Napůl omámená únavou si oblékla jedny ze svých dvou civilních šatů, přiléhavé černé kalhoty, těsný černý vršek a lesklou bílou tuniku s vysokým límcem. Jakmile však zapnula zip na tunice, oheň pod hradní kostí ji opět sežehl, tak silně, až vykřikla. Stěží doklopýtala k posteli. Během půl minuty už věděla, že takový trvalý nápor bolesti nemůže ignorovat. Naklonila se a sáhla po pojítku u postele. "Potřebuju mluvit s někým z nemocnice."
Roztrhané struktury v břiše jí působily otravu. Bez ohledu na riziko prozrazení musela vyhledat pomoc zvenčí.

"Říkáte, že to byla náhrada tkáně po zranění?" Doktor upřeně hleděl na trojrozměrnou grafickou reprodukci Spartiných vnitřností, soustřeďoval pozornost na husté vrstvy cizího materiálu rozprostřené pod její bránicí.
"Už jsem vám to přece řekla." Sparta už strávila spoustu času na klinikách a v nemocnicích a nenáviděla je.
"Jaký druh zranění to byl?"
"Před deseti roky jsem měla nehodu na mopedu. Bylo mi šestnáct. Opilý řidič mě odhodil na stožár pouličního osvětlení."
"Měla jste protržené břicho?"
"To nevím. S jistotou vím jenom to, že jsem měla zlomená nějaká žebra."
"Ano. Máte velkou sponu přímo v hrudní kosti. Není to sice příliš elegantní práce, ale aspoň není zvenku vidět."
Sparta jenom zabručela. Asi není nejpříjemnější pacientkou, jakou by si doktor mohl přát, ale tenhle mladý lékař potřeboval zlepšit své chování vůči nemocným. A ta spona v její hrudní kosti je ve skutečnosti velmi elegantní, jestliže v ní doktor nepoznal mikrovlnný oscilátor.
"No, já sice nevím, co ksakru ti lidé zamýšleli, ale ať to bylo cokoli, nebyl to moc dobrý nápad," řekl doktor. "Ten materiál se zhoršuje. Vaše pH je tak nízké, že se prakticky nevejde na stupnici. Není divu, že si stěžujete na bolesti břicha."
"Co s tím můžete udělat?"
"Nejlepší by bylo to vyndat. Můžeme to nahradit moderními tkáňovými štěpy, pokud je opravdu budete potřebovat, ale pravděpodobně nebudete. Myslím, že se vaše břišní svalstvo už zahojilo. Ve skutečnosti jste ve velmi dobrém stavu, až na to cizí těleso tuhle."
"Žádnou operaci," pravila. "Nemám na ni čas."
"Jenom vám vysvětluji, co dříve či později musíte podstoupit. Zatím vám můžeme dát lokální implantáty, abychom vám vyrovnali pH."
"Dobrá, udělejte to."
"Ale chci vás tady mít do dvou dnů zpátky. Máte složité vnitřní prostředí. Cítím se nesvůj, když je nechávám neupravené."
"Udělám, co řeknete."
Zavedení podkožních implantátů trvalo deset minut. Když skončilo a Sparta si zapínala tuniku, třásla se. Pevně si utáhla kabát kolem těla a opustila kliniku.
Cítila iracionální nával osamělosti. Iracionální, nebo pouze potlačený? Šla širokou trubicí ze zeleného skla směrem k hotelu a snažila se vybavit si myšlenku, možná pouhý pocit, který jí poletoval na samé hraně vědomí.
Není pochyb o tom, že se implantované polymerové baterie roztrhly. Dokázala interpretovat snímky lépe než lékař, který nevěděl, na co se to vlastně dívá. Tyhle struktury se nikdy nezahojí, jsou už dávno mrtvé. Nikdy nebyly opravdu

živé.
Měla by si je nechat odstranit, jak doktor naléhal. Tyhle bateriové implantáty se jí protivily nejvíc ze všech těch věcí, které jí provedli. V poslední době však tu tajemnou moc, kterou na ni přenesli, schopnost vysílat v širokém frekvenčním pásmu rádiové signály, začala ovládat. Dalo se to používat třeba i k dálkovému ovládání strojů. Akce na vzdálenost. Část jejího já nechtěla baterie odstranit, ale nechat je opravit, nahradit.
Rozrušilo ji, když v sobě rozeznala toto pokušení - touhu místo odporu - být něčím více než normálním člověkem. Část jejího já toužila po moci, nepřála si vzdát se mimořádných schopností… Ano, ale za cenu samotné lidskosti?
Teď však nebyl na takové myšlenky čas. Přitáhla si kabát k tělu a spěchala k hotelu.
"Pan Prott? Obávám se, že ještě nedorazil. S radostí vás zavedu ke stolu."
Sparta se rozhlédla po hale. Vzdálenou skleněnou stěnou byl nádherný výhled na Labyrint, byl však poněkud rušen světelnými odrazy ve skle. Po pravici měla Sparta dlouhý skleněný bar a skleněné stoly, jimiž zdola procházelo k hostům zelené světlo. Po její levici, v rohu pod reflektory, seděla u syntetizátoru žena s tuhými černými vlasy a poutavě chraplavým hlasem zpívala jímavé staré písně. Okouzlující Kathy.
"Dobrá," souhlasila Sparta.
Číšník ji zavedl k zářícímu skleněnému stolu pro dva s dobrým výhledem na představení i na Labyrint. Když se zeptal, co chce k pití, požádala o vodu.
Zatímco čekala na Protta, snášela chladné i zvědavé pohledy ostatních hostů. Přibližně každé dvě minuty se číšník přišel zeptat, zda by si nepřála něco jiného. Drink, sklenici vína? Snad další sklenici vody? Nechtěla by přinést podnos s předkrmy? Nic, slečno? Skutečně? Ano, jistě…
Uběhlo deset minut. Jakmile opět přišel číšník, požádala o telefon. Vyťukala číslo Prottovy kanceláře. Ozval se záznamník a nabídl, že převezme vzkaz. Zavěsila. Pak zavolala do Prottova apartmá v hotelu. Opět se ozval záznamník. Zavěsila.
Prott nepatřil k lidem, kteří posadí hosta pod reflektory a pak ho přivedou do rozpaků. To by mohlo poškodit pověst hotelu. Je-li Prott tak ctižádostivý a mírně ustrašený manažer, jak vypadá, pak je nepříjemnost to poslední, co by přál komukoli ve své blízkosti.
"Něco jsem si zapomněla v pokoji. Až pan Prott dorazí, řekněte mu, prosím, že se za chvíli vrátím."
"Samozřejmě, slečno." Číšník, který to zaslechl, se mírně uklonil. Sparta si povšimla pobaveného pohrdání, které problesklo za jeho pečlivě neutrální maskou.

Jednoduchý zámek dveří Prottova sekretariátu překonala snadno, stačilo jí vycítit jeho magnetické pole.
Nerozsvítila. Plochá obrazovka na stole Prottova asistenta ještě slabě žhnula v infračervené oblasti. Sparta si prohlédla záznamy, ale nenašla nic zajímavého, pouze rutinní seznam pokojů a rezervací. Už dříve se vloupala do hotelového počítače, jehož terminál tato jednotka tvořila.
V tomto pokoji už aspoň půl hodiny nikdo nebyl. Nebyly tu žádné žhnoucí stopy na podlaze, žádné otisky rukou na stěnách. Naslouchala…
Vzduchovody a stěnami k ní doléhala hlášení a stížnosti personálu, výkřiky a znuděný hovor hotelových hostů, klapot a šum strojního vybavení. Jasně zaslechla i šepot větru zvenčí.
Čichala vzduch a analyzovala chemické stopy, které v něm přetrvávaly. Nejsilněji cítila alkohol a vůni Prottovy kolínské, ale ventilace přinášela i pach kuchyňského tuku, dezinfekčních prostředků, mýdla, čisticích prostředků, zvětralých alkoholických nápojů, cigaretového kouře - koncentrované esence hotelu. A mezi tím rozeznávala slabou, sotva znatelnou vůni. Něco se probojovávalo přes hranici jejího vědomí, jakási osoba, vzdálená, ale nebezpečná…
Sparta přešla ke dveřím Prottovy vnitřní kanceláře. Zámek na nich vypadal jako standardní magnetický zámek s alfanumerickou klávesnicí, stejný jako na dveřích sekretariátu. Alfanumerická klávesnice1 však byla jenom atrapa a zámek ve skutečnosti otevíraly otisky prstů jeho vlastníka v infračervené oblasti spektra. Pouze přesný vzor tepla a chladu otisků na klávesnici, jeho otisků, zámek otevře. Sparta sice neměla Prottovy otisky prstů uložené v paměti, uměla je však rekonstruovat.
Otisky prstů každého člověka jsou jedinečné, a to nejen pokud jde o jejich tvar. Pokožka totiž vylučuje směs olejů a kyselin, jejichž složení závisí na genetických vlastnostech jednotlivce, a ty jsou stejné pouze u identických dvojčat nebo u klonů. Spartiny smysly, zejména hmat a čich, za pomoci jejích umělých nervových struktur analyzovaly Prottovy chemické otisky prstů a vytvořily mapu rýh a spirál jeho posledního doteku na klávesnici - dvou prstů a strany palce.
Reprodukovat otisky však bylo složitější. Vyžadovalo to teplo, přesnost a rychlost. Žádný člověk by nedokázal naprosto přesně nakreslit otisky prstů jiného člověka, ale Sparta nebyla obyčejný člověk. Její upravený mozek měl o několik řádů větší kapacitu než řídicí počítače nejsložitějších průmyslových robotů na světě.
Potřebovala pouze vlastní ruku a ocelovou sponku na papír. Zahřála sponku v dlani a použila ji jako jehlu k reprodukci Prottových skrytých otisků. S litografickou přesností lehce a svižně nanesla kopie nad originály. Potom jemně zatlačit…
Zámek se s klapnutím odemkl a dveře Prottovy vnitřní kanceláře se pomalu otevřely. Prošla jimi. Vyšší tlak vzduchu v kanceláři vyvolal chladný závan vzduchu. Zježily se jí chloupky na hlavě.
Vešla dovnitř. Vzduchotěsné dveře se za ní pomalu zavřely.
Sparta nepotřebovala svoje zvýšené analytické schopnosti, aby zjistila rozdíl v atmosféře. Každý, kdo někdy navštívil střelnici, by poznal pach spáleného střelného prachu.
Prottovo tělo leželo na podlaze za stolem. Byl mrtev už asi půl hodiny. Jeho paže a nohy už dávno vychladly, avšak v infračervené oblasti Sparta viděla jeho hlavu a trup stále zářit jako doutnající ohně. Opatrně poklekla vedle těla.

Nedotýkala se jej, ale zhluboka dýchala, rozhlížela se, naslouchala…
Když byl Prott zabit, seděl za stolem na skleněné židli, která spadla dozadu a na bok. V čele měl malý kulatý otvor, díra vzadu na lebce byla mnohem větší. Hlavu, otočenou ke straně, měl položenou v kaluži krve, která se srážela na vysokém šedém koberci.
Sparta vzhlédla. Za Prottovým stolem spatřila v pískovcové zdi důlek. Cákanec zasychající krve ve výšce hlavy sedícího muže hyzdil leštěný kámen, tvořící obložení stěny.
Vstala a sklonila se k díře vyštípnuté ve zdi. Zaostřila makrotransfokátor ve svém oku a rozeznala mikroskopické kousky měkkého kovu, které probleskovaly z kamene. Vystřelená kulka zřejmě spadla na podlahu a vrah ji sebral, neboť jinak by ji Sparta bez potíží objevila. Mikroskopické částečky oxidovaného olova a mědi však napsaly její značku na obrazovku Spartina vědomí.
Přešla k vypínači a rozsvítila. Lasturovité skleněné svícny u stropu zalily místnost žlutým světlem.
Prottova kancelář byla velká a přepychová, zařízená tmavým koženým nábytkem. Pohovka byla velká jako postel, u hlubokých křesel stály nízké stolky s leštěnými čedičovými deskami. V jednom koutě stála na podlaze bachratá alabastrová váza s naaranžovanými suchými květinami. Visel tam pouze jeden obraz, nezajímavá olejomalba v matných barvách, namalovaný pravděpodobně s úmyslem, aby se ničemu příliš nepodobal. Ale třeba měl představovat krajinu.
Místnost nenesla žádný znak skutečné osobnosti. Dekoraci v drahém, bezduchém průmyslovém stylu navrhla stejná firma, která navrhovala ze skla a kamene interiér celého hotelu. Výběr knih a čipů se omezil na odborné časopisy, životopisy úspěšných podnikatelů, inspirativní pojednání o manažerství…
Na poličce s alkoholickými nápoji, zabudované do pískovcové zdi u pohovky, se třpytily zelené, hnědé a červené láhve, ale zdálo se, že žádná z nich nebyla v poslední době otevřena. Křišťálové sklenice, srovnané vedle nich, pokrývala slabá vrstva prachu. Pan Prott byl připraven pohostit obchodní návštěvníky, zjevně však k tomu neměl v poslední době příležitost.
Sparta se rozhlížela po místnosti, vciťovala se do ní. Připadala jí příliš bezvýrazná. Příliš nazdobená.
Ještě ani nezačala s opravdovým hledáním stop vraha, ale už jí dělalo starosti, že nezná skutečnou totožnost oběti. Měla samozřejmě záznamy, které dostala před cestou na Mars, ale ty vypadaly stejně jako Prottova kancelář. Byl to prostě sterilní a trochu přikrášlený popis vzestupu průměrného manažera po příčkách Interplanetární hotelové sítě. Bylo to nudné a zbytečné. Muž, který tady ležel mrtev na koberci na podlaze, byl zřejmě dobrý hotelový manažer, ale podle svědectví místní policie to byl rovněž děvkař a výtečný střelec z pistole. A Sparta sama získala pocit, že je to muž na hranici psychického zhroucení.
Sparta přešla k malé ploché obrazovce na Prottově stole. Zpod nehtů na prstech vysunula polymerové jehličky a zasunula je přímo do konektoru počítače pro vstup a výstup signálu, jako kdyby strkala klíč do zámku ve dveřích. Ale Prottův přístroj, stejně jako jednotka na stole jeho sekretáře, byl jenom terminál hlavního hotelového počítače. Za několik sekund zjistila vše, co jí mohl nabídnout, ale nenašla nic nového.
Zásuvky v Prottově stole měly zámky na standardní identifikační proužky. Zasunula do nich své polymerové jehličky a zásuvky se otevřely. Byly tam obvyklé drobnosti, dopisní papíry, připínáčky, gumičky, pera, průhledné lepicí pásky, ale ležely tam také pečlivě popsané zásobníky proužků RAM.
Sparta se zajistila proti vnějšímu odposlechu a pak použila Prottův terminál a proužky si jeden po druhém přehrála. Jejich zasouvání a vysouvání jí však zabralo více času, než přehrání jejich obsahu. Znovu si uvědomila naprostou všednost Prottova prostředí. Proužky v uzamčených zásuvkách obsahovaly záznamy týkající se výlučně obchodu: telefonní seznamy, záznamy o personálu, bankovní výpisy, kredity hotelových hostů, jeho vlastní finanční záznamy. Z těchto údajů vyplývalo pouze to, že zaměstnanci i hosté hotelu jsou normální chybující lidé. Prottův jediný příjem tvořila zřejmě mzda, ze které investoval všechno, co si mohl dovolit, ale jenom se střídavými úspěchy.
Zdálo se, že Prott byl pozoruhodně diskrétní člověk. Nechtěl ukládat podrobnosti o soukromém životě svých zaměstnanců do hlavního počítače, aby každý upovídaný operátor nemohl rozšiřovat fámy o tom, kdo užívá jaké chemikálie, kdo s kým spí a kdo komu dluží peníze. Raději měl tyhle citlivé údaje na jednotlivých čipech, uzamčených ve svém stole. Sparta to na jednu stranu ocenila, na druhou stranu to ale vzbudilo její podezření. Nic v těchto souborech však Protta ani nikoho jiného nemohlo nijak kompromitovat.
Někde musí být další údaje. Třeba to není ukryto v kanceláři, ale v jeho soukromém apartmá. Prottovo apartmá však denně navštěvují pokojské a může je navštívit i kterýkoli host, který si to zamane, bylo by to tedy daleko méně bezpečné místo než tahle jeho vnitřní svatyně, kde dokonce i nepoužité skleničky na baru vydávají svědectví, že sem kromě asistenta a údržbáře nikdy nikdo nechodí. Ne, musí to být tady. Prottův vrah nepoužil lsti ani síly, aby se dostal dovnitř. Zámek nikdo neotřel, měl na sobě skutečně pouze Prottův dotek. Vrah vešel otevřenými dveřmi, vykonal svůj čin, ničeho se nedotkl, odešel a nechal dveře, aby se tiše zavřely.
Sparta nyní postupovala rychleji, prohledávala místnost všemi svými zvýrazněnými smysly. V dekorativních vázách nic nebylo, nenašla trezor za nevýraznou olejomalbou, skrýši v záhybech kožené pohovky ani dutinu pod kobercem. Na bohatě zdobené pískovcové zdi vedle Prottova stolu však našla velmi silné chemické stopy jeho doteků.
Kolem vyzařujících železných krystalů, vytvářejících jeden z ornamentů v kameni, zjistila Sparta nepravidelnou křivku, pečlivě vyřezanou laserem. Byla to vlastně tenká kamenná deska, zakrývající mělkou dutinu v obložení zdi. Sparta si musela s podivně tvarovanou deskou chvilku hrát, než ji dokázala vysunout - bylo třeba stisknout spodní roh a nechat desku, lehkou jako peříčko, vypadnout do ruky.
V dutině ležely dvě věci: záznam na mikročipu a zbraň, terčová pistole ráže dvaadvacet s dlouhou hlavní,
Pistole nebyla po posledním použití vyčištěna. Čpěla střelným prachem a oxidem uraničitým. Sparta se k ní sklonila, mikroskopicky šiji prohlížela a čichala k ní. Prott ji sice používal, ale ne v poslední době. Novější byly jiné chemické podpisy, dva z nich byly velmi silné. Jeden neznala. Druhému nemohla uvěřit, nechtěla uvěřit…

Sklonila se k čipu. Prottův podpis na něm byl stejně čerstvý jako jeho otisky na zámku dveří. Nahrál čip krátce předtím, než byl zabit. Sparta opět použila Prottův terminál.

15

Poslouchala záznam, pořízený hlasem Wolfganga Protta.

"Pokud jste ten, kdo si myslím, inspektorko, tak tuhle skrýš najdete. Najdete zbraň, která zabila Morlanda a China, a popis scény, jak vypadala několik sekund po vraždě, od očitého svědka.

Doufám sice, že tyhle věci nenajdete, protože nebudete mít důvod je hledat, ledaže bych vám je osobně předal. Existují však různé možnosti, a proto se zajišťuji a pořizuji tuhle nahrávku.

Vy i já máme stejné nepřátele. Mluvím o prorocích Svobodného ducha. Provedli s vámi věci, které zcela nechápu, ale které vám dávají vaše mimořádné schopnosti a které vám, mimochodem, umožní najít můj úkryt a tenhle dokument. A díky těmto lidem jsem se i já stal tím, čím jsem - nikoli přímo, ale z nutnosti. Ne, nebudu se omlouvat za svou odpornou osobnost, koneckonců pracoval jsem desetiletí, abych ji zdokonalil.

Ach ano, opravdu jsem ten podivný hoteliér, jímž se zdám být, přehled mojí průměrné kariéry je docela přesný. Ale po pracovní době se věnuji… nazvěme to koníčkem. A nemyslím tím věnování se ženám, přestože se usilovně snažím vyvolat ten dojem - a zřejmě se mi to daří.

Můj hlavní zájem byl… vymýtit na Marsu nezákonný obchod s fosiliemi a s artefakty. Tenhle hotel, jehož jsem manažerem, byl střediskem pašeráků, když jsem sem před rokem nastoupil. Už není.

K pašování z Marsu samozřejmě stále ještě dochází, jak by také mohlo nedocházet? Jinak velmi úctyhodní lidé, ředitelé muzeí a jim podobní, mají vždy po ruce mimořádně egocentrické a etnocentrické výmluvy, aby ospravedlnili krádež kulturních předmětů. Obvykle tvrdí, že je dokážou lépe ochránit, lépe ocenit nebo je výhodněji vystavovat než jejich právoplatní majitelé. Ale k těmto obchodům už nedochází na půdě Interplanetárního hotelu Mars. Pašerák na Marsu musí být dnes mnohem chytřejší než před mým příjezdem.

Kariéru Dewdneyho Morlanda jsem sledoval už několik let, ještě než jsem sem přijel, vlastně už několik let předtím, než vůbec ukázal jakýkoli zájem o Mars. Morland měl doklady, které se zdály být v pořádku, jeho životopis byl naprosto fádní, nevypadal o nic podivněji, než u mnoha dalších badatelů. Studoval témata, která nezasvěceným připadají obskurní a bez vzájemného vztahu, ale existovalo i jedno přijatelné a úctyhodné téma jeho výzkumů, totiž vztah artefaktů k nástrojům použitým k jejich výrobě. O Kulturu X se však začal zajímat až krátce před příjezdem na Mars.

V celé Sluneční soustavě existuje… existovalo… pouze asi tucet lidí, kteří byli považováni za experty v Kultuře X. Morland asi udělal chybu, když se chvástal, že mezi ně patří, protože on i všichni ostatní jsou teď mrtví - až na jednoho, profesora Forstera. Ale Morland nebyl expert.

Málokdo si tuhle souvislost uvědomoval, ale z míst, kde Morland prováděl výzkum, se často ztrácely cenné předměty. Dělal výzkum kromaňonské kalendářní kosti v Musée de l'Homme v Paříži. Týden poté, co práci dokončil, se zjistilo, že chybí sbírka cenných etnografických filmů z dvacátého století. Naštěstí nedošlo ke ztrátě informací, protože filmy byly už dávno přehrány na trvalejší nosiče, ale acetátové originály by měly obrovskou cenu pro specializované sběratele. Nikdo tehdy Morlanda nepodezíral a fakticky se spojení s ním nikdy neprokázalo.

O rok později Morland pracoval na univerzitě v Arizoně na artefaktech Anasazijců. Tentokrát z trezorů zmizela zcela mimořádná sbírka keramiky. Zde došlo ke ztrátě nesmírně cenné informace, ale i když následovalo důkladné vyšetřování, opět se nic nepodařilo dokázat. O dva roky později, v době Morlandovy návštěvy v Novém Bejrútu, přišli Libanonci o několik jedinečných kousků antických zlatých šperků z Muzea zachovaných antikvit. V tomto případě umělecká cena předmětů přesahovala jejich badatelskou hodnotu, ztráta však byla přesto významná a znamenala pro jen taktak přežívající instituci velkou ránu.

Jakmile se předměty tohoto druhu ztratí, je málo pravděpodobné, že se vůbec ještě někdy objeví. Zbavit se neznámého artefaktu je pro zloděje poměrně snadné, ale pokusí-li se prodat takový, který je už uveden v katalogu, zejména je-li hodně známý, říká si o okamžité uvěznění. Proto jsou krádeže známých předmětů skoro vždycky prováděny na zakázku. Kradené zboží jde potom přímo do trezorů bohatých, ale diskrétních pirátů, kteří práci platí a kteří se potom nad svým majetkem rozplývají v naprostém soukromí.

Dewdney Morland byl průměrný badatel s nevelkým příjmem, ale měl přístup do špičkových muzeí. A už při zběžném pohledu nebyl nepřístupný.

Zákony sice zakazují rozšiřovat nedokazatelná tvrzení, ale slovo si najde cestu k těm, kdo potřebují vědět. Lidé z branže hovoří mezi sebou a někteří z nich hovoří se mnou. Ze zprávy, že Morland získal povolení zkoumat Marťanskou plaketu, mi naskočila husí kůže. Dosud sice nebyl tak hloupý, aby ukradl věci, které údajně studoval, ale úspěchy mu mohly dodat odvahu.

Marťanská plaketa nebyla umístěna v muzeu s ostatními cennostmi. Kdyby měla být ukradena, muselo by k tomu dojít přímým útokem. Neměl jsem v ruce nic konkrétního; měl jsem jenom svoje podezření, ale ani s tím jsem nemohl seznámit místní úřady, abych se neprozradil. Přesto jsem anonymně upozornil Daria China, a ten podle toho sám jednal.

Morland se ubytoval zde v hotelu. Při dopravě jeho zavazadel z přístavu raketoplánu došlo k politováníhodné záměně zavazadel, která mi umožnila přesvědčit se, že v nich nemá nic podezřelého a že jeho přístroje jsou přesně tím, čím se zdají být. Abych Morlandovi pochybení hotelu nahradil, dohlédl jsem, aby dostal lepší pokoj než zaplatil a aby měl velice pečlivou osobní péči.

Byl to nesmírně nepříjemný člověk. Choval se hrubě ke mně, hrubě k personálu, hlučně a hašteřivě ke všem. Je pro mě těžké pochopit, jak mohl vůbec v noci pracovat, protože většinu odpolední strávil popíjením. Toho večera, kdy byl zavražděn, napadl v hale doktora Sayeeda a choval se tak urážlivě, že si ostatní hosté stěžovali. Recepční mu dokonce pohrozil, že ho nechá vyvést.

Dobře s ním vycházet mě dohánělo k zoufalství, neboť se zdálo, že není-li nevinný, je k zešílení chytrý.
Odposlouchávací zařízení, které jsem instaloval v jeho pokoji a které se mi někdy povedlo dát i na jeho oděv, mi věrně předávalo všechny jeho hovory. V jeho činech se však neobjevilo nic podezřelého.
Nechal se slyšet, že je výborný střelec, že se považuje skoro za ostrostřelce. Chvástal se tím. Předpokládám, že se na Zemi věnoval lovu jelenů a dalších vybraných druhů zvěře. Já se už dlouho věnuji střelbě, je to můj koníček. Na Marsu se samozřejmě nedá nic lovit, ale střelba do terče je tady populárním sportem. Nabídl jsem mu tedy, že ho zavedu na hotelovou střelnici a naučím ho střílet z pistole. Blahosklonně přijal.
Měl jsem škodolibou radost, když se potvrdilo moje podezření. Byl úplně neschopný. Nebyl zvyklý na pistoli a nebyl zvyklý na tíži Marsu. Prvních pár desítek jeho střel vůbec nezasáhlo terč. Brzy mě však udivil rychlým zlepšením. Dokonce už během naší první lekce se znatelně zlepšil.
Od samého začátku byl posedlý touhou porazit mě v mojí vlastní hře. Požádal mě, abych mu půjčil jednu z mých pistolí (jak vidíte, jsou to daleko hezčí zbraně než ty, které máme na střelnici pro hosty), a já jsem nevěděl, jak odmítnout. Řekl mi, že má v úmyslu přes den trénovat, v době, kdy já pracuji a kdy on pracovat nemůže.
Za pár dnů jsme se opět setkali na střelnici a Morland se mi předvedl, střílel do černého s úžasnou přesností. Pozorování jeho zručnosti mi připomnělo, jak často předpokládáme, že lidé, kteří vypadají sportovně, jsou obratnými atlety ve všem a že naopak lidé, kteří nevyhlížejí sportovně, nemají vůbec žádnou tělesnou zručnost. Ale co brání tlustému, dýchavičnému chlápkovi s těstovitou tváří a vysokým krevním tlakem, aby se nenaučil přesně mířit?
Nebyl dost dobrý na to, aby mě toho dne porazil, ale příliš nezaostal. Domluvili jsme si další soutěž a vsadili jsme se o láhev Dom Pérignonu. Musel si pořádně věřit. Pro něj bylo šampaňské drahá věc, kdežto já jsem si mohl vzít láhev ze skladu jídelny.
Té noci byli on a Darius Chin zavražděni. Byl jsem tam, inspektorko. Nepřišel jsem dost brzy, abych zabránil smrti těch dvou mužů, ale dorazil jsem včas, abych odnesl vražednou zbraň, tu, kterou teď držíte v ruce. Ano, je to moje zbraň, ta zbraň, kterou jsem půjčil Morlandovi.
Ten den pozdě večer jsem chtěl zajít do baru Fénix a promluvit si s barmanem, když jsem spatřil někoho, koho jsem napřed považoval za ducha, muže, kterého jsem už dlouho považoval za mrtvého. Ale ten muž se dá těžko zaměnit. Je malý, má vybrané způsoby, vždycky drahé oblečení a vlnité zářivě oranžové vlasy má vždycky nakrátko sestřižené. Je to jeden z mála proroků, které dokážu poznat na první pohled, nejnebezpečnější z jejich úkladných vrahů.
Právě jsem se vrátil z prohlídky hotelových tepelných výměníků a ještě jsem měl na sobě skafandr. Oranžový muž odcházel z baru Fénix. V šatně si oblékl skafandr a přidal se ke skupině hostů, kteří odcházeli prohlédnout si město. Sledoval jsem je.
Nezůstal s ostatními. Docela dobře se vyznám ve stopování a dobře znám tlakové trubice Labyrint City. Brzy mi bylo jasné, že míří oklikou k radnici. Zastavil jsem se, abych mu dal pár kroků náskok. Jak víte, jediný přístup k radnici vede z úřední budovy Rady světů, ten úsek je přímý a dost dobře osvětlený. Asi po minutě jsem se vydal tak blízko, jak jsem se odvážil.
Přechodová komora do radnice byla ještě otevřená. Během úředních hodin je hodně frekventovaná a pracuje v pomalém cyklu. Neviděl jsem v budově žádný pohyb, tak jsem šel blíž. A v tom okamžiku se rozezněl poplach.
Obrátil jsem se a málem jsem se dal na útěk, aby mě tam nechytili, ale nedalo mi to, běžel jsem chodbou do centrální kopule. Jistě máte dobrou představu, co jsem tam našel: ty hrozné jasné reflektory, svítící na Morlanda, který tam ležel zbrocen krví. A prázdný polštářek, na kterém chvilku předtím spočívala marťanská plaketa.
Rozezněl se další poplach a já jsem ucítil ztrátu tlaku - kdosi otevřel vnější přechodovou komoru. Uzavřel jsem skafandr, proběhl jsem kopulí, výklenkem…
Téměř jsem uklouzl na krvi Daria China. Letmý pohled mi stačil, nebylo mu pomoci. Přede mnou se zavíraly dveře vnější přechodové komory. Běžel jsem k ní. Na podlaze u dveří ležela moje vlastní zbraň.
Kdybych měl nějakou naději, že chytím vraha, nerozmýšlel bych se ani na okamžik. Ale kdybych neuspěl… a nechal vlastní zbraň na místě dvojnásobné vraždy…
Sklonil jsem se, abych zvedl pistoli. Mezitím se vzduchotěsné dveře uzavřely. Zmáčkl jsem tlačítko a čekal jsem několik sekund, než se zase otevřely. Vyrazil jsem do noci. Teď jsem byl uprchlíkem já.
Viděl mě oranžový muž, jak ho sleduji? Nevěděl jsem to tehdy a nevím to ani teď. Věděl oranžový muž, kdo jsem? Tehdy jsem to nevěděl, ale teď mám strach, že odpověď zní ano. Věděl oranžový muž, že jsem odnesl zbraň, která mě obviňovala? Nevěděl jsem to, dokonce jsem ani nevěděl, jestli ví, že zbraň je moje. Ale měl jsem z oranžového muže strach tehdy a bojím se ho i teď.
Opatrně jsem se vrátil do hotelu. Pistoli jsem schoval tam, kde jste ji právě našla a svlékl jsem si skafandr. Když jsem si potom dával v salonku skleničku na dobrou noc, doufal jsem, že vypadám uvolněně.
Neměl jsem žádné alibi, vůbec žádné alibi. Snadno bych mohl být umístěn na místo zločinu. Ale nedělalo mi to zase až tak velké starosti, protože jsem si uvědomil, že krádež Marťanské plakety je příliš důležitá, než aby ji vyšetřovali místní pochůzkáři nebo místní oddělení Komise kosmické kontroly. Určitě vyšlou někoho z Pozemské centrály. S tou osobou jsem se chtěl co nejdříve setkat. Bylo mi jasné, že cokoli, co na mě bude ukazovat, například nedostatek alibi, mě k ní dostane dřív.
Uplynuly dva týdny, vyplněné vzrušeným vyšetřováním místních policistů. Prohlíželi tuhle kancelář, ale nikdy neměli podezření na tuhle skrýš, kterou jste vy našla tak snadno. Snažil jsem se vypadat jako viník.
Kdybyste mě byla zatkla hned, když jste dorazila, byl bych vám tohle všechno řekl už dřív, nepořizoval bych tuhle nahrávku. Nyní je však bezpečnostní opatření nevyhnutelné. Nemohl jsem vás celé dny zastihnout. Jestli si s vámi nepromluvím v několika příštích hodinách, bude už možná příliš pozdě. Dnes jsem opět spatřil toho oranžového muže, jen letmo v davu turistů v přístavu raketoplánů.

Ještě jedna poslední věc. Vy a já máme společného známého. Znáte ho jako svého velitele, svého nadřízeného v Komisi kosmické kontroly, ale on je víc než to. Zbytek však nechám dopovědět jeho, pokud bude chtít. Jestli to bude nutné, rád bych, abyste se mu o mně zmínila."
Zde nahrávka skončila.

16
Sparta vyndala čip z počítače a zastrčila si ho do kapsy. Pohlédla na Prottovu terčovou pistoli, ležící ve skrýši. Prottův výstižný popis potvrdil důkazy, které jí dávaly její smysly, důkazy, které nechtěla přijmout. Oranžový muž. Ten nepříjemný, vyfintěný, ale smrtelně nebezpečný malý oranžový muž.
Teprve nyní dokázala vytřídit ten slabý a výhružný pach a odlišit jej od převládajícího pachu krve ve vzduchu. Byl to jeho pach a pro Spartu byl tak základní, nesmazatelný a výhružný jako pro jeskynního člověka pach divokého vlka. Před léty Spartě záměrně zničili paměť a pak ji zadržovali jako pacientku v sanatoriu v Coloradu. Oranžový muž tam přišel, aby ji zabil. Přitom zemřel lékař, který se ji snažil zachránit. Tři roky předtím viděla oranžového muže se svými rodiči na Manhattanu. Bylo to naposled, pokud si dokázala vzpomenout, kdy viděla oba rodiče naživu. Sparta nepochybovala o tom, že její podvědomí obsahuje ještě daleko víc vzpomínek, ale ona je zatím nedokázala uvolnit.
Tak tedy oranžový muž. Z Prottova čipu věděla, co se stalo té noci, kdy byli Morland a Chin zabiti. Dokázat to bude však mnohem obtížnější.
Zapojila telefonní pojítko na stole. "Dejte mi poručíka Polanyje. Třeba doma, je-li to nutné. Volá inspektorka Troyová. Neodkladná úřední záležitost."

Prováděla ospalého Polanyje a dva místní pochůzkáře po Prottově kanceláři a vyjmenovávala jim důkazy. Skláněli se a prohlíželi tělo nešťastného hotelového manažera, jeden z nich mrtvého ze všech možných úhlů zaznamenával kamerou. Ukázala jim tajnou schránku s pistolí a Polanyj během několika sekund v počítači ověřil, že zbraň je opravdu registrována na Prottovo jméno. Sparta se však vůbec nezmínila o čipu, který u ní našla. Měla nechuť k přímým lžím. Když zjistila, že se poručík domnívá, že Prott jí svoje podezření sdělil před večeří, nechala ho při tom.
"Vy jste té jeho historce věřila?" Polanyj se nesnažil skrývat skepsi. "Viděl toho takzvaného oranžového muže ještě někdo?"
"To zatím ještě nevím, poručíku," odpověděla chladně Sparta. "Nevyslýchala jsem barmana v salonku Fénix ani žádného z dalších možných svědků. Myslím si, že vy a vaši kolegové to zvládnete docela dobře sami."
"Jestli ale střílel někdo jiný, jak se vražedná zbraň dostala k němu?"
"To by mi byl řekl na té večeři, tím jsem si jista. Zatím je jasné jenom to, že Prott nezastřelil sám sebe. Ani touto pistolí, ani žádnou jinou."
Tohle zavalitý poručík mlčky připustil.
"Co takhle přístav raketoplánů, poručíku?" klidně navrhla Sparta. "Nebo garáže kamionů? Nebylo by dobré pátrat po muži, který odpovídá tomuto popisu, než se dostane pryč?"
"Nejsme pitomci, inspektorko. Všechny cesty z Labyrint City jsou pod stálým dohledem už od noci, kdy došlo k vraždám. Dáváme si pozor hlavně na ty, kdo odlétají z planety. Jestli ten takzvaný oranžový chlápek zavraždil Protta, zaručuju vám, že se z Marsu nedostane."
To ji prozatím muselo uspokojit. V některých situacích se nedá dělat nic jiného než čekat. Čekat a odpovídat na otázky byrokratů.
Byrokracie měla spoustu otázek. Uplynula řada hodin, než unavená Sparta padla v hotelu na postel.

Brzy ráno, ještě napůl ospalá šmátrala po přerývaně zvonícím telefonním pojítku. "Tady Ellen Troyová. Kdo volá?"
"Tady je Blake, Ellen."
"Blake? Je to bezpečná linka?"
"Není to utajený hovor, ale na tom nezáleží. Moje krytí vybouchlo tak vysoko, že teď musí být na oběžné dráze kolem planety."
Ztišila hlas do šepotu: "Ráda tě slyším."
"Je to vzájemné."

Blake stál ve velké ocelové kolně a vyhlížel z okna s tlustým sklem na prašnou přistávací dráhu, nedávno upravenou buldozerem v písku a postříkanou polymerovým vytvrzovačem. Venku na ploše pozemní posádka ve skafandrech doplňovala palivo do stříbrného kosmického letadla nazvaného Kestrel. Nastavitelná křídla mělo rozepjatá a pokleslá. Z velkých hadic, jimiž proudil kapalný vodík a kyslík do jeho nádrží, se valila oblaka páry.
"Kdy jsi dorazil?" Spartin hlas přicházel z maličkého reproduktoru polního pojítka.
"Dorazili jsme asi před třemi hodinami, byla ještě tma jako v pytli. Teď je už vidět. Jsem na letišti, snažím se sehnat odvoz. Khalida si nechali na klinice na pozorování, ale je v docela dobrém stavu. A ty?"
"Vrátila jsem se včera. Kdybych věděla, že je možné se s tebou spojit…"
"To nehraje roli. Slyšeli jsme, že jsi v pořádku. Byl to parádní letecký výkon."
"Měla jsem štěstí. Jak tě odhalili?"
"Lydia Zeromská mě tak trochu přemluvila, abych se přiznal." Obrátil se od okna a zamračil se na muže, který se na něj zvědavě díval od pultu pracovní kolny. "Zřejmě jsem nebyl první Mycroft. Někdo v místním oddělení Komise kosmické kontroly už asi použil tuto totožnost dřív, asi kvůli nějakým špinavým trikům na SPP."
"To by ale bylo porušení pravidel Komise kosmické kontroly!"

Usmál se. "Rád bych viděl, jak za to z někoho stáhneš kůži. Právě teď mi ale postačí, když mě odsud dostaneš."
"Nelíbí se ti ubytování?" Zaslechl v jejím hlase pousmání.
"Nemůžu si stěžovat." Rozhlédl se po ocelových stěnách, natřených nemocniční zelení a bělobou, po roztrhaných mapách a sepnutých žlutých faxových papírech visících na skobách. "V táboře je teď mírný nedostatek kaviáru, ale jinak jsou to kouzelné lázně, něco jako Souostroví Gulag. Chybí tady pouze sibiřský sníh."
"Tak co tě tam drží?"
"Těm drsňákům tady by určitě způsobilo potěšení, kdybych vypadl, v tom není problém. A Lydia je teď moje kámoška, rozhodla se, že nenechá moje kosti na pospas větru. Sveze mě zpátky, ale vyrazí až za dva dny, a do té doby nic nejede."
"A co PTM? Nepřiletí si vyzvednout Khalida?"
"Khalid říká, že se tady chce nějakou dobu zdržet, stejně sem měl namířeno. Pošlou pro něj příští týden marťanské letadlo, ale po tvé zkušenosti… no, doufal jsem, že se svezu Nobleho firemním vesmírným letadlem."
"Ty přece znáš Nobleho. Nemůžeš se s ním spojit?"
"Bohužel ne. Můj starý přítel je posledních pár měsíců nedosažitelný. Řekl jsem chlápkům tady na letišti celou pravdu, totiž že pomáhám velice důležitému vyšetřování velice důležité inspektorky Ellen Troyové z Komise kosmické kontroly, což i bez potvrzení Jacka Nobleho dělá velice důležitým i mě samotného, a že žádám okamžitou dopravu do Labyrint City."
"Co ti na to řekli?"
Blake pohlédl na dva vlasatce za pultem. Žena vypadala méně přátelsky než muž. "Tvářili se, řekněme, pobaveně, a říkali něco o ceně kapalného vodíku. Možná kdybys mě podpořila…"
"Udělám to. Právě teď s tebou ale potřebuju mluvit o něčem jiném. Přepínám na velitelský kanál."
"Čekám."
V pojítku to zapištělo a pomalu se znovu navázalo spojení.
"Slyšíš mě Blaku?"
"Tohle musí jít aspoň přes tři různé satelity."
"Slyšíš mě?"
"Kolísá to, ale slyším tě…"
"Dobrá…"
"Co máš?"
"…nemůžu to ještě dokázat," ozvala se opět, "ale pokud jde o mě, Morlandova i Chinova vražda jsou vyřešeny. Khalid a Lydia Zeromská s tím nemají nic společného."
"To je skvělé, Ellen, ale na tohle jsem přišel sám."
Ignorovala jeho ironii. "Dewdney Morland plánoval krádež Marťanské plakety. Měl společníka. Morland se měl stát obětí neznámého útočníka, pravděpodobně očekával, že bude omámen, ale jeho společník ho místo toho zabil." Sparta stručně shrnula obsah Prottova čipu, podrobně však popsala, jak Prott poznal a sledoval oranžového muže. "Prott se vůbec nezmínil o tom, že by slyšel nějaké výstřely, slyšel pouze zvuk poplachu. Vběhl do radnice a našel Morlandovo tělo a potom Chinovo."
"Myslíš, že Chin zemřel dřív, než Prott uslyšel poplach?" Blake mrkl k pultu a mluvil potichu.
"Ano, Chin měl zřejmě podezření a dorazil na místo ještě před krádeží plakety."
"Myslíš, že China zastřelil Morland?" zašeptal Blake.
"Ano, byl zbrusu nový ostrostřelec. A když dorazil oranžový muž, zjistil, že má na krku další vraždu a nechtěnou vražednou zbraň. Morland mu musel říct, že pistole patří Prottovi…"
"Věděl ten chlápek, že ho Prott sleduje?"
"Nevím, ale na tom nezáleží. Musel říct Morlandovi, aby si sedl před vitrínu, jako by ji ještě studoval. Asi mu řekl, že ho Prottovou zbraní omráčí. Ale když se Morland sklonil nad plaketu, zabil ho."
"Vzal plaketu…"
"Což spustilo poplach…"
"A nechal Prottovu pistoli u přechodové komory jako důkaz. Ví, že ji Prott o chvilku později sebral?"
"Myslím, že neví," řekla Sparta. "Myslím, že dva dny vyčkával, protože doufal, že Prott bude z vražd obviněn. Když si uvědomil, že tato část plánu nevyšla, protože místní pochůzkáři vražednou zbraň nenašli, bylo už příliš pozdě: ty a já jsme už byli na cestě na Mars."
"Tys byla na cestě na Mars. O mně nikdo nevěděl," namítl Blake. "A pokud máš pravdu, tak ten chlápek ví, kdo inspektorka Ellen Troyová ve skutečnosti je."
"Od té doby se na Marsu skrýval."
"Čekal na příležitost, aby tě mohl zabít. On dal tu pulzní bombu do Khalidova letadla."
"Tím jsem si jistá. Když mě tím nezabil, rozhodl se zabít Protta, než mi bude moci o něm něco říct. Tentokrát uspěl."
"Ne úplně. Teď víš kdo je."
"Ale nevím kde je."
"Měla by sis raději dávat pozor, než se dostanu zpátky."
Slyšel, jak se zasmála. "Chceš říct, že potřebuju veškerou pomoc, kterou můžu dostat?"
"Chtěl jsem říct…"
"Já vím, Blaku."
"Jedna nezodpovězená otázka…"
"Co udělal s plaketou?"

"Správně," přisvědčil Blake. "Co si myslíš?"
"Pravděpodobně je ještě pořád na Marsu." V hlase jí však zaznívaly pochybnosti. "Policie tvrdí, že všechny cesty z planety jsou pod přísnou kontrolou."
"Vsadil bych se, že plaketa je ještě tady. Ten chlápek tady ještě po víc než dvou týdnech je. Už by byl dávno pryč, kdyby nečekal na příležitost dostat plaketu z…" Blakovi přeskočil hlas.
"Co se děje?" chtěla vědět.
"Jenom to… právě jsem si vzpomněl na rozhovor, který jsem vyslechl v baru v přístavu raketoplánů," zašeptal. "Nějaké ženy si povídaly o černém trhu, o věcech ukradených ze skladů…"
"Pokračuj."
"Kdosi prý ukradl několik sondážních raket, penetrátorů. Nemohly přijít na to, k čemu by někdo chtěl penetrátory."
"Rakety s tuhým palivem?"
"Neznám podrobnosti, ale kdyby ty rakety byly dost velké…"
"Úniková rychlost z Marsu je pouze…"
"… třeba by jedna z nich dokázala vynést tu plaketu na oběžnou dráhu."
"Prott viděl toho muže včera v přístavu raketoplánů," řekla. "Vrať se sem co nejdřív. Zrekvíruju Nobleho služební letadlo."
"Dodáváš mi pocit, že jsem moc důležitý."
Sparta se zasmála. "Musím tě chránit před potížemi. Nechci, abys zase někam šel beze mě."

Sparta v hotelovém pokoji přerušila spojení a otevřeným kanálem zavolala dispečera provizorního letiště v táboře. Druhou rukou zatím vytahovala ze skříně šaty a házela je na postel.
"Je to dispečer prvního tábora Nobleho Vodních staveb? Inspektorka Troyová, Komise kosmické kontroly. Oficiální záležitost…"
Ujistila se, že se Blake dostane do letadla. Rychle se oblékla a pak zavolala poručíka Polanyje.
"Nějaký pokrok?"
Poručík Komise kosmické kontroly nevypadal příliš šťastně, když ji uslyšel. "Souhlasí to. Barman potvrdil, že ten večer, kdy došlo k vraždám, byl v salonku Fénix muž, na kterého se hodí popis, který jste nám dala - oranžové vlasy, malá postava, drahé oblečení. Ale nebyl zapsán v hotelu ani nikde jinde, kde by se to dalo zjistit. Nikdo se nepamatuje, že by ho viděl předtím, a nikdo ho neviděl ani potom."
"A co bezpečnostní opatření?"
"Máme neustále lidi v přístavu raketoplánů a na konečných stanicích kamionů už od těch vražd, inspektorko, to jsem vám už vysvětlil. Satelity mají stav pohotovosti na nehlášený provoz z povrchu. Od včerejšího odpoledne nic neopustilo planetu a nic neopustilo Stanici Mars." Polanyj se zarazil. "Jediná výjimka…"
"Jaká výjimka?"
"No, to s naším případem nijak nesouvisí, inspektorko. Nákladní loď Doradus odstartovala včera ráno, ale ještě zůstává v prostoru Marsu."
"Ještě je v prostoru Marsu?" Spartě se v paměti vynořil náznak matné vzpomínky. "Co se stalo?"
"Během startu u nich došlo k předčasnému odpojení hlavního motoru. Uvádějí, že to vyvolala závada v počítači a že si s tím pravděpodobně poradí bez přistání. Jediné, s čím si dělají starosti, je to, aby se nesrazili s Fobosem."
Spartě ztuhla tvář. Věc, která se jí klubala v paměti, se jí náhle vynořila do plného vědomí. Poznámka kapitánky Walshové na kutru Komise kosmické kontroly, který vezl ji a Blaka na Stanici Mars. ‚Mohli jsme ho vyhodit na Fobos a sebrat ho při dalším obletu… Napadlo mě to právě teď. Fobos vypadá z této strany velice pěkně…"
Polanyj pořád mluvil, "…ale můžou se Fobosu lehce vyhnout použitím pomocných řídicích raket. Pokud nedokážou odstranit závadu hned, další polovina oběhu je opět zanese ke Stanici Mars…"
Sparta neposlouchala. Přerušila poručíkovo vysvětlování: "Poručíku, potřebuju se dostat na oběžnou dráhu. Okamžitě."
"Co jste říkala?"
"Raketoplán, vesmírné letadlo, co vás napadne. Cokoli je na ploše. Sežeňte mi to. Použijte jakékoli prostředky. Chci se do toho upoutat, jakmile se dostanu do přístavu raketoplánů."
"Inspektorko, já…"
"Na vysvětlování není čas. Tohle je trojnásobná A priorita, poručíku. Přímý rozkaz, který potvrdí Pozemská centrála. Nejdříve ho proveďte a potvrzení si vyžádejte později. Proveďte ho teď!"
Přerušila spojení a popadla skafandr.
Věděla, kde Marťanská plaketa je, a měla v úmyslu dostat se k ní dřív, než to udělá Doradus.

5. ČÁST

SMRT NA FOBOSU

17

Povrch měsíce Fobosu je tímto z úřední moci Komise kosmické kontroly vyhlášen za nepřístupný. Skupiny bez oprávnění, které na Fobosu zůstanou, se vystavují nebezpečí uvěznění.
Oznámení na informačním navigačním kanálu, který monitorovalo každé plavidlo v prostoru Marsu, se automaticky

opakovalo. Střídalo se s druhým vzkazem:
Mars Cricket jednotce Komise kosmické kontroly na Stanici Mars: příslušník Komise požaduje okamžitou pomoc na Fobosu. Kód - žlutý.
Kapitán lodi Doradus přispěchal do pilotní kabiny necelou minutu po zachycení zprávy. Usadil se do velitelského křesla za pilotem a inženýrem a uhladil si husté šedé vlasy po stranách aristokratické hlavy. Působil velmi distingované, až neobvykle na kapitána vesmírné nákladní lodi, a jeho posádka v nažehlených bílých uniformách připomínala spíše posádku soukromé jachty.
Velitel naslouchal vysílání. "Samozřejmě jste to začali rušit."
"Ano, pane. Po prvním vysílání jsme provedli elektronické protiopatření. Myslím, že jsme úspěšně odřízli aspoň druhou část vysílání, tu žádost o pomoc. Vyslali jsme řízenou střelu, která to vysílání bude rušit a sama bude vysílat kód lodi, z níž zprávy vycházejí."
"Nezjistí to?"
"Myslíme, že ta loď nemá zařízení ke zjištění elektronických protiopatření."
"Co je to za loď?"
"Mars Cricket, planetární raketoplán, pane."
"Nějaká odezva ze Stanice Mars?"
"Žádný náznak, že vzkaz přijali, pane."
"Dráha raketoplánu?"
"Blíží se teď k Fobosu. Počítač rekonstruoval jeho dosavadní dráhu. Letí z Labyrint City."
"Takže letí z Marsu…"
"Ano, pane. Při nynějším kurzu se setká s Fobosem asi za třicet minut."
"A naše odhadovaná doba příletu?"
"Pane, dodržujeme původní letový plán. Naše eliptická oběžná dráha bez použití motorů…"
"Ano, ano…"
"…nás přivede do blízkosti Fobosu za necelé dvě hodiny."
"Zrušte ten plán. Pokračujte k setkání s Fobosem s použitím motorů. Jestli bude řízení leteckého provozu dotírat, odpovězte, že jsme si mysleli, že jsme už problémy s motorem odstranili, ale že jsme se mýlili. Jaký je nejlepší odhad?"
Pilot chvíli pracoval na klávesnici navigačního počítače. Odpověď naskočila na obrazovku okamžitě. "Se spojitým zrychlováním a zpomalováním devětačtyřicet minut k oběžné dráze, včetně přizpůsobení a setkání, pane."
"Spusťte program!"
"Ano, pane." Pilot zapnul výstražnou sirénu, oznamující zrychlování. Další členové posádky pod letovou palubou se rychle upoutávali do svých křesel.
"Jakmile se dokončí zapalovací sled, odstraníte maskovací kryt."
"Ano, pane."
"Řízení palby připraví dvě torpéda."

Sparta byla v raketoplánu sama. Svoji letovou dráhu si sama počítala přímo podle údajů přístrojů, daleko rychleji, než by to zvládly palubní počítače. Malými okny z křemenného skla už mohla vidět černou skálu, pokrytou krátery. To byl Fobos.
Stejnou pozornost však vyžadoval blikající bod označující Doradus, jasně zářící na její navigační ploché obrazovce, přestože sama nákladní loď ještě zůstávala za obzorem Marsu. Stanice Mars právě klesla za protější obzor, ale navigační satelity hlídaly celý prostor okolo Marsu. Sledovaly každý předmět, který se tu pohyboval, a přes řízení provozu na Stanici Mars automaticky předávaly údaje o jeho poloze všem lodím.
Přes veškerou dokonalost však byly možnosti systému omezené - terč musel být tak velký, aby jej viděl radar. A Sparta věděla, že před dvěma týdny přistál na Fobosu předmět, který detekci unikl. Penetrátory nebyly dost velké na to, aby je radar se širokým polem zachytil, a samy se hlásily pouze když k tomu byly naprogramovány.
Penetrátor - přesně řečeno penetrometrická raketa na tuhé palivo - byl určen k vystřelování z plavidla na oběžné dráze nebo z marťanského letadla na Mars, ne z Marsu do kosmu. Lidé totiž až dosud navštívili pouze nepatrnou část planety. Na obrovské zbývající ploše sloužily penetrometry jako dálkové senzorové stanice.
Rakety byly navrženy tak, aby jejich hlava, určená pro užitečný náklad, vydržela náraz při dopadu na pevnou skálu a aby se přitom nezničily robustní přístroje uvnitř. Jakmile hlava narazila na skálu, odlomila se ocasní sekce, opatřená širokými šupinami jako peříčka na šipce, a zůstala na povrchu. Když se hlavice nořila do terénu, z ocasu se za ní odvíjel kabel. Ocas pak rozvinul rádiovou anténu a vysílal telemetrické údaje vzdáleným přijímačům. Vysílač předával seismické a geologické údaje z pohřbených přístrojů.
Vymontujte však z penetrátoru vědecké přístroje a získáte dutinu dost velkou, aby se do ní vešla Marťanská plaketa. Potom odpalte penetrátor přímo vzhůru, má dost energie na to, aby doletěl na oběžnou dráhu Fobosu. Sypký uhlíkatý povrch měsíce lačně zhltne hlavici rakety. Naprogramujte ocasní sekci, aby vysílala kódovaný signál, a kdykoli můžete svůj pohřbený poklad pohodlně najít.
Marťanská plaketa byla odeslána z Marsu téže noci, kdy byla ukradena. Žádný radar ji při průletu nezaznamenal. Plaketa od té doby na Fobosu čekala na Doradus, aby ji vyzvedl. Doradus čekal, dokud se Stanice Mars a Fobos na svých blízkých, ale ne zcela totožných orbitálních drahách kolem Marsu nedostanou na protilehlé strany planety. Když nakonec obě tělesa zaujala správnou vzájemnou polohu, vhodná závada na motoru dovolila Doradu, aby se pohodlně a zcela nevinně snesl k blízkému setkání s malým měsícem. Nikdo by si nevšiml, že Doradus opustila malá skupina na krátkou návštěvu povrchu Fobosu, nikdo by neměl žádné podezření. Krátce po návratu skupinky by se podařilo

opravit závadu na motoru a nákladní loď by odlétla k asteroidům.
Sparta se natáhla k řídicímu pultu raketoplánu a stiskla tlačítka. Rakety manévrovacího systému se zapálily a za okny se roztočily hvězdy, když křídlaté plavidlo začalo rotovat kolem podélné osy. Další zážeh raket a hvězdy se přestaly točit. Zapnula hlavní motor a zvýšila tah. Její tíha vzrostla na šestinásobek a zatlačila ji do akcelerační pohovky. Raketoplán stál na ocasu, rychle zpomaloval, aby přizpůsobil svou oběžnou dráhu dráze Fobosu.
Za pár minut nechá Sparta prázdné plavidlo v kosmu. Stanice Mars dosud nepotvrdila její žádost o pomoc. Spartu to trochu udivilo. Vzpomněla si na Blakovu stížnost na jeho již dříve použité krytí a přemýšlela, zda to opravdu byla jenom něčí chyba. Nebyl Blake vyzrazen? Z vlastní zkušenosti už věděla, že Svobodný duch dokáže proniknout do kterékoli vládní agentury, jak si zamane. O svoje bezpečí se však Sparta příliš neznepokojovala. Její veřejné prohlášení, označující Fobos za nepřístupný prostor a oznamující přítomnost Komise kosmické kontroly na malém měsíci by mělo Doradus odradit. Musí pouze přistát na Fobosu první a začít s pátráním po plaketě.
Byla by se zmocnila Doradu a vzala jeho posádku do vazby, kdyby měla nějaký hmatatelný důkaz. Vycházela však pouze z intuice. Komise kosmické kontroly může uvalit stálý dozor na Doradus později.
Nejdůležitější bylo najít plaketu. Spartě bylo jasné, že kdyby posádka Doradu uspěla a dostala se k plaketě jako první, pak by při příletu nákladní lodi na místo určení byl drahocenný předmět ukryt tak dobře, že by ho neobjevila ani ta nejdůkladnější celní prohlídka. A ještě horší jí připadalo, že by se posádka Doradu v obavách z prozrazení mohla rozhodnout plakety se zbavit. Stačilo by při akceleraci plaketu jednoduše vypustit na náhodnou oběžnou dráhu, která by ji dříve nebo později zavedla do mezihvězdného prostoru.
Mars Cricket zaparkoval na oběžné dráze a řev jeho motorů ztichl, ale Spartě ještě zvonilo v uších. Za křemennými okny povrch Fobosu zakryl všechny hvězdy a zcela vyplnil zorné pole. Zadala do počítače instrukce k udržování polohy, rozepjala bezpečnostní pásy a sešplhala do přechodové komory posádky.
Ve stísněné komoře si utěsnila přilbu, zaklapla za sebou příklop a otočením kola jej vzduchotěsně uzavřela. Výstražná světla změnila barvu ze zelené na žlutou. Stiskla knoflíky a pumpy začaly z komory vysávat vzduch.
Sparta měla na sobě vysokotlaký skafandr s mechanickými klouby, určený pro práci v hlubokém kosmu. Nádrže se stlačeným vzduchem měla plné, měřiče ukazovaly, že může na povrchu Fobosu přežít šest hodin. Manévrovací jednotka, připevněná na zádech, byla plná paliva.
Na stěně komory visel vak z husté síťoviny s nástroji pro případ nouze, byly tam bezzákluzové montážní klíče, lepicí páska, přilnavé záplaty, těsnicí gel, dráty, konektory, laserová svářečka s nabitým zdrojem. Sparta odepjala vak a čekala, až se pumpy zastaví.
Rozsvítil se červený výstražný nápis: NEBEZPEČÍ, VAKUUM. Odsunula bezpečnostní západku z kola vnějšího uzávěru, otočila jím a otevřela tlusté kulaté dveře. Půl kilometru pod sebou viděla černé moře prachu a kráterů. Stoupla si na okraj uzávěru a mírně se odrazila. Jakmile se dostala od Mars Cricket, zapnula manévrovací trysky skafandru a pomalu klesala k Fobosu.
Zatímco klesala, poslouchala v pojítku ve skafandru jak Mars Cricket pokračuje v automatickém vysílání navigační výstrahy a výzvy o pomoc všem plavidlům a satelitům v blízkém kosmu. Raketoplán představoval její spojení se Stanicí Mars, vysílačka skafandru měla příliš malý dosah. Pokud však zůstane v dohledu raketoplánu, může předávat vysílání z pojítka ve skafandru všem satelitům, obíhajícím kolem Marsu.
Proč ale Stanice Mars neodpověděla na její vzkaz? Začala uvažovat, zda by jí spojení přes raketoplán opravdu pomohlo, kdyby to potřebovala.
Spartiny boty se zlehka dotkly prašného povrchu Fobosu. Cítila, jak jí pod nohama skřípe prach. S hlavou vzhůru překontrolovala svou polohu. Jediné světlo dával okrový třpyt Marsu, tyčícího se nad blízkým obzorem a vyplňujícího třetinu oblohy. Slunce stálo pod obzorem, světlo Marsu však jejím záměrům zcela dostačovalo, viděla v něm velmi dobře. Stála uprostřed nepravidelné pláně o průměru asi dva kilometry, obklopené skupinami pahorků tak nízkých, že by je dokázala snadno přeskočit, kdyby si zamanula. Ve skutečnosti to byly okraje kráterů. Nejvyšší z nich, jehož silueta se rýsovala proti Marsu, byl okraj kráteru Stickney, kde zůstaly zachovány struktury Základny Fobos.
Vydala se směrem k základně. Hned první krok ji vynesl nečekaně vysoko. Vzpomněla si na příběh o muži, který prý z Fobosu neúmyslně úplně odskočil. To ve skutečnosti není možné, úniková rychlost je tady větší, než jakou dokáže člověk ve skafandru vyvinout, snadno by se však mohla dostat tak vysoko, že by jí trvalo celé hodiny, než by bez pomoci spadla na povrch. Takové riziko si nemůže dovolit. Má omezené množství manévrovacího paliva a chce si je zachovat. Dokud nedorazí posily, musí počítat i s možností, že Doradus neuposlechne jejího varování. Neměla v úmyslu vystavovat se v kosmu nebezpečí.
Třemi dlouhými skoky Sparta rychle dosáhla výšin okraje kráteru Stickney. Získala na hraně hlubokého kráteru stabilitu a otočila se, aby se zorientovala. Zahlédla svůj raketoplán, visící v kosmickém prostoru vzhůru nohama, jeho zavalitá bílá křídla se leskla ve světle Marsu proti hvězdám, připomínajícím poprašek práškového cukru.
Právě když se na něj dívala, proťal černou oblohu nepravidelný pruh světla a dotkl se raketoplánu. Ten se okamžitě změnil v oslnivě jasný zářivý míč. Sparta se sotva stihla vymrštit dozadu, přes okraj kráteru. Autopolarizátory v obličejovém průzoru jí zachránily oči, ale trosky z výbuchu zasypaly krajinu.
Tam, kde po opuštění Mars Cricket přistála, by ji to rozsekalo na kusy. Tentokrát tedy měla doopravdy štěstí.

Posádka Doradu byla příliš ukázněná, než aby propukla v jásot, pokud velitel nenaznačil, že jásání je na místě. Přesto však v pilotní kabině zaznělo nadšené mumlání.
Pilot potvrdil, že Mars Cricket je zničen, ale velitel zachovával rozvážný klid. Při trošce štěstí byla všetečná příslušnice Komise kosmické kontroly v okamžiku zásahu ještě na palubě, ale stoprocentně se na to nemohl spolehnout.
Zatím nezachytili ani náznak toho, že by řízení leteckého provozu na Stanici Mars zjistilo odpálení torpéda. Satelity,

obklopující Mars, nebyly konstruovány ke zjišťování zbraní ani k elektronickému vedení války. Velitel však nemohl spoléhat ani na to.
Falešné signály elektronických protiopatření z bezpilotního letadla měly řízení leteckého provozu přesvědčit, že raketoplán stále existuje. Vějička sledovala vražedné torpédo k raketoplánu, odsouzenému k záhubě, a pokračovala dál. Jak se od Fobosu vzdalovala, začala vysílat imitaci kódu raketoplánu Mars Cricket a jeho charakteristický radarový podpis. Jak dlouho může trvat, než si někdo všimne podivné dráhy raketoplánu? A co už stačila příslušnice Komise kosmické kontroly z jeho paluby lidem na povrchu sdělit? To byly neobyčejně nepříjemné otázky.
Za chladnou maskou kapitána Doradu se skrýval vystrašený muž. Od okamžiku, kdy byl vyhlášen zákaz přistání na Fobosu, odolával kapitán mocnému nutkání, aby jej uposlechl. Varování se nezmiňovalo o Marťanské plaketě, proč by tedy měl riskovat prozrazení své lodi? Bylo by prosté přidržet se příběhu o selhání motorů, vrátit se na Stanici Mars, provést "opravy" a počkat s vyzvednutím plakety na jiný den.
Neboť Doradus nebyl tím, čím se zdál být. Měl tvar typické atomové nákladní lodi, modul posádky a nákladní prostory vpředu, oddělené od palivových nádrží a motorů vzadu dlouhým centrálním nosníkem., avšak tyto neohrabané linie jenom maskovaly jeho skutečné schopnosti. Velké palivové nádrže lodi byly přepažené a nesly palivo pro dva různé pohonné systémy: kromě atomových motorů měla loď ještě fúzní pohon, srovnatelný s pohonem štíhlých kutrů Komise kosmické kontroly. V nákladních prostorech loď nesla nejen bezpilotní letadla pro elektronická protiopatření, ale i ultrarychlostní torpéda a pomalé střely SAD (search and destroy, najdi a znič).
Neohrabaně vyhlížející Doradus byl zbraněmi a elektronikou vyzbrojen tak, že by snadno dokázal zničit kutr Komise kosmické kontroly nebo i celou vesmírnou stanici. Jeho hlavním úkolem však nebyla tato jednoduchá mise na Fobos. Kdyby teď couvl, uvažoval kapitán, dokázal by se dost přesvědčivě obhájit před těmi, kdo ho sem vyslali? Uznali by, že nechtěl ohrozit tu pozdější, větší misi, že mu riziko připadalo příliš vysoké?
Kapitán však věděl, že daleko horší než připustit odhalení tajemství Doradu, daleko horší než upadnout do rukou Komise kosmické kontroly by bylo dostat se do rukou svých společníků… kdyby nedokázal využít všechny prostředky, které má k dispozici, k záchraně Marťanské plakety. Žádný artefakt ve Sluneční soustavě nebyl pro proroky tak cenný a tak hodný jejich zbožňování.
Doradus bude nepřemožitelným ničitelem ozbrojených kutrů a kosmických stanic, až přijde jeho den, ale jak si tahle hrozná loď poradí s jedinou ženou na holé skále? Ze všech dopravních prostředků, které kdy byly vyvinuty, byla kosmická nákladní loď určitě nejhůře ovladatelná.
Doradus by mohl sestoupit až dolů k okrajům kráterů, prohledat povrch Fobosu optickými a infračervenými senzory a radarem a zničit vše, co se pohne. Ale Troyová by dokázala udělat půl tuctu okruhů kolem toho malého světa, zatímco by se posádka snažila přimět Doradus, aby udělal jeden.
Kosmická loď zrychluje ve směru svojí podélné osy a jakákoli odchylka od přímého směru vyžaduje otočit loď tryskami k řízení polohy nebo pomocnými gyroskopy, aby hlavní motory mohly táhnout v odlišném směru. Typická nákladní loď, za jakou se Doradus vydával, má hmotnost několik tisíc tun, což nenaznačuje příliš velkou obratnost. Manévrovatelnost navíc závisí spíše na momentu setrvačnosti než na hmotnosti lodi, a protože nákladní loď je dlouhý, tenký předmět, tvarovaný jako činka, její moment setrvačnosti je ohromný. A v každém případě je hlavní motor nákladní lodi příliš silný nájemné manévrování. Pro malé posuny na oběžné dráze, jako je třeba pohyb po spirále kolem asteroidu nebo malého měsíce, se používají malé rakety manévrovacího systému. Ale posunout Doradus jenom o pár stupňů samotnými manévrovacími raketami trvá několik minut.
Tyto nevýhody nejsou za normálních okolností příliš vážné, určitě ne pro nákladní loď, která očekává spolupráci od předmětu, s nímž se chce setkat, nebo pro zamaskovanou válečnou loď, která se sice chce přiblížit k nepříteli, ale když se jí to nepodaří, dovede ho zničit ze vzdálenosti tisíce kilometrů, jak Doradus právě teď zničil Mars Cricket. Bylo však jednoznačně proti pravidlům, aby se terč pohyboval v kruzích o poloměru deset kilometrů, a kapitán Doradu se cítil podveden. Troyová je tam dole, cítil to v kostech. A nehraje fér.

18

Venku na provizorní dráze tábora v čele potrubí stál Kestrel připravený k odletu. V ranním světle se na povrchu jeho pomocných nádrží svíjely chomáčky oranžové páry.
V provozní místnosti provizorního letiště si Blake potřásl rukou s Khalidem. "Jakmile se vrátíš, oslavíme naše shledání," pravil Blake a potom ztišil hlas: "Nemůžu ti teď líčit podrobnosti, ale můžu ti říct, že Ellen případ vyřešila."
"Takže se možná na Marsu dlouho nezdržíš, příteli."
"Slibuju, že jí nedovolím odletět, než se vrátíš, ať se stane cokoli."
Khalid se usmál a při vzpomínce na lepší časy zavřel své jasné oči. "Věřím tvému slovu." Pohlédl oknem na netrpělivého člena pozemní posádky, který mával rukou od otevřené přechodové komory vesmírného letadla. "Tvoji hostitelé jsou už netrpěliví, chtějí odletět do Labyrint City. Asi bys neměl riskovat, že tě tady nechají."
Blake mu naposled stiskl ruku a otočil se. Za necelou minutu už kráčel po písku k čekajícímu vesmírnému letadlu. Člen pozemní posádky mu pomohl do přechodové komory, vlezl za ním dovnitř a v malé kabině letadla mu pomohl do sedadla. Blake pohlédl dopředu k pilotní kabině, ale její dveře byly zavřené. Člen pozemní posádky se přesvědčil, že se Blake správně připoutal, pak se rychle vytratil a zavřel za sebou oba poklopy přechodové komory.
Pilot se neobtěžoval s použitím komunikačního systému. Start oznámil pouze hlas počítače: "Připravte se ke startu. Čas je T minus třicet sekund." O půl minuty později se zažehly pomocné rakety, vesmírné letadlo se rozjelo po startovací dráze a náhle vzlétlo.
Letadlo stoupalo velmi strmě, Blake zjistil, že hledí přímo vzhůru. Start mu připadal příliš strmý a zrychlení ho přímo drtilo. Pak hromový řev motorů náhle ustal, odpadly pomocné rakety a letadlo poskočilo. Blake už necítil drtivý tlak, ale

v beztíži se cítil dezorientován. Tohle přece není let v malé výšce do Labyrint City… Probudil se v něm první náznak podezření, že něco není v pořádku.
Než se stačil uvolnit z bezpečnostních pásů, otevřely se dveře pilotní kabiny. První, čeho si Blake všiml, byla hlaveň poloautomatické pistole. Na nos mu mini odlehčený kolt ráže osmatřicet.
Muže, který pistoli držel, Blake dosud nikdy neviděl. Byl to malý chlapík s kudrnatými oranžovými vlasy, oblečený do elegantního leteckého kabátu. Kabát byl ušitý z látky z velbloudí srsti a musel zřejmě stát víc, než si instalatér šesté třídy vydělá za celý rok.
"Neobtěžujte se vstáváním, pane Redfielde," řekl oranžový muž. "Opravdu nemáte kam jít." Široce se na Blaka usmál. "Aspoň ne právě teď."
Blake v duchu zuřil, ale navenek zachoval klid. "Tady byste se neodvážil stisknout…"
"Nerad vás připravuji o iluze," pravil oranžový muž, "avšak trupu tohoto plavidla nehrozí žádné nebezpečí. Ujišťuji vás, že jestli budu nucen vás zastřelit, kulka se vám zastaví v srdci."

Sparta zůstala ležet tváří k zemi a sledovala blikající údaje na displeji pod bradou své přilby. Skafandr zůstal celý, výbuchem neutrpěl žádné poškození. Na zlomek sekundy upadla do tranzu. Počítala dobu příletu Doradu do těsné blízkosti Fobosu: třináct minut.
Zvedla se z uhlově černého prachu kráteru Stickney a nahlédla přes jeho okraj. Na černé pláni se nic nehýbalo. Pojítko jejího skafandru mělo sice krátký dosah, ale bylo citlivé k neobvykle širokému pásmu rádiových vln.
Teď však v něm slyšela pouze jedinou zajímavou věc. Znělo to jako duch Mars Cricket, pomalu se vzdalující od Fobosu, jako rádiový maják v normálním provozu. Takže Doradus vyslal atrapu, volavku, aby zaujala místo raketoplánu. Sparta by teď dala hodně za citlivost vůči mikrovlnám, které byla zbavena, když v Khalidově letadle vybuchla pulzní bomba. Byla by schopná určit polohu Doradu a mohla by se i pokusit zahrát si s jeho elektronickými systémy pár zajímavých her. Svými vnitřními strukturami by možná dokonce dokázala zachytit kódované vysílání z pohřbeného penetrátoru. Tohle všechno však teď patří minulosti. Ve skafandru, izolovaná od všech ostatních senzorových prostředků, zůstala závislá pouze na svém zraku. Byl to však velice dobrý zrak.
Měla třináct minut na nalezení penetrátoru s plaketou. Potom se bude muset vypořádat s Doradem.
Během letu v Mars Cricket na oběžnou dráhu se pokoušela odhadnout pravděpodobnou letovou dráhu penetrátoru. Tah malé rakety na tuhé palivo byl více než dostatečný na dosažení oběžné rychlosti Fobosu, to jest 2,1 kilometrů za sekundu. Zloděj chtěl dostat plaketu z Marsu co nejrychleji. To znamenalo vysokoenergetickou parabolickou dráhu. Let rakety, vypálené kdesi blízko Labyrint City když Fobos stál vysoko na obloze, by vypadal téměř jako vertikální. Dalo se předpokládat, že raketa dopadla kamsi na východní polovinu měsíce.
Sparta teď byla těsně u západního okraje kráteru Stickney. Několik dlouhých opatrných skoků ji přivedlo dolů do osm kilometrů široké mísy kráteru a o pár minut později na vzdálenější straně zase nahoru. Pohybovala se k oblasti Fobosu pod Marsem, k místu, které bylo stále přivrácené k planetě. Tam někde, kdesi na ploše mnoha kilometrů čtverečných zdeformovaného hemisféroidu byl penetrátor jistě pohřben.
Sparta se zastavila na okraji kráteru Stickney vedle dlouho opuštěné anténní věže, zářivého pozůstatku prvního lidského průzkumu Marsu. Na malá boudě u základny věže byla vedle vstupního poklopu bronzová deska se slovy: Zde lidé poprvé postavili trvalou stavbu na tělese za oběžnou drahou Země.
Jak Sparta upřeně hleděla na podobanou a rýhovanou krajinu, které věž vévodila, pocítila kromě strachu o své bezpečí a zlosti na útočníky ještě něco. Zmocnila se jí rozjařenost. Doradus při prvním útoku neuspěl, iniciativa tedy přechází na ni.
Fobos se sunul k noční straně Marsu a planeta už viditelně ubývala. Daleko nad hlavou dokázala Sparta rozeznat světla izolovaných sídlišť, mdle se třpytící v šeru marťanského vnitrozemí. Všechno ostatní byly jen hvězdy a mlčení a zvlněný obzor, který jí připadal tak blízko, že by se ho mohla téměř dotknout.
Mars nad hlavou tvořil velice užitečné hodiny. Až ho bude polovina, vyjde slunce a s ním velmi pravděpodobně i Doradus, pokud už nevyšel. Loď zjistí polohu pohřbeného penetrátoru a vyšle dolů skupinu, aby ho vyzvedla. Sparta vstupovala do nebezpečné zóny, za sebou táhla vak s nástroji. Přistání pátrací skupiny jí nezpůsobí problém, naopak. Poskytne jí příležitost.

Kapitán Doradu ze svého křesla sledoval přes hlavy pilota a inženýra plochou obrazovku s vysokým rozlišením, která se táhla po celé šíři pilotní kabiny a nabízela panoramatický pohled na blížící se Fobos. Nad měsícem se vznášel pomalu se rozšiřující oblak třpytícího se prachu, pozůstatky Mars Cricket.
"Zachytili jsme signál operačního cíle?"
"Ještě ne, pane. Cíl ještě není v přímém dohledu." Kapitán si opřel hlavu do dlaní a zamyslel se. Kdesi tam dole, pravděpodobně na východní polokouli, je sada malých kýlových plošek rakety, podpírající tenkou drátovou anténu. Doradus musí terč aktivovat, aby se vysláním kódovaného signálu ohlásil, a potom musí jeho polohu přesně určit opticky. Musí na povrch vyslat skupinu, aby terč vykopala a dopravila na loď dřív, než si řízení leteckého provozu na Stanici Mars začne klást otázky, co se to tam děje.
A ještě jednu věc musí Doradus udělat, než odletí. Musí najít Troyovou a ujistit se, že neprozradí žádná tajemství. Povrchová plocha Fobosu měří přes tisíc kilometrů čtverečných. Jestliže Troyová přežila, někde tam dole čeká. Kapitán považoval za rozumné předpokládat, že je ozbrojená.
S ohledem na zbraně, které měl Doradus k dispozici, by některým jeho kolegům mohla tahle poslední okolnost připadat bezvýznamná. Kapitán doufal, že jim nikdy nebude muset vysvětlovat, proč tomu ani zdaleka tak není. Za normálních okolností jsou běžné přenosné zbraně ve vesmírném souboji užitečné asi jako šavle a kuše, snad ještě méně. Ruční

střelná zbraň na palubě kosmické lodi, vesmírné stanice nebo letadla je nebezpečná věc, protože je schopná prorazit díru v plášti, který drží uvnitř vzduch. Proto jsou funkční střelné zbraně v kosmu všeobecně zakázány.
Kapitán Doradu měl - nikoli náhodou a zcela proti předpisům - ve své kabině pistoli Luger a krabici nábojů. Zbraň byla rodinná památka, dědictví po předkovi, který sloužil pod generálem Montgomerym u Alameinu. A to střelivo… no, střelné zbraně a střelivo byly kapitánovým koníčkem. Ale prst v rukavici skafandru se do lučíku spouště Lugeru rozhodně nevejde.
Jak by asi byla Troyová vyzbrojena? Při službě mimo Zemi používali příslušníci Komise kosmické kontroly pouze tři druhy zbraní, a to pouze v případě nutné potřeby. V uměle tlakovaných prostředích používali zbraně, které střílejí gumové projektily. Ty dokázaly lidi porazit a ochromit, ale nezničily jim životně důležité orgány. Ve vakuu mohli použít laserové pušky. Lasery dokázaly udělat díru v tenké vrstvě hliníku nebo dokonce ve vrstvené látce a kovu skafandru, vyčerpaly však svůj zdroj energie v několika sekundách. Navíc byly neohrabané a masivní, celkem vzato tedy k ničemu.
Pro nejhorší práci používala Komise kosmické kontroly brokovnice. Brokovnice má jednu velkou nevýhodu, při výstřelu odhodí zpětný ráz střelce dozadu, ale dokáže zničit skafandr a při střelbě zblízka není třeba příliš přesně mířit. Doradus měl tři brokovnice, upravené pro užití v kosmu.
"Jaký je stav výsadku?"
Z paluby posádky zazněla odpověď: "Oblečeni a připraveni, pane, v hlavní přechodové komoře." Výsadek tvořili dva muži a dvě ženy, zkušení vesmírní vlci a zanícení členové Svobodného ducha.
"Vydejte jim brokovnice," nařídil kapitán. "Skupina půjde dolů ozbrojená."
"Ano, pane."
"Pane," ozval se pilot, "zachytili jsme signál z terče."
Pískot a klepání telemetrických signálů se ozval z reproduktorů dříve než očekávali.
"Na západní polokouli?"
"Blízký jihozápadní kvadrant, pane." Penetrátor zřejmě svůj cíl poněkud přestřelil.

Hranice světla a stínu na Marsu tvořila nyní nad Spartinou hlavou perfektně přímou čáru. Vyšlo slunce. Bylo to horší než blesk, bylo to jako salva atomových bomb. Slunce se tady zdálo být menší než při pohledu ze Země nebo z Port Hesperu, nebylo však filtrováno atmosférou a bylo tedy oslepivě jasné.
Filtr v průzoru Spartiny přilby se jasu okamžitě přizpůsobil. Na jasném obzoru dosud nespatřila žádnou známku Doradu. Sparta vyhledala stín blízké pukliny, jedné z podivných přímých rýh, pokrývajících Fobos jako brázdy zorané pole.
Kdysi něco narazilo do Fobosu tak silně, že to vytvořilo velký kráter Stickney; měsíc to téměř rozmáčklo, jako když se udeří dřevěnou palicí do melounu. Prachem naplněné rýhy, které zářily v kráteru, některé až dvě stě metrů široké, byly jizvy po srážce, praskliny v měsíční kůře.
Sparta byla po kolena zabořena do měkkého prachu, vyplňujícího mělký kanál. Vyhlížela přes okraj, propátrávala obzor kolem dokola i oblohu nad hlavou. Nechtěla se vydat do plného slunečního světla, neboť Doradus byl nepochybně vybaven silnými optickými přístroji.
Sparta se jim svým vlastním pravým okem mohla vyrovnat, musela by však vědět, kam se má dívat. Teď právě viděla jenom hvězdy.
Nastavila pojítko ve skafandru na maximální hlasitost, avšak na standardních kanálech dostávala pouze šum. Opět pojítko ztlumila. Pokud členové výsadku nebudou dodržovat rádiové mlčení, budou jistě komunikovat na standardních kanálech. Aby je našla, musí pouze nechat pojítko v provozu a pak se včas dostat do jejich dosahu.
Doradus se už jistě s Fobosem setkal, ale před Spartou se určitě neskrývá. Když ho Sparta z nynější polohy nemůže vidět, je s větší pravděpodobností za ní než vpředu.
Pokud by tady zůstala sedět, bylo by ji krásně vidět ve slunečním světle. Lepší bude ustupovat s hranou rozbřesku. Na planetoidu, kde se dá létat, je snadné udržovat krok se sluncem. Opatrně vystartovala po téměř horizontální dráze a obeplouvala svůj svět.
Tentokrát přeletěla Stickney k severu. Zužující se srpek Marsu stoupal, ale jak se Sparta dala do pohybu, začal opět klesat, až se proti hvězdám záhadně tyčil pouze jeden velký roh. Zlobilo ji, že nevidí Doradus. Loď byla natřená standardní bílou barvou a všude nad obzorem by tvořila jasný maják.
Zastavila se, instinktivně klesla do černého stínu blízkého pahorku. Narůstající pochyby začaly nahlodávat její sebejistotu: co když se vydala špatným směrem? Co když Doradus sleduje ji a krouží kolem měsíce za ní?
Vzhlédla nahoru a srdce se jí téměř zastavilo. Cosi velkého zastiňovalo hvězdy téměř přímo nad její hlavou, pohybovalo se to velmi rychle přes ně. Jak mohla zabloudit právě pod břicho takového monstra? Ve zlomku sekundy si však uvědomila, že černý stín klouzající po obloze není Doradus, ale něco téměř stejně smrtelně nebezpečného. Bylo to daleko menší a daleko blíž, než se zdálo na první pohled. Pokud správně identifikovala siluetu, tak ta věc vznášející se nad ní je střela SAD.
Sparta na místě ztuhla. Hlavním vypínačem skafandru okamžitě vypnula všechny systémy, zajišťující podporu životních podmínek. Tím vypnula i pojítko ve skafandru. Pokud se nepohne a pokud ji SAD mine dřív, než bude muset zalapat po dechu, může pozornosti střely uniknout.
Sparta dokázala dobře udržovat nehybnost a zadržovat dech.
Pokud Doradus používá stejné SAD jako Komise kosmické kontroly, což jsou přísně utajované zbraně, nedostupné na volném trhu, tak ty mají jistá omezení. Na rozdíl od torpéd se SAD nezaměřují na určitý cíl. Jsou navrženy tak, aby se pomalu pohybovaly, vyčkávaly, aby zjišťovaly předem naprogramované jevy: plameny raketového motoru, otáčení

antény, únik organických par, známky života v kosmu. Jejich hlavním senzorem je objektiv videokamery. Teprve když videokamera jasně identifikuje naprogramovaný cíl, když zachytí pohyb nebo když zjistí anomální kontrast v zorném poli, zaostří své další senzory. SAD není nejlepší prostředek pro hledání ženy, skrývající se v temné kamenité džungli, ženy, která ji může spatřit první.
Po krátkém zažehnutí řídicích trysek SAD pokračovala v cestě. Sparta zapnula všechny systémy skafandru a opět si dovolila dýchat. Událost jasně potvrdila, že Doradus chce víc než jenom vyzvednout plaketu. Potřebuje rovněž zlikvidovat nevhodného svědka. Na šachovnici je teď víc figurek, pomyslela si Sparta, a hra je poněkud nebezpečnější. Ale iniciativa pořád zůstává na mé straně.
SAD pokračovala v pohybu a zakrátko její silueta zmizela v noční obloze na jihovýchodě. Střela letěla ve slabém gravitačním poli v téměř přímém kurzu, opustí tedy brzy Fobos, ledaže by… Sparta čekala na to, co předem věděla, že se stane. Za chvíli spatřila krátký záblesk řídicích trysek. Střela se pomalu otáčela, vydala se na zpáteční cestu. Ve stejném okamžiku zahlédla Sparta v dálce další slabou pochodeň. Přemýšlela, kolik pekelných strojů je v akci.
Uvažovala, co všechno ví o Doradu. V kosmu nebylo zase tolik nákladních lodí, aby si inspektor Komise kosmické kontroly nedokázal o všech zapamatovat základní fakta i bez zvýrazněné paměti. Doradus postavili před deseti roky v loděnici New Clyde, v jedné z nejstarších a nejrespektovanějších soukromých loděnic, obíhajících kolem Země. Bylo to plavidlo střední velikosti, neobvyklé pouze tím, že mělo poněkud vyšší poměr hmotnosti paliva k hmotnosti nákladu, než bylo tehdy zvykem. Plný počet členů posádky byl rovněž neobvykle vysoký, tvořilo ji deset lidí, zatímco běžnou posádku tvoří tři lidé (stačili by i dva, ale tři jsou minimální předepsaný počet). Protože však Doradus měl především sloužit rozrůstajícímu se osídlení Hlavního pásu, dalo se pochopit, že chce obětovat trochu nosnosti za rychlost a že chce mít dost velkou posádku, aby si vystačil sám i tam, kde existují pouze primitivní přístavní zařízení a primitivní možnosti při nakládání a vykládání.
Lodi se od té doby nic zajímavého nepřihodilo, ale Sparta si vzpomněla, že při první cestě zůstala celé tři roky mimo Zemi. Sparta by ráda věděla, kde loď tehdy byla a co tam dělala. Neměla pochyb, že značnou část této doby zabralo její tajné přebudování na pirátskou loď.
Doradus sice měl mimořádně velkou posádku, ale Spartě se přesto zdálo nepravděpodobné, že by měl více než jednoho člověka na řízení střelby. Pokud to je pravda, pak jeho počítač bude mít potíže se současným sledováním více než půl tuctu SAD v malé oblasti. Největší problém při práci s těmito střelami totiž bylo zabránit jim, aby se zničily navzájem. Sparta sama mohla takové množství SAD sledovat, kdyby je našla. S trochou štěstí by to nebyl problém - a současně by našla Doradus. Opět zapnula širokopásmovou komunikační jednotku skafandru a začala pozorně prohledávat spektrum. Rychle našla, co hledala, chrčivé kvílení pulzního vysílače v poměrně malé vzdálenosti. Doradus se prozradil. Pokud bude loď udržovat otevřený kanál pro svoje střely, Sparta bude stále přesně vědět, kde se nachází.
Opatrně se vydala k jihu, s nadlidskou citlivostí naslouchala kvílení vysílače a rychlostí blesku analyzovala, co slyšela. S oscilacemi, které obyčejné uši nedokázaly postřehnout, signál střídavě mizel a znovu ostře sílil, pulzní signál sám se sebou interferoval, jak se Sparta pohybovala vzhledem k lodi, a šířka difrakčních zón jí udávala relativní rychlost. Z rostoucí intenzity signálu věděla, že se k Doradu přibližuje. Měla by ho spatřit… Byl tam. Doradus visel těsně nad jižním obzorem, snad pět kilometrů nad povrchem, silueta byla osvětlena svitem Marsu.
Sparta si domyslela, že Doradus navázal spojení s penetrátorem a že nad ním teď udržuje stacionární polohu. Byl přitom dostatečně vysoko, aby jeho senzory mohly přehlížet větší část jižní polokoule Fobosu. To jí dávalo výhodu. Jakýkoli výsadek bude muset urazit dlouhou vzdálenost, než se dostane na povrch.
Sparta měla ještě další výhodu, tu jí však neposkytl Doradus svojí taktikou, ale obyčejné nefalšované štěstí. Na jižní polokouli Fobosu byla "zima". Sparta si už nemusela dělat starosti s rychle obíhajícím Sluncem, které kleslo pod severní obzor. V jejím okolí bude teď dlouho tma.
Pohodlně se položila na zem, nákladní loď viděla právě nad obzorem. Až výsadek opustí loď, budou muset dezaktivovat SAD, nebo přinejmenším většinu z nich. Potom nadejde její čas.
Nemusela čekat dlouho. Zvuk vysílače, řídícího střely, náhle ustal. Okamžik poté se v okrově zastíněné kouli modulu posádky Doradu otevřel jasný kruh.
Sparta zaostřila svoje makrotransfokátorové oko na přechodovou komoru, viděla ji tak jasně, jako by se vznášela jen deset metrů daleko. Kulatý poklop se otevřel a z něj se vynořily čtyři postavy ve skafandrech, jedna za druhou. Sparta si se zájmem všimla, že mají černé skafandry - a zbraně. Tihle lidé brali své pirátství vážně. Plynové trysky zaduly a čtveřice začala klesat.
Sparta se mezi krátery a kopečky vydala vpřed, pohybovala se po Fobosu jako nízkoletící luční kobylka. Přeladila pojítko ve skafandru opět na standardní komunikační kanály a brzy se dočkala odměny ve formě břitkého zasyčení.
"Deset stupňů vpravo." Byl to ženský hlas. Postavy ve skafandrech nad ní, černé siluety proti hvězdám, klesaly po spirále jako parašutisté ve zpomaleném záběru.
Když všichni dopadli na prašný povrch, Sparta už ležela na břiše za mohutným skalnatým blokem, který se třpytil jako uhel. Ležela necelých sto metrů od místa dopadu. Pozorovala, jak se tři členové skupiny rozestoupili a zaujali pozice kolem čtvrtého, který zmizel za okrajem jedné z velkých rýh v terénu. V pojítku se ozval další hlas, tentokrát mužský.
"Našli jsme cíl."
Bez dalších sdělení prošlo téměř pět minut. Tři členové výsadku, stojící na stráži, se nervózně rozhlíželi, každým krokem se zvedali metr až dva nad černý prach. Pod okrajem rýhy, mimo dohled, čtvrtý zřejmě doloval.
Další krok byl na Spartě, ale správné načasování bylo velmi obtížné. Laserovou svářečku z vaku s nástroji už držela v rukou. Svářečka měla daleko k ideální pušce. Měla sice baterie stejně výkonné jako puška, ale chyběla jí dálková mířidla. Spartě však jako puškový dalekohled poslouží pravé oko. Zásoba energie nepostačí na propálení čtyř skafandrů, jednoho po druhém, na tuhle vzdálenost, avšak Sparta nechtěla nikoho z výsadku zabít. Potřebovala je

pouze zneškodnit.
"Cíl vyzvednut. Vracím se k lodi."
Než se stačil muž, který vykopával hlavici penetrátoru, objevit nad okrajem příkopu, Sparta vystřelila na nejbližšího hlídače. V pojítku skafandru uslyšela ženský výkřik.
Sparta osvětlila ženu jenom na zlomek sekundy, nemířila na tělo, ale na sklo průzoru. Než sklo dokázalo na světlo zareagovat, v očích nešťastnice už explodovalo světlo tisíce sluncí.
Ostatní hlídači se instinktivně pokusili otočit. Byla to chyba, za kterou oba zaplatili tím, že se nekontrolovatelně roztočili. Sparta dostala jednoho z nich, ještě než dokončil první otáčku. Zaslechla v pojítku skafandru další ženský výkřik.
Druhý hlídač znásobil svou chybu výstřelem z brokovnice. Špatně uvážený čin jej paradoxně téměř zachránil, neboť zpětný ráz zbraně ho vrhl dozadu. Sparta držela náměr dlouhé dvě sekundy, muž klopýtal dozadu, ale pak se přece jen natočil průzorem k ní. Zřejmě mu ještě nedošlo, co se vlastně děje, protože si průzor nezatemnil ručně. Rovněž zakvílel, když mu v hlavě explodovalo světlo.
"Výsadková skupino, ozvěte se…"
"Jsme napadeni. Vyšlete sem SAD!"
Sparta se ušklíbla. SAD dokáže připravit o oči stejně účinně, jak oslepila hlídače. Odhadovala, že na obvodu plochy je půl tuctu střel SAD. Překontrolovala baterie. No, pokud ani jednou nemine…
Muž, který nyní měl Marťanskou plaketu, se vyřítil z rýhy, v níž se skrýval. Byl ke Spartě otočen zády, takže ho nemohla oslepit. Přesto na něj namířila laserovou svářečku a vyslala dlouhou dávku. Uplynulo pět sekund, terč stoupal dál a dál nad povrch. Deset sekund… baterie laseru se vybila, ale v tom okamžiku se přehřál zásobník plynu v manévrovací jednotce na mužových zádech a vybuchl.
Výbuch muže srazil zpět k Fobosu, Sparta zahodila neužitečný objemný laser a vrhla se mu v ústrety. Pomalu se k sobě blížili. Muž byl naživu a zůstane naživu, jestli jej Doradus včas zachrání, ale Spartu jeho osud příliš nezajímal. Zajímal ji pouze drahocenný předmět, který muž svíral v pravé rukavici.
Spatřil ji, jak se k němu blíží, nemohl však nic dělat, pouze se bezmocně a nekontrolovatelně svíjel.
"Zaměřte na mě SAD! Nebezpečí zajetí!"
V poslední chvíli vší silou, které byl schopen, třpytivé zrcadlo odhodil. V panice je hodil téměř na ni, dolů k povrchu měsíce. Sparta skočila po plaketě a minula. Švihla nohou, kopla muže do přilby, odrazila se od něj k plaketě, hbitě se vyhnula jeho rukavicím. Pomohla si maximální silou plynových trysek.
Sekundy ubíhaly nekonečně pomalu. Sparta dohnala plaketu až když dopadla na povrch a vymrštila mrak uhlově černého prachu, který zůstal viset ve vakuu. Jednou rukou se odrazila od povrchu jako potápěč pohybující se nad mořským dnem a zachytila odrážející se zrcadlo, než odskočilo dál. S výbuchem trysek se vydala k nejbližšímu kráteru. Bezmocně se zmítající muž dopadl do prachu o chvilku později a odrazil se do kosmu.
Jestli měl Doradus vůbec zájem o záchranu výsadkové skupiny, rozhodně daleko více chtěl zničit Spartu - pokud to bude nutné, tak i s plaketou. Sparta byla od muže téměř sto metrů daleko, když dorazila první SAD. Střela našla jeho, ne ji, a zuřivě vybuchla.
V té době už Sparta ležela v kráteru velkém jako okop pro ležícího střelce. Šrapnely kropily krajinu kolem ní. V pojítku skafandru slyšela dlouhé výkřiky, když bojové hlavice zasáhly další členy výsadkové skupiny a roztrhly jim skafandry, takže jejich životy unikly do kosmu.
Sparta pocítila nával vzteku, zuřivost, kterou pociťovala vůči lidem, kteří se ji snažili zabít, vůči lidem, kteří zavraždili její rodiče. Ona nechala členy posádky žít, ani jejich slepota by nezůstala trvalá. Zmasakroval je jejich vlastní velitel.
Potlačila vzepětí adrenalinu a přepnula pojítko ve skafandru na kmitočet SAD. Unikat střelám byla dětská hra. Musela pouze zachovat mlčení a naprostý klid, když se přiblížily, a opatrně se pohybovat, když byly daleko. Jak dlouho si může Doradus dovolit působit takové pozdvižení tak blízko Marsu? Dříve nebo později přivolá pozornost Stanice Mars.
Zatím ať si velitel Doradu myslí, že ji také zabil. Ať se někdo z paluby odváží přijít, aby se o tom přesvědčil.
Než opustila scénu krveprolití, přidala k vaku s nástroji brokovnici.

19

Blake seděl pod ústím pistole už půl hodiny. Ke konci letu nastal krátký moment závratě, když se vesmírné letadlo přetočilo hlavní tryskou do směru letu, krátce nato se opět objevil pocit tíhy, když Kestrel začal zpomalovat.
Švihácký malý rusovlasý muž se ničím z toho nenechal vyrušit. Seděl pohodlně na okraji dveří pilotní kabiny, důvěřoval počítačům, že zvládnou detaily, pistole v jeho ruce ani na okamžik nezakolísala. Neodpověděl ani na jednu z Blakových otázek, neudělal ani náznak, že by snad přišel k Blakovi blíž nebo se otočil, pouze se lehce pousmál, když si Blake stěžoval, že zoufale potřebuje jít na záchod. Nedal Blakovi sebemenší příležitost uniknout mrazivému pohledu pistole. Potom v kabině malého vesmírného letadla zazněl signál.
"Je čas obléknout skafandr," zahlaholil muž bodře. "Je ve skříňce vedle přechodové komory."
"Proč bych si měl oblékat skafandr?" zeptal se ho Blake.
"Protože vás zastřelím, když to neuděláte."
Blake mu věřil, ale přesto se pokusil znovu. "Proč chcete, abych si oblékl skafandr?"
"To zjistíte dost brzy, ale jen pokud do něj vlezete sám. Budete pro mě užitečný i jako mrtvola - pokud mě donutíte, abych vás teď zabil a nacpal vás do té věci sám."
"Proč vám to mám ulehčovat, když mě nakonec stejně zabijete?"
"Můj drahý pane Redfielde! Vaše smrt není vůbec nevyhnutelná, jinak bych se neunavoval a neseděl tady celou tu dobu a nehlídal vás!" Téměř přátelsky se na Blaka usmál. "Motivoval jsem vás dostatečně?"

Blake neodpověděl a začal si opatrně uvolňovat bezpečnostní pásy. Zatímco oranžový muž hlídal, Blake slezl ke skříňce, otevřel ji a začal se soukat do skafandru z měkké látky, který tam visel.
"Mám čas na předdýchání?" zeptal se. Skafandr byl vybaven pouze na kyslík, ne na plný tlak vzduchu, což bylo na Marsu obvyklé. Pokud by si Blake nevyčistil krevní řečiště od rozpuštěného dusíku, což trvá několik hodin, plyn mu za nízkého tlaku kyslíku vybublá z krve a způsobí mu bolestivý případ kesonové nemoci.
"Zase se chováte pošetile. To přece vůbec nehraje roli," poznamenal oranžový muž. "Nebudete mít čas, abyste dostal kesonovou nemoc. Pár minut po vašem průchodu přechodovou komorou budeme oba vědět, zda budete žít nebo zda zemřete."
"To je utěšující myšlenka," zamumlal Blake. Dál už neměl co dodat, takže mlčky vlezl do skafandru. Jakmile skončil, zazněl další signál.
"Držte se," vyzval jej oranžový muž. "Opět se dostaneme do beztížného stavu."
O několik sekund později motory Kestrelu zmlkly. Blake a jeho věznitel se oba opět vznášeli. Jako předtím zbraň ani trochu nezakolísala.
"Zavřete si přilbu," nařídil oranžový muž. "A teď do přechodové komory. Okamžitě! A zavřete za sebou poklop!"
Blake poslechl. Bleskla mu hlavou myšlenka na vzpříčení poklopů, ale oranžový muž byl na něj příliš rychlý. Slétl krátkou chodbou a zabouchl za ním dveře. Než se Blake stačil chytit bezpečnostního zábradlí, vnější poklop se na povel zevnitř s prásknutím otevřel. Vzduch z komory unikl a strhl s sebou Blaka, který se v kosmu točil a lapal po dechu. Zoufale hleděl kolem sebe a snažil se zorientovat.
Viděl obrovský srpek Marsu, vyplňující většinu oblohy. Viděl velkou černou skálu, zmačkanou, pruhovanou a pokrytou krátery, věděl, že to musí být Fobos. Za sebou viděl štíhlý šíp služebního vesmírného letadla Nobleho Vodních staveb, které před chvilkou tak prudce opustil. Jeho stříbřitý povrch odrážel jasné žluté Slunce a rudou planetu Mars. A viděl dlouhou bílou loď, nákladní loď. Byla asi pět kilometrů daleko, ale pomocí manévrovacích raket se pomalu pohybovala směrem k němu.
Přál si, aby i on měl manévrovací rakety. Bez nich pravděpodobně zemře, a to už brzy - ukazatel tlaku ve skafandru už stál v červeném poli, označujícím nouzovou rezervu. Odhadoval, že mu zbývá nanejvýš pět minut života.
Vnější poklop Kestrelu se za ním pevně uzavřel.

Sparta opatrně postupovala na sever, očima sledovala oblohu a ušima kanály, které Doradus užíval ke kontrole lovících SAD. Jednou si všimla světelného záblesku na západním obzoru. Ze složení spektra usoudila, že to byl výbuch střely SAD. Zoufalý člen posádky, řídící palbu, třeba spatřil stín podobající se lidskému, nebo možná přetížený počítač dovolil dvěma střelám, aby se vzájemně navedly na své výfuky.
Pouze jednou spatřila střelu, jak jí klouže nad hlavou. Zůstala naprosto bez hnutí, s vypnutými systémy skafandru, věřila, že nemůže být odhalena. A pouze jednou se nad obzorem ukázal sám Doradus. Sparta zkameněla mezi dvěma skalisky, dokud opět neklesl pod obzor a jeho rádiové signály nezeslábly. Pomyslela si, že kapitán musí být už úplně zoufalý, když prohledává povrch temného měsíce tak náhodně. Poloha lodi jí však už nedělala největší starost, neboť dosáhla svého cíle. Na sluncem zalitém okraji Stickney stála třpytivá hliníková kopule Základny Fobos, stará půl století, ale nedotčená a nezkorodovaná.
Sparta potřebovala poslat vzkaz dál, než to dokáže komunikační jednotka v jejím skafandru, potřebovala zesilovač a velkou anténu. Na stožáru základny byl stále ještě upevněn funkční talíř, namířený do místa, kde před půl stoletím byla Země. Sparta bez námahy vyšplhala na vysoký stožár a přetočila talíř do jiné polohy. Namířila ho na nejbližší synchronní komunikační satelit, obíhající kolem Marsu. Stačilo vystihnout jenom přibližně správný směr, svazek staré antény nebyl zase až tak úzký.
Sešplhala k boudě u paty stožáru, otevřela nezajištěný poklop a vešla dovnitř. Zavřela za sebou poklop a rozsvítila lampičku v přilbě. Uvnitř to vypadalo přesně tak, jako když ruští a američtí průzkumníci stanici opustili. Odpadky byly odklizeny. Na stole stály dvě skleněné kávové konvice se zaschlými skvrnami, obezřele přivázané drátem. Poznámkové bloky držela na desce věčně účinná lepicí páska Velcro, zápisy kuličkovou tužkou byly ještě čitelné. Velká mapa Marsu, pokrytá průhlednou plastovou fólií, visela na stěně.
Sparta našla rádio, upevněné nad lavicí. Zkontrolovala baterie a zjistila, že i po půlce století se v supravodivých kondenzátorech ještě rojí hordy elektronů. Sparta byla ochotna obětovat energetický zdroj skafandru, ale zdálo se, že to nebude nutné.
Vak s nástroji z Mars Cricket obsahoval všechno, co potřebovala k připojení svého skafandru k antikvárnímu zesilovači. Chvilku ještě váhala. Jakmile začne vysílat, Doradus ji okamžitě objeví, ať bude v té chvíli kdekoli, neboť její vzkazy zachytí komunikační satelity a vyšlou je dál. Doradus ani nebude muset být na dohled, aby ji uslyšel. Neohrabané nákladní lodi však bude chvíli trvat, než se k ní kolem měsíce doplazí. A střely SAD budou také potřebovat drahocenné sekundy, než dorazí k cíli. Sparta může zavolat o pomoc a ještě stihne uniknout.
"Komisi kosmické kontroly na Stanici Mars, stav nouze, kód rudý. Příslušník na základně Fobos má potíže. Požaduje okamžitou pomoc. Opakuji, příslušník na základně Fobos má potíže. Požaduje, aby všechny dostupné jednotky přišly okamžitě na pomoc. Komisi kosmické kontroly na Stanici Mars, stav nouze, kód rudý…"
Lekla se, když jí v uších zazněl hlas. "Inspektorko Troyová, tady je poručík Fisher, Komise kosmické kontroly na Stanici Mars. Jsme tady, jdeme vám na pomoc. Udejte svou polohu, prosím."
Její dřívější vzkaz tedy přece jen zachytili. "Nejvyšší čas," řekla. "Kde jste?"
"Udržujeme stacionární polohu, přibližně v polovině spojnice středů Fobosu a Marsu."
"Vidíte Doradus?"
"Když jsme přilétali, letěl Doradus maximální rychlostí na vysokou orbitální dráhu. Na dotazy neodpovídá."

"Nařiďte, ať Doradus zadrží. Trojnásobná A priorita."
"Provedu, inspektorko."
"Setkám se s vámi na Základně Fobos. Chci, abyste přišel sám."
"Zopakujte…"
"Chci jen jednu osobu na povrchu, poručíku. Pouze jednu."
"Uděláme, co říkáte, inspektorko."
Sparta přerušila spojení, vyběhla z boudy a zavřela za sebou poklop. Jako pták v klouzavém letu slétla po hladkých černých stěnách Stickney dolů, přistála na okraji menšího kráteru hluboko uvnitř. Rukama v rukavicích se zachytila v provizorní jámě, otočila se a upřela své makrotransfokátorové oko na lesklou stavbu, kterou právě opustila. Snad Doradus opravdu prchá a udržuje komunikační mlčení. Ze svého postavení jej nemohla vidět. Snad jí Komise kosmické kontroly v osobě toho poručíka Fishera opravdu přichází na pomoc. Sparta však znala jména všech příslušníků jednotky na Stanici Mars. Ano, muž toho jména se tam vyskytoval, byl to však písař.
Čekala, aby zjistila, zda se ke schůzce na základně dostaví muž nebo střela.

Blake se bezmocně otáčel už asi čtyři minuty, když se poklop Kestrelu znovu otevřel. Vystoupila z něj postava ve skafandru. Oranžový muž měl vysokotlaký skafandr s úplnou manévrovací jednotkou. Nesl cosi, co Blake na dálku nepoznal, ale vypadalo to jako zbraň. Namířil si to k Fobosu a odfrčel. Poklop za ním automaticky zapadl.
Blakův ukazatel kyslíku se rozsvítil červeně. To znamenalo, že nádrž je prázdná.
Slunce stálo za postavou ve skafandru, když za plného výkonu manévrovacích trysek přelétla okraj Stickney a zamířila k chatě s radiostanicí na Základně Fobos. Sparta pozorovala, jak "Fisher" zkušeně přistál u chaty, otevřel poklop a zmizel uvnitř. Po chvíli se poklop opět otevřel a on se vynořil.
Byl půl kilometru daleko, ale jí se jevil jako by stál ve vzdálenosti půl metru. Jeho průzor odrážel světlo, takže mu neviděla do tváře, věděla však, že to není příslušník Komise kosmické kontroly. Držel v rukou laserovou pušku.
"Troyová, slyšíš mě? Nebo ti mám říkat Lindo? Jsem si jist, že mě vidíš. Vím také, že máš plaketu. Pokud mi ji hned teď dáš, budu ještě mít čas, abych zachránil Blakovi Redfieldovi život."
Jeho hlas způsobil, že se jí zježily vlasy, neřekla však nic. Ať k ní oranžový muž přijde.
"Jak dlouho můžeš čekat, Lindo? Moje kyslíkové nádrže jsou plné. Ty jsi tady nahoře už celé hodiny. Nakonec tě najdu, ale to už budeš mrtvá. Proč to tedy nevzdat teď a nezachránit Blaka? Ten ubožák pluje v kosmu bez manévrovací jednotky, bez přítele v dohledu, s nulovým tlakem v nádržích."
Ať k ní přijde…
"Třeba si myslíš, že je to jenom finta, ale nepamatuješ? Ty sama jsi přece požadovala, aby Nobleho Vodní stavby daly svoje služební vesmírné letadlo panu Redfieldovi k dispozici. Měla sis zjistit, kdo je pilot… ale ne, jméno by ti stejně nic neřeklo. A já jsem samozřejmě rád vyhověl. Můžeš asi právě teď Kestrel vidět, pokud jsi přibližně tam, kde bys podle mého názoru měla být. Měl by se objevit na východě."
Jasný šíp vesmírného letadla se skutečně pomalu vynořil nad východním okrajem kráteru. Když se Sparta podívala pozorněji, spatřila maličkou bílou tečku, vznášející se vedle něj, téměř ztracenou na hvězdném pozadí.
"Blake a já jsme si během našeho letu začínali docela dobře rozumět. Ujišťuji tě, že se nemůže dočkat mého návratu."
"Tady jsem," řekla Sparta. Pomalu se vzpřímila, aby udržela boty v doteku s terénem. Spodní část těla jí chránil okraj malého kráteru. Ať k ní oranžový muž přijde…
"Ach… ukaž mi plaketu, zlato."
"Jakmile ji dostanete, zabijete mě."
"Obávám se, že máš pravdu. Hluboce lituji, že jsem nedokázal provést tuto práci správně už dříve."
"Proč bych měla věřit, že zachráníte Blaka?"
"Protože nezabíjím pro zábavu, Lindo. Zachráním ho, bude-li to v mých silách. Nemohu zaručit, že už není příliš pozdě."
Velice pomalu sáhla do zadní kapsy a vytáhla plaketu. Její neposkvrněný povrch se třpytil v jasném slunci, zářící hvězda proti uhlově černým svahům Stickney.
"Děkuji ti, zlato." Rychle, plynule zvedl pušku a namířil. Prstem v rukavici stiskl spoušť, vtom jej však probodlo světelné kopí. S naprostou přesností mu Sparta plaketou nasměrovala odražené světlo přímo do očí. Viděla, jak sebou trhl a otočil se. Přestože světlo nebylo dost jasné na to, aby jej oslepilo, musí mít oči plné tančících záblesků.
Sparta nenáviděla to, co udělala poté, neboť by raději riskovala vlastní život, než by zabila jiného člověka. Neměla však právo obětovat Blaka kvůli svým ideálům. Zvedla brokovnici a s nadlidskou přesností zamířila na zmateného muže před sebou. Výstřel ji vymrštil zpět na stěnu kráteru, shluk broků se však řítil k cíli.
Avšak oranžový muž byl rychlý. Jakmile unikl z bolestivého jasu zrcadla, vrhl se k zemi. Spartin výstřel udělal roztřepenou díru v letitém hliníku rádiové chaty Základny Fobos právě za místem, kde se předtím nacházela jeho hlava. Než Sparta znovu získala rovnováhu a nabila podruhé, byl už mimo dohled.
Jeho pojítko ji ještě dosáhlo. "Skvělý pokus, Lindo. Mezi námi dvěma by mohlo dojít k zajímavému souboji. Netýká se to však pouze nás dvou."

Blakovi tančily před očima černé skvrny. Bolestivé nutkání, aby otevřel ústa a zalapal po dechu, se stávalo nesnesitelným. Věděl však, že kdyby to udělal, nenašel by žádný vzduch k nadechnutí. Věděl rovněž, přestože ho stálo nesmírné úsilí přesvědčit sama sebe o této pravdě, že kyslík rozpuštěný v krvi přetrvává mnoho minut i po okamžiku, kdy je mozek přesvědčen, že se člověk dusí. Moderní kosmický skafandr je výsledkem více než století vývoje. Jedním z nejvýznamnějších zlepšení bylo zdokonalení výměnné jednotky, podporující základní životní funkce. Na rozdíl od skafandrů z osmdesátých a devadesátých let dvacátého století lze nádrže na tlakových skafandrech a skafandrech

pro hluboký vesmír lehce vyměnit i ve vakuu.
Blake měl nádrž prázdnou a tak ji sundal.
Tajil dech a pomalu se v kosmu otáčel. Otočil se jednou, pak ještě jednou, počítal tak přesně, jak dokázal. "Jednadvacet, dvaadvacet, třiadvacet…" Zmocní-li se ho anoxie, bude počítání k ničemu, avšak v daném okamžiku ještě důvěřoval svému rozumu. Cítil všechno možné kromě euforie.
Když se ocitl zády k letadlu, odhodil od sebe nádrž tak silně, jak jen dokázal. Její hmotnost činila jen zlomek toho, kolik měl dohromady on a zbytek skafandru, odletěla tedy rychle. Pohyboval se dozadu pomalu, ale plynule. Zašklebil se. Dobrý starý Izák Newton.
Když dorazil ke Kestrelu, byl k němu obrácen bokem. Proudnicový povrch vesmírného letadla nenabízel žádné úchyty, Blake se však zachytil náběžné hrany jeho sklápěcího křídla a držel se jí jako o život. Zapuštěná klika přechodové komory ležela mimo jeho dosah, ale teď mu to začalo připadat jako legrace. Zachichotal se. Přál si, aby se necítil tak sakra dobře. Pustil se a vznášel se ke klice. Zachytil ji. A teď co?
Ach, jo. Otoč s ní, ty blázne.
Otočil s ní. Poklop se mu otevřel do tváře tak rychle, že propadl dalšímu záchvatu chichotání. Tkanice na rukávu se mu zachytila za kliku. To mu zachránilo život. Otvírající se poklop by ho byl odstrčil k Fobosu.
Vyškrábal se do přechodové komory a opile plácl po knoflících na stěně. Poklop se za ním uzavřel. Do přechodové komory se vrátil vzduch. Nic z něj se však nedostalo k Blakovi do skafandru. Svět se mu zúžil na maličký světelný bod, než si vzpomněl, že musí rozepnout přilbu.

"Volám pilota Kestrelu. Tady je Blake Redfield, volám pilota Nobleho vesmírného letadla. Tohle se vysílá na všech kanálech, Zrzku. Mluvím k tobě, ale každá loď v prostoru Marsu slyší, co ti říkám. Všichni v té nákladní lodi slyší, co ti říkám. Všichni v řízení leteckého provozu na Stanici Mars slyší, co ti říkám. Sedím v levém sedadle tvého letadla, Zrzku, a měl bys raději doufat, že tě někdo přiletí z té skály vyzvednout, protože já tě zpátky dovnitř nepustím."
Sparta poznala jeho hlas, ještě než dokončil první větu. "Blaku, poslouchej. Blaku, tady je Ellen. Poslouchej."
"Ellen!"
"Podnikni okamžitě únikovou akci, jsi terč. Podnikni okamžitě únikovou akci. Slyšíš mě? Rozumíš? Musíš.
Spatřila, jak z raket vesmírného letadla vyšlehly modré plameny. Porozuměl natolik, aby na její varování začal jednat. V agónii sledovala, jak Kestrel krouží po obloze… čeká na torpédo z Doradu… Během posledních několika sekund se Doradus objevil na východě, na dostřel od Kestrelu.
V jejím pojítku se ozval výbuch šifrovaného spojení. V tom okamžiku spatřila oranžového muže, jak vstává z úkrytu a dává se do běhu. Běžel kolem severního okraje Stickney úžasnými kroky, jeden, dva, tři - sto metrů, pak dvě stě metrů při skoku… Pak se rozpřáhl jako skokan do dálky a vznesl se z povrchu Fobosu, plynové trysky jeho manévrovací jednotky mu pomáhaly při startu. Jeho postava v bílém skafandru se zmenšovala ve směru k Doradu.
Měla ho na mušce. Výstřel z brokovnice, neovlivněný atmosférou a neodchylovaný silou gravitace, by ho zasáhl v kterémkoli bodě jeho dráhy. Kužel by se rozšiřoval a rozšiřoval… Třeba by jeho přilbu zasáhl jediný brok, ale to by stačilo.
Sklonila zbraň.
Snad ještě dřív, než se za ním zavřel příklop přechodové komory Doradu, došlo k náhlému zážehu řídicích trysek a potom hlavní motor pirátské lodi předvedl zuřivost a nádheru fúzního pohonu. Za chvíli se už Doradus ztrácel směrem ke Slunci, prchal z Fobosu. Sparta uvažovala o tom, s jakými pocity asi opouští kapitán lodi tenhle ubohý kus skály, kde musel zanechat kořist, která měla být tak snadná.
Zatím se Kestrel točil jako čamrda. "Blaku, snaž se ovládnout ten stroj… zaparkuj ho aspoň na chvíli, abych mohla vzlétnout a nastoupit."
"Snažím se, Ellen, snažím se."
V pojítku skafandru se ozval ženský hlas. "Inspektorko Troyová, inspektorko Troyová… Tady je inspektorka Šaranská, Komise kosmické kontroly. Odpovídáme na vaši žádost o pomoc. Prosím, ozvěte se. Inspektorko Troyová…"
"Tady je Troyová."
"Troyová, jste to vy?"
"Ano, jsem to já, Šaranská. Musím vám říct jednu věc."
"Prosím…"
"Perfektní načasování!"

20

Kanály v kovu byly různé, některé však měly stejnou výšku, šířku a hloubku. Všechny byly rovné. Bylo jich tři tucty různých druhů, avšak vyskytovaly se v různých kombinacích, které se opakovaly a střídaly, až jich, vyrytých v kovu, bylo tisíc a více…
Sparta si uvědomila, jak se jí mysl toulá, chtěla se soustředit. Necelý metr před ní se paprsky bodových reflektorů sbíhaly na lesklé Mariánské plaketě, spočívající na sametové podušce pod kopulí, vyřezanou laserem z xanthoského křišťálu. Třpytila se jako kdyby se s ní nikdy nic nestalo, jako by se jí ani nikdo nebyl dotkl.
Sparta a poručík Polanyj byli v prázdné místnosti sami. Členové oficiální delegace vrátili relikvii do její svatyně, starosta dokonce přiletěl rychlou dopravní lodí z konference vedení, aby mohl předsedat. Před chvílí konečně dopili poslední láhev šampaňského a odešli domů.
"Jakmile odsud odejdeme, můžeme zapnout poplašné zařízení."
Přikývla. "Omlouvám se za to zdržení, poručíku. Při všech těch zmatcích jsem se nikdy ani nezastavila, abych si ji

prohlédla. Je to podivná relikvie."
"To je pravda. Nedá se sice ani poškrábat, ale něco ji kdysi rozbilo. Muselo to být pořádné chrupnutí."
Sparta pohlédla na mladého příslušníka Komise kosmické kontroly. "Co víte o její historii?"
"Myslím, že historii si vymysleli hlavně majitelé turistických agentur." Nudilo ho to, dával to najevo tím, jak mluvil. Recitoval fakta, jako by je předčítal z uloženého záznamu. "Nikdo nikdy nezjistil, odkud pochází. Odněkud od severního pólu, víc se neví. Muž, který ji našel, ji schoval a o okolnostech objevu nikomu nic neřekl. Našli ji v jeho věcech, když zemřel. Kolovaly zvěsti o spoustě neobvyklých předmětů, ale za deset let se nic neobjevilo. V brožurách se pro ni užívá název Duše Marsu. Velmi poetické jméno pro úlomek nějaké desky."
Pozorovala vyleptaný povrch plakety. "Opravdu si myslíte, že pochází z Marsu?" zeptala se. "Myslíte, že byla zhotovena na Marsu?"
"Nejsem na tyhle věci expert, inspektorko." Polanyj se neobtěžoval skrývat svou netrpělivost.
"Já myslím, že nepochází odsud," prohlásila Sparta.
"Ano? A proč si to myslíte?"
"Mám prostě takový pocit," odvětila. "No, díky za trpělivost. Pojďme zapnout poplašné zařízení, ať můžete jít domů."

Jekot syntetizátoru v nesčetných reproduktorech udržoval v baru Odlož své trápení nezbytnou hladinu hluku i tehdy, když utichly chraptivé výkřiky kolem čtyř nových návštěvníků. Ti otevřeli přilby svých skafandrů a razili si cestu davem.
"Nedělejte si starosti, se mnou jste tady v bezpečí." Jevgenij Rostov objal svou masivní tlapou Spartu kolem ramenou a drtivě si ji přitiskl k boku. Za nimi se k sobě tiskli Blake a Lydia Zeromská. Jevgenij se mračil na ostatní návštěvníky a propracovával se k baru. "Všichni policajti neslouží jako nástroj kapitalistů - imperialistů," vykřikoval. "Tohle je skvělá žena. Přinesla zpátky Marťanskou plaketu. Tady jsou si všichni soudruzi."
Lidé v baru po Spartě zvědavě pokukovali. Blake také dostal svůj díl podivných pohledů, už si však na tenhle podnik zvykl. Zájem však postupně opadl a všichni opět začali překřikovat hudbu.
"Takže, Miku, ty jsi nakonec fízl? Další policajt!" Čtyři noví přátelé se konečně probojovali k baru. "Stejně ti koupím pivo." Jevgenij uvolnil ze svého sevření Spartu a plácl Blaka do ramena, dost silně, aby Blake klopýtl.
Barman se ani neptal, co kdo chce, a načepoval pro všechny Jevgenijovo oblíbené. Na barové desce se objevily čtyři napěněné korbele černého, hořkého piva.
"Lydie, připijeme si! Na to, ať co nejdřív dostaneme tyhle lidi z planety."
Sparta zvedla svůj korbel opatrně, ale Blake projevil větší nadšení. "Díky, soudruhu," vykřikl. "Na příští raketoplán odlétající odtud pryč." Čtyři korbele se srazily tak silně, až vyšplíchla pěna.
"Ale udělej mi laskavost, Jevgeniji," křikl Blake. "Nemysli na mě jako na policajta. Je to jenom můj koníček."
Sparta se zasmála. "Sám jsi to řekl. Noc amatéra na Marsu."
"Ty jako koníček vyhazuješ do povětří autoparky kamionů?" vykřikla Lydia, dost hlasitě, aby ji bylo slyšet nad řevem syntetizátoru.
Blake se na ni jenom nevinně podíval. "Zapomněla jsem," vykřikla na něj Lydia. "Neměli bychom o tom mluvit tam, kde někdo může poslouchat."
"K tomu se připojím!" křikl Blake v odpověď. Zvedl korbel. "Na místní buňku Spolku pracujících na potrubí! Ať dlouho žijí a prospívají!"
Odpověděly mu ovace všech, kdo stáli v okruhu tak asi jednoho metru a mohli ho tedy zaslechnout. Jeho společníci se zazubili a přikývli. Sparta pozvedla korbel, ale nenapila se. Blake strčil tvář do pěny tak, že mu udělala knír, ale pití jenom předstíral. Jevgenij zatím lil obsah svého korbele přímo do hrdla. Práskl prázdným korbelem na ocelovou barovou desku a pánovitě zvedl čtyři prsty.
"Ne, už neobjednávej," křikl Blake. "Ne pro mě."
"To přece není pro tebe! Až bude pro tebe, řeknu ti."

Sparta a Blake se skláněli proti větru, razili si cestu po písečných ulicích k přístavu raketoplánů.
"K tobě, nebo ke mně?" zeptal se. "Anebo si příliš dovoluji?"
"Co třeba tvůj kumbál v úlu? Luxusní hotel je tak nudný."
"Jak tě znám, mohla bys to mínit vážně."
"Nedělej si starosti," řekla. "Nebudu…" V tom okamžiku zalapala po dechu a klopýtla k němu, držela se oběma pažemi okolo hrudníku, jako by ji něco udeřilo pod srdce.
Blake ji zachytil. "Ellen! Co se stalo? Ellen!" Podlomila se jí kolena a zhroutila se. Pomalu ji položil do písku. Hleděla na něj průzorem skafandru, avšak z otevřených úst jí nevyšel ani hlásek.

Mohla být největší z nás…
Vzpírá se naší autoritě…
Světla nad operačním stolem byla uspořádána do kruhu jako videopanely v Odlož své trápení, jako reflektory, které v kruhu obklopovaly Marťanskou plaketu.
Odporný pach cibule hrozil, že ji zadusí. Jak se kruh světel nad ní roztočil do zlaté spirály, její mysl nechtěně zobrazila složité sloučeniny síry.
Blake byl s ní. Byla natolik při vědomí, že na tom trvala, než svolila k operaci. Postavili ho k jejímu levému rameni, kde mohl držet její ruku v obou svých.
Williame, ona je dítě…

Jak se k ní blížila temnota, držela se Blakovy ruky silněji, visela na ní, aby se uchránila před pádem.
Vzpírat se nám znamená vzpírat se Znalosti…
Klouzala dolů. Padala po spirále. Přestala se držet Blakovy ruky. Kolem Sparty se v malströmu rojily tvary. Tvary představovaly znaky. Byly to znaky z plakety. Znaky nesly význam.
Význam se jí náhle vynořil. Snažila se zvolat, vykřiknout varování. Když se však temnota nad ní uzavřela, zůstal pouze jediný obraz, obraz převalujících se znaků, rudých a žlutých a bílých, kypících v nesmírně velkém víru, dost velkém, aby spolkl planetu. Pak se přestala vzpírat a nekonečně do nich padala…
Lékaři nedovolili Blakovi sledovat, co se děje. Mezi něj a operační stůl postavili látkovou zástěnu.
"Co to ksakru je, tenhle materiál?" mumlal zlostně mladý chirurg, jehož hlas tlumil sterilní oblek z průhledné fólie.
Zachytil nervózní pohled svého asistenta směrem k Blakovi. Zabručel a pravil: "Biopsii. Než ji zavřeme, chci vědět, co to je." Rychle a přesně pracoval skalpelem, nůžkami a pinzetou, odstranil tolik kluzké, stříbřité tkáně, kolik jen dokázal. Vrstvy materiálu ležely na podnosu jako medúza na písku, třesoucí se a světélkující.
Než chirurg odstranil poslední dosažitelnou špetku materiálu zpod svalovitého příkrovu Spartiny bránice, vrátil se technik s výsledky analýzy na laserovém spektrometru a s grafem, který vygeneroval počítač. Záhadný materiál byl vodivý polymer s dlouhým řetězcem, s nímž se ani technik, ani chirurg ještě nikdy nesetkali.
"Dobrá, raději ji zavřeme. Chci mít tuhle ženu pod neustálým dohledem, dokud neuslyšíme, co na to řekne výzkumná rada."
Hojicí přístroje prošly nad poraněním, opětně spojily přerušené krevní toky a nervy, uzavřely kůži a namazaly svalstvo látkou obsahující růstové faktory, které za pár týdnů vymažou veškeré známky jizvy.
Blakem kráčel vedle pojízdného lůžka a stále držel Spartu za ruku, když ji vezli z operačního sálu. Chirurg a jeho asistenti po sobě uklidili a brzy poté odešli.

V temnotě balkonu nad operačním sálem stál muž, skleněnou střechou se díval dolů. Modré oči v opáleném obličeji se mu třpytily, ocelově šedé vlasy měl zastřižené jen pár milimetrů od lebky. Na sobě měl modrou uniformu podplukovníka Komise kosmické kontroly. Na prsou neměl příliš mnoho stužek, ale ty, které nosil, svědčily o nejvyšší odvaze a o špičkové dovednosti.
Podplukovník se obrátil k důstojníkovi, který stál v hlubším stínu. "Zmocníte se toho výpisu a potom vymažete paměť počítače. Tahle informace nepůjde před žádný nemocniční výbor." Jeho drsný hlas připomínal vlny narážející na kamenitou pláž.
"Co s těmi, kdo ji operovali, pane?"
"Vysvětlete jim to, Šaranská."
"Víte, jací jsou chirurgové, pane. Zejména ti mladší."
Ano, to věděl. Chirurgové, podobní tomu bystrému mladému chlapíkovi, mu už více než jednou zachránili život. Na oplátku chtěli pouze obdiv. "Nejdřív se jim to snažte vysvětlit. Pokud to nepochopí…" Odmlčel se.
Šaranská odpověděla až po několika vteřinách. "Rozumím, pane."
"To je vám ke cti. Budete-li muset zajít tak daleko, dejte si pozor na dávku," zabručel. "Nechceme, aby zapomněli i to, v čem jsou dobří."
"Ano, pane. A inspektorka Troyová, pane?"
"Dostaneme ji odsud dnes v noci."
"Pan Redfield, pane?"
Podplukovník si povzdechl. "Šaranská, kdybych neměl tak rád vašeho bratrance Probodu, tak bych vám za ten stupidní trik dal pěkně do těla. Netušil jsem, že dovedete být takhle pitomá."
"Pane? Je to správné slovo? Možná nedopatření…"
"Blbost! Nelíbil se vám Blake a nemáte ráda odbory. Měla jste v kapse tři průkazy totožnosti, ale dala jste mu ten, o němž jste věděla, že ho přivede do potíží."
Prkenně se napřímila. "Myslela jsem, že vytvořím kouřovou clonu, pane, a že odvedu pozornost od inspektorky Troyové."
"Příští lež bude vaše poslední v této službě, Šaranská."
Dlouho neodpovídala, pak řekla jenom: "Rozumím, pane."
"Dobrá." Na okamžik ji obdařil mrazivým pohledem. "Lidé jsou legrační, Šaranská, potřebují legrační věci," pravil a náhle se odvrátil. "Ona je určitě lidská bytost, navzdory tomu, co se jí snažili udělat. A ať si vy nebo já myslíme o tom chlapíkovi Redfieldovi cokoli, ona ho právě teď potřebuje."

EPILOG
Tak se Marťanská plaketa vrátila na Mars. A o dva roky později…
Na venkovském panství jihovýchodně od Londýna elegantní muž středního věku v loveckém obleku šoulá v podzimním lese. Vedle něj, nepříliš daleko, jde jeho hostitel, starší urozený pán, lord Kingman. V rukou obou mužů nenuceně spočívají štíhlé brokovnice. Jejich úlovek je malý, ale různorodý - tři tetřívci, čtyři králíci a pár holubů - a vzdor chmurným předpovědím kolegů jsou jejich psi ještě naživu, dychtivě slídí vpředu ve voňavém křovinatém podrostu.
Nic na mladém muži, jemuž nejbližší společníci říkají Bill, neprozrazuje složitost jeho myšlenek ani dvojsmyslnost jeho pocitů při této příležitosti. Pro celý svět by mohl být pouze dalším aristokratickým anglickým lovcem při vznešeném vraždění drobné zvěře. A co se týká lorda Kingmana, ten je se svou lví hřívou šedých vlasů ještě působivější postavou. Až do okamžiku, kdy spatří šedou veverku.

Veverka zahlédne muže ve stejném okamžiku. Možná ví, že je odsouzena k okamžité popravě za škodu, kterou napáchala na stromech v panství. Možná už prostřednictvím Kingmanovy brokovnice ztratila blízké příbuzné. Neztrácí čas pozorováním, ale třemi skoky dosáhne nejbližšího stromu a v záblesku šedi za ním zmizí.
Na Kingmana to zapůsobí, jako by jím projel elektrický výboj. Zvedne zbraň tak rychle, jako kdyby psi vyplašili bažanta. Drží zbraň namířenou tam, kde očekává, že se veverka opět objeví, a velice pomalu, opatrně, krok za krokem začíná strom obcházet.
Psi jsou zřejmě na tento postup zvyklí. Okamžitě odběhnou a zalehnou do kapradí, hlavy složené na tlapách, vzhlížejí ke Kingmanovi a čekají, až drama skončí. Billova účast se omezuje na to, aby se držel mimo Kingmanův směr střelby. Chová se co nejtišeji a obchází s ním strom.
Veverčina hlava se na okamžik objeví za kmenem stromu asi tři a půl metru nad zemí a Kingman okamžitě vystřelí, vyhodí nábojnici, zasune novou a opět v rychlém a nacvičeném sledu pohybů zamíří… Je to výborný střelec. Teď čeká, neboť terč zmizel. Opět vystřelí, piliny vyletí ze šrámu v kůře, kde se ukázala veverčina hlava (větší poškození stromu, než by mohla způsobit veverka, pomyslí si Bill), ale tělíčko na zem nespadne.
Pokračují v obchůzce stromu, Kingman se zbraní stále namířenou, ale veverku už vůbec nespatří.
Když se přes trávník vracejí ke starému domu, Kingman je velice zamyšlen. "Ta stromová krysa!" zvolá s nenadálou prudkostí (vždy jim říká stromové krysy, jak už se dříve svěřil Billovi, protože lidé jsou příliš sentimentální, než aby mu odpustili střílení milých malých veverek). "Připomnělo mi to velice podivný zážitek, který jsem měl předloni."
Bili ví, co bude následovat, a nechce to slyšet. Kingmanova situace je trapná, ale Bill pro něj nemůže nic udělat (nebo by to aspoň tvrdil, kdyby se ho někdo zeptal) a doufá, že ho Kingman neuvede do rozpaků, když by musel odmítnout hostitelovu žádost.
Je zachráněn, alespoň dočasně, příchodem dvou dalších lovců. Jurgen a Holly právě přicházejí kolem vzdálené strany domu. Lovili v západní polovině panství, zatímco Bill a Kingman si vybrali východní. Vypadá to, že západ bude v příštích letech zbaven ptačího života. Jurgen, pokřikující srdečné "Holá", mává něčím, co vypadá jako několik generací kdysi početné rodiny tetřívků. Ptáci jsou svázáni za nohy do svazků.
Holly je bezvadně upravená, má neposkvrněné jelenicové jezdecké kalhoty a bílou hedvábnou blůzu. Stříbrnými rytinami vykládanou kozlici nese přes rameno a dva z Kingmanových loveckých psů jsou jí v patách.
Možná dala svůj úlovek Jurgenovi, aby ho nesl, nebo ho snad prostě nechala ležet, kde padl, aby si neposkvrnila lovecký úbor. Neboť Jurgenův lovecký kabát je pokryt krví a peřím. S divokým úšklebkem, jenž se mu rozhostil na růžových lících, vypadá jako sveřepý lovec - jímž skutečně je, přestože obvykle neloví v lese. Křičí na Kingmana ve svém příliš bodrém pojetí mluvy britských vyšších kruhů (s německým přízvukem): "Máte tady nádherné místo, lorde Kingmane. Je od vás velice milé, že jste nás pozval."
Kingman pohlédne s bolestným výrazem ve tváři na svého společníka. "Nic zvláštního," zamumlá. Čímž míní, domnívá se Bill, že kdyby to záleželo na něm, neměl by nic společného s krvavým Jurgenem a jemu podobnými. Avšak Kingman už není pánem svého osudu. "Dáme je kuchaři, co říkáte?"
"Půjdu tedy nahoru," říká Holly. "Sejdeme se večer." Zamává dvěma prsty a vystupuje po točitém kamenném schodišti k širokému krytému vchodu. Jurgen ji sleduje, jeho upřený pohled spočívá na jejích vlnících se bocích.
Kingman předává psy opatrovníkovi z psince a vchází dovnitř kuchyňským vchodem. On a Bill dají své oběti paní McGrathové, která je přijímá bez velkého nadšení (všichni ti zastřelení ptáci se musí oškubat a vyvrhnout), a potom se rozejdou.
Bill pomalu kráčí po širokém schodišti ke svým pokojům. Zkontroluje si hodinky. Obchodní schůzka bude v šest hodin, první večer jsou na programu běžné záležitosti, obtížná rozhodnutí se odkládají na zítřek. Večeře má být přesně v osm.
Ať má Kingman jakékoli chyby jako stratég, uvažuje Bill, umí zařizovat věci civilizovaným způsobem.

Napřed samozřejmě proběhne ceremoniál. Existuje pro něj jen málo lepších míst. Svatostánek v Kingmanově sídle je sice malý, ale je jedním z nejstarších v Athanasijské společnosti, všechny starší byly zničeny v období Teroru. Klenutý strop je vyzdoben hvězdným křížem ve zlatém listu na modrém podkladu - je to pozoruhodně přesná reprodukce, uváží-li se, že když Evropané tuto kryptu budovali, neznali jižní oblohu.
Jurgen přednáší slavnostní zasvěcení. Konečně všichni pronesou slova Stvrzení, "Vše bude dobré", a pijí z mešního kalichu, v tomto případě z železné nádoby, chetejské památky, která je ozdobou Kingmanovy sbírky. Pak všichni vymění svoje róby za normální oblečení a shromáždí se v knihovně, pod dubovými policemi, zaplněnými množstvím opravdových tištěných knih, vázaných v ražené kůži. Kromě čtyř lovců (Kingman a Bill jsou oblečeni do tvídu, Jurgen do něčeho, co vypadá jako oblek amerického kovboje, a Holly je opět v bílém, tentokrát v bavlněném sárí hodícím se pro maharání), jsou přítomni další dva členové výkonného výboru, Jack a Martita.
Jack, který vypadá jako stárnoucí zápasník, je jako obvykle oblečen jako bankéř z Manhattanu. Martita je tak přirozeně bledá, jako je Holly tmavá, a stejně jako ona hledá maximální efekt v kontrastu. Při této příležitosti má na sobě hrubě pletené vlněné šaty, které dávají vyniknout jejím jemným zlatým vlasům.
Martitino oblečení je velmi jemné, její bojovnost je však nefalšovaná. "Urazili jsme kus cesty od debaklů posledních dvou let, ale nedošli jsme dost daleko," prohlásí, zatímco majordomus ještě roznáší drinky. "Náš program… z větší části tvůj program, Bille, ale oprav mě, pokud se mýlím," obdaří jej šelmovským pohledem, "žalostně neuspěl, jakkoli se tehdy mohl jevit jako smysluplný."
"Považuji za zbytečné znovu vypočítávat staré neúspěchy. Jsme důkladně obeznámeni s podstatnými body," odvětí Bill, příliš škrobeně. Existuje něco méně důstojného než zraněná důstojnost?
Martita se nenechá odradit. "Myslím, že přehled nepříjemných situací by nám všem mohl pomoci…"
"Proboha, proč si myslíš, že tady všichni jsme?" zabručí Bill.

"…abychom ocenili všechny nové plány s podstatně větší objektivností," dokončí Martita.
"Řekni to, ať tě to netíží na srdci," praví Jurgen a nepokrytě zírá na její nádherná prsa.
Martita ho ignoruje. "Neuspěli jsme při prvním pokusu vytvořit zprostředkovatele…"
"To je velmi stará záležitost," zabručí Bili.
"…a nejnovější snahy nejsou odzkoušeny."
"Budou odzkoušeny brzy," odpoví Bill. "Času dost."
"Neuspěli jsme s utajením totožnosti domovské hvězdy," pokračuje Martita, "a selhali jsme při snaze udržet v tajnosti svaté texty."
"Co se týká totožnosti domovské hvězdy, obávali jsme se bezdůvodně, ale nikomu nelze dávat vinu," říká s obvyklou přímostí Jack. "Nikdo přesně neví, kde je, a nikdo to nebude vědět, dokud se neozve signál."
"Chtěla tím říct něco jiného," zapojí se Holly. Její sebevědomá vyrovnanost dokáže jít člověku na nervy, uvažuje Bill; při několika příležitostech už ho téměř dohnala k násilí. Přesto ale uvažuje logicky. "Jde o naše selhání, drahé selhání, které přilákalo pozornost k tomu, co jsme se snažili ukrýt."
"Souhlasím s Jackem," říká Jurgen. "Domovská hvězda se ukrývá sama docela dobře."
"A bezprostředně potom ten debakl s texty…" Martita pokračuje, ale větu nedokončí. Nikdo mlčení nenaruší…
Někdo jim říká Svobodný duch. Jiní je nazývají Athanasijci. Pokusili se zničit všechny existující kopie toho, co veřejnost zná jako texty Kultury X, a vyhladit všechny, kteří by je mohli zpaměti rekonstruovat. Byl to odvážný pokus, ale byl nutný a neskončil naprostým selháním. Bill a jeho společníci přitom zjistili hodně věcí, které bylo třeba znát a které by jinak třeba nevyšly najevo.
Zjistili to ze samotných textů. Něco z toho, co našli, bylo ve Znalosti, něco však nikoli. Něco, co obsahovalo Znalost, si špatně vykládali. Přesto však, uvažuje Bill, přes všechny tyto zisky, svým špatně vymyšleným dobrodružstvím nepochybně ztratili více.
Kingman zatím nepřispěl k hovoru ničím, pouze řídil majordoma malými pokývnutími a nachýleními své lví hlavy. Teď znenadání promluví: "Byl to zvláštní zážitek, opravdu velmi zvláštní. Ta proklatá stromová krysa dnes odpoledne… pamatuješ si, Bille… mi to živě připomněla."
Jurgen vidí, k čemu se schyluje, stejně jako to předtím viděl Bill, a snaží se Kingmana zarazit. "Lorde Kingmane, podrobnosti vašeho zážitku jsou velice instruktivní, ja, ale náš program neumožňuje…"
"Samozřejmě, pokud myslíte, že by bylo lepší, abych…" Kingman je zjevně podrážděn.
"Ne, prosím," spěšně zasáhne Bill, který vidí příležitost tam, kde předtím viděl pouze trapnost. Ať Kingman ještě jednou vypoví svůj příběh, ať se všichni opět zamyslí nad jeho debaklem. "Martita už program přepsala, řekl bych. Takže na tvůj návrh, má drahá," obdaří ji úsměvem tak jedovatým, jaký svede, "namáhejme se všichni, abychom se poučili z minulosti." Obrátí se ke Kingmanovi. "Takže, prosím, pokračujte. Řeknete nám, jaké spojení existuje mezi šedou veverkou a osudem nejsvatějších textů?"
Kingman se značně uklidnil. Usadí se pohodlně do koženého křesla, usrkne ze sklenice skotské a začne zamyšleně hovořit: "Nejsem si jist, zda si pamatuji všechna jména, avšak časy a místa mám v paměti dostatečně živě. Příběh začíná na Stanici Mars…"

Minuty rychle ubíhají a nyní je už téměř osm hodin. V zastíněných dveřích se objevil majordomus, tiše, ale naléhavě se snaží připomenout shromážděné skupině, že se bude podávat večeře. Kingman však zvolil tempo dobře a právě teď končí své vyprávění: "…a tak jsme byli přinuceni k ústupu. Neměli jsme na vybranou. Byl to nejlepší a jediný postup, který nám zůstal."
Nastane delší odmlka, než mlčení prolomí Bill: "Velice zajímavý příběh, Ruperte, a teď chápu, jakou má souvislost s tou veverkou. Byl jsi tam, se vší tou palebnou silou, s jednou z nejsilnějších lodí ve Sluneční soustavě pod svým velením, a jedna neozbrojená žena na povrchu nedomrlého maličkého šutru…"
"Bille, opravdu…"
Někdy, když se Billa zmocní hrozný vztek, nedokáže přestat a já… on, chci říct… přidává k zaslouženému poranění nepotřebnou urážku. "Vedl byste si na jejím místě stejně dobře? Myslíte, že byste byl schopen obratně se vyhnout… nejen vyhnout, ale odehnat… nejlepší zbraň, jakou lidé Svobodného ducha dokáží sehnat? Jak byste si vedl, kdybyste byl veverkou a ona lovcem?"
Kingmanovy aristokratické rysy se bortí. Začíná blednout. "Ona není člověk, Bille." Toporně se postaví. "A za to můžeme poděkovat tobě, Bille."
Což mě usadí. Nezbývá mi… tedy vlastně Billovi… než to připustit. Náš hostitel - chci říct, Billův hostitel, hostitel Billa a těch ostatních - odkráčí z místnosti, snaží se udržet ramena vzpřímená ve správném vojenském stylu. Ostatní v knihovně na mě hledí s různými stupni nesouhlasu. Pouze Jurgen je natolik vulgární, že se dá do smíchu.

Příští ráno přinese jeden z těch jasných říjnových dnů, kdy navzdory línému slunci mlžný opar ve vzduchu propůjčuje krajině plochou perspektivu orientální inkoustové malby. Vychutnávám si pohled z terasy, když Kingman vyjde z domu. Jde ke mně, zdá se, že je nešťastný.
"Ruperte," říkám, "opravdu jsem nezamýšlel…"
"Pokud mě omluvíš," utne moji omluvu, "pokusím se ještě jednou o tu stromovou krysu. Třeba ji tentokrát dostanu."
Pozoruji ho, jak kráčí přes zarosený trávník a do načervenalého vysokého kapradí. Konečně mizí v podzimním lese na vzdálené straně mělkého údolí. O několik minut později zaslechnu výstřel. Ne však zvuk Kingmanovy brokovnice, ale ostré prásknutí pistole.
Stojím u kamenného zábradlí a pozoruji jasnou skvrnu žlutého listu, třepotavě se snášejícího na okraji vzdáleného lesa

k zemi. Ostatní vyjdou jeden po druhém z domu.
"Chudák Kingman," praví Jurgen a potlačuje zachichtnutí.
"Byl by udělal líp, kdyby utekl. Když věděl, že to byla… ona," prohlásí Martita.
"Záznam, který o ní měl, nebyl úplný," říkám. "To však není omluva. Kdyby jednal rychleji, mohl ji porazit."
"Což znamená, předpokládám, že bychom neztratili Doradus? Polovina posádky by teď nebyla mrtvá a z další poloviny psanci?"
Zatracená Martita. Nechávám to bez odpovědi.
"Je naprosto jasné, že si zapamatovala, co se naučila," poznamenává Jack. "Znalost se v ní nezdařilo vymazat."
"Na tom nesejde. Teď jsme nedotknutelní," prohlašuji tak rázně, jak svedu. "Nový Muž je nezničitelný."
Jurgen na mě zafrká nějaký velký kopytník. "Tohle jsi říkal už dřív. A mýlil ses. Jako Kingman." Když má velmi dobrou náladu, jeho smích neskutečně připomíná oslí hýkání. "Doopravdy, Bille, když musel Kingman zemřít za takovou triviální chybu, proč bychom měli nechat naživu tebe!"
"Nechat mě naživu?" Odvrátím se od polí a lesa, abych jim viděl do tváří. "Na to si jistě dovedete odpovědět sami."
Až do teď nevěděli, jak jsem se chtěl vypořádat s Kingmanem, ani koho jsem vybral, aby to provedl. Já jsem však právě spatřil toho muže vycházet z lesa, tohle byl správný okamžik, abych se k nim obrátil. Na pozadí podzimního listí, hrajícího všemi barvami, tvoří mužovy kudrnaté rudé vlasy, kabát z velbloudí srsti a rukavice z vepřovice v krajině nezaměnitelnou oranžovou skvrnu.
Obrátil jsem se, protože chci vidět, jak se tváří. Třesou se strachem docela uspokojivě - všichni kromě Jacka Nobleho, který je teď můj, teď, když byl nucen přejít do ilegality jako já. Oranžový muž je také můj a oni všichni to vědí.
Holly je první, kdo se úplně vzpamatuje. "Takže, Bille, vzhůru na Jupiter." Má odvahu se na mě ušklíbnout. "Ale jak víme, že tam Linda nebude před námi, jako se to stalo na Fobosu?"
Na to je hned několik odpovědí. Té nejméně vulgární se dostane hlasu před ostatními.
"Ve skutečnosti, drahoušku, právě na to spoléhám."

DOSLOV ARTHURA C. CLARKA
Moudrý autor science fiction dává přednost velice, velice vzdáleným galaxiím i dobám, aby byl v bezpečí před kousavými kritiky - jakým byl třeba malý chlapec, který jednou řekl Rayi Bradburymu, že popsal satelit pohybující se v nesprávném směru. Avšak výjimečně špatným načasováním je tenhle román zasazen prakticky do sousedství a do zítřejšího odpoledne. Zoufalé pokusy přesvědčit vydavatele, aby zastavili odpočítávání alespoň o rok, byly zcela marné. V době, kdy se tato slova objeví v tisku, Paul a já budeme možná muset některá z nich vzít zpět.
Jak jsem mohl snít, když jsem v roce 1948 psal povídku Střílejte veverky, že o jednačtyřicet let později bude ruský robot poskakovat po tváři Fobosu právě tak jako postava v mém příběhu? (Jako při plánování všech vesmírných misí se ovšem musí k této větě připojit zvolání: "Jestliže všechno půjde dobře!") Neboť začátkem roku 1989 - pravděpodobně v době, kdy budu dělat korekturu téhle knihy - už bude minulostí schůzka dvou kosmických sond s Fobosem a to, že jedna z nich při tom spustí malého "tuláka", který propátrá malý svět tak, že přes něj přeskáče dvacetimetrovými skoky a při každém dopadu provede celou řadu vědeckých měření. (Přivede mě do velkých rozpaků, jestli během svého toulání narazí na velký černý monolit.)
Když byl v roce 1877 Fobos objeven, nejenže poslal do starého železa Tennysonovy "Zasněžené póly bezměsíčného Marsu", nýbrž i postavil astronomy před jev, s jakým se ještě nikdy nesetkali. Většina satelitů obíhá kolem svých mateřských planet ve značné vzdálenosti a dosti volným tempem. Našemu Měsíci trvá oběh Země téměř třicetkrát déle, než se Země otočí kolem vlastní osy. Ale zde se objevil svět, kde "oběh měsíce" je kratší než "den"! Mars se otočí za čtyřiadvacet a půl hodiny (velice výhodné pro budoucí kolonisty, kteří potřebují udělat pouze malou úpravu hodinek a čtyřiadvacetihodinového rytmu), a přesto jej Fobos oběhne za sedm a půl!
Dnes jsme zvyklí na umělé satelity, které předvádějí takové parádní kousky, jako že vycházejí na západě a zapadají na východě (viz Bradbury, výše), avšak chování Fobosu připravilo astronomům pozdního devatenáctého století velké překvapení. Dalo však také odměnu takovým spisovatelům jako byl Edgar Rice Burroughs; kdo může zapomenout na svištící blízký měsíc, osvětlující starobylá lože moří Barsoomu?
Želbohu Fobos nesviští velmi rychle a museli byste jej nějakou dobu pozorovat, abyste viděli, že se vůbec pohybuje. A je také bídným zdrojem osvětlení. Nejenže jeho velikost je pouze zlomkem našeho Měsíce, je však také jedním z nejtmavějších předmětů ve Sluneční soustavě, odráží přibližně tolik světla jako kus uhlí. Vskutku, může být z větší části tvořen uhlíkem a celkově je hodně podobný jádru Halleyovy komety, jak odhalila celá flotila vesmírných sond v roce 1987. Není tedy příliš k užitku během chladných marťanských nocí, aby varoval cestovatele před blížícími se netvory, vyhledávajícími, koho by mohli pozřít.*
Přestože je Fobos tak maličký (potlučený elipsoid, jehož největší rozměr je menší než třicet kilometrů), může mu být souzeno hrát hlavní roli v budoucím průzkumu vesmíru. Po Měsíci může být dalším nebeským tělesem, které pozná lidské návštěvníky, neboť je ideální základnou pro předběžný průzkum Marsu.
Snad prvním spisovatelem, který to navrhl, byl Laurence Manning, jeden z prvních členů Americké raketové společnosti. V díle Vrak asteroidu (Wonder Stories, 1932) jeho průzkumníci poprvé zůstali na Fobosu a užili si spoustu legrace skákáním v gravitaci, jež činí přibližně jednu tisícinu pozemské tíže. Až to jeden z nich přehnal, dosáhl únikové rychlosti - a začal bezmocně padat k přízračné tváři Marsu… Je to hezká, dramatická situace, kterou autor využil do poslední kapky. Posádka musela nouzově vystartovat a uhánět za neopatrným kolegou, věřila, že ho dožene, než vytvoří na Marsu další kráter.
Velice nerad kazím legraci, avšak to se prostě nemůže stát. Přestože úniková rychlost z Fobosu je malá (asi dvacet metrů za sekundu v porovnání s 11 200 pro Zemi), ani olympijský skokan do výšky jí nemůže dosáhnout, obzvláště

když je zatížen skafandrem. A i kdyby jí dosáhl, nehrozilo by mu nebezpečí pádu na Mars - protože by pořád měl celou orbitální rychlost Fobosu osm tisíc metrů za sekundu. Jeho zanedbatelný svalový příspěvek by na ní v podstatě nic nezměnil, takže by pokračoval po stejné orbitální dráze jako Fobos, pouze o několik kilometrů posunut. A po jedné otáčce by se dostal zpátky tam, kde začal…
Pokud chcete další podrobnosti, odkazuji vás na Jupiter V (Reach for Tomorrow), který se odehrává na nejvnitrnějším satelitu Jupiteru, jak se alespoň soudilo ve dnech před sondami Voyager, nyní nově pojmenovaném Amalthea. Spadnout na Jupiter by byl mnohem okázalejší osud než padat na Mars. Je to však ještě obtížnější. ("Pokud vše půjde dobře", hodně opožděná mise Galileo předvede tento úspěch v roce 1995.)
Střílejte veverky není mým jediným příběhem, jenž se zabývá Fobosem. V Píscích Marsu (1954) jsem ho brutálně změnil na minislunce (použitím pečlivě nespecifikovaného technologického postupu), abych zlepšil klima Marsu. Teď mi připadá, že to byl test pro výbuch Jupiteru v knize 2010: Druhá vesmírná odysea.
Brzy po uveřejnění povídky Střílejte veverky se mě jiný britský spisovatel science fiction dosti podezíravě zeptal: "Četl jste někdy povídku C. S. Forestera Brown na Resolution?"
"Ne," odpověděl jsem pravdivě. "Obávám se, že jsem ani nikdy nečetl knihy vydávané nakladatelstvím Hornblower. O čem to je?"
No, zdá se, že Brown byl britský námořník v první světové válce, vyzbrojený pouze puškou, který dokázal z různých úkrytů na malém skalnatém ostrově udržet na uzdě německý křižník. (Velmi podobný příběh z druhé světové války byl převeden do výborného filmu s Peterem O'Toolem v hlavní roli. V Murphyho válce si hrdina opět poradí, více či méně sám, s Němci. Protože je však Ir, byl by stejně šťastný, kdyby bojoval s Brity.)
S politováním musím říci, že jsem se ještě nedostal k Foresterovu příběhu a že jsem ani nevyužil příležitost pohovořit si s ním o Brownovi, když jsme jednou spolu obědvali v nádherné Painted Hall of the Royal Navy College v Greenwichi. Což byla škoda, neboť by mi to dalo možnost použít jeden z mých oblíbených citátů: "Talent si půjčuje, ale génius krade."
Několik desítek let předtím, než nám kosmické plavidlo Viking přineslo první pohledy na Fobos zblízka, bylo zřejmé, že kus skály pouze párkrát větší než Manhattan nemůže mít ani stopu atmosféry, tím méně nějaký život. A přesto, pokud mě úplně nezradila paměť, nechal jednou Burroughs napadnout Mars loupeživými Fobosany. Ekonomika - nezmiňujeme-li se o ekologii - takové mikrocivilizace přivádí představivost k závrati. Obávám se, že Edgar Rice Burroughs se ještě jednou špatně připravoval.*
Fobos však jednou vystupoval dosti senzačně na agendě SETI (Search for Extra-Terrestrial Inteligence, hledání mimozemské inteligence). V šedesátých letech ruský astrofyzik Josif Šklovskij - nejlépe známý široké veřejnosti svou spoluprací s Carlem Saganem na pro SETI posvátné knize Inteligence ve Vesmíru (1966) - vyslovil o tomto malém satelitu mimořádnou domněnku založenou na dlouhodobém pozorování, že pomalu padá k Marsu.
Nikdy jsem nedospěl k rozhodnutí, jak vážně Josif bral svou teorii. Měl značný smysl pro humor, který potřeboval, aby přežil jako židovský vědec ve Stalinově době (a ještě hodně později), ale argumentoval takto:
Pomalý sestup Fobosu je způsoben stejnou příčinou, která nakonec přináší dolů blízké umělé satelity Země - brzdícím vlivem atmosféry. Satelity vyrobené z hustého materiálu přežijí dlouhou dobu. Satelity s malou hmotností na jednotku objemu se dostanou dolů rychleji, jak demonstroval balon ECHO a později SKYLAB, což byla v podstatě prázdná palivová nádrž. Zpětným postupem z hodnot brždění Josif vypočítal, že hustota Fobosu musí být mnohem menší než hustota vody. To může znamenat pouze to, že Fobos je dutý…
No, zdálo se nepravděpodobné, že by Příroda mohla udělat dutý měsíc měřící napříč několik desítek kilometrů. Fobos tedy musí být kosmická stanice vybudovaná, jak se dá předpokládat, Marťany. Což vysvětluje, dodal další vědec, proč už neexistují. Zkrachovali při jeho stavbě.
Pohříchu fotografie z Vikinga ukázaly, že Fobos je nepochybně přirozený předmět, avšak jeho povrch ukazuje jisté záhadné a podivné rysy. Větší část je pokryta rovnoběžnými rýhami několik set metrů širokými, takže vypadá jako ohromné zorané pole.
Nemohu nevzpomenout, že když v roce 1877 italský astronom Schiaparelli oznámil existenci "rýh" na Marsu, vybral si k jejich popisu nešťastné slovo "kanály". Jakou spoustu potíží způsobil špatný překlad - a jak by byl Percival Lowell zklamán, kdyby věděl, že jeho zamilované kanály se nyní objevily ne na Marsu, nýbrž na maličkém Fobosu.

Arthur C. Clarke
Colombo, červen 1988

P.S.: Žel bohu Fobos 1 se právě ztratil, v polovině své cesty. Dostal nesprávný povel, který způsobil, že se úplně odmlčel. A není naděje na jeho opětné oživení. Pociťuji velkou lítost nad programátorem, který musí čelit zuřivé nenávisti kolegů, kteří ztratili roky své životní práce.
Mimochodem, něco podobného se přihodilo Marineru 1, první z řady sond vyslaných Spojenými státy, které posléze prozkoumaly Venuši, Merkur a Mars. Ztratil se brzy po startu, protože v řádku programu byla opomenuta jedna čárka. Držím palce Fobosu 2. Jsem velice rád, že o těchto strojích musím pouze psát, ne je přinutit skutečně pracovat…
Colombo
10. října 1988.

TECHNICKÉ VÝKRESY
Na následujících stránkách jsou počítačem generované výkresy představující některé struktury a stroje vyskytující se ve Zlatém věku Venuše.

Stránky 2 - 5: Marťanský kamion
Traktor pro dopravu těžkých nákladů v otevřeném terénu - celkový pohled; perspektivní řez; celkový pohled na kabinu a traktor; celkový pohled v řezu; komponenty podvozku; turbíny.
Stránky 6 - 8: Radnice v Labyrint City
Architektura - konstrukce; celkový pohled; půdorys; komponenty - lité sklo, uhlíkaté vlákno, keramika.
Stránky 9 - 12: Marťanské letadlo
Větroň s proměnnou geometrií a dlouhým doletem - atmosférický displej v nepravých barvách na posuvnou střechu; pilotní modul; perspektivní pohled na pilotní prostor; schéma VPR, upevnění raket pro VPR, řízení proměnné geometrie; vzlet pomocí raket; displej na posuvnou střechu, celkový pohled na pilotní prostor, ocasní část.
Stránky 13 - 15: Labyrint City
Stránka 16: Mars
Topografický výřez - aproximace povrchu.